

NR 4
2008

1 lipca 2008

BIULETYN

URZĘDU REGULACJI ENERGETYKI

w numerze m.in.:

- Program pomocy odbiorcom wrażliwym społecznie
- Raport dotyczący skarg odbiorców gazu
- Polityka energetyczna państwa
- Prezes URE jako wierzyciel
- Efekt cieplarniany
- Unijny rynek gazu ziemnego

Urząd Regulacji Energetyki
00-872 Warszawa, ul. Chłodna 64

Prezes	tel. 66-16-302 fax 66-16-300
Wiceprezes	tel. 66-16-202 fax 66-16-200
Dyrektor Generalny	tel. 66-16-102 fax 66-16-106
Gabinet Prezesa	tel. 66-16-302 fax 66-16-300
Departament Przedsiębiorstw Energetycznych	tel. 66-16-238 fax 66-16-319
Departament Taryf	tel. 66-16-210 fax 66-16-219
Departament Promowania Konkurencji	tel. 66-16-233 fax 66-16-225
Biuro Prawne	tel. 66-16-130 fax 66-16-134
Biuro Obsługi Urzędu	tel. 66-16-155 fax 66-16-177
Rzecznik Odbiorców Paliw i Energii	tel. 66-16-305 (171) fax 66-16-225 (319)
Automatyczna infolinia o numerach telefonów	tel. 66-16-156

Urząd Regulacji Energetyki
e-mail: ure@ure.gov.pl
adres internetowy: www.ure.gov.pl

Szanowni Państwo,

z końcem marca br. zakończył prace, powołany w listopadzie 2007 r. w Urzędzie Regulacji Energetyki, Zespół ds. Prac Badawczych nad Problematyką Odbiorców Wrażliwych Społecznie, który podsumowanie swoich badań zaprezentował w Raporcie Końcowym – „Program pomocy odbiorcom wrażliwym społecznie na rynku energii elektrycznej i gazu oraz propozycje zmian legislacyjnych, niezbędnych do wdrożenia programu”. Program ten, w całości przedstawiony w bieżącym Biuletynie, jest próbą stworzenia zespołu instrumentów skierowanych, zgodnie z zasadą pomocniczości, na przeciwdziałanie wstrzymaniu dostaw energii elektrycznej lub gazu odbiorcom wymagającym takiej pomocy.

Raport Końcowy stanowi pierwszą poważną próbę kompleksowego podejścia do rozwiązania problemu pomocy dla odbiorców wrażliwych społecznie. Przybliży wprowadzone przez większość państw europejskich, w ślad za zobowiązaniami wynikającymi z ustawodawstwa europejskiego, do ich systemów pomocy społecznej konkretne instrumenty wsparcia, będące swoistą bazą do wypracowania modelu pomocy odbiorcom w naszym kraju.

Pozostając w temacie raportów – w Biuletynie przedstawiamy inny dokument podsumowujący, tym razem działania wyjaśniające podjęte przez trzy oddziały terenowe URE (Gdańsk, Szczecin, Wrocław) po lawinowych skargach odbiorców gazu ziemnego na zawyżone rachunki za gaz, mające miejsce na początku br. Materiał przygotowany przez Rzeczników Odbiorców Paliw i Energii prezentuje ponadto uzyskane dane oraz wskazuje pewne kierunki rozwiązań, aby zaistniała sytuacja w przyszłości się nie powtórzyła.

Ustawa – Prawo energetyczne „stanowi obszar ustawowego kształtowania polityki energetycznej, która oznacza możliwość oceny i wyboru przez administrację metod i środków. (...) Celem polityki energetycznej państwa jest zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego kraju, wzrostu konkurencyjności gospodarki i jej efektywności energetycznej, a także ochrony środowiska.”. To interesujące zagadnienie, jakim niewątpliwie jest polityka energetyczna państwa, przybliży w swoim artykule prof. M. Waligórski. Autor wskazuje, za pomocą jakich środków polityka energetyczna może być realizowana, kto jest odpowiedzialny za jej kształt, koordynację jej realizacji, a także jakie podmioty ją wykonują i co należy do najbardziej podstawowych instrumentów nadzoru państwa nad gospodarką energetyczną.

Od dłuższego czasu jednym z częściej podnoszonych problemów na świecie jest efekt cieplarniany, który często kojarzony jest wyłącznie z emisją dwutlenku węgla. Prof. M. Milek w swoim artykule przedstawia zjawiska fizyczne wpływające faktycznie na efekt cieplarniany, ze szczególnym uwzględnieniem rezonansów cząsteczkowych gazów cieplarnianych, wskazuje, że tak naprawdę decydujący udział w wydzieleniu ciepła w atmosferze ma woda. Ponadto autor analizuje możliwości asymilacji CO₂ przez rośliny i podaje, o ile należy zwiększyć zalesienie naszego kraju, aby możliwa była asymilacja całkowitej krajowej emisji dwutlenku węgla.

Państwa uwadze polecamy także artykuły: dr. hab. A. Skoczyłasa poświęcony zagadnieniu wierzyciela na gruncie egzekucji administracyjnej, którego funkcję pełni Prezes URE, oraz dr. inż. T. Leszczyńskiego dotyczący unijnego rynku gazu ziemnego i przedstawiający m.in. realizowane projekty unijne, kontrprojekty rosyjskie oraz polskie działania dywersyfikacyjne.

Redakcja

SPIS TREŚCI

Program pomocy odbiorcom wrażliwym społecznie na rynku energii elektrycznej i gazu...	3
Co z tym gazem???	29
Rozporządzenie Ministra Gospodarki – zmiana rozporządzenia w sprawie szczegółowych warunków funkcjonowania systemu elektroenergetycznego	35
Rozporządzenie Rady Ministrów – lista spółek konsolidowanych, których akcje podlegają wniesieniu na pokrycie kapitału zakładowego spółek konsolidujących, oraz lista spółek konsolidujących	36
Rozporządzenie Ministra Gospodarki – zmiana rozporządzenia w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz rozliczeń w obrocie energią elektryczną	37
Zarządzenie Nr 19 Prezesa Rady Ministrów – Zespół do spraw Polityki Bezpieczeństwa Energetycznego	40
Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej	41
Obwieszczenie Ministra Gospodarki – sprawozdanie z wyników nadzoru nad bezpieczeństwem zaopatrzenia w gaz ziemny	43
Rozporządzenie Ministra Gospodarki – przetarg na budowę nowych mocy wytwórczych energii elektrycznej lub na realizację przedsięwzięć zmniejszających zapotrzebowanie na energię elektryczną	61
Co nas czeka – niedobór energii elektrycznej czy energetyka jądrowa?	65
Polityka energetyczna państwa jako sektorowa polityka administracyjna	69
Efekt cieplarniany – CO ₂ ?	74
Prezes URE jako wierzyciel w postępowaniu egzekucyjnym w administracji	80
Dywersyfikacja dostaw gazu ziemnego w Unii Europejskiej	84

Nota copyright © do artykułów zamieszczonych w Biuletynie Urzędu Regulacji Energetyki przysługuje autorom tych artykułów.

BIULETYN URZĘDU REGULACJI ENERGETYKI

Wydawca: Urząd Regulacji Energetyki

Adres Redakcji: 00-872 Warszawa, ul. Chłodna 64, tel. (0-22) 661 62 22, faks: (0-22) 661 62 24

Skład i łamanie, organizacja druku i kolportaż: PWP „Gryf” SA, 06-400 Ciechanów, ul. Sienkiewicza 51, tel. (0-23) 672 32 83

Oddano do druku 18 czerwca 2008 r. Nakład: 1500 egz. ISSN 1506-090X Cena 14 zł (w tym 0% VAT)

Materiały fotograficzne wykorzystano za zgodą właścicieli praw autorskich. Informacji o warunkach prenumeraty udzielamy pod numerem tel. (0-22) 661 62 22

Numer konta bankowego do wpłat za prenumeratę: NBP 0/0 Warszawa 581010100028732231000000, Urząd Regulacji Energetyki (Biuletyn URE)

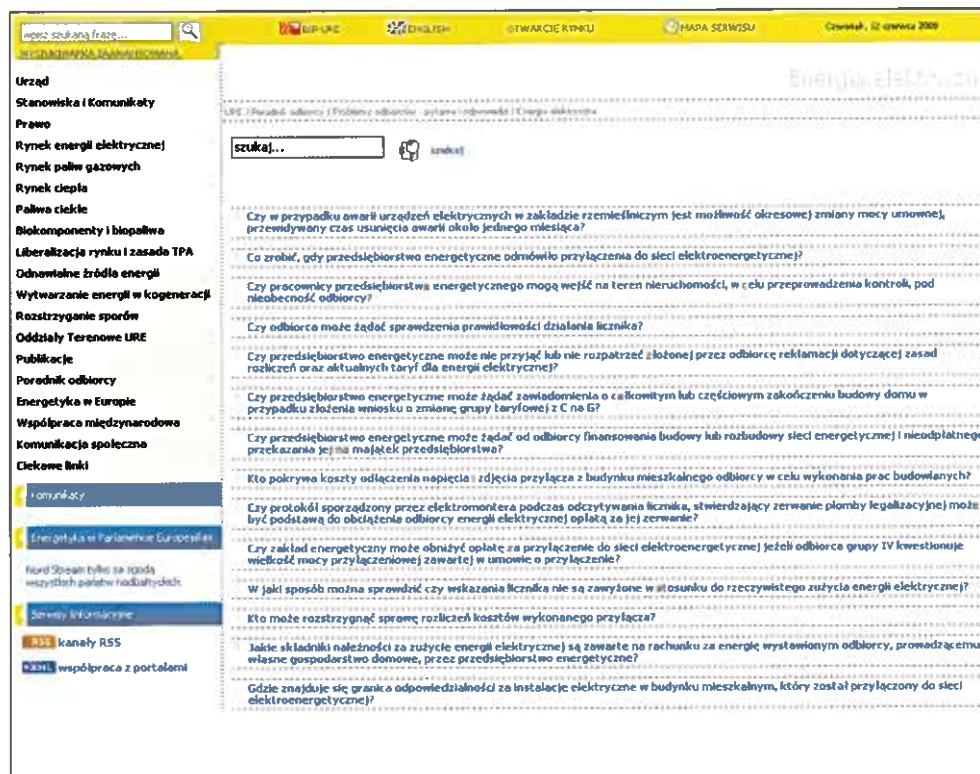
www.ure.gov.pl

Poradnik odbiorcy – informacje na stronie internetowej URE

W celu pobrania informacji poruszających i wyjaśniających istotne problemy odbiorców paliw i energii należy:
1) wejść na stronę internetową URE (www.ure.gov.pl), kliknąć pozycje zaznaczone na poniższym rysunku (dla podanego przykładu wybrano energię elektryczną);

2) ze strony, która się wówczas ukáže, można odszukać i pobrać plik z interesującym odbiorcę problemem.

Urząd Regulacji Energetyki

Zespół ds. Prac Badawczych nad Problematyką Odbiorców Wrażliwych Społecznie

PROGRAM POMOCY

odbiorcom wrażliwym społecznie na rynku energii elektrycznej i gazu oraz propozycje zmian legislacyjnych, niezbędnych do wdrożenia programu

Raport Końcowy

Zespół w składzie:
Iwona Figaszewska
– Przewodniczący Zespołu

Członkowie Zespołu:
Anna Bednarska,
Arkadiusz Falecki,
Paweł Bogustawski,
Jacek Zimmer-Czekaj

Warszawa, 31 marca 2008 r.

I. PREZES URE A OCHRONA ODBIORCÓW WRAŻLIWYCH SPOŁECZNIE

W celu podjęcia próby rozwiązania problemu odbiorców wrażliwych społecznie na rynku energetycznym, na podstawie *Decyzji Nr 31/2007 Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z 30 listopada 2007 r. w sprawie powołania oraz szczegółowego zakresu zadań, trybu działania i składu osobowego Zespołu do Spraw Prac Badawczych nad Problematyką Odbiorców Wrażliwych Społecznie*, w grudniu 2007 r. rozpoczął prace ww. Zespół.

Zespół kończy pracę przygotowanym projektem modelu pomocy odbiorcom wrażliwym społecznie (ang. *vulnerable customers*)¹⁾ oraz przygotowaniem założeń do projektu zmian legislacyjnych niezbędnych do wdrożenia programu. W pracach Zespołu uwzględniono także zagadnienie pozyskania środków finansowych przeznaczonych na pomoc odbiorcom wrażliwym społecznie. Podczas swoich prac Zespół podjął współpracę z ekspertami z innym organów administracji rządowej, organizacji pozarządowych oraz przedsiębiorstwami energetycznymi.

Problem odbiorców wrażliwych społecznie na rynku energii elektrycznej oraz paliw gazowych, jest problemem tak szerokim, że w jego rozwiązanie muszą zaangażować się zarówno organy państwowe, samorządowe, jak i przedsiębiorstwa energetyczne. Przedstawiona obecnie propozycja podejścia do rozwiązania problemu tych grup odbiorców, jest próbą kompleksowego podejścia do stworzenia instrumentów pomagających tym odbiorcom uniknąć wstrzymania dostaw energii oraz gazu.

1. Przepisy w Unii Europejskiej

W art. 3 ust. 5 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady z 26 czerwca 2003 r. dotyczącej wspólnych

zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej i uchylającej Dyrektywę 96/92/WE (2003/54/WE)²⁾ oraz w art. 3 ust. 3 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady z 26 czerwca 2003 r. dotyczącej wspólnych zasad rynku wewnętrznego gazu ziemnego i uchylającej Dyrektywę 98/30/WE (2003/55/WE)³⁾ postanowiono, że „Państwa członkowskie podejmują właściwe kroki dla ochrony odbiorców końcowych, w szczególności zapewniają wprowadzenie odpowiednich zabezpieczeń chroniących słabych odbiorców, łącznie ze środkami pomagającymi tym odbiorcom uniknąć odłączenia od sieci”.

W Komunikacie Komisji WE do Rady i Parlamentu Europejskiego – „Perspektywy rynku wewnętrznego energii elektrycznej i gazu” stwierdzono, że „W dzisiejszym otoczeniu gospodarczym i społecznym ludzie nie mogą żyć bez energii. Energia elektryczna ma podstawowe znaczenie dla życia obywateli. (...) Zmiany wprowadzane na europejskim rynku energii muszą w pełni chronić prawa obywateli do dostaw energii elektrycznej wystarczającej do zaspokojenia ich podstawowych potrzeb po rozsądnych, łatwo i jasno porównywalnych i przejrzystych cenach. Mogą być również podjęte szczególne środki w celu zapewnienia ochrony najsłabszym obywatelom, w szczególności w zakresie ubóstwa energetycznego.”⁴⁾

W Europejskiej Karcie Praw Odbiorców Energii przewiduje się, że⁵⁾:

1. „Energia elektryczna i gaz ziemny dostarczane są odbiorcom odpłatnie. Niemniej jednak odłączenie dostaw powinno być zasadniczo traktowane jako niepożądane rozwiązanie w przypadku zaległości w płatnościach.”
2. „Europejscy odbiorcy energii o szczególnych potrzebach spowodowanych jakkolwiek niesprawnością lub znajdujący się w trudnej sytuacji finansowej powinni korzystać z niezbędnych usług energetycznych dla zachowania zdrowia fizycznego i psychicznego oraz dobrego samopoczucia, po rozsądnych cenach lub, w razie konieczności, bezpłatnie.”
3. „Państwa członkowskie powinny przyjąć i opublikować definicję odbiorców wrażliwych w trudnej sytuacji, która będzie stosowana przez wszystkich dostawców energii elektrycznej i gazu ziemnego, w przypadkach, gdy dostawy gazu ziemnego spełniają podstawowe potrzeby gospodarstw domowych bez konieczności składania odpowiednich wniosków przez odbiorców w trudnej sytuacji.”
4. „Państwa członkowskie powinny zapewnić stosowanie praw związanych ze statusem odbiorcy w trudnej sytuacji bez nakładania nadmiernych ob-

¹⁾ O odbiorcy wrażliwym społecznie była już mowa w: I. Figaszewska, *Ochrona odbiorców słabych ekonomicznie w świetle Załącznika Technicznego do Raportu z postępów w tworzeniu wewnętrznego rynku energii elektrycznej i rynku gazu*, Biuletyn URE nr 2/2006; A. Bednarska, *Taryfy socjalne i inne formy pomocy odbiorcom słabym ekonomicznie – doświadczenia europejskie*, Biuletyn URE nr 5/2007; I. Figaszewska, *Ochrona odbiorców słabych ekonomicznie na rynku energii oraz gazu w Polsce, na tle państw Unii Europejskiej*, w: *Polityka społeczna w życiu społeczno-gospodarczym kraju*, praca zbiorowa pod redakcją A. Rączaszka i W. Koczura, w serii *Prace Naukowe Akademii Ekonomicznej im. Karola Adamieckiego w Katowicach*, Katowice 2007; M. Swora, A. Bednarska, *Energetyka: odbiorca wrażliwy społecznie*, „Rzeczpospolita” z 11 grudnia 2007 r., <http://www.rp.pl/artukul/75865.html>; I. Figaszewska, *O konieczności ochrony gospodarstw domowych słabych ekonomicznie na rynku energii elektrycznej oraz gazu*, Biuletyn URE nr 1/2008; I. Figaszewska, A. Bednarska, A. Falecki, *W jaki sposób przedsiębiorstwa energetyczne pomagają odbiorcom wrażliwym społecznie uniknąć wstrzymania dostaw energii elektrycznej czy gazu?*, Biuletyn URE nr 2/2008.

²⁾ Dz. U. UE – L 176, vol. 26 z 17.07.2003 r.

³⁾ Dz. U. UE – L 176, vol. 26 z 17.07.2003 r.

⁴⁾ Pkt. 2.6.2. KOM (2006) 841 wersja ostateczna, Bruksela, 10 stycznia 2007 r.

⁵⁾ COM (2007) 386 final, Bruksela, 5 lipca 2007 r., Annex 1, pkt A ppkt 6 i pkt H lit b, pakt 1-3; http://ec.europa.eu/energy/energy_policy/consumers.doc/2007_07_05comn386_en.pdf; dokument w konsultacji.

ciężer na zainteresowanych odbiorców. Szczególną uwagę należy zwrócić na przypadki odbiorców, którym grozi odłączenie od sieci.”

W opinii Zespołu Polska nie wypełniła w całości ww. dyrektyw. O ile w ustawie z 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne oraz w innych dokumentach znalazły się zapisy chroniące odbiorcę końcowego (np. w procesie taryfowania, art. 6 ust. 3 i 3a – wskazane przesłanki i procedury wstrzymania dostaw, art. 6a ust. 1 – możliwość zainstalowania licznika przedpłatowego, art. 7 ust. 9 – przyłączenie do sieci, art. 8 – rozstrzygnięcie sporów z możliwością wydania postanowienia nakazującego kontynuowanie dostaw do czasu ostatecznego rozstrzygnięcia sporu, art. 23 ust. 2 pkt 10 – kontrolowanie standardów jakościowych obsługi odbiorców oraz dotrzymania parametrów jakościowych energii elektrycznej i paliw gazowych, rozpatrywanie skarg na działalność przedsiębiorstw energetycznych, możliwość uzyskania informacji i porad u Rzecznika Odbiorców Paliw i Energii, możliwość bezpłatnej zmiany sprzedawcy – w Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci), **o tyle nie wprowadzono rozwiązań służących pomocą odbiorcom wrażliwym społecznie w uniknięciu wstrzymania dostaw energii elektrycznej oraz gazu.**

Należenie takiego obowiązku na państwa członkowskie Unii Europejskiej nie oznacza, że same przedsiębiorstwa energetyczne nie mogą wprowadzić własnych form pomocy odbiorcom wrażliwym społecznie w celu uniknięcia odłączenia ich od sieci elektrycznej czy gazowej.

Prezes URE, jako organ administracji publicznej, którego zadaniem jest regulowanie działalności przedsiębiorstw energetycznych, zmierza do równowagi interesów przedsiębiorstw energetycznych i odbiorców energii/gazu⁶⁾. W swoich działaniach Prezes URE dostrzega konieczność podjęcia kroków, mających na celu ochronę odbiorców wrażliwych społecznie przed wstrzymaniem dostaw, na skutek nie wnoszenia opłat za pobrane media.

Analiza zadań regulatora prowadzi jednak do wniosku, że to nie Prezes URE jest organem właściwym w tego rodzaju sprawach. Nie został on bowiem wyposażony w żadne instrumenty prawne służące temu celowi. Działalność Prezesa URE w tym zakresie wpisuje się jednak w dobrą praktykę organów regulacyjnych. W państwach europejskich organy tego typu prowadzą prace badawcze w zakresie ochrony odbiorców w ich relacjach z przedsiębiorstwami energetycznymi, ze szczególnym uwzględnieniem odbiorców wrażliwych społecznie⁷⁾.

⁶⁾ Art. 23 ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne.

⁷⁾ Np. Ofgem (Office of Gas and Electricity Markets, tj. regulator rynku energii elektrycznej i gazu w Zjednoczonym Królestwie Wielkiej Brytanii i Irlandii Płn.) w styczniu

Troska Prezesa URE o takich odbiorców wynika zarówno z realizacji ww. zadań, z dyrektyw Unii Europejskiej, jak i z obserwacji sytuacji społecznej w Polsce oraz z przewidywanego wzrostu cen energii oraz paliw gazowych.

Powstaje jednak podstawowa wątpliwość dotycząca tego, na jakich podmiotach i w jakim zakresie powinien ciążyć obowiązek niesienia pomocy odbiorcom wrażliwym społecznie. Można przyjąć założenie, że – zgodnie z zasadą pomocniczości – tam, gdzie jednostka sobie nie radzi, należy wypracować rozwiązania, które będą miały charakter systemowy.

Pomoc świadczona na rzecz odbiorców wrażliwych społecznie powinna być skierowana do zindywidualizowanej grupy odbiorców i udzielana w oparciu o kryteria obiektywne.

2. Wzrost cen energii elektrycznej/gazu – problemem społecznym

Trudno jest oszacować, jakie skutki społeczne wywoła wzrost cen energii/gazu. W polu zainteresowań Prezesa URE jest każdy odbiorca energii elektrycznej/gazu. Jednak mówiąc o konieczności pomocy odbiorcom, mamy przede wszystkim na uwadze odbiorców w gospodarstwach domowych. A jeżeli tak, to trzeba pamiętać, że **kłopoty związane z opłaceniem rachunków za energię czy gaz, a zatem z regularną dostawą tych mediów do domów, nie dotyczą jedynie odbiorcy⁸⁾, lecz całej jego rodziny, w tym dzieci. Wzrost cen energii/gazu jest zatem problemem społecznym.**

2006 r. przedstawił do konsultacji swój plan pracy na lata 2006-2011. Osobne miejsce poświęcono walce z ubóstwem energetycznym. O ile zagadnienia dotyczące ubóstwa i społecznego wykluczenia są domeną Rządu, o tyle zadaniem Ofgem jest regulowanie działalności spółek energetycznych w taki sposób, aby ceny energii i gazu utrzymywały się na jak najniższym realnym poziomie. Zagadnienia społeczne będą zaś tematem przewijającym się w całej działalności Ofgem, poprzez współpracę z Rządem, i nie tylko, w realizacji takich programów jak EEC czy Warm Front. Priorytetem w działalności Ofgem jest właśnie ochrona odbiorców, w tym odbiorców wrażliwych społecznie, a zwłaszcza ludzi starszych, niepełnosprawnych czy o niskich dochodach – np.: „About us”, www.ofgem.gov.uk, a także, np.: Report on Customer Services 1992/93, Offer; Electricity Services. The Customer Perspective. Report prepared for Offer, MORI, March 1993; Monitoring company performance, Quarter 4 and Annual 2004 and 2005 (Social Action Plan), Ofgem; Review of Supplier's Corporate Social Initiatives. Prepared for Ofgem, June 2005; Ofgem's review of Suppliers' voluntary initiatives to help vulnerable customers, Update, 8 October 2007, www.ofgem.gov.uk.

⁸⁾ Zgodnie z art. 3 pkt 13 ustawy – Prawo energetyczne przez „odbiorcę” rozumie się „każdego, kto otrzymuje lub pobiera paliwa lub energię na podstawie umowy z przedsiębiorstwem energetycznym”.

Obserwacja sytuacji społecznej nie sprzyja optymizmowi, co potwierdzają europejskie statystyki⁹⁾. W 2006 r.¹⁰⁾ wskaźnik zatrudnienia w Polsce wynosił 54,5, przy wskaźniku 64,4 w 27 państwach Unii Europejskiej (UE) i 66,0 unijnej „15”. Przewidywany wskaźnik zatrudnienia w UE w 2008 r. określono na 65,5. W styczniu 2008 r. wskaźnik pozostających bez pracy w Polsce wynosił 8,6, podczas gdy w 27 państwach UE wyniósł 6,8. Stopa bezrobocia długotrwałego (powyżej 12 miesięcy) w Polsce wynosiła w 2006 r. – 7,8, podczas gdy w 27 państwach UE – 3,7 i 3,3 w unijnej „15”. Stopa bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy wynosiła w Polsce w 2006 r. – 4,1, a w 27 państwach UE – jedynie 2,2 i 1,9 w unijnej „15”. Przewidywany wskaźnik bezrobocia długotrwałego szacuje się w UE w 2008 r. na 7,3 a od 2007 r. nie przewidywane występowania bezrobocia długotrwałego. Udział wydatków przeznaczonych na opłacenie mieszkania, wody, energii elektrycznej i gazu ukształtował się w Polsce w 2006 r. na poziomie 23,7% ogólnych wydatków gospodarstw domowych na konsumpcję, przy 21,9% takich wydatków w krajach UE.

Otwarcie rynku energii i gazu niesie zatem ze sobą nie tylko szanse ekonomiczne (wzrost konkurencyjności i liberalizację rynku energetycznego), ale także istotne zagrożenia społeczne, polegające m.in. na możliwości powiększenia się liczby gospodarstw domowych wrażliwych społecznie. Pogłębiać to zjawisko będzie także możliwość wstrzymania dostaw energii elektrycznej lub gazu przez przedsiębiorstwa energetyczne lub zjawisko, dotychczas zupełnie nie rozpoznane, jakim jest samoodłączenie się odbiorcy od sieci elektrycznej czy gazowej.

Jest wiele argumentów przemawiających za tym, że gospodarstwa domowe wrażliwe społecznie powinny otrzymać pomoc umożliwiającą im opłacenie rachunku za pobraną energię/gaz, co zapobiegnie wstrzymaniu dostaw tych mediów. Argumenty takie można znaleźć zarówno w sferze moralnej, jak i ekonomicznej czy społecznej.

Problem gospodarstw domowych wrażliwych społecznie na rynku energetycznym jest jednak problemem złożonym o szerokim zasięgu. Sytuacja tych gospodarstw jest bowiem kombinacją różnych czynników, do których można zaliczyć: dochód odbiorcy, koszty paliwa, wiek domowników, stan ich zdrowia, ale też efektywność energetyczną posiadanych urządzeń oraz współczynnik przenikania ciepła mieszkania/domu w przypadku ogrzewania gazem lub energią elektryczną.

⁹⁾ Na podstawie danych Eurostatu – epp.eurostat.ec.europa.eu.

¹⁰⁾ Zespół nie dysponuje bardziej aktualnymi danymi.

II. POMOC ODBIORCOM WRAZLIWYM SPOŁECZNIE W UNII EUROPEJSKIEJ¹¹⁾

1. Definicje¹²⁾

Pojęcie odbiorcy wrażliwego społecznie na rynku energii elektrycznej lub gazu, nie zostało jak dotąd w UE szczegółowo zdefiniowane, chociaż obowiązek ochrony takich odbiorców został nałożony na państwa członkowskie przepisami Dyrektywy elektroenergetycznej (2003/54/WE) oraz gazowej (2003/55/WE). Nie wskazano także jednoznacznie, jakie kryteria powinien spełnić odbiorca wrażliwy społecznie czy też gospodarstwo domowe, ubiegające się o uzyskanie takiego statusu.

Definicji, podobnie jak i kryteriów, nie podają ani ww. dyrektywy ani inne dokumenty Unii Europejskiej. Wskazują one jedynie na pewne grupy społeczne w różnych obszarach, w których mogą znajdować się odbiorcy wymagający wsparcia przed wstrzymaniem im dostaw energii elektrycznej czy paliwa gazowego. Kwestię definicji i kryteriów przepisy Unii Europejskiej pozostawiają regulacjom krajowym.

Europejska Grupa Regulatorów ds. Energii i Gazu (ERGEG) wskazuje, że odbiorcy wrażliwi to odbiorcy zdefiniowani w prawie krajowym jako osoby podlegające ochronie w odniesieniu do ich stosunków ze sprzedawcami energii (np. osoby niepełnosprawne, przewlekłe chore, emeryci, osoby o niskich dochodach oraz osoby mieszkające na obszarach odległych). Instytucje unijne pozostawiają zatem państwom członkowskim dowolność w definiowaniu pojęcia odbiorcy wrażliwego społecznie.

W wyniku braku jednoznacznych zapisów w państwach członkowskich funkcjonują różne definicje

¹¹⁾ Badaniami Zespołu objęto także inne państwa europejskie, nie będące członkami Unii Europejskiej.

¹²⁾ Na podstawie materiałów źródłowych: raporty krajowe otrzymane w ramach prac członka Zespołu w grupie Customer Focus Group ERGEG – South East Europe Customer; informacje otrzymane od przedstawicieli regulatorów w ramach prac członka Zespołu w grupie Customer Focus Group ERGEG; *Stan konkurencji na rynku energii elektrycznej i rynku gazu: raporty porównawcze Komisji Europejskiej*, Prezes URE, Biblioteka Regulatora, Warszawa, styczeń 2006 r. oraz *Konsument na rynku energii. Ocena europejskich regulatorów*, Prezes URE, Biblioteka Regulatora, Warszawa, grudzień 2006 r.; Peer Review of methodology for Calculating the number of Households in Fuel poverty in England. Final Report to DTI and Defra, April 2005, str. 1, www.dti.gov.uk; The UK Fuel Poverty Strategy, November 2001, „The English definition of a fuel poor household” – Annex D., www.dti.gov.uk; Social Action Plan Indicators 2004 – Monitoring company performance Quarter 4 and Annual 2004, Review of Suppliers” Corporate Social Initiatives. ESP – Prepared for Ofgem, June 2006, www.ofgem.gov.uk; *Tariffsza energia dla biedniejszych Włochów*, „Rzeczpospolita” z 31.12.2007 r.; The Act LXXXVI of 2007 on Electric Energy and Government Decree No. 273/2007.(X.19.) Korm.on the enforcement of some provisions of Act LXXXVI of 2007 on electricity, na Węgrzech.

oraz kryteria kwalifikacji odbiorców do grupy odbiorców wrażliwych społecznie, zaś niektóre państwa w ogóle takiej definicji, czy też kryteriów nie wypracowały, realizując zapisy dyrektyw poprzez ogólnie obowiązujące formy pomocy społecznej w tych krajach (Austria, Belgia, Bułgaria, Bośnia i Hercegowina, Czechy, Dania, Norwegia, Słowacja, Włochy).

Z drugiej strony natomiast, można wskazać państwa i przyjęty przez nie sposób kwalifikacji odbiorców do grupy wymagającej pomocy. Przykładowo, do grupy odbiorców wrażliwych społecznie należą odbiorcy wskazani indywidualnie przez pomoc społeczną (w Bułgarii, Chorwacji, Serbii, na Węgrzech); odbiorcy o niskich dochodach, gdzie decyduje kryterium dochodowe (w Albanii, Czechach, Francji, Grecji, Kosowie i w Wielkiej Brytanii); renciści i emeryci (w Grecji i Wielkiej Brytanii); rodziny wielodzietne o niskich dochodach (we Francji, na Węgrzech), osoby niepełnosprawne (w Albanii, Belgii, Grecji, Wielkiej Brytanii, na Węgrzech); osoby przewlekle chore (w Finlandii, Wielkiej Brytanii, na Węgrzech); bezrobotni (w Finlandii).

Pewnym wyjątkiem jest przykład Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Płn. W tym państwie, dla potrzeb walki z ubóstwem energetycznym zostały wypracowane dwa pojęcia. Pojęcie **gospodarstwa domowego słabego ekonomicznie** odnosi się do gospodarstwa składającego się z osób w wieku 60 lat i powyżej, rodzin z dziećmi poniżej 16 roku życia lub rodzin, w których są osoby niepełnosprawne albo przewlekle chore. **Sytuacja ubóstwa energetycznego** odpowiada stanowi, w którym znajduje się gospodarstwo domowe przeznaczające na utrzymanie dostatecznego poziomu ogrzewania więcej niż 10% swojego dochodu.

Należy tutaj wyraźnie podkreślić, że w Wielkiej Brytanii większość gospodarstw domowych korzysta z ogrzewania zarówno pomieszczeń, jak i wody użytkowej energią elektryczną.

Od początku bieżącego roku, na Węgrzech obowiązuje ustawa z 2 lipca 2007 r. o energii elektrycznej. W ustawie występuje definicja odbiorcy „ułomnego”, który jest osobą fizyczną pobierającą energię i jednocześnie wspomagana przez system opieki społecznej. Nie chodzi tutaj o osobę ułomną w śmiałym języku polskiego, ale raczej o określenie pewnej niedołążności ekonomicznej, która może charakteryzować na przykład odbiorcę wychowującego kilkoro dzieci. A przede wszystkim sama ocena, czy dany odbiorca powinien być opatrzony przymiotnikiem „ułomny”, leży nie w gestii regulatora, czy przedsiębiorstw energetycznych, ale w gestii wyspecjalizowanych służb, specjalnie do tego celu powołanych. Należy zwrócić uwagę, że minimalne dochody nie zawsze odzwierciedlają faktyczną sytuację majątkową odbiorcy. Właściwe kryteria kwalifikacji nabierają kluczowego znaczenia dla poprawności funkcjonowania systemu wsparcia. Grupę osób upraw-

nionych musi charakteryzować rzeczywista słabość ekonomiczna, która może stać się przyczyną próby wstrzymania dostaw energii elektrycznej, bo tylko tego medium dotyczy węgierska ustawa.

W definicji wymienieni są odbiorcy upośledzeni umysłowo, niewidzący, a także ci, których kalectwo jest widoczne. Wspólny i podstawowy element to zasiłek pobierany z opieki społecznej. Dodatkową grupą otoczoną tą samą definicją są odbiorcy w rodzinach rozwijających się i otrzymujący zasiłek, a także ci, którzy opiekując się swoimi starymi rodzicami otrzymują wsparcie z organizacji do tego powołanych. Wypracowaniu tego prostego, w istocie rzeczy, podejścia do definicji na pewno pomogły Węgrom analizy dotychczasowych dokonań innych państw. Ustawa jest nowa, weszła w życie na początku bieżącego roku i czytelne jest przeniesienie zapisów dotyczących odbiorcy wrażliwego społecznie, choćby z Wielkiej Brytanii.

Każde państwo stara się ograniczyć nadużycia. Węgrzy na przykład definiując odbiorcę ułomnego nie tylko określili jego widoczne ułomności (niewidomi, o widocznym kalectwie) lub status społeczny (rodzina wielodzietna, opiekunowie osób starszych), ale dodatkowo spełniony musi być warunek pobierania zasiłku. W związku z tym, oceny społecznej czy ekonomicznej ułomności dokonuje organizacja uprawniona do wypłaty zasiłku.

W Belgii z kolei wprowadzono dodatkowe kryteria w celu zmniejszenia nadużyć, poprzez zakaz korzystania z taryfy socjalnej posiadaczom letnich rezydencji, zakaz korzystania z przywilejów odbiorcom biznesowym lub zamieszkującym luksusowe mieszkania.

2. Przykłady pomocy

W Holandii, Belgii i w Szwecji, zanim zastosowany zostanie rygor wstrzymania dostaw energii, sprzedawca musi skontaktować się ze służbami socjalnymi.

Fundusz socjalny jest uruchamiany w przypadkach koniecznych, jako zasiłek celowy lub pomoc społeczna dla odbiorców, którzy nie mogą sprostać wysokościom opłat na rachunkach za energię – ten system stosują Skandynawowie, Finowie, Szwedzi i Norwedzy.

Jedną z form pomocy odbiorcy wrażliwemu społecznie jest zakaz wstrzymania dostaw energii lub paliw gazowych z powodu przewlekłej choroby, osobom korzystającym z aparatury medycznej zasilanej energią elektryczną, zimą, czy też osobom ze specjalnym statusem nadawanym przez pomoc społeczną, chociaż tego rodzaju zapisy można znaleźć w prawie innych państw (Słowenii, Irlandii, Finlandii).

Kolejnym przykładem jest przedłużenie do dwóch miesięcy okresu od powstania zaległości do wstrzymania dostaw, w przypadkach niezależnych od odbiorcy w Finlandii.

We Włoszech, obowiązek pomocy finansowej odbiorcom wrażliwym społecznie nałożony został na przedsiębiorstwa energetyczne, co powinno rekompensować wliczenie dodatkowo 1% kosztów do kalkulacji taryfy za przesył i dystrybucję energii elektrycznej.

Taryfy socjalne to zbiór cen i stawek oraz warunków ich stosowania w szczególnych grupach odbiorców, potrzebujących wsparcia. W związku z tym, że koszty w wybranej grupie ujęte do kalkulacji taryfy są zaniżone, traci się transparentność cen i stawek opłat, gdyż przedsiębiorstwo, aby nie ponosić straty transferuje wielkość pomniejszonych kosztów do innych grup taryfowych. Taryfy socjalne stosuje się we Francji, Rumunii, Belgii, Hiszpanii, Portugalii, we Włoszech i na Węgrzech.

W Wielkiej Brytanii osobom starszym oferuje się stałe ceny za energię elektryczną i paliwo gazowe, niezależnie od wielkości zużycia, a w dni, gdy temperatura spada poniżej zera, mogą otrzymać dodatkowo równowartość dwóch godzin ogrzewania.

W węgierskiej ustawie – Prawo energetyczne, poświęcono cały rozdział ochronie odbiorcy, który został wcześniej wskazany przez służbę społeczną lub przez dystrybutora jako ten, który wymaga pomocy. Proponowana przez ustawę pomoc może być realizowana w formie programów wsparcia (odroczenia płatności lub rozłożenia jej na raty), a także może przyjąć formę umożliwienia zalegającemu z płatnościami odbiorcy korzystania z licznika przedpłatowego.

Przy proponowaniu pomocy w postaci licznika przedpłatowego na Węgrzech, koszty urządzenia i jego montażu są pożyczką przedsiębiorstwa dla zadłużonego odbiorcy. Opłata ta jest odbierana sukcesywnie od dłużnika w opłatach za energię elektryczną. Warunkiem takiego postępowania jest kwota zadłużenia, która nie może być niższa niż koszt urządzenia przedpłatowego wraz z jego montażem.

Dystrybutorzy energii elektrycznej zostali zobowiązani do prowadzenia rejestru odbiorców wrażliwych.

Rejestr odbiorców wrażliwych, zgodnie z ustawą, musi zawierać ich nazwiska, adresy, kody odbiorców, a także jaki rodzaj pomocy był dotychczas udzielony i jaki jest proponowany na przyszłość, w krytycznych przypadkach dla poszczególnych osób.

W sytuacjach szczególnych i niecierpiących zwłoki (kiedy odłączenie energii zagrażałoby zdrowiu lub życiu), może być wprowadzony tryb awaryjny, w którym odbiorca może także korzystać z dobrodziejstw statusu odbiorcy wrażliwego. Jednak uwaga: każde odroczenie płatności lub rozłożenie zaległych należności na raty, zgodnie z wydanym już rozporządzeniem wykonawczym, może być stosowane nie częściej niż raz na dwaście miesięcy.

Ciekawymi rozwiązaniami w zakresie ochrony odbiorców wrażliwych może poszczycić się Wielka Bry-

tania. W tym państwie wypracowano kilka programów pomocy odbiorcom, angażując do tego parlament¹³⁾, różne organizacje społeczne, rządowe, przedsiębiorstwa energetyczne a nawet kościół.

Najistotniejszymi wydają nam się takie rozwiązania, jak opracowanie w 2001 r. specjalnego programu rządowego pod nazwą Fuel Poverty Strategy, a także rządowych programów pomocowych pod nazwą Warm Front, Warm Zone, Energy Smart.

W Wielkiej Brytanii występują także inicjatywy zmierzające do wyeliminowania sfery ubóstwa energetycznego, rozwijane w ramach partnerstwa. Rada miasta Dundee wraz z Transco, Zarządem Szkocji oraz Szkocką i Południową Energetyką prowadzi prace pod nazwą Partnerstwo Energetyczne na rzecz Społeczności Dundee, w celu identyfikacji obszarów tzw. dobrych praktyk i wypracowania modelu w tym zakresie. Współpraca odbywa się na bieżąco, aby wskazać, czy gdzieś występuje ubóstwo energetyczne, jakimi metodami można je zmierzyć i jakie środki należy podjąć, aby z niego wyjść.

Inicjatywa taka została podjęta także przez Energywatch¹⁴⁾ na rzecz Newham¹⁵⁾, w którą zaangażował się zespół zajmujący się problemami gospodarstw domowych, do których wstrzymano dostawę energii lub gazu. Podjęte prace będą polegały na powiązaniu działań lokalnych władz i organizacji, pozostających przecież w regularnych kontaktach z odbiorcami, z sektorem energetycznym, który może zaoferować pomoc.

Nie można zapominać, że wychodzeniu z ubóstwa energetycznego sprzyjają również inne działania, jakie można podjąć w ramach programu Warm Zone, na przykład świadczenie porad w kwestiach finansowych, taryf i zasiłków czy zapewnienie gospodarstwom domowym w sytuacji ubóstwa energetycznego pomocy przy rozpatrywaniu ich skarg.

Bardzo ważnym było zachęcenie do współpracy przedsiębiorstw energetycznych, które w swoim zakresie i na miarę swoich możliwości opracowały programy pomocy. Przykładami rozwiązań proponowanych przez przedsiębiorstwa energetyczne mogą być krótko opisane poniżej programy.

¹³⁾ Od 1998 r. działa parlamentarna Grupa Warm Homes składająca się z 80 członków oraz 45 członków stowarzyszonych. Rolą tej Grupy jest m.in. utrzymywanie zainteresowania parlamentu problemem ubóstwa energetycznego oraz prowadzeniem polityki niezbędnej do zwalczania tego zjawiska, a także monitorowanie realizacji rządowego programu „Fuel Poverty Strategy”, www.warmhomesgroup.org.uk, www.nea.org.uk.

¹⁴⁾ Energywatch jest rządową organizacją konsumentską działającą na rynku energii elektrycznej i gazu.

¹⁵⁾ W Newham ponad 50% mieszkańców żyło poniżej granicy ubóstwa energetycznego i 54% mieszkańców było zadłużonych z tytułu opłat za energię, co dowodzi, że zjawisko to jest bardzo dokładnie rejestrowane przez władze lokalne.

Dla ludzi starszych uruchomiono specjalną usługę polegającą na bezpłatnych wizytach specjalistów zajmujących się efektywnością energetyczną domów oraz bezpłatnym ocieplaniem ścian i strychów (Powersen w programie Staywarm).

Również British Gaz w programie Energy Efficiency Initiatives proponuje bezpłatne konsultacje efektywności energetycznej budynków, a w programie Home Energy Care bezpłatne przeglądy instalacji gazowej w zakresie jej bezpieczeństwa.

Szkolenia pracowników opieki zdrowotnej, którzy pomagają zidentyfikować gospodarstwa domowe potrzebujące pomocy, uświadamiają ich w zakresie możliwości uzyskania takiej pomocy, a także oferują pomoc w określonym zakresie – to program Health Through Warmth realizowany przez Npower.

Nie bez znaczenia dla skuteczności działania jest praca nad problemem w ośrodkach naukowych Wielkiej Brytanii. Inicjatyw jest tak wiele, iż zachodzi konieczność powołania Centrum Badania Ubóstwa Energetycznego, w którym koordynowanoby badania nad tym zagadnieniem.

Do akcji pomocy osobom zagrożonym ubóstwem energetycznym włączyła się także księżniczka Anna, która patronuje instytucji charytatywnej pod nazwą Biuro Pomocy Obywatelom, wydającej poradnik dla osób potrzebujących pomocy w zakresie dostawy mediów, a anglikańscy biskupi apelowali do wiernych, by w Wielkim Poście ograniczyli zużycie energii – kalendarz ograniczania zużycia energii „Zielony Post” poparty autorytetami naukowymi, politykami i gwiazdami sportu¹⁶⁾.

Podjęte, przez wskazane wyżej instytucje i organizacje, w ramach przyjętych programów pomocowych prace, w pierwszym etapie doprowadziły do spadku liczby gospodarstw domowych zaliczanych do sfery ubóstwa energetycznego¹⁷⁾, a w dwóch strefach prowadzących program Warm Zone w ogóle zlikwidowano sferę ubóstwa energetycznego, zamieniając je w sferę komfortu¹⁸⁾.

Problem konkretnych rozwiązań wspierających odbiorców wrażliwych został pozostawiony w gestii państw narodowych. Unia Europejska nakazuje wspierać takich odbiorców, nie określając przy tym metod udzielania takiego wsparcia.

Przeprowadzona przez Zespół analiza wskazuje, że: nie wszystkie kraje europejskie wypracowały de-

finicję odbiorcy „wrażliwego”; nie ma jednolitej definicji odbiorcy „wrażliwego” w krajach europejskich; przyjęte mechanizmy ochrony odbiorców wrażliwych społecznie w każdym kraju są inne, i w opinii Zespołu, nie tworzą w tym kraju spójnego systemu. Wyjątek stanowi tutaj przykład Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Płn.

III. POMOC ODBIORCOM WRAŻLIWYM SPOŁECZNIE W POLSCE

1. Odbiorca wrażliwy społecznie

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Obowiązek ochrony odbiorcy wrażliwego społecznie został nałożony na państwa członkowskie przepisami Dyrektywy elektroenergetycznej (2003/54/WE) oraz gazowej (2003/55/WE), bez określenia zakresu i form takiej ochrony.

Definicja taka ma kluczowe znaczenie, ponieważ to właśnie odbiorca wrażliwy społecznie ma być beneficjentem określonych form pomocy.

W Polsce nie ma obecnie jednolitej definicji „ubóstwa”, nie mówiąc już o definicji odbiorcy czy gospodarstwa domowego wrażliwego społecznie. Mówiąc o ubóstwie specjaliści posługują się różnymi wskaźnikami: ubóstwa relatywnego, ustawowego, minimum egzystencji czy ubóstwa subiektywnego¹⁹⁾. Zatem już to zróżnicowanie utrudnia wykonanie badań i analiz, mających na celu wyodrębnienie odbiorców/gospodarstw domowych wrażliwych społecznie.

Warto jednak podjąć próbę zdefiniowania odbiorcy/gospodarstwa wrażliwego społecznie w warunkach polskich. Definicja ta jednak nie znajduje umocowania w żadnym akcie prawnym. Jest pewnego rodzaju propozycją do dalszej dyskusji nad jej zakresem czy też możliwością szerszej implementacji do prawodawstwa krajowego.

19) W ustawie o pomocy społecznej określono tzw. ustawową granicę ubóstwa, jaką jest kwota, która zgodnie z obowiązującą ustawą uprawnia do ubiegania się o przyznanie świadczenia pieniężnego. Instytut Pracy i Spraw Socjalnych ustala poziom tzw. minimum egzystencji, które uwzględnia jedynie te potrzeby, których zaspokojenie nie może być odłożone w czasie, a konsumpcja niższa od tego poziomu prowadzi do biologicznego wyniszczenia, określanej jako ubóstwo skrajne. Ubóstwo relatywne – 50% średnich miesięcznych wydatków ogółu gospodarstw domowych z uwzględnieniem ekwiwalentności OECD. Ubóstwo subiektywne, które odpowiada w przybliżeniu poziomowi dochodów deklarowanych przez respondentów jako ledwie wystarczające, *Odsetek osób w gospodarstwach domowych zagrożonych ubóstwem*, www.mps.gov.pl.

16) M. Kuźmicz, *Wielka Brytania: Post energetyczny. Anglikańscy biskupi apelują do wiernych, by w Wielkim Poście ograniczyli zużycie energii*, „Gazeta Wyborcza” z 6 lutego 2008 r.

17) Pomiędzy 1996 r. a 2002 r. liczba gospodarstw domowych w sytuacji ubóstwa energetycznego spadła z 5,5 mln do ok. 2,25 mln. W wyniku wzrostu cen energii i gazu w 2006 r. liczbę takich gospodarstw szacuje się na ok. 4 mln – „Fuel poverty”, www.ofgem.gov.uk.

18) W Stockton oraz w Redcar & Cleveland zlikwidowano sferę ubóstwa energetycznego. Programem tym objęto trzy inne strefy – „About us”, Warm Zones Ltd, www.warm-zones.co.uk.

Odbiorcami wrażliwymi społecznie mogą być:

- 1) odbiorcy „słabi” ekonomicznie czyli tacy, którzy nie regulują rachunków ze względu na brak środków finansowych, wynikających z biedy czy ubóstwa. Będą to odbiorcy paliw gazowych i energii elektrycznej w gospodarstwie domowym, tzw. odbiorcy komunalno-bytowi (grupy taryfowe G) a także osoby fizyczne zameldowane w lokalu bez statusu odbiorcy zdefiniowanego w art. 3 § 13 ustawy – Prawo energetyczne (czyli członkowie rodziny odbiorcy);
- 2) odbiorcy z terenów wiejskich, którzy z uwagi na odległy i mało zaludniony obszar zamieszkania mają problemy z uzyskaniem wydania przez przedsiębiorstwo energetyczne warunków przyłączenia do sieci oraz jego realizacji. Przedsiębiorstwa utrudniają realizację przyłączenia takich odbiorców z uwagi na ograniczone środki z przeznaczeniem na inwestycje. Mieszkańcy obszarów wiejskich w większym stopniu dotknięci są problemami ubóstwa, bezrobocia, wielodzietnością i niepełnosprawnością;
- 3) osoby starsze – emeryci i renciści (z uwzględnieniem kryteriów dochodowych, bądź kryterium wiekowego);
- 4) osoby z orzeczoną niepełnosprawnością;
- 5) osoby przewlekle chore;
- 6) rodziny wielodzietne;
- 7) matki samotnie wychowujące dzieci;
- 8) osoby bezrobotne (w tym przede wszystkim długotrwale).

Należy zwrócić jednak uwagę, że minimalne dochody nie zawsze odzwierciedlają faktyczną sytuację majątkową odbiorcy. Zatem właściwa definicja i kryteria kwalifikacji nabierają kluczowego znaczenia dla poprawności funkcjonowania systemu wsparcia. Grupę osób uprawnionych musi charakteryzować rzeczywista słabość ekonomiczna i wrażliwość społeczna, która może stać się przyczyną wstrzymania dostaw energii elektrycznej czy gazu.

Przyjęcie powyższych kategorii, przy ustalaniu definicji odbiorcy/gospodarstwa domowego wrażliwego społecznie, wskaże zaledwie obszary grup beneficjentów, którzy zostaną objęci określonymi formami pomocy społecznej w Polsce, jako odbiorcy wrażliwi społecznie na rynku energii elektrycznej i gazu.

Wydaje się możliwe i wystarczające zastosowanie kryteriów przyznawania pomocy, określonych w ustawach: 1) o pomocy społecznej, art. 7 – z powodu m.in.: ubóstwa, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej i ciężkiej choroby, potrzeby ochrony macierzyństwa i wielodzietności, w związku z art. 8 ust. 2 – tj. przy jednoczesnym zastosowaniu kryterium dochodowego (osoby samotnie gospodarujące, na osobę w rodzinie, rodziny); 2) o dodatkach mieszkaniowych – art. 3 ust. 1.

2. Obecne formy pomocy

Pomoc społeczna funkcjonuje na podstawie ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 593 ze zm.). Pomoc społeczna udzielana jest w postaci świadczeń pieniężnych i niepieniężnych. Ze świadczeń pomocy społecznej w 2006 r. skorzystało ogółem 2 816 tys. osób, na kwotę 3 140 mln zł i są to wyższe wskaźniki niż w roku 2005 – 2 575 tys. osób, 2 319 mln zł²⁰.

Pomoc społeczna przewiduje m.in. następujące świadczenia pieniężne: zasiłek stały, zasiłek okresowy, zasiłek celowy, specjalny zasiłek celowy, zasiłek i pożyczka na ekonomiczne usamodzielnienie, pomoc dla rodzin zastępczych.

Pomocy społecznej udziela się m.in. z powodu (art. 7 ustawy o pomocy społecznej): ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Prawo do świadczeń przysługuje osobom i rodzinom, których posiadane dochody nie przekraczają kryteriów dochodowych ustalonych w oparciu o próg interwencji socjalnej, przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednej z w/w okoliczności. W systemie pomocy społecznej przez rodzinę rozumie się osoby spokrewnione i niespokrewnione, pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące.

Od 1 października 2006 r. kryterium dochodowym dla osoby samotnie gospodarującej jest dochód nie przekraczający kwoty 477 zł, natomiast dla osoby w rodzinie – kwota 351 zł.

Należy również zwrócić uwagę, że już obecnie udzielana jest przez państwo pomoc niektórym odbiorcom wrażliwym społecznie – poprzez system opieki społecznej.

Dodatkowo pomoc świadczona jest również przez przedsiębiorstwa energetyczne, które podjęły działania w celu minimalizowania kosztów wynikających z tytułu wstrzymania dostaw przy jednoczesnej pomocy odbiorcom wrażliwym społecznie w celu uniknięcia odłączenia od sieci. Jako środki pomocy odbiorcom wrażliwym społecznie wskazać możemy:²¹

1. Rozłożenie na raty zaległych płatności – w przypadku odbiorców, którzy mają przejściowe lub cykliczne kłopoty z terminowym opłacaniem rachunków.

²⁰ Polska – rynek pracy i zabezpieczenie społeczne, podstawowe wielkości i wskaźniki w latach 1997-2006, tabl. 20, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej.

²¹ Na podstawie informacji uzyskanych od przedsiębiorstw energetycznych, zob. I. Figaszewska, A. Bednarska, A. Falecki, *W jaki sposób przedsiębiorstwa energetyczne pomagają odbiorcom wrażliwym społecznie uniknąć wstrzymania dostaw energii elektrycznej czy gazu?*, Biuletyn URE nr 2/2008.

2. Prolongata terminu płatności – w sytuacji, gdy odbiorca nie może tymczasowo uregulować w terminie należności za pobraną energię.
3. Odstąpienie od naliczania odsetek za nieterminowe wniesienie opłaty, zaniechanie naliczania odsetek przez pewien okres czy przyjęcie w miejsce ustawowych odsetek umownych odsetek o określonej wartości, pozwala uniknąć kumulacji zadłużenia.
4. Wstrzymanie windykacji lub nie przeprowadzanie windykacji w określonych porach roku, podczas świąt lub przed dniami wolnymi od pracy.
5. Umarzanie zaległości.
6. Instalowanie przedpłatowego układu pomiarowo-rozliczeniowego, tzw. licznika przedpłatowego.
7. Współpraca z Miejskimi Ośrodkami Pomocy Społecznej (OPS) i Miejskimi Ośrodkami Pomocy Rodzinie.

Jako pozytywny przykład współpracy jednego z przedsiębiorstw energetycznych wskazać możemy formalne porozumienia o uczestnictwie odbiorcy wrażliwego w projekcie pomocy. W takim porozumieniu bierze aktywny udział OPS, który po przeprowadzonym wywiadzie środowiskowym wyraża zgodę na udzielenie pomocy z zasiłku celowego na spłatę zadłużenia, na montaż licznika przedpłatowego czy na zakup karty przedpłatowej, ze wskazaniem kwoty miesięcznej oraz ilości miesięcy udzielanej pomocy. Inne przedsiębiorstwo energetyczne stale współpracuje z OPS w zakresie związanym z pokryciem należności za dostarczoną energię, osobom będącym pod opieką OPS. Spółka, choć nie posiada zawartych z OPS umów czy też porozumień, które regulowałyby formalnie współpracę, to jednak opracowała wewnętrzną procedurę w stosunku do odbiorców korzystających lub ubiegających się o pomoc z OPS. Analiza tej procedury wskazuje na stałe kontakty pracowników spółki (pisemne, telefoniczne) z OPS w indywidualnych przypadkach.

W kolejnej spółce, współpraca z OPS ma charakter inicjatywy lokalnej poszczególnych biur obsługi klienta. Charakteryzuje je indywidualne podejście do każdej sytuacji. Gdy w imieniu podopiecznego występuje do spółki OPS, podejmowane są wszelkie możliwe działania zmierzające do kontynuowania dostaw energii. W szczególnie trudnych przypadkach OPS informowane są o trudnej sytuacji odbiorcy oraz wspólnie podejmowane są działania mające na celu rozwiązanie problemów związanych z płatnościami.

Przedsiębiorstwa energetyczne stosują bardzo zindywidualizowane podejście do form i zakresu udzielanej pomocy, która uzależniona jest od aktualnej sytuacji indywidualnego odbiorcy, co wydaje się podejściem jak najbardziej uzasadnionym. Odbiorca może zatem uzyskać pomoc pochodzącą od samej spółki, której ona ponosi koszty, i od spółki współdziałającej z ośrodkami pomocy społecznej – co jest świadczeniem gminy udzielanym w ramach pomocy społecznej.

Należy zauważyć, że dwie spółki energetyczne podejmujące szeroko zakrojone działania na rzecz odbiorców wrażliwych społecznie – to spółki sprywatyzowane, a jedna – to spółka państwowa, która przygotowuje się do debiutu na Gieldzie Papierów Wartościowych (zatem dba o reputację, wyniki finansowe i odpowiednią wartość firmy).

Niektóre ze spółek zwróciły uwagę, że dyrektywy nakładają obowiązek ochrony takich odbiorców na państwa członkowskie, a nie na przedsiębiorstwa energetyczne. Z uwagi na to, spółki nie opracowały programów pomocy, choć jedna z nich podała szereg działań podejmowanych w kierunku ochrony odbiorcy wrażliwego społecznie. Trzeba jednak odnotować, że to głównie spółki państwowe nie mają takich programów.

3. Próba oszacowania liczby odbiorców wrażliwych społecznie

Zespół nie jest w stanie oszacować liczby potencjalnych beneficjentów. Nie ma bowiem prowadzonych oddzielnych analiz tego zjawiska zarówno w gminach, jak i w przedsiębiorstwach energetycznych. Wynikać to może także z faktu, że w polskiej praktyce występuje „*brak systematycznego, kompleksowego monitoringu podstawowych wymiarów ubóstwa i wykluczenia*”, a prowadzone analizy są „*fragmentaryczne lub sporadyczne*”, przy czym stosowane wskaźniki są cząstkowe, mało zagregowane i brak jest syntetycznych wskaźników²²). Grupy społeczne zaliczane do sfery ubóstwa i wykluczenia społecznego są natomiast tymi, które w pierwszej kolejności mogą zostać zakwalifikowane jako odbiorcy wrażliwi społecznie na rynku energii elektrycznej i gazu.

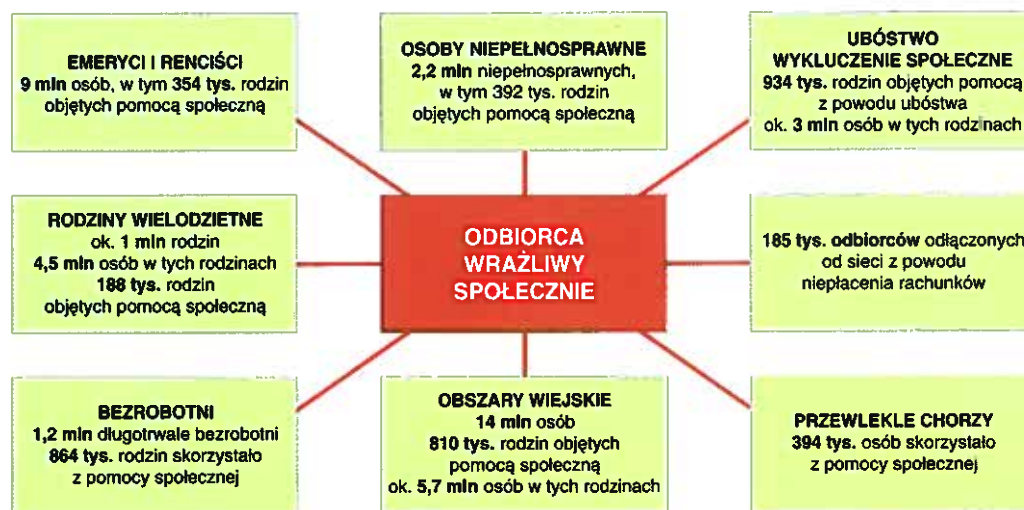
Pewne jest, że ostateczne przesądzenie kategorii odbiorców przy ustalaniu definicji odbiorcy wrażliwego społecznie, a także ustalenie kryteriów będzie miało bezpośrednie przełożenie na liczbę beneficjentów objętych tego rodzaju pomocą.

Rysunek 1 (str. 12) przedstawia potencjalną skalę beneficjentów, z których pewna część znalazłaby się w obszarze odbiorców wrażliwych społecznie. Nie da się wprost odpowiedzieć na pytanie, ilu odbiorców czy też gospodarstw domowych dotyczyć będzie analizowany problem. **Można jedynie przybliżyć obszary potencjalnych grup społecznych potrzebujących wsparcia w zakresie ich ochrony przed ostatecznym wstrzymaniem dostaw energii/gazu.**

Warto zwrócić uwagę na liczbę rodzin z poszczególnych obszarów rysunku objętych pomocą społeczną. Jest ona o tyle istotna, że wskazuje na gospodarstwa domowe, które z różnego rodzaju powodów, przykładowo: bezrobocia, ubóstwa czy

²² S. Golinowska, I. Kopińska, *Wykluczenie społeczne – koncepcja i pomiar*, Prezentacja IPISS, 24 lipca 2006 r. Materiał otrzymany z MPIPS.

Obszary odbiorców wrażliwych społecznie

Rysunek 1. Obszary odbiorców wrażliwych społecznie, na podstawie danych z 2006 r. (Źródło: opracowanie własne Zespołu do spraw Prac Badawczych nad Problematyką Odbiorców Wrażliwych Społecznie w URE)

niepełnosprawności korzystają z pomocy społecznej. Rodzina, rozumiana jako gospodarstwo domowe, w przybliżeniu odpowiadałaby kategorii odbiorcy w rozumieniu ustawy – Prawo energetyczne (art. 3 pkt 13).

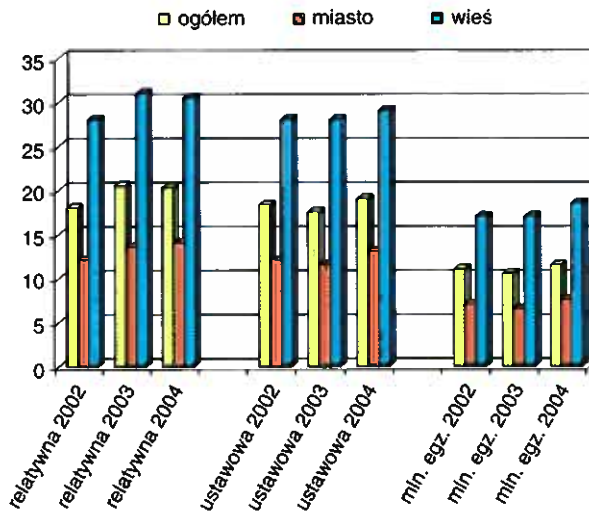
Są to rodziny, które już skorzystały z tej pomocy²³⁾, można zatem przypuszczać, że znalazłyby się w obszarze gospodarstwa domowego wrażliwego społecznie. Jednocześnie należy pamiętać, że w obszarach tych znajdują się osoby/rodziny, które nie korzystały z pomocy społecznej w tym zakresie, ale spełniałyby kryteria odbiorców wrażliwych społecznie i powinny zostać objęte pomocą.

Odsetek osób w gospodarstwach domowych zagrożonych różną formą ubóstwa w latach 2002-2004 był wysoki, co przedstawia rys. 2.

Sytuacja materialna gospodarstw domowych w 2005 r. była zbliżona do tej z roku poprzedniego²⁴⁾. Byłaby to zatem najbardziej znacząca grupa beneficjentów, którzy skorzystaliby z form pomocy przygotowanych dla odbiorców wrażliwych społecznie.

I tak, w 2006 r. z pomocy z powodu ubóstwa skorzystało 934 tys. rodzin, gdzie liczba osób w rodzinie wynosiła blisko 3 miliony²⁵⁾. Odsetek osób w gospo-

darstwach domowych zagrożonych ubóstwem w 2006 r. był niższy niż w roku 2005, i tak: 2006 r. – ubóstwo relatywne – 17,7%, ustawowe – 15,1% i minimum egzystencji – 7,8% a w 2005 r. odpowiednio: 18,1%; 18,1%; 12,3%²⁷⁾.

Rysunek 2. Odsetek osób w gospodarstwach domowych zagrożonych ubóstwem, w latach 2002-2004²⁶⁾ (Źródło: opracowanie własne na podstawie MPiPS)

Warto zwrócić uwagę na liczbę rodzin objętych pomocą społeczną zamieszkujących tereny wiejskie. Mieszkańcy tych terenów w największym stop-

²³⁾ Dane statystyczne w oparciu o sprawozdanie roczne z udzielonych świadczeń pomocy społecznej – pieniężnych, w naturze i usługach za styczeń-grudzień 2006, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej.

²⁴⁾ I. Figaszewska, *O konieczności ochrony gospodarstw domowych słabych ekonomicznie na rynku energii elektrycznej oraz gazu*, Biuletyn URE nr 1/2008.

²⁵⁾ Sprawozdanie roczne z udzielonych świadczeń pomocy społecznej – pieniężnych, w naturze i usługach za styczeń-grudzień 2006, Dział 4 – Powody przyznania pomocy, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej.

²⁶⁾ Brak jest aktualnych danych.

²⁷⁾ *Polska – rynek pracy i zabezpieczenie społeczne, podstawowe wielkości i wskaźniki w latach 1997-2006*, tabl. 24, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej.

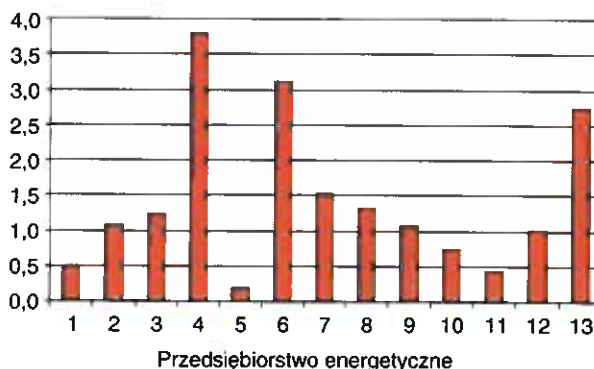
niu zagrożeni są ubóstwem. W 2006 r. objęto pomocą 810 tys. takich rodzin, w których funkcjonowało ok. 5,7 mln członków²⁸⁾. Wśród rodzin zamieszkujących tereny wiejskie ponad 405 tys. rodzin otrzymało pomoc finansową z powodu ubóstwa.

Inną znaczącą, 9-cio milionową grupę stanowią emeryci i renciści. W 2006 r. ok. 354 tys. rodzin emerytów i rencistów objętych zostało pomocą społeczną.

Ponadto, pomocą społeczną zostało objętych 392 tys. rodzin osób niepełnosprawnych, 188 tys. rodzin wielodzietnych, 394 tys. osób przewlekle chorych. Blisko 864 tys. rodzin skorzystało z pomocy z powodu bezrobocia. Stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła w 2006 r. 14,9% i była niższa niż w 2005 r. – 17,6%²⁹⁾. W grudniu 2007 r. stopa bezrobocia wyniosła 11,4%³⁰⁾.

Wszystkie te rodziny charakteryzują się swoistego rodzaju „wrażliwością” społeczną i mogą wymagać dodatkowej ochrony przed pozbawieniem ich dostaw energii czy gazu.

Liczba odbiorców odłączonych od sieci w 2006 r. z powodu niepłacenia rachunków wynosząca ok. 185 tys. wskazuje jedynie skalę problemu³¹⁾. Można przypuszczać, że w tych przypadkach nie zadziałały mechanizmy pomocy społecznej, jak rów-

Rysunek 3. Udział odbiorców odłączonych z powodu niepłacenia rachunków w grupach G, w odniesieniu do ilości odbiorców grupy taryfowej G danego przedsiębiorstwa energetycznego, ogółem w %, w 2006 r. (Źródło: dane URE)

Rysunek 3 przedstawia liczbę odłączeń od sieci elektroenergetycznej spowodowanej niepłaceniem rachunków przez gospodarstwa domowe, w podziale na poszczególnych dostawców w 2006 r.

Warto także zwrócić uwagę na informację dotyczącą liczby udzielonych przez gminy dodatków mieszkaniowych gospodarstwom domowym. Od 1 stycznia 2004 r. gminy ponoszą wszystkie wydatki związane

Tabela 1. Wydatki mieszkaniowe na 1 osobę w gospodarstwach domowych w latach 2001-2006 (w zł. miesięcznie)*

Rok	Gospodarstwa pracownicze			Gospodarstwa emerytów i rencistów		
	ogółem wydatki	wydatki mieszkaniowe	udział [w %] wydatków mieszkaniowych	ogółem wydatki	wydatki mieszkaniowe	udział [w %] wydatków mieszkaniowych
2001	628	116	18,5	663	148	22,3
2002	641	124	19,4	683	160	23,4
2003	673	134	19,9	698	167	23,9
2004	705	137	19,4	715	169	23,6
2005	726	143	19,7	729	175	24,0
2006	780	153	19,6	787	192	24,4

* Szacunki IRM w oparciu o dane GUS i badania własne Ministerstwa Infrastruktury.

Źródło: Społeczne aspekty mieszkalnictwa – materiał przekazany przez Ministerstwo Infrastruktury.

niez inne działania społeczne, np. programy pomocowe przedsiębiorstw, chroniące tych odbiorców przed zastosowaniem najbardziej drastycznego środka, jakim jest pozbawienie ich dostępu do energii czy gazu.

z wypłatą dodatków mieszkaniowych. Zlikwidowana została dotacja z budżetu na ten cel.

W 2006 r. udzielono ogółem 8 472 685 dodatków mieszkaniowych o przeciętnej wysokości 137,90 zł na łączną kwotę 1 168 118,745 zł³²⁾. Warto zaznaczyć, że wydatki mieszkaniowe, w tym na ogrzewanie gospodarstw domowych w 2006 r. w przeliczeniu na 1 osobę w stosunku do 2005 r. wykazały ogólny wzrost o prawie 8%, z tego w gospodarstwach pracowniczych – o ok. 7,5%, natomiast w gospodarstwach emerytów i rencistów – o ok. 8%³³⁾ (tab. 1).

²⁸⁾ Sprawozdanie roczne z udzielonych świadczeń pomocy społecznej – pieniężnych, w naturze i usługach za styczeń-grudzień 2006, Dział 5 – Typy rodzin objętych pomocą społeczną, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej.

²⁹⁾ Polska – rynek pracy i zabezpieczenie społeczne, podstawowe wielkości i wskaźniki w latach 1997-2006, tabl. 27, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej.

³⁰⁾ Sytuacja na rynku pracy w grudniu 2007 r. – www.mps.gov.pl.

³¹⁾ Na podstawie danych URE. Liczba odłączeń nie jest precyzyjnym wskaźnikiem, ponieważ zawiera przypadki nie uregulowania rachunku z innych przyczyn niż ubóstwo.

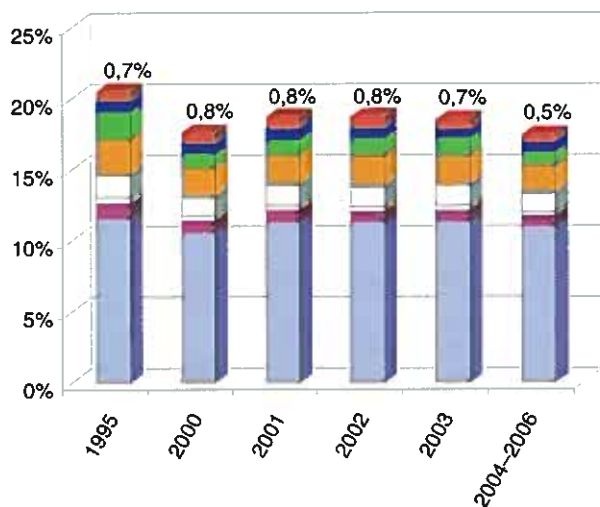
³²⁾ Dodatki mieszkaniowe wypłacone w 2006 r., tabl. 17 – materiał przekazany przez Ministerstwo Infrastruktury.

³³⁾ Społeczne aspekty mieszkalnictwa – materiał przekazany przez Ministerstwo Infrastruktury.

W tym samym czasie wydatki w gospodarstwach pracowniczych za użytkowanie mieszkania i nośniki energii w przeliczeniu na 1 osobę wzrosły średnio o około 7%, natomiast w gospodarstwach emerytów i rencistów o prawie 10%. Ten wzrost był spowodowany głównie wzrostem wydatków na nośniki energii: w gospodarstwach pracowniczych o ponad 12%, a w gospodarstwach emerytów i rencistów o około 14%³⁴).

Można postawić tezę, iż gospodarstwa domowe, które są tą pomocą objęte, mogą mieć trudności również z regulowaniem opłat za energię lub gaz. Znajdą się one wówczas w obszarze odbiorcy wrażliwego społecznie.

- Wydatki z FP
- Wydatki na pomoc społeczną
- Świadczenia zaopatrzeniowe
- Zasiłki rodzinne i pielęgnacyjne
- Emerytury i renty z FUS
- Pozostałe zasiłki z FUS
- Zasiłki chorobowe
- Wydatki z KRUS

Rysunek 4. Udział wydatków na pomoc społeczną w PKB, w latach 1995-2006 (Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MPIPS, w tym: Polska – rynek pracy i zabezpieczenie społeczne, podstawowe wielkości i wskaźniki w latach 1997-2006, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej)

Trzeba także zauważyć, że środki finansowe przeznaczone na realizację przez państwo pomocy społecznej są ograniczone. Jak pokazuje powyższy rysunek, udział wydatków socjalnych w Produkcie Krajowym Brutto od wielu lat kształtuje się na niewielkim poziomie i od 2004 r. wynosi 0,5%. W strukturze wydatków socjalnych z budżetu państwa wydatki na pomoc społeczną w 2006 r. stanowiły zaledwie 2% i były najniższe od 2001 r. (2001 r. – 3,4%, 2005 r. – 2,4%)³⁵.

³⁴) *Społeczne aspekty mieszkalnictwa* – materiał przekazany przez Ministerstwo Infrastruktury.

³⁵) *Polska – rynek pracy i zabezpieczenie społeczne, podstawowe wielkości i wskaźniki w latach 1997-2006*, tabl. 12, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej.

4. Ceny nośników energii w Polsce

4.1. Ceny nośników energii w Polsce na tle Unii Europejskiej

Ceny energii elektrycznej są jednym z głównych czynników wpływających na funkcjonowanie przedsiębiorstw oraz znaczącymi kosztami w budżetach gospodarstw domowych w Polsce. Statystyczny Polak wydaje 10% swoich dochodów na nośniki energii, w tym 5,3% na energię elektryczną³⁶).

Energia elektryczna

Energia elektryczna w Polsce jest droższa niż w następujących krajach UE: Bułgarii, Czechach, Estonii, Grecji, Łotwie, Litwie, Malcie, Rumunii, Słowenii, Węgrzech oraz Finlandii, co przedstawia rys. 5 (na str. 15).

Na rys. 6 (str. 15), Purchasing Power Standards (PPS) to abstrakcyjna jednostka, za którą można nabyć porównywalne koszyki dóbr w każdym kraju. Stosowana do porównań statystycznych pomiędzy krajami, umożliwia pominięcie różnic cenowych.

W relatywnym ujęciu do cen towarów i usług, cena energii brutto dla gospodarstw domowych w Polsce lokuje się pośród najwyższych cen energii w państwach UE i zajmuje trzecie miejsce, zaraz po cenach na Słowacji i we Włoszech.

Gaz ziemny

Cena gazu ziemnego w Polsce, w porównaniu z innymi państwami UE, nie jest wysoka. Gaz ziemny zwolniony jest w Polsce z akcyzy do 30 kwietnia 2014 r. (rys. 7 i 8 na str. 16)

W relatywnym ujęciu do cen towarów i usług, cena gazu brutto dla gospodarstw domowych w Polsce jest piątą najwyższą w UE, po cenach w Bułgarii, Danii, Szwecji i Słowenii.

4.2. Akcyza i VAT

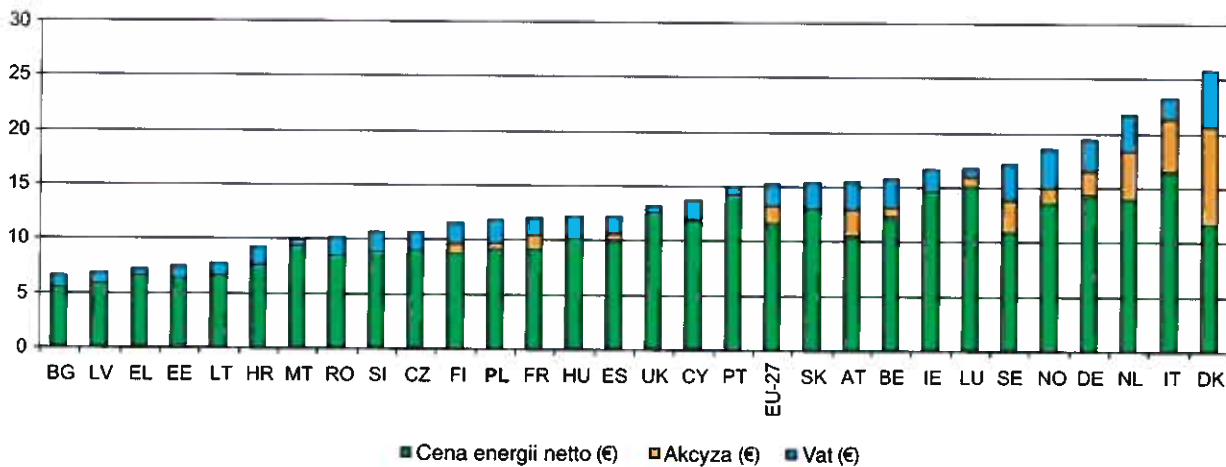
Obciążenie energii elektrycznej wysokim podatkiem akcyzowym na poziomie 20 zł/MWh oraz stawką podstawową VAT w wysokości 22%, ma charakter fiskalny. W strukturze ceny energii elektrycznej akcyza i VAT stanowią 23%.

Wysokie stawki podatków silnie wpływają na sytuację ekonomiczno-społeczną odbiorców energii, poprzez spowodowanie dodatkowego wzrostu cen energii elektrycznej dla odbiorców końcowych.

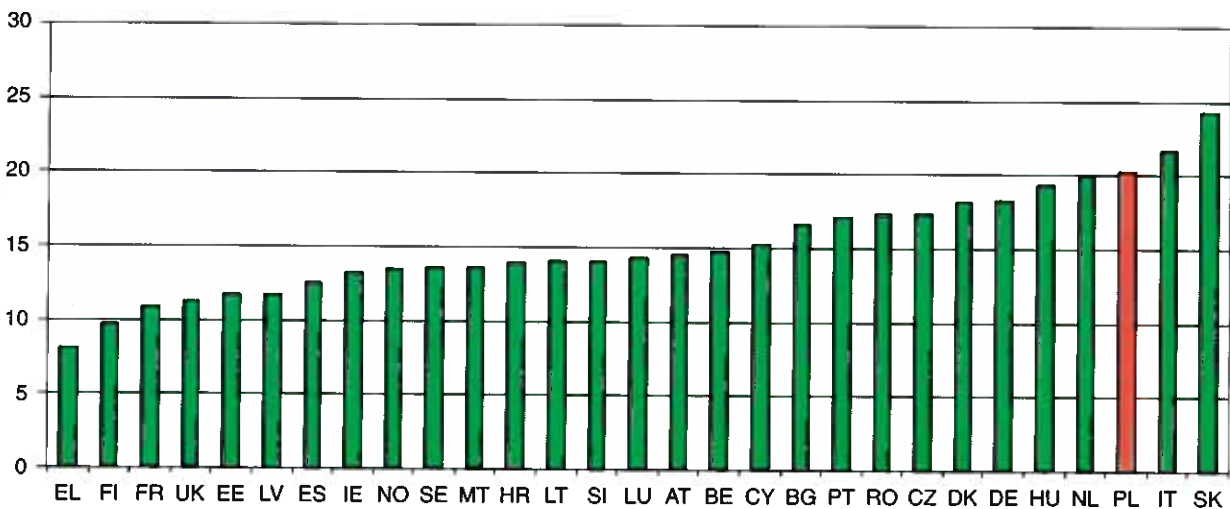
³⁶) Dane za publikacją GUS – Budżety gospodarstw domowych w 2006 r. – http://www.stat.gov.pl/cps/rde/xbcr/gus/PU-BL_budzy_gospodarstw_domowych_w_2006.pdf.

Stosunek przeciętnych dochodów rozporządzalnych przeciętnego gospodarstwa domowego na 1 osobę netto do wydatków na nośniki energii (w tym energię elektryczną i gaz) w gospodarstwach domowych na 1 osobę.

Rysunek 5. Cena energii brutto dla gospodarstw domowych, stan na 1 lipca 2007 r. [w euro/kWh] (Źródło: http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/taxation/excise_duties/energy_products/rates/excise_duties-part_II_energy_products-en.pdf)

Rysunek 6. Cena energii brutto dla gospodarstw domowych, stan na 1 stycznia 2007 r., liczona wg parytetu siły nabywczej [w PPS/100 kWh] (Źródło: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_OFFPUB/KS-SF-07-080/EN/KS-SF-07-080-EN.PDF)

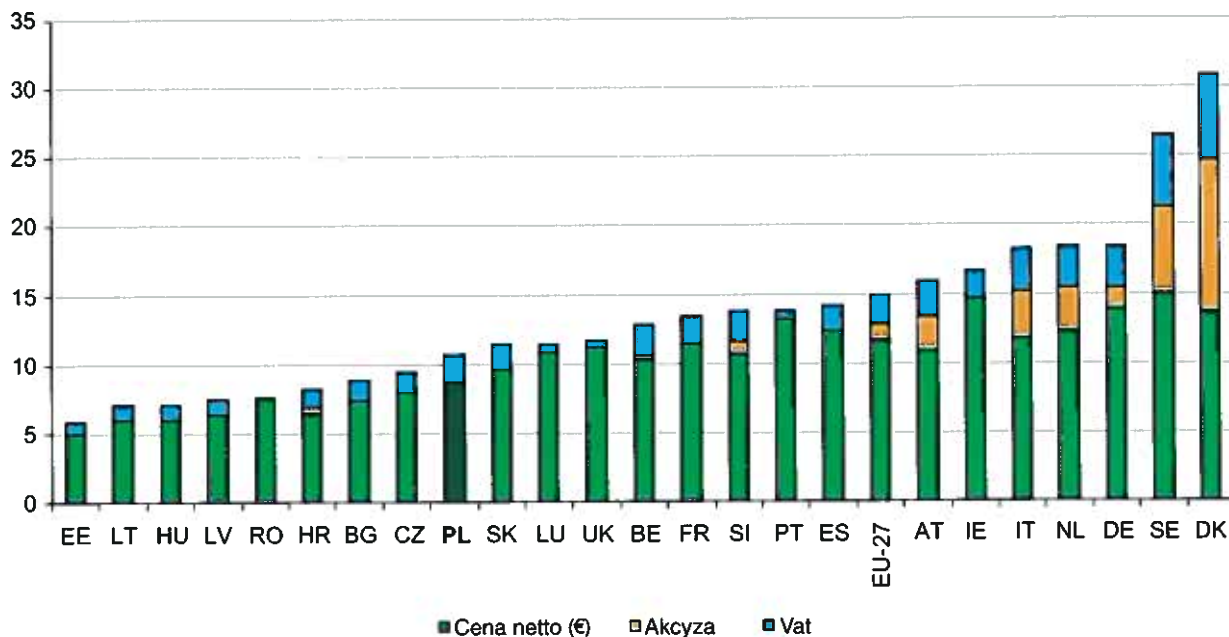
Dodatkowo, wzrost cen energii powodowany podatkiem akcyzowym, skutkuje nie tylko wzrostem opłat za dostarczoną do domów energię, ale też rzuca w istotny sposób na podwyżki cen artykułów konsumpcyjnych i usług, powodując zwiększenie wydatkowania środków finansowych dla gospodarstw domowych niemal w każdym aspekcie ich funkcjonowania.

Należy przypuszczać, że dzięki obniżce obciążeń podatkowych, zawartych w cenach energii i gazu, nastąpi spadek liczby gospodarstw domowych wrażliwych społecznie. W sposób korzystny przesunie się zatem granica gospodarstw domowych, które nie mogą poradzić sobie z uregulowaniem płatności za energię i gaz. Tym samym, spadnie liczba beneficjentów korzystających ze środków finansowych na rzecz pomocy odbiorcom wrażliwym społecznie, udzielanych dotychczas z funduszy pomocy społecznej i od przedsiębiorstw energetycznych.

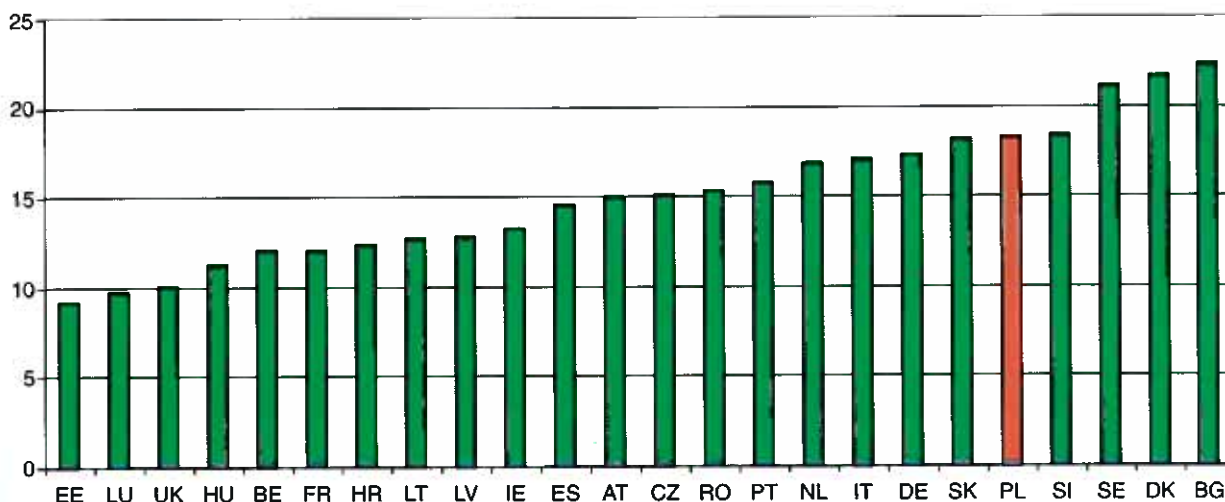
Akcyza jest podatkiem zharmonizowanym, czyli istnieje wspólny system podatku akcyzowego w Unii Europejskiej, który obejmuje regulacje dotyczące następujących wyrobów: wyroby energetyczne, energia elektryczna, alkohol i napoje alkoholowe oraz wyroby tytoniowe.

Podstawowymi aktami, które regulują zagadnienie **podatku akcyzowego w Unii Europejskiej** są: **Dyrektywa Rady 2003/96/WE** w sprawie restrukturyzacji wspólnotowych przepisów ramowych dotyczących opodatkowania produktów energetycznych i energii elektrycznej oraz **Dyrektywa Rady 2004/74/WE** zmieniająca Dyrektywę 2003/96/WE w odniesieniu do możliwości stosowania przez niektóre państwa członkowskie czasowych zwolnień i obniżek poziomu podatkowania w odniesieniu do produktów energetycznych i energii elektrycznej.

Na podstawie załącznika I tabela C do Dyrektywy Rady 2003/96/WE, minimalne stawki akcyzy na ener-

Rysunek 7. Cena gazu ziemnego brutto dla gospodarstw domowych, stan na 1 stycznia 2007 r. [w euro/GJ] (Źródło: http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/taxation/excise_duties/energy_products/rates/excise_duties-part_ii_energy_products-en.pdf)

Rysunek 8. Cena gazu ziemnego brutto dla gospodarstw domowych, stan na 1 stycznia 2007 r., liczona wg parytetu siły nabywczej [w PPS/GJ] (Źródło: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_OFFPUB/KS-SF-07-078/EN/KS-SF-07-078-EN.PDF)

gię elektryczną wynoszą **0,5 EUR/MWh dla odbiorców komercyjnych** i **1 EUR/MWh dla odbiorców w gospodarstwach domowych**, zaś na gaz ziemny odpowiednio 0,15 EUR/GJ oraz 0,30 EUR/GJ. Dyrektywa zezwala jednocześnie na czasowe zwolnienie gazu ziemnego z akcyzy na okres 10 lat od jej wprowadzenia. Zgodnie z dyrektywą, obowiązek zapłaty podatku akcyzowego powstaje z chwilą dostarczenia odbiorcom finalnym.

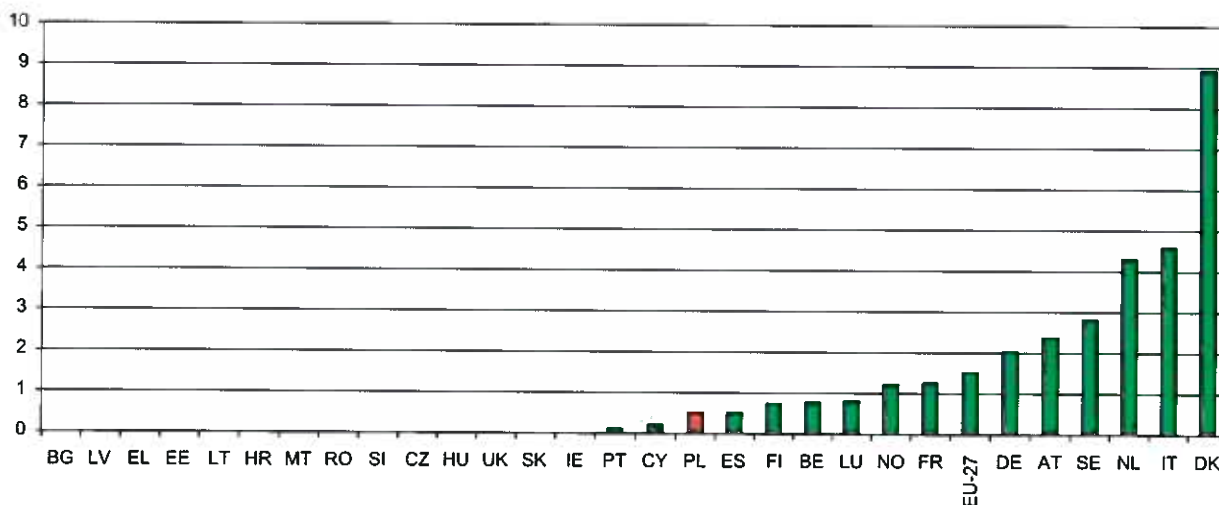
Podstawowym **polskim aktem prawnym** w tym zakresie jest **ustawa z 23 stycznia 2004 r. o podatku akcyzowym**. W art. 75 ust. 2 ustawodawca określił wysokość akcyzy na energię elektryczną na po-

ziomie 20 PLN/MWh. Ustawa określa, iż obowiązek podatkowy powstaje z chwilą wprowadzenia energii do obrotu na etapie produkcji energii elektrycznej. Gaz ziemny zwolniony jest z akcyzy do 30 kwietnia 2014 r., na podstawie zwolnienia przejściowego udzielonego zgodnie z dyrektywą Rady.

Stawka akcyzy w Polsce jest nie tylko jedną z wyższych w Europie, ale również jej udział w cenie energii jest jednym z najwyższych, w porównaniu z udziałem obciążeń podatkowych w cenie energii innych państw członkowskich UE, co pokazuje rys. 9 (str. 17).

Przy minimalnej wysokości akcyzy 0,5 euro dla odbiorców przemysłowych i 1 euro dla gospodarstw do-

Akcyza (€)

Rysunek 9. Wysokość akcyzy energii elektrycznej dla gospodarstw domowych, stan na 1 lipca 2007 r. [w euro/kWh] (Źródło: http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/taxation/excise_duties/energy_products/rates/excise_duties-part_II_energy_products-en.pdf)

mowych, wysokość nakładanej akcyzy na energię elektryczną wynosi od 0 – dla krajów, które uzyskały derogację do 80 euro – dla Danii. **Polska, przy akcyzie 20 PLN (ok. 6 euro), plasuje się w grupie krajów o wysokiej akcyzie, co pokazuje powyższy rysunek.**

VAT, podobnie jak akcyza, jest również podatkiem pośrednim zharmonizowanym na poziomie UE. Podstawowym aktem, który reguluje zagadnienie podatku VAT w Unii Europejskiej jest **Dyrektywa 2006/112/WE** o wspólnym podatku od towarów i usług, która ustanawia minimalną wysokość stawki podstawowej VAT na poziomie 15%. Zgodnie z artykułem 102 dyrektywy, państwa członkowskie mogą stosować obniżoną stawkę podatku VAT względem gazu i energii elektrycznej, jeżeli nie spowoduje to ryzyka zakłócenia konkurencji. Stawka ta, zgodnie z artykułem 99 dyrektywy, **nie może być mniejsza niż 5%.**

Przed zastosowaniem obniżonej stawki, **państwo członkowskie obowiązane jest poinformować o zamiarze wprowadzenia takiej stawki Komisję Europejską, która oceni ryzyko zakłócenia konkurencji.**

W chwili obecnej w Polsce podatek VAT jest regulowany przez **ustawę z 11 marca 2004 r. o podatku**

od towarów i usług. Ustawa ustanawia stawkę podstawową na poziomie 22% i stawkę obniżoną na poziomie 7%.

Na podstawie przepisów tej ustawy energia elektryczna i gaz jest towarem, zaś obowiązek podatkowy powstaje z chwilą dostarczenia towaru. W chwili obecnej do dostaw energii elektrycznej stosuje się stawkę podstawową w wysokości **22% VAT.**

Stawka podatku VAT w Polsce w wysokości 22% na energię elektryczną **jest jedną z najwyższych w Europie**, wyższa jest jedynie w Danii i Szwecji. Najniższe stawki, w przedziale 5-6% podatku VAT, są zaś stosowane we Francji, Luksemburgu, Portugalii, Malcie i Wielkiej Brytanii.

IV. MODEL POMOCY ODBIORCOM WRAŻLIWYM SPOŁECZNIE

Pozyskane informacje o tym, jakie środki pomocy odbiorcom wrażliwym społecznie stosują inne kraje europejskie, były bardzo inspirujące dla wypracowania propozycji wprowadzenia takich rozwiązań w Polsce. Oczywiście jest, że nie można „odwzorować” roz-

Tabela 2. Stawki VAT na gaz i energię elektryczną w Unii Europejskiej

Państwo	MT*	UK	PT	FR**	LU	EL	IT	IE***	CY	DE	ES	EE	LV	LT	NL	CZ	SK	AT	HU	SI	BE	PL	FI	DK	SE
Gaz	0	5	5	5,5	6	9	10	13,5	5	16	16	18	18	18	19	19	19	20	20	20	21	22	22	25	25
Energia	5	5	5	5,5	6	9	10	13,5	15	16	16	18	18	18	19	19	19	20	20	20	21	22	22	25	25

* Brak podatku w przypadku dostarczania przez dostawcę publicznego.

** Obniżona stawka tylko dla odbiorców publicznych operatorów.

*** Stawki przejściowe.

Źródło: http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/taxation/vat/how_vat_works/rates/vat_rates_2006_en.pdf.

wiązań przyjętych w systemie prawno-ekonomiczno-społecznym jednego państwa w innym państwie, o odmiennym systemie.

Zachęcającymi przykładami do podjęcia działań przez Polskę, która dopiero zaczyna zmagać się z problemem odbiorcy wrażliwego społecznie na liberalizowanych rynkach energii oraz gazu, są przykłady Wielkiej Brytanii czy Węgier.

Zespół, w swoich końcowych propozycjach, wybrał zatem spośród rozwiązań stosowanych w krajach europejskich te spośród nich, które zdaniem Zespołu w realny sposób pomogą odbiorcom wymagającym takiej pomocy. Zespół dostosował przy tym propozycje zmian do warunków polskich, licząc się z odmiennym systemem prawnym, ekonomicznym oraz ograniczeniami finansowymi, nie proponując na przykład przyjęcia licznych, skutecznych programów pomocowych stosowanych w Wielkiej Brytanii, ze względu m.in. na ich wysokie koszty³⁷⁾ czy różnice w sposobie zużycia energii.

1. Definicja odbiorców wrażliwych społecznie

Problem odbiorców wrażliwych społecznie jest na tyle szeroki i złożony, że jego rozwiązanie jest domeną państwa, podejmującego działania zarówno w sferze polityki społecznej, gospodarczej, jak i polityki dochodowej oraz podatkowej.

Z uwagi na fakt, że na sytuację odbiorcy wpływają zarówno czynniki ekonomiczne (dochód), jak i losowe (bezrobocie, przewlekła choroba, niepełnosprawność), to należy mówić o odbiorcy wrażliwym w sensie „społecznym” a nie tylko w sensie „ekonomicznym”.

Przedstawione przez Zespół propozycje mają na celu zaktywizowanie pomocy odbiorcom wrażliwym społecznie, poprzez działanie *ex ante* – niedopuszczenie do wstrzymania dostaw energii/gazu, a nie dopiero zwalczanie tego zjawiska, czyli działania podejmowane *ex post* – już, gdy nastąpi wstrzymanie dostaw. Należy bowiem uznać powszechną dostępność

³⁷⁾ Środki finansowe na walkę z ubóstwem energetycznym w Wielkiej Brytanii pochodzą z różnych programów pomocowych. Wydatki na programy pomocowe przeprowadzone od 2000 r. wyniosły rocznie ok. £20 mld i tak np.: w ramach Fuel Poverty Scheme zainwestowano £2 mld; w ramach programu Winter Fuel Payments zainwestowano £2 mld; władze lokalne w Anglii, w ramach programu Decent Homes Standard zainwestowały £5 mld; przedsiębiorstwa energetyczne także włączyły się do walki z ubóstwem energetycznym poprzez swoje programy pomocowe realizowane w ramach CSR oraz w ramach statutowych obowiązków. Koszt programów pomocowych w sześciu największych przedsiębiorstwach energetycznych, w tym pomocy udzielanej w ramach taryf socjalnych, inicjatyw partnerskich, z funduszy tych przedsiębiorstw, wynosił w 2007 r. ok. £41,2 mln. Zob. „The UK Fuel Poverty Strategy – 5th Annual Progress Report 2007”, www.ofgem.gov.uk oraz „Ofgem’s review of Suppliers’ voluntary initiatives to help vulnerable customers”, Update, 8 October 2007, www.ofgem.gov.uk.

podstawowego dobra cywilizacyjnego, jakim jest energia elektryczna, i prawnie usankcjonować pomoc odbiorcom wrażliwym społecznie w uniknięciu wstrzymania dostaw energii elektrycznej czy gazu.

Wydaje się możliwe i wystarczające zastosowanie kryteriów przyznawania pomocy, określonych w ustawach: 1) o pomocy społecznej – art. 7, ustanawiającego kryterium społeczne (m.in.: ubóstwa, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej i ciężkiej choroby, potrzeby ochrony macierzyństwa i wielodzietności), stosowanego w związku z art. 8 ust. 2 – tj. przy jednoczesnym zastosowaniu kryterium dochodowego (osoby samotnie gospodarującej, na osobę w rodzinie, rodziny); 2) o dodatkach mieszkaniowych – art. 3 ust. 1.

Zespół proponuje przyjęcie definicji w odniesieniu do tworzenia systemów pomocy wyłącznie dla grupy odbiorców wrażliwych społecznie, w tym załączenie definicji do odbiorców paliw gazowych i energii elektrycznej w gospodarstwie domowym tzw. odbiorcy komunalno-bytowi (grupy taryfowe G), osób fizycznych, nie prowadzących działalności gospodarczej, zameldowanych w lokalu bez statusu odbiorcy zdefiniowanego w art. 3 § 13 ustawy – Prawo energetyczne (członkowie rodziny odbiorcy).

Zespół proponuje nie zajmować się szczególnie grupą odbiorców z terenów wiejskich i oddalonych, w kontekście przygotowywania specjalnego programu wsparcia tych odbiorców. Zespół proponuje objęcie tej grupy odbiorców takimi samymi formami pomocy, jak pozostałych odbiorców wrażliwych społecznie.

2. Założenia do modelu pomocy odbiorcom wrażliwym społecznie

1. Ze względu na brak zarówno danych statystycznych dotyczących liczby oraz wielkości dotychczas udzielonej pomocy na opłacenie rachunku za energię elektryczną i gaz przez gminy oraz przedsiębiorstwa energetyczne, jak i odpowiedniego instrumentarium badawczego, Zespół nie jest w stanie określić: skali ilościowej odbiorców objętych proponowaną pomocą, przewidywanej wysokości pomocy indywidualnej (wielkości średniej pomocy) oraz skali środków finansowych ogółem, niezbędnych na zapewnienie pomocy odbiorcom wrażliwym społecznie.

2. Uwzględniając zapisy Dyrektyw 2003/54/WE i 2003/55/WE państwo musi zrealizować nałożony na niego obowiązek, wprowadzając zarówno stosowne zapisy do dokumentów przyjmowanych przez Rząd, jak i do obowiązujących aktów prawnych.

3. W opinii Zespołu, nie ma konieczności wypracowywania odrębnego Programu pomocy odbiorcom wrażliwym społecznie i stworzenia nowych ram legislacyjnych do podjęcia działań.

Obecnie obowiązujące ustawodawstwo, po wprowadzeniu w nim proponowanych zmian, umożliwi bowiem objęcie pomocą społeczną także odbiorców wrażliwych społecznie na rynku energii elektrycznej i gazu.

4. Zapisy w aktach prawnych dotyczące pomocy odbiorcom wrażliwym społecznie przed wstrzymaniem dostaw energii/gazu, muszą się znaleźć zarówno w dokumentach/aktach prawnych dotyczących pomocy społecznej, jak też regulacji energetyki/gazu a także podatków.

5. Analiza działań władz samorządowych, przeprowadzona w jednych z badań, „*pozwala stwierdzić, że zdecydowanie największy wpływ na działania samorządu wobec wykluczenia społecznego ma administracja centralna. Tam, gdzie nie ma odpowiedniej ustawy, procedur i idących za tym środków finansowych, tam zazwyczaj nie ma dodatkowych programów.*”³⁸⁾. Dlatego też **konieczne jest nadanie formom pomocy odbiorcom wrażliwym społecznie rangi ustawowej.**

6. Zespół zdecydowanie skłania się w kierunku wyboru form pomocy odbiorcom wrażliwym społecznie **przy udziale pomocy państwa, realizowanej poprzez instytucje pomocy społecznej**, np. poprzez fundusze celowe, kontrakt socjalny, dodatek mieszkaniowy lub inne formy pomocy przyjęte przez instytucje pomocy społecznej (podobnie jak w: Albanii, Austrii, Chorwacji, Czechach, Norwegii, Rumunii, Serbii, Słowenii, Szwecji, na Węgrzech i we Włoszech).

Zespół proponuje **odrzuć formę pomocy odbiorcom wrażliwym społecznie poprzez taryfy socjalne**, uwzględniając odchodzenie w Unii Europejskiej od subsydiowania skrótnego oraz główne cechy taryf socjalnych, polegające na tym, że: są one odstępstwem od podstawowej zasady taryfowania tj. całkowitego pokrycia kosztów uzasadnionych, inni odbiorcy muszą pokryć koszty taryfy socjalnej, co oznacza wyższe wydatki dla tych grup odbiorców, brak rentowności taryf socjalnych dla przedsiębiorstwa energetycznego oraz zaburzoną transparentność cen.

W obliczu pełnej liberalizacji rynku i rezygnacji z taryfowania grup taryfowych G taryfy socjalne w Polsce nie mają racji bytu.

7. Pomoc ta umiejscowiona byłaby na szczeblu **lokalnym, gminy – poprzez działanie ośrodków pomocy społecznej/ośrodków pomocy rodzinie i wydziałów mieszkaniowych oraz we współpracy z oddziałami przedsiębiorstw energetycznych.**

Podział środków pochodzących z budżetu powinien odbywać się na poziomie gminy, jako formy pomocy społecznej – fundusz celowy, dodatek mieszkaniowy, kontrakt socjalny.

Zgodnie bowiem z art. 7 ust. 1 pkt 3 i pkt 5-7 ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.), zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy. Do zadań własnych gminy należą w szczególności sprawy zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepłą oraz gaz, pomocy społecznej, ochrony zdrowia, gminnego budownictwa mieszkaniowego.

Zgodnie natomiast z art. 17 ust. 1 ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2004 r. Nr 64, poz. 593 ze zm.), do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy m.in. opracowywanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka (pkt 1); sporządzanie bilansu potrzeb gminy w zakresie pomocy społecznej (pkt 2); przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych (pkt 5); utworzenie i utrzymanie ośrodka pomocy społecznej (pkt 18).

Szereg ustaw dotyczących funkcjonowania i zadań gminy, tworzy ramy prawne do **realizacji przez gminę polityki społecznej.**

Realizacja zadań własnych gminy z zakresu: pomocy społecznej, wypłat dodatków mieszkaniowych finansowana jest z budżetu własnego gminy, zgodnie z ustawą o pomocy społecznej oraz ustawą o dodatkach mieszkaniowych. Należy rozważyć możliwość wprowadzenia dotacji celowej z budżetu państwa lub odpowiednich przesunięć w zakresie finansowania gmin, by zwiększyć fundusze na wypłatę odpowiednich świadczeń na rzecz odbiorców wrażliwych społecznie poprzez zmianę ustawy z 13 marca 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Są to zatem zadania bezpośrednio związane z realizacją polityki społecznej państwa, którą powinna zostać także objęta pomoc odbiorcom wrażliwym społecznie na rynku energii elektrycznej oraz gazu. Pomoc ta już obecnie jest finansowana z budżetów własnych gmin, poprzez pomoc społeczną oraz dodatek mieszkaniowy. Jednocześnie należy zwrócić uwagę, że nie jest ona wystarczająca, na co może wskazywać liczba ok. 185 tys. odbiorców, których odłączono w 2006 r. od sieci z powodu niepłacenia rachunków za energię elektryczną.

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z 10 kwietnia – Prawo energetyczne, do zadań własnych gminy należy planowanie i organizacja zaopatrzenia

³⁸⁾ P. Błądowski, P. Kubica, *Zwalczanie ubóstwa i wykluczenia społecznego w ramach polityki realizowanej na szczeblach samorządu terytorialnego*, Szkoła Główna Handlowa, Instytut Gospodarstwa Społecznego (Ubóstwo i wykluczenie społeczne oraz metody ich zwalczania, PBZ-MIN-006/HO2/2003), Warszawa, październik 2006, str. 89. Materiał otrzymany z MPiPS. Osoby zaliczone do grupy wykluczenia społecznego są tymi, które mogą stać się beneficjentami pomocy udzielanej odbiorcy wrażliwemu społecznie.

w m.in. energię elektryczną i paliwa gazowe. Władze gminy, zgodnie z art. 19 ustawy – Prawo energetyczne opracowują projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną oraz paliwa gazowe. Projekt założeń, sporządzony dla gminy lub jej obszaru, powinien określać m.in. ocenę stanu aktualnego i przewidywanych zmian zapotrzebowania na ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe oraz przedsięwzięcia racjonalizujące użytkowanie ciepła, energii elektrycznej i paliw gazowych.

W opinii Zespołu zasadne jest rozszerzenie projektu założeń planu sporządzanego przez gminę o określenie liczby odbiorców wrażliwych społecznie na terenie gminy oraz prognozę działań, które należy podjąć w celu zapewnienia im ciągłości dostaw. Projekty założeń powinny zostać przygotowane we współpracy z właściwymi komórkami pomocy społecznej i wydziałami mieszkaniowymi w gminach. Wczesna identyfikacja odbiorców wrażliwych społecznie pozwoli zaplanować również środki finansowe w budżetach jednostek samorządu terytorialnego oraz podjąć inne działania aktywizujące grupę odbiorców wrażliwych. W celu zapewnienia środków finansowych dla odbiorców wrażliwych społecznie należy rozważyć możliwość przesunięcia środków finansowych z budżetu państwa na pomoc tym odbiorcom.

Za umiejscowieniem pomocy odbiorcom wrażliwym społecznie na rynku energii elektrycznej oraz gazu na szczeblu gminnym przemawiają także wyniki jednych z przeprowadzonych badań, zgodnie z którymi „skala lokalna nie tylko staje się pomocna w szybkim podejmowaniu działań i skróceniu czasu reakcji na powstające problemy społeczne, ale ponadto umożliwia przyjrzenie się „z bliska” nie tylko samym potrzebom, jakie są wyrażane przez konkretne grupy ludności, ale i mechanizmom ich zaspokojenia. (...) Skala środowiska lokalnego jest najbardziej właściwa dla oceny potrzeb w zakresie (...) pomocy społecznej oraz tworzenia warunków dla działalności organizacji pozarządowych i grup samopomocy. Skala ta jest również najbardziej odpowiednia do podejmowania działań mających na celu zapobieganie i zwalczanie wykluczenia społecznego.”³⁹⁾, tj. jednej z grup potencjalnych beneficjentów pomocy odbiorcom wrażliwym społecznie na rynku energii elektrycznej oraz gazu.

8. Odbiorca wrażliwy społecznie mógłby zatem uzyskać środki finansowe na opłacenie należności za pobraną energię elektryczną czy paliwa gazowe z dwóch źródeł: 1) gminy, poprzez fundusz celowy, dodatek mieszkaniowy lub kontrakt socjalny (poprzez ośrodek pomocy społecznej, pomocy rodzi-

nie lub wydział mieszkaniowy) oraz 2) ze spółki obrotu energią elektryczną lub gazem.

9. Zespół proponuje, aby pomocą dla grupy odbiorców wrażliwych społecznie objęte były dwa nośniki: energia i gaz, co jest zgodne z Dyrektywami 2003/54/WE i 2003/55/WE.

W zakresie ciepła istnieją problemy ze zdefiniowaniem odbiorcy wrażliwego społecznie. Najczęściej bowiem umowa sprzedaży nie jest zawierana pomiędzy odbiorcą w gospodarstwie domowym a przedsiębiorstwem ciepłowniczym, tylko zawiera ją spółdzielnia mieszkaniowa, administracja czy wspólnota i to te podmioty stają się stronami ww. umowy. W związku z powyższym nie można ustalić osoby fizycznej, która byłaby odbiorcą wrażliwym społecznie. Nie znaczy to, że nie udziela się obecnie pomocy w zakresie opłat za ciepło. Są one udzielane poprzez dodatek mieszkaniowy wypłacany zarządcy nieruchomości, który rozlicza się z zakładem ciepłowniczym.

10. Nowym zadaniem Prezesa URE będzie współdziałanie z ministrami właściwymi do spraw: zabezpieczenia społecznego oraz budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej a także jednostkami samorządu terytorialnego, w zakresie przeciwdziałania wstrzymaniu dostaw energii elektrycznej lub paliw gazowych do odbiorców w gospodarstwach domowych. Jedną z form współdziałania będzie pomoc merytoryczna w szkoleniu pracowników ośrodków pomocy społecznej i ośrodków pomocy rodzinie w gminach, realizowana przez oddziały terenowe URE. W przyszłości należy rozważyć podjęcie szkoleń, wspólnie z tymi podmiotami, mających na celu promowanie poprawy efektywności energetycznej oraz oszczędzania energii.

11. W celu usprawnienia działań pomocy społecznej Zespół proponuje nałożyć na przedsiębiorstwa energetyczne obowiązek informowania gminy o planowanym zaprzestaniu dostaw energii lub gazu (podobnie jak w: Belgii, Holandii, Szwecji). Model nie nakłada żadnych innych dodatkowych obowiązków na przedsiębiorstwa energetyczne, co wiązałoby się z dodatkowymi kosztami.

12. Zespół proponuje, aby środki finansowe pochodziły z różnych źródeł, zarówno z budżetu państwa, dochodów własnych gmin, jak i ze spółek energetycznych.

Zmniejszenie obciążeń fiskalnych nośników energii dla odbiorców w gospodarstwach domowych byłoby, w opinii Zespołu, optymalnym rozwiązaniem. Można oczekiwać, że dzięki obniżce obciążeń podatkowych zawartych w cenach energii i gazu nastąpi spadek liczby gospodarstw domowych wrażliwych społecznie. W sposób korzystny przesunie się zatem granica gospodarstw domowych, które nie mogą poradzić sobie z uregulowaniem płatności za energię i gaz.

³⁹⁾ P. Błędowski, P. Kubica, *Zwalczanie ubóstwa i wykluczenia społecznego w ramach polityki realizowanej na szczeblach samorządu terytorialnego*, Szkoła Główna Handlowa, Instytut Gospodarstwa Społecznego (Ubóstwo i wykluczenie społeczne oraz metody ich zwalczania, PBZ-MIN-006/HO2/2003), Warszawa, październik 2006, str. 8-9. Materiał otrzymany z MPiPS.

Tym samym spadnie liczba beneficjentów korzystających ze środków finansowych na rzecz pomocy odbiorcom wrażliwym społecznie, udzielanych dotychczas z funduszy pomocy społecznej. Rozwiązanie to wyeliminuje więc zbędne przekazywanie środków pieniężnych, z portfela podatnika do budżetu i ponownie jako pomoc społeczna do portfela podatnika.

13. Środki finansowe na pomoc odbiorcom wrażliwym społecznie mogą pochodzić z różnicy dochodów (kwoty przekazanej do budżetu z tytułu opłat koncesyjnych) **i administracyjnych kosztów regulacji**, jakie przeznaczane są na potrzeby wykonywania zadań przez Prezesa URE przy pomocy Urzędu Regulacji Energetyki, które w 2007 r. wynosiły:

Dochody: 92 023 mln – wydatki: 37 170 mln = **różnica: 54 853 mln.**

Proponujemy następujące warianty:

- a) **100%** tej kwoty corocznie była przekazywana gminom na realizację zadania zleconego, co za 2007 r. oznaczałoby 54 853 mln
- 54,853 mln/2478 gmin – **22,14 tys. dla 1 gminy rocznie;**
- b) **75%** tej kwoty corocznie była przekazywana gminom na realizację zadania zleconego, co za 2007 r. oznaczałoby 41 140 mln
- 41 140 mln/2478 gmin – **16,6 tys. dla 1 gminy rocznie;**
- c) **50%** tej kwoty corocznie była przekazywana gminom na realizację zadania zleconego, co za 2007 r. oznaczałoby 27 426,5 mln
- 27 426,5 mln/2478 gmin – **11,1 tys. dla 1 gminy rocznie.**

Zaletą przyjęcia powyższego rozwiązania byłoby w miarę stałe źródło finansowania (oczywiście zależne od dochodów z opłat koncesyjnych i wydatków – kosztów regulacji URE w danym roku kalendarzowym).

Jednocześnie należy wskazać inny aspekt tego źródła. W istocie pomoc byłaby finansowana przez wszystkich koncesjonariuszy, w tym także przez spółki energetyczne i gazowe, które udzielają już pomocy, bądź zachęcane byłyby do wprowadzania własnych specjalnych programów pomocowych w ramach działań na rzecz tych grup odbiorców (w tym programy CSR – *Corporate Social Responsibility*). Istnieje jednak ryzyko pojawienia się zarzutu przeciwników pomocy odbiorcom wrażliwym społecznie dublowania jej przez te same podmioty. Mogłoby zatem wytworzyć się niesprzyjające warunki dla propagowania dobrowolnych programów pomocowych CSR, w kontekście wcześniejszego finansowania tej pomocy poprzez wnoszone opłaty koncesyjne.

Z tego też punktu widzenia najlepszym wariantem do przyjęcia byłby „wariant 75%”, bowiem z jednej strony – gwarantuje w miarę należyty poziom środków do wykorzystania przez gminy – z drugiej zaś nie działa deprymująco na rozwój programów pomocowych realizowanych przez przedsiębiorstwa energetyczne (CSR).

14. Z art. 56 ustawy – Prawo energetyczne. Opłaty z tytułu kar, wymierzonych przez Prezesa URE z ty-

tułu przewinień wskazanych w projekcie zmian ustawy – Prawo energetyczne, zasilałyby budżety gmin.

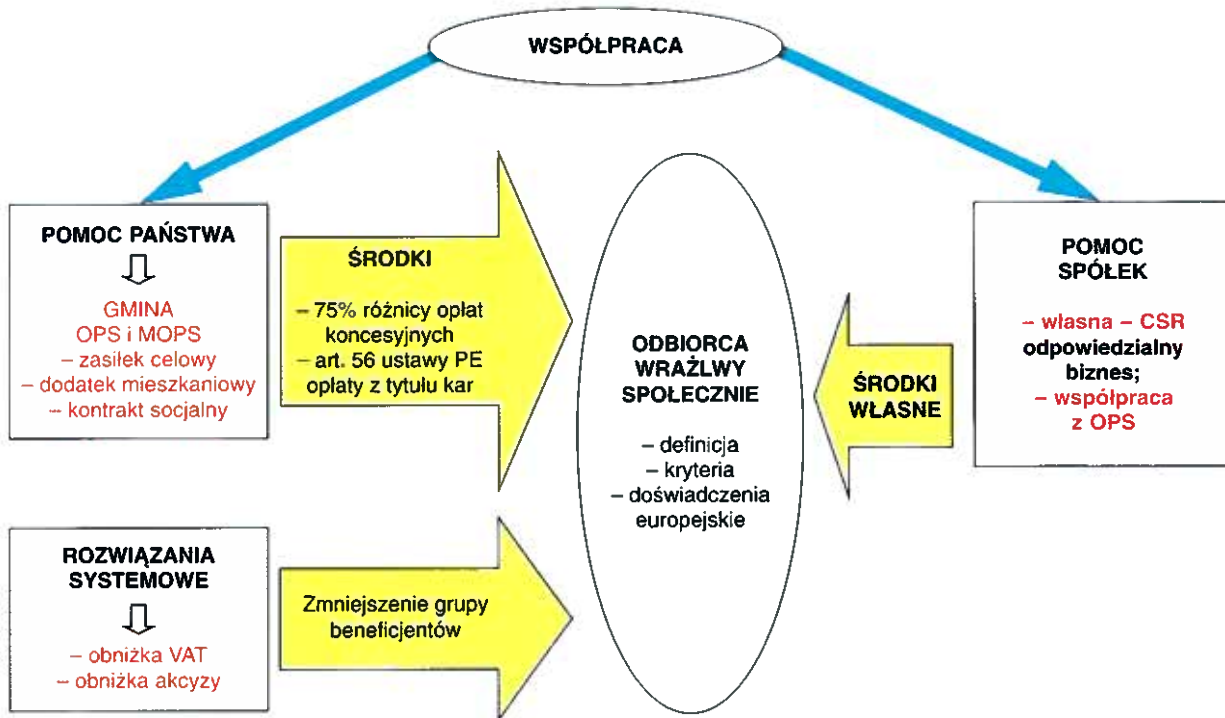
Jest to jednak niepewne źródło finansowania, bowiem nie wiadomo kiedy i czy w ogóle w danym roku zostaną wymierzone przez Prezesa URE kary z ww. tytułów. Można również antycypować symboliczne opłaty w ww. tytule kar.

3. Model pomocy odbiorcom wrażliwym społecznie

Proponowany przez Zespół model pomocy odbiorcom wrażliwym społecznie przedstawia rys. 10 (str. 22).

Zalety modelu:

1. Proponowany model spełnia wymagania zawarte w Dyrektywach UE.
2. Propozycje Zespołu sankcjonują już obecnie trwającą pomoc państwa – poprzez np. fundusz celowy oraz we współpracy z przedsiębiorstwami energetycznymi.
3. Proponowane zmiany legislacyjne w dużej mierze wprowadzają do obrotu prawnego (legalizują) już stosowane rozwiązania, czy to przez pomoc społeczną (fundusz celowy) czy przez przedsiębiorstwa energetyczne (współpraca z ośrodkami pomocy społecznej).
4. Tym samym proponowany przez Zespół model jest stosunkowo łatwo wprowadzić w życie. Tym bardziej, że już obecnie są przeznaczane środki finansowe na ten cel, pochodzące z budżetu państwa oraz z przedsiębiorstw energetycznych.
5. Model proponuje zaktywizowanie pomocy odbiorcom wrażliwym społecznie, poprzez działanie *ex ante* – niedopuszczenie do wstrzymania dostaw energii/gazu, a nie dopiero zwalczanie tego zjawiska, czyli działania podejmowane *ex post* – już, gdy nastąpi wstrzymanie dostaw.
6. Pomoc udzielana byłaby **jako pomoc: 1) państwa (gmina – poprzez pomoc społeczną i wydziały mieszkaniowe), 2) przedsiębiorstw energetycznych i 3) jako pomoc przedsiębiorstw energetycznych przy współpracy z pomocą państwa.**
7. **Daleko idąca indywidualizacja form i zakresu udzielanej pomocy.** Gmina i przedsiębiorstwa energetyczne indywidualizują formy i zakres udzielanej pomocy, tak **aby była ona adekwatna do aktualnej sytuacji indywidualnego odbiorcy wrażliwego społecznie** (fundusz celowy, kontrakt socjalny, dodatek mieszkaniowy, instalacja licznika przedpłatowego, rozłożenie należności na raty, umorzenie należności i odsetek, wstrzymanie windykacji należności).
8. Model umieszcza główny ciężar pomocy w gminach, co daje możliwość indywidualnego spojrzenia na odbiorcę wrażliwego społecznie na małym obszarze, co umożliwi dostosowanie właściwych form pomocy najbardziej potrzebującym.

Rysunek 10. Model pomocy odbiorcom wrażliwym społecznie (Źródło: opracowanie własne)

9. Model wskazuje jako możliwą współpracę przedsiębiorstw energetycznych z gminami, co pozwoli na wypracowanie nowych, bardziej skutecznych form pomocy poprzez z aktywizowanie przedsiębiorstw, jako podmiotu zainteresowanego w redukcji kosztów związanych z wstrzymaniem dostaw energii.
10. Dzięki zastosowaniu form pomocy odbiorcom wrażliwym społecznie przed drastycznym działaniem przedsiębiorstwa energetycznego, spodziewamy się zmniejszenia odsetka przypadków kradzieży energii.

V. PROPOZYCJE WPROWADZENIA ZMIAN LEGISLACYJNYCH W DOKUMENTACH I AKTACH PRAWNYCH

Wprowadzenie w życie proponowanego przez Zespół modelu pomocy odbiorcom wrażliwym społecznie wymaga przede wszystkim przeprowadzenia zmian w obowiązujących aktach prawnych, zarówno dotyczących pomocy społecznej, jak i prawa energetycznego oraz podatkowego.

1. Dokumenty przyjęte przez Radę Ministrów

W dokumentach dotychczas przyjętych przez Rząd brak jest regulacji dotyczącej ochrony odbiorców wrażliwych społecznie przed wstrzymaniem dostaw energii elektrycznej czy paliw gazowych.

Tym niemniej, Zespół proponuje nie rekomendować zmian w dokumentach, które zostały już zaakceptowane przez Radę Ministrów, tj. w:

1. Strategii Polityki Społecznej na lata 2007-2013. Dokument przyjęty przez Radę Ministrów 13 września 2005 r.
2. Programie dla elektroenergetyki. Dokument przyjęty przez Radę Ministrów 27 marca 2006 r.
3. Polityce dla przemysłu gazowego. Dokument przyjęty przez Radę Ministrów 20 marca 2007 r.
4. Polityce energetycznej Polski do 2025 r. Dokument przyjęty przez Radę Ministrów 4 stycznia 2005 r., z uwagi na fakt, że dokument ten zostanie uchylony przez będący obecnie w fazie konsultacji projekt Polityki energetycznej Polski do roku 2030.
5. Krajowym Programie „Zabezpieczenie Społeczne i Integracja Społeczna na lata 2006-2008”, przyjętym przez Radę Ministrów 9 października 2006 r.

2. Propozycje wprowadzenia zmian legislacyjnych w dokumentach i aktach prawnych

2.1. Zmiany do „Polityki energetycznej Polski do roku 2030”, Ministra Gospodarki

Choć w dokumencie w wersji 3.2., obecnie konsultowanym, jest mowa o ochronie odbiorcy, to Zespół uznał jednak, że zapisy zawarte w pkt Priorytet 5.4.7 – Rozwój konkurencyjnego rynku energii elektrycznej i jego integracja z rynkami krajów UE oraz Działaniu 5.4.7.2. – Racjonalizacja obciążeń podat-

kowych oraz ochrona odbiorców, nie są wystarczające dla potrzeb realizacji Dyrektyw 2003/54/WE i 2003/55/WE.

Opis działań koncentruje się bowiem na źródłach pozyskania środków finansowych i stworzeniu funduszu „solidarności odbiorców”, będącego w zarządaniu Prezesa URE, jako źródła wsparcia socjalnego dla najsłabszych odbiorców końcowych – redystrybucja na poziomie samorządów. Fundusz ten mógłby także finansować inwestycje w zakresie przyłączania nowych podmiotów do sieci.

Do projektu tego dokumentu, w wersji 3.2, Zespoł proponuje wnieść niżej wskazane zmiany:

1. W pkt 1 Wprowadzenie – tekst w ramce brzmi *„Celem polityki energetycznej państwa jest zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego kraju, wzrostu konkurencyjności gospodarki i jej efektywności energetycznej, a także ochrony środowiska”*, proponujemy na końcu zmienić i dodać „ochrony środowiska, a także odbiorców w gospodarstwach domowych wrażliwych społecznie.”.

2. W pkt 2.8 – Kierunki restrukturyzacji i przekształceń własnościowych sektora paliwowo-energetycznego, **Sektor gazowy**, proponujemy dopisać ostatni tiret w brzmieniu: „Polska nie wypełniała i nie wprowadziła rozwiązań służących pomocą odbiorcom w gospodarstwach domowych wrażliwym społecznie przed uniknięciem wstrzymania dostaw paliw gazowych, o których mowa w art. 3 ust. 3 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady z 26 czerwca 2003 r. dotyczącej wspólnych zasad rynku wewnętrznego gazu ziemnego i uchylającej Dyrektywę 98/30/WE (2003/55/WE).”.

3. W pkt 2.8 – Kierunki restrukturyzacji i przekształceń własnościowych sektora paliwowo-energetycznego, **Sektor elektroenergetyczny**, proponujemy dopisać ostatni tiret w brzmieniu: „Polska nie wypełniała i nie wprowadziła rozwiązań służących pomocą odbiorcom w gospodarstwach domowych wrażliwym społecznie przed uniknięciem wstrzymania dostaw energii elektrycznej, o których mowa w art. 3 ust. 5 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady z 26 czerwca 2003 r. dotyczącej wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej i uchylającej Dyrektywę 96/92/WE (2003/54/WE).”.

4. W pkt 4 – Cele strategiczne polityki energetycznej, w pierwszym akapicie, po drugim zdaniu, proponujemy dodać zdanie w brzmieniu: „Cele te będą realizowane przy zapewnieniu ochrony odbiorców w gospodarstwach domowych wrażliwych społecznie.”.

5. W pkt 4 – Cele strategiczne polityki energetycznej, **Konkurencyjność**, w akapicie pierwszym, na końcu drugiego zdania w brzmieniu *„W związku z tym konsekwentnie wdrażane będą wytyczne dyrektyw rynkowych 2003/54/WE oraz 2003/55/WE, w szczególności poprzez prowadzenie działań w zakresie zapewnienia niedyskryminacyjnego dostępu do sieci energetycznych, poprawę regulacji w obszarze tych*

rynków, wprowadzenie przejrzystych ram dla inwestycji infrastrukturalnych oraz koordynację działań między operatorami systemów przesyłowych” proponujemy dodać brzmienie: „oraz wprowadzenie odpowiednich zabezpieczeń chroniących odbiorców w gospodarstwach domowych wrażliwych społecznie.”.

6. W pkt 5.2 – Gaz ziemny, po „*Działanie 5.2.2.2.*” dodać co następuje:

„W ciągu 1 roku w szczególności zostanie podjęte następujące działanie:

Działanie 5.2.2.3. Zapewnienie środków pomagających odbiorcom w gospodarstwach domowych uniknąć odłączenia od sieci.

Opis: Celem działania będzie wypracowanie środków pomagających odbiorcom w gospodarstwach domowych uniknąć odłączenia od sieci. Wprowadzenie stosownych zmian w obowiązujących dokumentach rządowych oraz aktach prawnych.

Narzędzia realizacji: Wprowadzenie stosownych zmian w obowiązujących aktach prawnych. Organ odpowiedzialny: Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, minister właściwy do spraw budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej, Prezes Urzędu Regulacji Energetyki.”.

7. W pkt 5.4 – Energia elektryczna, po „*Działanie 5.4.1.2.*” dodać co następuje:

„W ciągu 1 roku w szczególności zostanie podjęte następujące działanie:

Działanie 5.4.1.3. Zapewnienie środków pomagających odbiorcom w gospodarstwach domowych uniknąć odłączenia od sieci.

Opis: Celem działania będzie wypracowanie środków pomagających odbiorcom w gospodarstwach domowych uniknąć odłączenia od sieci. Wprowadzenie stosownych zmian w obowiązujących dokumentach rządowych oraz aktach prawnych.

Narzędzia realizacji: Wprowadzenie stosownych zmian w obowiązujących aktach prawnych. Organ odpowiedzialny: Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, minister właściwy do spraw budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej, Prezes Urzędu Regulacji Energetyki.”.

8. W Priorytet 5.4.7 – Rozwój konkurencyjnego rynku energii elektrycznej i jego integracja z rynkami krajów UE, **Działanie 5.4.7.2. – Racjonalizacja obciążeń podatkowych oraz ochrona odbiorców**, należy wprowadzić następujące zmiany.

„W ciągu 1 roku w szczególności zostanie podjęte następujące działanie:

Opis: Zostanie przyjęta i opublikowana definicja odbiorców w gospodarstwach domowych wrażliwych społecznie.

W celu wyrównania szans na zapewnienie dostępu do energii elektrycznej oraz gazu tym odbiorcom, zostaną wypracowane środki pomagające odbiorcom w gospodarstwach domowych uniknąć odłączenia od sieci elektroenergetycznej czy gazowej (Dyrektywa 2003/54/WE i Dyrektywa 2003/55/WE).

W perspektywie możliwego wzrostu cen energii elektrycznej rozważona zostanie możliwość: pozyskania źródeł finansowania pomocy udzielanej odbiorcom w gospodarstwach domowych wrażliwym społecznie w celu uniknięcia odłączenia od sieci elektroenergetycznej czy gazowej oraz zmniejszenia obciążeń podatkowych związanych z energią elektryczną.

Redukcja obciążeń podatkowych w cenach energii elektrycznej i paliw gazowych przyczyni się do ich spadku, a w konsekwencji zwiększy siłę nabywczą gospodarstw domowych i obniży ryzyko wstrzymania dostaw tych mediów do odbiorców w gospodarstwach domowych.

Pomoc udzielana odbiorcom w gospodarstwach domowych wrażliwym społecznie w celu uniknięcia odłączenia od sieci elektroenergetycznej czy gazowej świadczona będzie przede wszystkim przez dotychczasowe ośrodki, zlokalizowane na szczeblu gminnym.

Narzędzia realizacji: Wprowadzenie stosownych zmian w obowiązujących aktach prawnych. Organ odpowiedzialny: Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego; minister właściwy do spraw budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej; minister właściwy do spraw finansów; minister właściwy w sprawach gospodarki; Prezes Urzędu Regulacji Energetyki.”.

Uzasadnienie

W celu realizacji zapisów dyrektywy i wywiązania się państwa z nałożonych na niego zadań, istnieje potrzeba wprowadzenia do dokumentu „programowego” Rządu odpowiednich zapisów. Proponowane dotychczas zapisy zakłócały obecny system pomocy społecznej oraz zadania regulatora rynku energetycznego, jakim jest Prezes URE. Prezes URE nie może bowiem zastąpić czy wyręczyć instytucji pomocy społecznej w ich zadaniach na rzecz odbiorcy wrażliwego społecznie. To nie Prezes URE powinien gromadzić i redystrybuować środki na wsparcie socjalne dla wrażliwych społecznie. Proponowany dotychczas zapis łączył także pomoc odbiorcom wrażliwym społecznie z działalnością gospodarczą przedsiębiorstw energetycznych, polegającą na przyłączeniu nowych odbiorców do sieci, co jest niezrozumiałe.

2.2. Propozycja zmian w ustawach oraz w aktach wykonawczych

A. Ustawa z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej

1. Zgodnie z proponowaną zmianą w ustawie – Prawo energetyczne, odbiorca wrażliwy to osoba fizyczna uprawniona do otrzymywania pomocy społecznej na podstawie ustawy o pomocy społecznej. W związku z powyższym w ustawie o pomocy społecznej nie jest zamieszczona po raz kolejny definicja odbiorcy wrażliwego.

2. W art. 17 ust. 2 – Do zadań własnych gminy, proponujemy **dodać pkt 6** w brzmieniu: „współdziałanie z przedsiębiorstwami energetycznymi w przeciwdziałaniu wstrzymania dostaw energii elektrycznej lub paliw gazowych do odbiorców w gospodarstwach domowych”.

3. W art. 39 ust. 2 – w brzmieniu „Zasiłek celowy może być przyznany w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu”, proponujemy po wyrazie „opału” **dodać** „energii elektrycznej lub paliw gazowych”.

4. W art. 46 ust. 2 – w brzmieniu „Poradnictwo prawne realizuje się przez udzielanie informacji o obowiązujących przepisach z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego, ochrony praw lokatorów”, proponujemy **dodać** po „ochrony praw lokatorów” – „prawa energetycznego, ze szczególnym uwzględnieniem praw odbiorców energii elektrycznej lub paliw gazowych w gospodarstwach domowych”.

Uzasadnienie

Należy zauważyć, że już w 2003 r. Prezes URE zgłaszał uwagi do wówczas diskutowanego projektu ustawy o pomocy społecznej⁴⁰. Proponował wówczas, aby w Dziale II – Świadczenia pomocy społecznej, w Rozdziale 1 – Zasiłki i usługi, w art. 38 – mówiącym, że „W celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej może zostać przyznany zasiłek celowy”, aby zasiłek celowy mógł być przyznany także na pokrycie części lub całości kosztów energii elektrycznej, gazu i ciepła.

Za takim rozwiązaniem przemawia dualny charakter tych mediów, jako dobra cywilizacyjnego i jako towaru.

Biorąc pod uwagę zaostrzenie zasad ściągłości należności za energię elektryczną, paliwa gazowe i ciepło, przewidziane w art. 6 ust. 3a-c ustawy – Prawo energetyczne, umożliwiające przedsiębiorstwom energetycznym wstrzymanie dostarczania mediów w związku ze zwłoką w uiszczeniu opłaty za nie, jest zasadne stworzenie możliwości wspomaganie odbiorców wrażliwych społecznie w tym zakresie, co umożliwi im korzystanie z tych dóbr cywilizacyjnych i nie narazi przedsiębiorstw energetycznych na straty.

Z informacji uzyskanych w MPIPS wynika, że obecnie świadczona przez ośrodki pomocy społecznej pomoc na opłacenie rachunków za energię elektryczną poprzez zasiłek celowy, jest świadczona niezgodnie z prawem.

⁴⁰) Pismo z 16 lipca 2003 r. adresowane do Michała Kalinowskiego – ówczesnego Sekretarza Stałego Zespołu Komitetu Rady Ministrów, w sprawie uwag do dokumentu KRM-10-59-03 z 14 lipca 2003 r., znak: GP/1064/2003/ES.

Propozycja ta legalizuje już podejmowane działania zarówno przez ośrodki pomocy społecznej, jak i przedsiębiorstwa energetyczne.

Istnieje konieczność wprowadzenia poradnictwa prawnego w zakresie pomocy odbiorcom, w tym odbiorcom wrażliwym społecznie, na rynku energetycznym.

B. Ustawa z 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych oraz akty wykonawcze do tej ustawy

1. W art. 6 ust. 4 – Wydatkami są, po pkt 7) proponujemy **dodać pkt 8** w brzmieniu: „opłaty za gaz przewodowy, energię elektryczną, dostarczane do lokalu mieszkalnego (domu jednorodzinne) na cele bytowe.”.

2. W art. 6 ust. 4a) pkt 2 – skreśla się.

3. W art. 7 ust. 1 „Dodatek mieszkaniowy przyznaje, na wniosek osoby uprawnionej do dodatku mieszkaniowego, wójt, burmistrz lub prezydent miasta, w drodze decyzji administracyjnej. Do wniosku dołącza się deklarację o dochodach gospodarstwa domowego za okres 3 miesięcy kalendarzowych poprzedzających dzień złożenia wniosku oraz inne niezbędne dokumenty.” Po wyrazach „inne niezbędne dokumenty” proponujemy **dodać** „w tym rachunki za energię elektryczną oraz gaz przewodowy”.

4. W art. 7 ust. 11, w zdaniu 1, które brzmi: „W wypadku stwierdzenia, że osoba, której przyznano dodatek mieszkaniowy, nie opłaca na bieżąco należności za zajmowany lokal mieszkalny, wypłatę dodatku mieszkaniowego wstrzymuje się, w drodze decyzji administracyjnej.”, proponujemy **dodać** po wyrazach „za zajmowany lokal mieszkalny” wyrazy „oraz za energię elektryczną i gaz przewodowy”.

5. W art. 8 po ust. 1 proponujemy **dodać ust. 1a** w brzmieniu: „Dodatek mieszkaniowy może być wypłacony podmiotowi odpowiedzialnemu za pobieranie należności za energię elektryczną oraz gaz przewodowy.”.

Rozporządzenie Rady Ministrów z 28 grudnia 2001 r. w sprawie dodatków mieszkaniowych

1. W § 2 ust. 1 – Podstawę obliczania dodatku mieszkaniowego stanowią następujące rodzaje wydatków w gospodarstwach domowych, w pkt 1) do 5) proponujemy włączyć wydatki przeznaczone na energię elektryczną i paliwa gazowe, po wyrazach „opłaty za energię ciepłą”, **dodać** wyrazy „energię elektryczną i gaz przewodowy”.

2. W Załączniku Nr 1 – WNIOSEK o przyznanie dodatku mieszkaniowego, po pkt 12), proponujemy **dodać pkt 13**, w brzmieniu: „Oświadczam, że w dniu/dniach..... otrzymałam/tem pomoc na opłacenie należności za pobraną energię elektryczną/gaz przewodowy, udzieloną przez (pełna nazwa, adres)....., w kwocie.....”.

Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z 27 grudnia 2001 r. w sprawie sposobu przeprowadzania wywiadu środowiskowego, wzoru kwestionariusza wywiadu oraz oświadczenia o stanie majątkowym wnioskodawcy i innych członków gospodarstwa domowego, a także wzoru legitymacji pracownika upoważnionego do przeprowadzenia wywiadu

W Załączniku Nr 1 – Wywiad środowiskowy u wnioskodawcy, w części „Uwagi i wnioski pracownika przeprowadzającego wywiad”, proponujemy **dodać**: „w tym uwagi dotyczące udzielonej pomocy na opłacenie należności za pobraną energię elektryczną i gaz przewodowy”.

Uzasadnienie

W celu zwiększenia możliwości gminy w zakresie dostosowania form i zakresu pomocy odbiorcom wrażliwym społecznie do ich aktualnej sytuacji ekonomiczno-społecznej proponujemy do instrumentów pomocy odbiorcom wrażliwym społecznie dodać także dodatek mieszkaniowy, poprzez włączenie do podstawy obliczania dodatku mieszkaniowego wydatków przeznaczonych na energię elektryczną i gaz przewodowy.

Proponowane zmiany w aktach wykonawczych mają na celu z jednej strony – zapobiec udzieleniu pomocy na ten sam cel w tym samym czasie z różnych źródeł pomocy (koordynacja pomocy społecznej przez gminę oraz kontrola wydatków), z drugiej – umożliwić prowadzenie ewidencji odbiorców wrażliwych społecznie na rynku energii na obszarze gminy, co da podstawy do oszacowania liczby potrzebujących takiej pomocy w założeniach do planu zaopatrzenia w energię elektryczną, o którym mowa w ustawie – Prawo energetyczne.

C. Ustawa z 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne

1. W art. 3 proponujemy **dodać pkt 13c**, zawierający definicję pojęcia odbiorcy wrażliwego społecznie:

„13c) odbiorca wrażliwy – osoba fizyczna uprawniona do otrzymywania pomocy społecznej zgodnie z ustawą z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2004 r. Nr 64, poz. 593 z późn. zm.) lub uprawniona do otrzymywania dodatku mieszkaniowego na podstawie ustawy z 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 71, poz. 734 z późn. zm.)”.

2. W art. 6 po ust. 3a, proponujemy **dodać ust. 3a1** w brzmieniu: „Po wyczerpaniu procedury, o której mowa w ust. 3a, wstrzymanie dostaw paliw gazowych lub energii elektrycznej do odbiorcy w gospodarstwie domowym, o którym mowa w art. 3 pkt 13 b), może nastąpić po uprzednim zawiadomieniu na piśmie o planowanej dacie wstrzymania dostaw właściwego miejscowo ośrodka pomocy społecznej, z dwutygodniowym wyprzedzeniem.”.

3. Po art. 19 ust. 3 pkt 1, proponujemy **dodać pkt 1a** w brzmieniu: „program pomocy odbiorcom wrażliwym społecznie, w tym przewidywaną liczbę odbiorców wrażliwych społecznie, zamieszkujących na terenie objętym projektem założeń”.

4. W art. 23 ust. 2 po pkt 14 – zadania Prezesa URE, **dodać pkt 14 a)** w brzmieniu: „współdziałanie z ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego, ministrem właściwym do spraw budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej oraz jednostkami samorządu terytorialnego, w zakresie przeciwdziałania wstrzymaniu dostaw energii elektrycznej lub paliw gazowych do odbiorców w gospodarstwach domowych.”.

5. W art. 23 ust. 2 po pkt 19 – zadania Prezesa URE, proponujemy **dodać pkt 19¹** w brzmieniu: „monitorowanie rynku energii elektrycznej, paliw gazowych, ciepła, w tym w szczególności rynku detalicznego”.

6. W art. 56 ust. 1 – Karze pieniężnej podlega ten, kto:, proponujemy **dodać pkt 12 a)** w brzmieniu „nie przestrzega obowiązku zawiadomienia ośrodka pomocy społecznej o planowanej dacie wstrzymania dostawy, o którym mowa w art. 6 ust. 3a¹,”.

7. W art. 56 **dodać ust. 2c**, w brzmieniu: „Wpływy z tytułu kar pieniężnych wymierzanych w przypadkach określonych w ust. 1 pkt 12, pkt 12 a) oraz pkt 14 stanowią dotację celową budżetu państwa dla jednostek samorządu terytorialnego na dofinansowanie pomocy odbiorcom w gospodarstwach domowych, którym grozi wstrzymanie dostaw energii elektrycznej lub paliw gazowych.”.

Uzasadnienie

Wprowadzenie pomocy odbiorcom wrażliwym społecznie wymaga także zmian ustawy – Prawo energetyczne.

Należy w tej ustawie zamieścić definicję odbiorcy wrażliwego społecznie, odwołującej się do kryteriów udzielania pomocy określonych w ustawie o pomocy społecznej i ustawie o dodatkach mieszkaniowych.

Rozszerzenie zadań Prezesa URE ma na celu aktywne włączenie Prezesa URE w pomoc odbiorcom wrażliwym społecznie na rynku energii elektrycznej/gazu oraz umożliwić monitorowanie zjawisk zachodzących na rynku w tym zakresie.

Propozycja ta legalizuje dotychczasową współpracę przedsiębiorstw energetycznych z ośrodkami pomocy społecznej i zobowiązuje do niej inne przedsiębiorstwa energetyczne, które takiej współpracy nie podjęły.

Gminy, poprzez obowiązek określenia liczby odbiorców wrażliwych społecznie w założeniach do planów zaopatrzenia w energię elektryczną i paliwa gazowe, rozpoznają potrzeby w zakresie pomocy odbiorcom wrażliwym społecznie i będą mogły zaplanować środki takiej pomocy.

Kary nakładane przez Prezesa URE na przedsiębiorstwa energetyczne z tytułu niedopełnienia okre-

ślonych obowiązków będą zasilaty budżety gmin, z przeznaczeniem tych kwot na pomoc odbiorcom wrażliwym społecznie.

D. Ustawa z 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego

1. W art. 4 ust. 2 i 3 **dokonanie zmian**, polegających na zwiększeniu dochodów własnych gmin, poprzez zwiększenie wysokości udziałów we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych oraz od osób prawnych.

2. Po art. 42 ust. 2 pkt 5 – na podstawie którego jednostki samorządu terytorialnego mogą otrzymywać dotacje celowe z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych, proponujemy **dodać pkt 5a** w brzmieniu: „związanych z realizacją programów pomocy odbiorcom wrażliwym, określonych w projektach założeń, o których mowa w art. 19 ustawy z 10 kwietnia 1997 – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2006 r. Nr 89, poz. 625 z późn. zm.)”.

Uzasadnienie

Zespół przewiduje konieczność zwiększenia dochodów własnych gmin, ze względu na stworzenie projektowanego systemu. Jednocześnie, ze względu na brak odpowiedniego instrumentarium badawczego, Zespół nie jest w stanie określić szacunkowego wzrostu wydatków i wynikającej stąd konieczności zwiększenia przychodów gmin.

E. Ustawa z 23 stycznia 2004 r. o podatku akcyzowym

1. Art. 75 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„Stawka akcyzy na energię elektryczną dostarczaną odbiorcom końcowym w gospodarstwach domowych wynosi 0,004 zł za 1 kWh.”.

2. W art. 75 dodaje się ust. 21 o treści:

„Stawka akcyzy na energię elektryczną dostarczaną podmiotom innym, niż określone w ust. 2 wynosi 0,002 zł za 1 kWh.”.

Uzasadnienie

Proponowane stawki 0,004 i 0,002 zł za 1 kWh są zbliżone do proponowanych stawek minimalnych określonych przez dyrektywę. Stawki te przy obecnym kursie Euro pozwalają, z jednej strony – uniknąć wprowadzenia stawek w Euro, co skomplikowałoby system obliczania należnej akcyzy względem wahań kursowych, z drugiej – zachowują margines bezpieczeństwa względem obecnego kursu Euro, który przez cały rok 2007 nie przekroczył ceny 4 PLN za 1 Euro.

W celu wyeliminowania zagrożeń realizacji „Programu dla elektroenergetyki” oraz wzrostu ubóstwa, co nie jest zgodne ze Strategią Lizbońską.

Postulat zmniejszenia obciążeń podatkiem akcyzowym energii elektrycznej jest zgłaszany przez Prezesa URE nieprzerwanie od 2005 r. W piśmie z 13 grudnia 2005 r.⁴¹⁾, adresowanym do Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Finansów, w związku z projektem rozporządzenia Ministra Finansów zmieniającego rozporządzenie w sprawie obniżenia stawek podatku akcyzowego, Prezes URE opowiedział się za przyjęciem akcyzy na poziomie 0,5 EUR/MWh – dla odbiorców komercyjnych i na poziomie 1 EUR/MWh – dla odbiorców w gospodarstwach domowych; w piśmie z 10 kwietnia 2007, adresowanym do Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Finansów w sprawie przewidywań wzrostu cen energii elektrycznej, ciepła i gazu w latach 2007 i 2008, zwłaszcza dla odbiorców indywidualnych, Prezes URE zwrócił uwagę, że zmniejszenie wzrostu cen dla odbiorców końcowych bez obniżenia poziomu akcyzy będzie dość trudne i dalek: „*Mając na uwadze wysoki poziom podatków nałożonych na energię elektryczną w Polsce, siłę nabywczą polskich odbiorców (jedna z najniższych w UE) konieczna jest analiza zasadności dalszego utrzymywania tego podatku na tak wysokim poziomie, wprowadzonego jako rozwiązanie przejściowe spowodowane „dziurą budżetową” w 2002 r.*”⁴²⁾; w piśmie z 11 kwietnia 2007 r. adresowanym do Ministra Gospodarki, Prezes URE pisał: „*(...) zmiana miejsca poboru podatku akcyzowego (wymagania unijne), bez obniżenia wysokości tego podatku może spowodować istotny wzrost finansowych obciążeń odbiorców energii. (...) Brak radykalnych decyzji w tej sprawie może spowodować poważne zagrożenie dla realizacji Programu...*”⁴³⁾ (chodzi o Program dla elektroenergetyki, przyjęty przez Radę Ministrów 27 marca 2006 r.)

Prezes URE potrzywał swoje stanowisko także w propozycjach zgłoszonych do ostatniego projektu ustawy o podatku akcyzowym przekazanego Prezesowi URE do opinii w maju 2007 r., zawartych w piśmie z 11 czerwca 2007 r. adresowanym do Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Finansów⁴⁴⁾.

Wpływy do budżetu z tytułu akcyzy, którą obłożona jest energia elektryczna wyniosły **po trzech kwartałach 2007 r. – 1 828,13 mln PLN**⁴⁵⁾. Przyjmując, że wpływy z akcyzy za IV kwartał będą równe średniej za trzy pozostałe kwartały, roczny przychód z tego tytułu można oszacować na ok. 2 437 mln PLN. Oznacza to, iż proponowana obniżka stawek powinna spowodować spadek wpływów budżetu z tego tytułu o ok. 1/4, czyli o ok. 1 949 mln złotych rocznie.

41) GP-0732-21(2)/2005/IF.

42) DIE-0732-6(3)2007.

43) GP-0730-12(2)2007/LJ.

44) BPR-0732-14(2)2007/AT.

45) Wyniki finansowe Sektora Paliwowo-Energetycznego – III kwartały 2007 – publikacja Agencji Rynku Energii SA.

F. Ustawa z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług

1. W załączniku nr 3 proponujemy dodać dostawy energii, gazu jako towarów obciążanych 7% stawką podatku VAT.

Zmiana ta wymaga uprzedniej notyfikacji Komisji Europejskiej z trzymiesięcznym wyprzedzeniem i może zostać dokonana jedynie gdy KE uzna, iż nie zagraża ona konkurencji na rynku europejskim.

Uzasadnienie

Proponowane zarówno zmniejszenie udziału podatku akcyzowego oraz VAT w cenie energii, sprzyjać będzie realizacji Strategii Lizbońskiej, w zakresie podejmowanych środków do walki z ubóstwem, w tym pomocy odbiorcy słabemu ekonomicznie na rynku energii elektrycznej.

Zmniejszenie obciążeń fiskalnych nośników energii dla odbiorców w gospodarstwach domowych byłoby optymalnym rozwiązaniem. Można oczekiwać, że dzięki obniżce obciążeń podatkowych zawartych w cenach energii i gazu nastąpi spadek liczby gospodarstw domowych słabych ekonomicznie. W sposób korzystny przesunie się zatem granica gospodarstw domowych, które nie mogą poradzić sobie z uregulowaniem płatności za energię.

Tym samym spadnie liczba beneficjentów korzystających ze środków finansowych na rzecz pomocy odbiorcom słabym ekonomicznie, udzielanych dotychczas z funduszy pomocy społecznej. Rozwiązanie to wyeliminuje więc zbędne przekazywanie środków pieniężnych z portfela podatnika do budżetu i ponownie jako pomoc społeczną do portfela podatnika.

Wpływy do budżetu z tytułu VAT, którym obłożona jest energia elektryczna wyniosły po trzech kwartałach 2007 r. – **2 499,29 mln PLN**⁴⁶⁾. Przyjmując, że wpływy z VAT za IV kwartał będą równe średniej za trzy pozostałe kwartały, roczny przychód z tego tytułu można oszacować na ok. 3 332,39 mln PLN. Oznaczać to będzie, iż obniżenie stawki podatku VAT zmniejszy wpływy do budżetu o ok. 2 272 mln PLN. Jednocześnie obniży on ceny energii o ok. 14% dla odbiorców końcowych.

VI. ZAKOŃCZENIE

1. Największym problemem w próbie opracowania modelu pomocy dla odbiorców wrażliwych społecznie jest oszacowanie liczby gospodarstw domowych oraz wysokości pomocy, której należy udzielić w celu zapewnienia tym odbiorcom ciągłości dostaw. Można natomiast stwierdzić, iż zarówno wzrost cen

46) Wyniki finansowe Sektora Paliwowo-Energetycznego – III kwartały 2007 – publikacja Agencji Rynku Energii SA.

energii, jak i jej obciążenia fiskalne zwiększają liczbę odbiorców, którzy nie są w stanie sami terminowo opłacać rachunki za energię. Obok pomocy bezpośredniej należy więc rozważyć również ograniczenie kręgu „ubóstwa energetycznego”, poprzez zmniejszenie obciążeń fiskalnych zawartych w cenie energii elektrycznej.

2. Na uznanie zasługują przedsiębiorstwa energetyczne, które podjęły działania mające na celu pomoc odbiorcom wrażliwym społecznie. Działania takie, poza wzrostem zaufania odbiorcy do przedsiębiorstwa energetycznego, skutkują również zwiększeniem efektywności samych przedsiębiorstw poprzez obniżenie kosztów operacyjnych. Działania te są niewątpliwie wyrazem dbałości o najwyższą jakość w dziedzinie etyki biznesu i budowy trwałych pozytywnych relacji z odbiorcami oraz otoczeniem przedsiębiorstwa. Przyczyniają się one do poprawy wizerunku spółek w oczach nie tylko klientów, ale również partnerów i potencjalnych inwestorów.

3. Przedstawiony model pomocy odbiorcom wrażliwym społecznie oraz sposób jego wdrożenia, poprzez propozycje zmian aktów prawnych, wypełnia „Działanie 2.1.1: Określenie grupy odbiorców wrażliwych i ustalenie programu pomocy ich ochrony”, o którym mowa w dokumencie „*Mapa Drogowa Uwolnienia Cen dla Wszystkich Odbiorców Energii Elektrycznej. W drodze ku prawom odbiorców i efektywnej konkurencji w sektorze energetycznym*.”⁴⁷⁾

4. Nowe zadania nałożone na Prezesa URE są zgodne z obecnymi rekomendacjami i priorytetami dla działania administracji publicznej w zakresie

wspierania rozwoju Społecznej Odpowiedzialności Biznesu w Polsce⁴⁸⁾.

5. Nie jest możliwe przedstawienie przez Zespół przewidywań odnośnie spodziewanych skutków proponowanych rozwiązań, z uwagi na brak możliwości oszacowania przez Zespół liczby odbiorców wrażliwych społecznie, dla których trzeba będzie przeznaczyć pomoc.

6. Prace Zespołu zostaną wykorzystane na forum kierowanej przez Wiceprezesa URE, a powołanej Zarządzeniem Nr 01/08 Przewodniczącego Zespołu Sterującego do spraw realizacji „Programu dla elektroenergetyki” z 15 lutego 2008 r., *Grupy roboczej do opracowania projektów aktów prawnych zapewniających odbiorcom słabym ekonomicznie właściwy poziom ochrony na konkurencyjnym rynku energii elektrycznej oraz nadających Prezesowi URE odpowiednią rolę i narzędzia regulacyjne na takim rynku*.

7. **Raport ten, w opinii Zespołu, powinien zaktywizować inne urzędy i służby, a także organizacje spoza sektora energetyki do włączenia się w prace związane z minimalizacją ujemnych skutków zwiększającej się ceny nośników energii, w środowiskach społecznie wrażliwych.**

47) Biuletyn URE nr 2/2008.

48) B. Rok, *Wspieranie Rozwoju Społecznej Odpowiedzialności Biznesu w Polsce. Raport ze spotkań z interesariuszami*, Warszawa 2008, materiał ze spotkania nt. *Podsumowanie wyników dialogu międzysektorowego dot. rozwoju społecznej odpowiedzialności biznesu w Polsce*, zorganizowanego przez Program Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju (UNDP) 5 marca 2008 r. w Warszawie, w Ministerstwie Gospodarki.

Dodatkowe numery infolinii w Oddziałach Terenowych URE

Informujemy, że ze względu na duże zainteresowanie odbiorców tematem zmiany sprzedawcy uruchomione zostały w oddziałach terenowych URE dodatkowe numery infolinii.

OC Warszawa	(22) 827 80 09
OT Szczecin	(91) 431 69 61 (energia elektryczna), 431 69 64 (gaz)
OT Gdańsk	(58) 340-90-13 (76, 77, 03)
OT Poznań	(61) 833 15 91
OT Lublin	(81) 743 92 94 wew. 397
OT Łódź	(42) 639 24 46
OT Wrocław	(71) 780 38 20
OT Katowice	(32) 258 76 91
OT Kraków	(12) 638 07 91

Połączenie z infolinią płatne jest według taryfy operatora.

CO Z TYM GAZEM???

Jacek Belkowski, Paweł Bogusławski

Na początku bieżącego roku lawinowo pojawiły się skargi odbiorców gazu ziemnego na zawyżone rachunki za to paliwo. Skargom towarzyszyły sensacyjne artykuły prasowe o zaniżonej kaloryczności gazu, niektóre audycje radiowe próbowały podejmować temat i prowadzić „dziennikarskie śledztwo”. Rachunki w większości przypadków „czarno na białym” były wyższe niż w analogicznym okresie w latach ubiegłych, ale to nie może być dowodem na złą jakość gazu. Powodów zwiększonych opłat może być co najmniej kilka. W związku z zaistniałą sytuacją, na

obszarach wzmożonych skarg na jakość gazu, na polecenie Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki (Prezesa URE), dyrektorzy wybranych oddziałów terenowych URE wszczęli postępowania wyjaśniające.

Po zakończeniu postępowań w trzech oddziałach, na bazie zebranych materiałów, 22 kwietnia 2008 r. Prezes URE opublikował (m.in. na stronie internetowej Urzędu, www.ure.gov.pl) dokument podsumowujący podjęte działania oraz prezentujący uzyskane dane, a także sugerujący pewne kierunki rozwiązań. Niniejszym prezentujemy go w całości.

RAPORT

z postępowań prowadzonych w Urzędzie Regulacji Energetyki dotyczących skarg odbiorców na wysokie rachunki za gaz w okresie grudzień 2007 – luty 2008

Wraz z napływającymi skargami odbiorców, a w ślad za nimi sygnałami medialnymi, dyrektorzy właściwych terytorialnie oddziałów terenowych Urzędu Regulacji Energetyki (w Szczecinie, we Wrocławiu i w Gdańsku, kolejno w dniach: 5 lutego, 12 lutego, 13 lutego i 26 marca 2008 r. także w Poznaniu) podjęli postępowania wyjaśniające, mające na celu określenie przyczyn tak licznych skarg odbiorców gazu ziemnego na zawyżone rachunki. O podjętych działaniach Prezes Urzędu Regulacji Energetyki informował zainteresowane środki przekazu; informacje w tym zakresie zamieszczane były także na stronie internetowej Urzędu.

Niniejszy raport powstał na podstawie raportów sporządzonych z prowadzonych postępowań w oddziałach. Powodzone postępowania w poszczególnych oddziałach URE były niezależnie od siebie, wg metodyki dobranej stosownie do miejscowej sytuacji. Nie wszystkie sprawy do dnia publikacji tego raportu zostały zamknięte, ponieważ w dalszym ciągu napływają sygnały od odbiorców pobierających gaz w różnych miejscach w kraju. Będą one w normalnym trybie załatwiane przez Urząd Regulacji Energetyki.

I. Statystyka skarg

1. Do dnia 14 marca łącznie, do Urzędu Regulacji Energetyki wpłynęło od odbiorców 585 pism dotyczących zawyżonych rachunków za gaz. Były to zarówno pisma adresowane do URE, jak i przysłane do Urzędu

kopie reklamacji kierowanych do dostawców gazu. Pierwsze sygnały zaczęły napływać od odbiorców z obszaru Szczecina pod koniec stycznia 2008 r. W tym okresie od odbiorców z obszaru działania Północno-Zachodniego Oddziału Terenowego URE z siedzibą w Szczecinie wpłynęło 416 pism dotyczących zastrzeżeń co do wysokości rachunków. Skargi pochodziły głównie z terenu Szczecina, a także ze Stargardu Szczecińskiego, Gryfic, Świnoujścia, Trzebiatowa; pojedyncze skargi pochodziły z innych miejscowości województwa zachodniopomorskiego i lubuskiego. Do URE i do Południowo-Zachodniego Oddziału Terenowego URE z siedzibą we Wrocławiu wpłynęło 95 skarg (reklamacji) odbiorców paliw gazowych z województwa opolskiego. Dominująca liczba skarg pochodziła od odbiorców z Opola, następnie z kilku innych miejscowości województwa opolskiego: Gogolina, Kluczborka, Głubczyc. Do Północnego Oddziału Terenowego URE w Gdańsku pierwsze skargi odbiorców wpłynęły 13 lutego 2008 r. Ogółem do 14 marca 2008 r. wpłynęły 44 skargi odbiorców. Najwięcej pism pochodziło od mieszkańców Trójmiasta (Gdyni, Gdańska, Sopotu), następnie od odbiorców z Rumi; pojedyncze skargi napłynęły też z innych miejscowości z obszaru działania oddziału. Po wszczęciu postępowań wyjaśniających w wymienionych trzech oddziałach URE, zaczęły napływać także skargi z innych miejsc kraju.

2. W dominującej mierze skargi pochodziły od osób fizycznych odbierających paliwo gazowe na potrzeby gospodarstw domowych. Odnotowano kilka przypad-

ków skarg skierowanych przez powiatowych lub miejskich rzeczników konsumentów, składanych w imieniu grupy odbiorców. Sporadycznie zdarzały się skargi pochodzące od innych podmiotów (przedsiębiorców, szkół, zarządców budynków).

3. Składającymi skargi byli, w zdecydowanej większości, odbiorcy używający gaz do ogrzewania pomieszczeń, kwalifikowani do grupy taryfowej W-3. Zgodnie z kryteriami zawartymi w taryfach przedsiębiorstw gazowniczych, do tej grupy kwalifikowani są odbiorcy zużywający rocznie ilości gazu zawierające się w przedziale od 1200 do 8000 m³, przy maksymalnym chwilowym poborze do 10 m³/h. Stosunkowo niewielki odsetek skarg pochodził od odbiorców zakwalifikowanych do grupy taryfowej W-2 (odbiorcy zużywający gaz w przedziale od 300 do 1200 m³/rok).

4. W większości zastrzeżenia osób skarżących odnosili się do ilości zużytego gazu, w porównywaniu do analogicznego okresu w poprzednim sezonie grzewczym, przy powszechnie panującym przekonaniu, że warunki pogodowe na przełomie lat 2007/2008 sprzyjały mniejszemu zużyciu gazu niż w poprzednim (2006/2007) sezonie. W pismach kierowanych do Urzędu znajdowały się sugestie lub opinie o znacznym niżeniu wartości energetycznej dostarczanego paliwa gazowego.

II. Podjęte działania

W ramach prowadzonych postępowań podjęto szereg czynności mających na celu zgromadzenie dokumentów i informacji pozwalających na rzetelną ocenę zgłaszanych przez odbiorców zastrzeżeń:

1. Wystąpiono do przedsiębiorstw gazowniczych: Polskiego Górnictwa Naftowego i Gazownictwa SA (PGNiG SA) – sprzedawcy gazu dla odbiorców z obszarów objętych skargami i do oddziałów PGNiG SA obsługujących poszczególne rejony kraju; do Operatora Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM SA – przedsiębiorstwa zajmującego się przesyłem gazu na obszarze Polski, oraz do Operatorów Systemów Dystrybucyjnych o niezbędne informacje.
2. Zwrócono się do największych odbiorców gazu w rejonie Szczecina i Opola o udostępnienie wyników prowadzonych codziennie analiz parametrów jakości gazu. Na obszarach objętych postępowaniem przez wszystkie oddziały URE zwrócono się do przedsiębiorstw zużywających gaz w celach energetycznych o udostępnienie informacji dotyczących zużycia paliwa gazowego w eksploatowanych przez przedsiębiorstwa kotłowniach gazowych.
3. Zebrano informacje dotyczące warunków atmosferycznych, które mają zasadniczy wpływ na wielkość zużycia paliw na cele grzewcze. Informacje te pochodziły zarówno z danych Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej, jak i z danych udostępnionych przez lokalne przedsiębiorstwa ciepłownicze.

4. Zlecono Instytutowi Nafty i Gazu w Krakowie pobranie próbek gazu u odbiorców z terenu miast: Szczecina i Polic oraz wykonanie badania podstawowych parametrów jakościowych tego paliwa.
5. Poddano analizie zużycie gazu ziemnego w poszczególnych okresach rozliczeniowych, których dotyczyły skargi odbiorców. Analizy zużycia gazu dokonano w tych przypadkach, kiedy z treści skarg odbiorców można było uzyskać odpowiednie dane.
6. Przekazano skargi odbiorców gazu do wyjaśnienia i rozpatrzenia do właściwych dostawców gazu, zakładając możliwość istnienia różnych przyczyn wysokich rachunków za dostarczony gaz, nie wyliczając jego złej jakości.

III. Analiza zebranych materiałów

1. Parametrem gazu odzwierciedlającym jego przydatność energetyczną jest ciepło spalania. Zgodnie z treścią § 22 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z 6 kwietnia 2004 r. w sprawie szczegółowych warunków przyłączenia podmiotów do sieci gazowych, ruchu i eksploatacji tych sieci (Dz. U. z 2004 r. Nr 105, poz. 1113), ciepło spalania (dla nominalnej liczby Wobbego 50) powinno wynosić nie mniej niż **34 MJ/m³**. Taką samą wartość podaje Polska Norma PN-C-04753:2002 **Gaz ziemny. Jakość gazu dostarczanego odbiorcom z sieci rozdzielczej**. Natomiast taryfy przedsiębiorstw gazowniczych określają, że minimalne ciepło spalania gazu ziemnego wysokometanowego E (GZ-50) powinno wynosić **38,3 lub 38,315 MJ/m³** (w taryfach różnych dystrybutorów występuje albo jedna, albo druga wartość). Poniżej – dostarczone przez przedsiębiorstwa gazownicze wyniki badań gazu dostarczanego do poszczególnych obszarów:

- **Wielkopolski Operator Systemu Dystrybucyjnego** Oddział Zakład Dystrybucji Szczecin przedstawił wyniki analiz jakości gazu wykonane przez własne laboratoria zakładowe w dwóch miejscach dostarczania gazu do sieci. Średnie wartości miesięczne wyniosły dla pierwszego punktu pomiarów: **listopad 2007 r. – 39,701 MJ/m³, grudzień 2007 r. – 39,744 MJ/m³, styczeń 2008 r. – 39,662 MJ/m³**. Dla drugiego punktu: **listopad 2007 r. – 39,192 MJ/m³, grudzień 2007 r. – 39,246 MJ/m³, styczeń 2008 r. – 39,171 MJ/m³**.
- **Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM SA** przedstawił wyniki analiz jakości gazu wykonane przez własne laboratoria zakładowe w miejscowości oznaczonej jako pierwszy punkt pomiarowy powyżej. Średnie wartości miesięczne wyniosły: **listopad 2007 r. – 39,701 MJ/m³, grudzień 2007 r. – 39,744 MJ/m³, styczeń 2008 r. – 39,659 MJ/m³**. Pomiaru wykonane w innym miejscu sieci wykazały średnie ciepło spalania: **listopad 2007 r. – 39,810 MJ/m³, grudzień 2007 r. – 39,805 MJ/m³, styczeń 2008 r. – 39,772 MJ/m³**.

Pomiary jakości gazu wykonywane były w miejscu rozgraniczenia sieci przesyłowej i sieci dystrybucyjnej przez Operatora Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM SA.

- **Pomorski Operator Systemu Dystrybucyjnego** podał średnie wyniki badań prowadzonych w kilku punktach za okres od 1.10.2007 r. do 28.02.2008 r. Ciepło spalania: (1) w Gdańsku – od 39,1225 MJ/m³ do 40,0508 MJ/m³; (2) w Bydgoszczy – od 39,1580 MJ/m³ do 40,0380 MJ/m³; (3) w Olsztynie – od 39,8440 MJ/m³ do 40,4060 MJ/m³. Ponadto w kilku miejscach sieci dystrybucyjnej pobierane były próbki poddawane analizie laboratoryjnej w Gdańsku. Wszystkie wyniki badania ciepła spalania spełniały warunki normatywne. Na podstawie przedstawionej dokumentacji stwierdzono, że w okresie objętym badaniem w punkcie (2) przez trzy dni i w punkcie (3) przez sześć dni, brak było pomiarów z uwagi na awarię chromatografów.
- **Górnśląski Operator Systemu Dystrybucyjnego** podał średnie wyniki dostarczanego gazu odbiorcom w swoim obszarze działania, w tym także z obszaru Opola i okolic, skąd pochodziły skargi odbiorców. Średnioroczne ciepło spalania w 2007 r. wyniosło 39,924 MJ/m³. Ponadto Operator poinformował, że w 2008 r. nie było przypadku zanizenia tego parametru poniżej wartości normatywnej.

2. Duże zakłady chemiczne udostępniły wyniki prowadzonych przez siebie codziennych pomiarów za okres październik 2007 r. – styczeń 2008 r. Z uzyskanych danych wynika, że wartość średnioważona ciepła spalania w zakładach znajdujących się w okolicy Szczecina wynosiła w listopadzie 2007 r. 39,546 MJ/m³, w grudniu 2007 r. – 39,607 MJ/m³, w styczniu 2008 r. – 39,532 MJ/m³. Natomiast wyniki ciepła spalania uzyskane w zakładach położonych na terenie województwa opolskiego wynosiły: w listopadzie 2007 r. – 39,624 MJ/m³, w grudniu 2007 r. – 39,589 MJ/m³, w styczniu 2008 r. – 39,588 MJ/m³. Z informacji uzyskanych od dużych odbiorców gazu wynika, że ze strony tej grupy odbiorców nie było żadnej reklamacji jakości gazu w okresie objętym badaniem. Analiza zużycia gazu w przedsiębiorstwach ciepłowniczych posiadających kotły opalane gazem, dostarczonym z sieci średniego i niskiego ciśnienia, wykazuje zbliżone lub identyczne zużycie jednostkowe gazu na jednostkę produkcji ciepła w badanym okresie: listopad i grudzień 2007 r. oraz styczeń 2008 r., a wskaźniki te nie odbiegają od analogicznych wskaźników w poprzednich sezonach grzewczych.

3. W postępowaniu prowadzonym przez oddział w Szczecinie uzyskano dane pozwalające na określenie średnich temperatur zewnętrznych dla Szczecina. Analiza tych danych pozwala stwierdzić, iż średniomiesięczne temperatury dla Szczecina wyniosły: w listopadzie 2007 r. plus 4,0°C, w grudniu 2007 r. plus 2,5°C, w styczniu 2008 r. plus 3,3°C. Interesujące jest zesta-

wienie średnich temperatur dla okresów, za jakie dostawca gazu rozliczał odbiorców: **faktura grudniowa** (okres od 16 listopada do 15 grudnia 2007 r.) – średnia temperatura wyniosła **plus 4,0°C**, **faktura styczniowa** (okres od 16 grudnia 2007 r. do 15 stycznia 2008 r.) – średnia temperatura wyniosła **plus 0,7°C**. Dla porównywalnego okresu (od 16 grudnia 2006 do 15 stycznia 2007 r.), średnia temperatura wyniosła **6°C**. Przeprowadzono obliczenia techniczne określając liczbę stopniodni grzania (wskaźnik ilościowy określający zapotrzebowanie na energię do celów grzewczych). Obliczenia wskazują, iż porównując okres rozliczeniowy (od 16 grudnia 2006 r. do 15 stycznia 2007 r.) z okresem rozliczeniowym, którego dotyczy większość skarg odbiorców (od 16 grudnia 2007 r. do 15 stycznia 2008 r.), wzrost zapotrzebowania na energię do celów grzewczych wyniósł **37%**. Porównując okresy rozliczeniowe od 16 listopada do 15 grudnia 2007 r. i od 16 grudnia 2007 r. do 15 stycznia 2008 r., wzrost zapotrzebowania na energię do celów grzewczych wyniósł **20%**. Z uzyskanej informacji wynika, że w Opolu **średnie dobowe temperatury powietrza w listopadzie i grudniu 2007 r. oraz styczniu 2008 r. były niższe, aniżeli w analogicznych okresach poprzedniego roku**. W grudniu 2006 r. w Opolu były tylko trzy dni ze średnią temperaturą dobową poniżej 0°C, trzy dni z temperaturą powyżej 10°C, a średnia temperatura miesiąca wyniosła **3,8°C**. Dla porównania: w grudniu 2007 r. było 18 dni ze średnią temperaturą dobową poniżej 0°C, w pozostałych dniach nie przekroczyła ona 7,6°C, a średnia temperatura całego miesiąca wyniosła **0,2°C**. Natomiast w Gdańsku wyznaczono średnie miesięczne temperatury powietrza dla listopada i grudnia 2007 r. oraz stycznia 2008 r., jak również dla listopada i grudnia 2006 r. i stycznia 2007 r. Analiza średnich temperatur miesięcznych dla Gdańska z tego okresu wyraźnie wskazuje, że **w okresie listopad, grudzień i styczeń 2007/2008 były one średnio o 3,1°C niższe od temperatur w analogicznym okresie 2006/2007**.

Dla ww. okresów wyliczono liczbę stopniodni grzania dla temperatury eksploatacyjnej 20°C, która jest proporcjonalna do wielkości zużycia gazu w analizowanym okresie. Liczba stopniodni grzania dla Gdańska w okresie listopad, grudzień, styczeń 2007/2008 w stosunku do okresu listopad, grudzień, styczeń 2006/2007 była wyższa o **ok. 22%**. Z porównania liczby stopniodni w ww. okresie 2007/2008 wynika, iż zużycie gazu wzrosło w tym okresie co najmniej w takim samym stopniu. Nie można również pominąć wpływu wiatru jako czynnika zwiększającego zużycie gazu, w wyniku wzrostu współczynnika przejmowania ciepła od zewnętrznych przegród budowlanych.

4. Urząd Regulacji Energetyki zlecił do wykonania badania jakości gazu przez niezależne, specjalistyczne laboratorium **Instytutu Nafty i Gazu w Krakowie**. Laboratorium to posiada niezbędną, wymaganą prawem akredytację – właściwość laboratorium

w tym zakresie została potwierdzona certyfikatem Polskiego Centrum Akredytacji nr AB 041. W dniu 8 lutego 2008 r. zostały pobrane próbki gazu u różnych (pod względem struktury i wielkości zużycia) odbiorców gazu w Szczecinie i Policach. Były to następujące obiekty: (1) instalacja technologiczna b. dużego odbiorcy gazu, (2) jedna ze szkół podstawowych z terenu Szczecina, (3) budynek średniej wielkości firmy, (4) budynek jednorodzinny, odbiór gazu przez osobę fizyczną na potrzeby gospodarstwa domowego. W oparciu o pobrane próbki dokonano analizy składu chemicznego i dokonano obliczeń szeregu parametrów charakteryzujących gaz. Wyniki zostały przedstawione w formie sprawozdania. Instytut Nafty i Gazu stwierdził, że gaz ziemny w punktach poboru był gazem typu E i spełniał wymaganie dla gazu ziemnego E w zakresie ciepła spalania, określone w przywołanych wcześniej przepisach. **Wartość ciepła spalania** dla pobranych próbek gazu wynosiła średnio około **39,8 MJ/m³**.

5. Analiza otrzymanych skarg potwierdziła w części przypadków podnoszone przez odbiorców uwagi odnośnie dużych i bardzo zróżnicowanych przyrostów (od kilku do, w skrajnym pojedynczym przypadku, nawet 200%) zużycia gazu w przeliczeniu na zużycie średniodobowe i związane z tym znaczne wzrosty ponoszonych opłat, zwłaszcza gdy porównywano rozliczenia przełomu lat 2007/2008 z wcześniejszymi miesiącami. Należy jednak zaznaczyć, iż były także przypadki, gdzie zużycie gazu było niższe w analizowanym okresie, a pomimo tego odbiorcy wnosili o zmniejszenie wysokości naliczonych opłat za paliwo gazowe. We wszystkich przebadanych fakturach ceny i stawki opłat stosowane przez sprzedawców były zgodne z aktualnie obowiązującymi taryfami. Nie stwierdzono na fakturach błędów rachunkowych. Stwierdzono, iż dla części odbiorców za zużyty przez nich gaz w miesiącu grudniu 2007 r. podano błędną datę odczytów gazomierzy (dokonywanych przez Operatora Systemu Dystrybucyjnego). Faktyczny odczyt miał miejsce w dniach 16-17 grudnia 2007 r., natomiast na fakturze podano datę 27 grudnia 2007 r. W konsekwencji, faktura za miesiąc grudzień 2007 r. obejmowała ilość gazu zużytego w okresie trzech tygodni, natomiast rozliczenie w fakturach za miesiąc styczeń 2008 r. obejmowało okres pięciu tygodni, w tym okres świąteczny, co w zdecydowanym stopniu wpłynęło na wielkość opłat na fakturze. Część odbiorców rozliczanych w grupie taryfowej W-2 w okresie grudzień-styczeń otrzymała rozliczenia swojej rocznej (ubiegłorocznej) prognozy. W niektórych przypadkach okazało się, że była ona zaniżona i ostatni rachunek, wystawiony na podstawie pierwszego od roku rzeczywistego odczytu, był wyższy niż poprzednie (prognozowane).

6. Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo SA poinformowało URE, że analizuje wniesione reklamacje i skargi odbiorców oraz, że wspólnie z właści-

wym operatorami systemów dystrybucyjnych dokonuje kontrolnych odczytów gazomierzy u klientów zgłaszających reklamacje. W wyniku dotychczas dokonanych odczytów kontrolnych potwierdzono prawidłowość odczytu gazomierzy. Proces ten potrwa jeszcze pewien czas, gdyż, co prawda w mniejszym nasileniu, lecz wciąż napływają reklamacje od odbiorców z różnych miejsc w kraju.

IV. Wnioski

1. Wykonane sprawdzenie wyników pomiarów ciepła spalania nie potwierdziło tezy o zaniżonych parametrach energetycznych dostarczanego odbiorcom w okresie listopad 2007 r. – luty 2008 r. gazu. Tym samym nie stwierdza się istnienia podstaw do udzielenia odbiorcom bonifikat gazu z tytułu pogorszonej jego jakości.

2. Stwierdzono przyczyny wpływające na zwiększenie rachunków na przełomie lat 2007 i 2008, w porównaniu do analogicznego okresu w poprzednim sezonie. Do nich wymienić należy:

- pogorszone warunki atmosferyczne dotyczące pewnych grup odbiorców lub niektórych obszarów,
- wydłużenie okresu rozliczeniowego, poprzez omyłkowe podanie błędnej daty odczytu liczników (co w konsekwencji nie spowodowało należności za gaz, dało jednak odbiorcom fałszywą informację przy obliczeniach średniodobowego zużycia gazu), a także
- końcowe rozliczenie odbiorców płacących w systemie prognozowanych rachunków.

Nie wyklucza się istnienia, w indywidualnych przypadkach, innych przyczyn, np. błędnych odczytów liczników, których wyjaśnienie nastąpi albo przy najbliższym odczycie urządzeń pomiarowym, albo w trybie załatwienia wniesionej reklamacji.

3. Stwierdzone podczas postępowań nieprawidłowości i błędy zostaną przedstawione odpowiednim przedsiębiorstwom przez dyrektorów oddziałów terenowych Urzędu, w celu wprowadzenia zmian w procedurach postępowań tych przedsiębiorstw eliminujących lub ograniczających do minimum możliwość powstania podobnych nieprawidłowości w przyszłości.

4. Liczba skarg i szerokie nagłośnienie problemów świadczą o braku zaufania do istniejącego systemu rozliczeń za dostarczany gaz, a także o braku zaufania do systemu kontroli jakości gazu. Wskazany w aktualnych przepisach sposób sprawdzenia jakości gazu, dla olbrzymiej większości odbiorców, nie jest możliwy do zastosowania z uwagi na brak odpowiedniej liczby laboratoriów spełniających wymogi formalne a będących niezależnymi od PGNiG SA. Remedium na taką sytuację mogłoby być:

- powierzenie kontroli jakości gazu niezależnej od dostawców instytucji,
- przejście na system rozliczeń oparty na jednostkach energii.

Powierzenie kontroli jakości niezależnej instytucji wiązałoby się z koniecznością wydania nowego rozporządzenia określającego szczegółowe warunki funkcjonowania systemu gazowego, które zgodnie z delegacją art. 9 ust. 2 Prawa energetycznego powinno zawierać w szczególności:

- warunki świadczenia usług przesyłania i dystrybucji,
- zakres i warunki bilansowania systemu gazowego oraz prowadzenia z użytkownikami tego systemu rozliczeń,
- parametry jakościowe paliw gazowych i standardy jakościowe obsługi odbiorców.

Wprowadzenie systemu bilansowania w jednostkach energii wynika z Rozporządzenia 1775/2005 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie warunków dostępu do sieci przesyłowych gazu ziemnego. Wskazane wyżej rozporządzenie Ministra Gospodarki powinno zatem określać sposób bilansowania systemu gazowego w jednostkach energii. Niezależnie od potrzeby wydania zmian w rozporządzeniu określającym warunki funkcjonowania systemu gazowego należy zapewnić, aby urządzenia służące do wyznaczania ciepła spalania były objęte prawnym nadzorem metrologicznym. W tych sprawach Prezes Urzędu Regulacji Energetyki planuje wystąpić do Ministra Gospodarki o podjęcie odpowiednich kroków legislacyjnych.

* * *

Problem zbadania zasadności skarg polegał na tym, że nie można zanalizować jakości paliwa, które znajdowało się w sieci dwa miesiące temu. W związku z tym, zaistniała konieczność zwrócenia się do dużych odbiorców, którzy z racji swojej profesji, na własne potrzeby wykonują pomiary dotyczące kaloryczności paliwa. Były to przede wszystkim zakłady wykorzystujące gaz ziemny jako paliwo w kotłach ogrzewających nośnik ciepła (ciepłownie) oraz elektrociepłownie z turbinami gazowymi. Do tak uzyskanych informacji dołączono informacje przekazane przez zakłady chemiczne. Przedsiębiorstwa te nie zauważyły żadnych zmian w ilości spalane go gazu ziemnego w celu wytworzenia określonej ilości ciepła lub energii elektrycznej, a badania gazu przez inne zakłady np. chemiczne, również nie dawały powodów do reklamacji.

Bardzo ważnym źródłem informacji były same przedsiębiorstwa gazownicze, które zgodnie z treścią § 22 ust. 4 pkt 5 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z 6 kwietnia 2004 r. w sprawie szczegółowych warunków przyłączenia podmiotów do sieci gazowych, ruchu i eksploatacji tych sieci są zobowiązane do wykonywania badań paliwa raz na 24 godziny. Dokumenty pozyskane od przedsiębiorstw gazowniczych nie wykazały odstępstw od normatywu ciepła spalania.

Pomiary dokonane już po pewnym czasie od odebrania kulminacyjnej fali skarg przez Instytut Nafty i Gazu w Krakowie poprzez pobranie próbek gazu

u odbiorców z terenu Szczecina i Polic oraz wykonanie badania podstawowych parametrów jakościowych tego paliwa, również nie wykazały zniżenia parametrów jakościowych gazu. Laboratorium posiada odpowiedni certyfikat uprawniający do przeprowadzenia takich badań.

Niezwykle istotnym elementem wyjaśnień była analiza warunków pogodowych w okresie wzmożonych skarg i reklamacji. Po zebraniu danych ich analiza wykazała, iż lata minione miały średnie temperatury niższe od przełomu lat 2007/2008. A więc naturalnym wydaje się większe zużycie gazu ziemnego zwłaszcza tam, gdzie wolnostojący dom ogrzewany jest przy pomocy kotła spalającego gaz ziemny.

Całe zamieszanie, oprócz ogromu pracy wykonanej przede wszystkim przez pracowników oddziałów terenowych URE nie potwierdzającej zarzutów występujących w skargach, miało dodatkowy, pozytywny oddźwięk.

Przed wszystkim wykryto szereg niedociągnięć i braków mogących zamazać obraz rozliczeń dokonywanych przez sprzedawcę gazu. W zaleceniach pokontrolnych skierowanych do sprzedawców paliwa gazowego z obszaru zgodnego z właściwością terytorialną oddziału, Witold Kępa – dyrektor Oddziału Terenowego URE ze Szczecina, wskazał najistotniejsze i najczęściej powtarzające się ułomności systemu rozliczeń i nakazał:

- 1) wymianę gazomierzy stosowanych w rozliczeniach z odbiorcami, które nie posiadają ważnej dokumentacji Urzędu Miar oraz przeprowadzenie badań dotyczących prawidłowości wskazań tych urządzeń,
- 2) dokonanie korekty rozliczeń w przypadkach stosowania gazomierzy niesprawnych lub nie posiadających cech legalizacji,
- 3) w przypadku braku odczytu gazomierza, informowanie odbiorców na wystawianych fakturach o szacunkowym sposobie określenia wyliczeń,
- 4) uaktualnienie umów z odbiorcami,
- 5) wprowadzenie stałej kontroli jakości gazu przy pomocy chromatografu oraz wprowadzenie badań kontrolnych jakości gazu u odbiorców składających reklamacje w tym zakresie,
- 6) umieszczanie informacji na stronach internetowych przedsiębiorstw o jakości paliwa gazowego wraz z podaniem obowiązujących norm,
- 7) wprowadzenie doraźnych kontroli w zakresie prawidłowości prowadzenia odczytów gazomierzy,
- 8) ścisłe przestrzeganie harmonogramu odczytów gazomierzy, w równych, zbliżonych okresach czasu.

Dyrektor Kępa podał także daty graniczne, do których oczekuje realizacji poszczególnych zaleceń.

Powyższe zalecenia, zaadresowane w formie apelu do wszystkich przedsiębiorstw gazowniczych w kraju, ukazały się także 7 maja 2008 r. na stronie internetowej URE.

Do chwili obecnej, oddźwiękiem na opublikowany raport a także na zalecenia i bazujący na nich apel,

były pisma z przedsiębiorstw gazowniczych, w których przedsiębiorstwa zapewniają o należytej staranności, jakiej dokładają wykonując pomiary i rozliczenia, w celu uzyskania rzetelnych danych. Uzyskano także zapewnienie podjęcia działań celem wyjaśnienia reklamacji, a także obietnice wykonania szeregu czynności, które spowodują wykonanie zaleceń.

Do klarownego obrazu wkraść się jednak cień niepewności. Na Politechnice Szczecińskiej, w katedrze Laboratorium Miernictwa Ciepłego studenci ustalili, że gaz 11 stycznia 2007 r. miał wartość opałową¹⁾ 22,347 MJ/m³ przy podanej przez prasę normie 31 MJ/m³. Taką informację przekazał prof. Aleksander Stachel, kierownik Zakładu Termodynamiki Katedry Techniki Ciepłej Politechniki Szczecińskiej²⁾ Rzecznikowi Praw Konsumenta. Jak do tej pory jest to jedyny sygnał mogący potwierdzić zarzuty odbiorców. Problem polega jednak na tym, że laboratorium Politechniki Szczecińskiej nie ma stosownych certyfikatów potwierdzających możliwość wykonywania badań kaloryczności paliwa dla klienta zewnętrznego, a więc nie może być też przyjęty jako dowód w jakimkolwiek postępowaniu administracyjnym czy też przed sądem powszechnym.

1) Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z 6 kwietnia 2004 r. w sprawie szczegółowych warunków przyłączenia podmiotów do sieci gazowych, ruchu i eksploatacji tych sieci, odnosi się do ciepła spalania, natomiast w badaniu na Politechnice Szczecińskiej mierzono wartość opałową.

Definicje za:

http://www.2itam.pl/it/pliki/do_pobrania/materialy_dydaktyczne/m_grzelczak/pomiar_ciepła_spalania-bomba.pdf?PHPSESSID=a8de5655322176430b3646accd8c5644.

Ciepłem spalania nazywa się ilość ciepła oddaną do otoczenia wywołaną w izobarycznym procesie spalania zupełnego i całkowitego jednostki masy paliwa, przy czym temperatura produktów spalania jest równa temperaturze substratów (paliw i powietrza) a para wodna zawarta w paliwie i powstała w wyniku utleniania wodoru uległa skropleniu.

Wartość opałowa jest to ilość ciepła oddana do otoczenia, wywołana w izobarycznym procesie spalania zupełnego i całkowitego, przypadająca na jednostkę masy paliwa, przy czym temperatura produktów spalania jest równa temperaturze substratów a woda zawarta w produktach spalania nie uległa skropleniu.

2) <http://miasta.gazeta.pl/szczecin/1,34939,5160750.html>.

Po pewnym czasie przeznaczonym na dyskusje i szczegółową reasumpcję zebranych materiałów, prof. A. Stachel, pismem z 26 maja 2008 r., znak KTC-51/2008 do Rzecznika Praw Konsumenta, poinformował o swoich przemyśleniach. Pismo zostało skierowane również do oddziału terenowego URE w Szczecinie, do „Głosu Szczecińskiego” a także do „Gazety na Pomorzu”. W piśmie tym prof. A. Stachel wskazuje na powody upublicznienia swoich badań: „Pismo to zostało wysłane w nadziei na wywołanie w gronie osób kompetentnych merytorycznej dyskusji na poruszany w nim temat. Niestety, zamiast dyskusji przyniosło burzę medialną, budzącą niepotrzebne emocje i dezorientującą opinię publiczną.” i dalej: „należy stwierdzić, że wyniki pomiarów z 11 stycznia br. nie znajdują odzwierciedlenia w wynikach badań prowadzonych przez dystrybutora, a także przez ZCh Police, w związku z czym należy uznać je jako incydentalne, nie znajdujące również potwierdzenia w pomiarach prowadzonych w KTC PS w okresie późniejszym.”

W związku z bardzo dużym zainteresowaniem poruszonym tematem, zarówno odbiorców gazu ziemnego jak i mediów, po opublikowaniu „Raportu z postępowań prowadzonych w Urzędzie Regulacji Energetyki dotyczących skarg odbiorców na wysokie rachunki za gaz w okresie grudzień 2007 – luty 2008”, w celu zasygnalizowania problemu i wskazania możliwych rozwiązań, Prezes URE przekazał raport Ministrowi Gospodarki, a także w piśmie z 14 maja 2008 r., znak: RO-075-2(1)/2008/300/JB do Ministra Gospodarki, zawarł propozycje kierunków zmian legislacyjnych, które mogłyby spowodować bardziej transparentny obraz zarówno pomiarów związanych z utrzymaniem przez przedsiębiorstwa gazownicze standardów jakościowych paliwa gazowego, jak i prowadzonych rozliczeń w oparciu o rzetelne pomiary. O swoich działaniach w sprawie skarg odbiorców gazu ziemnego i o efektach tych działań Prezes URE informował także Marszałka Senatu Rzeczypospolitej Polskiej.

Miejmy nadzieję, że zarówno działania przedsiębiorstw gazowniczych jak i prace legislacyjne rządu, nie dopuszczą do powtórzenia się sytuacji, jaka miała miejsce na początku tego roku.

Jacek Bełkowski

Paweł Bogusławski

Rzeczniczy Odbiorców Paliw i Energii Urzędu Regulacji Energetyki

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA GOSPODARKI¹⁾

z dnia 18 lutego 2008 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków funkcjonowania systemu elektroenergetycznego

(Dz. U. z dnia 25 lutego 2008 r. Nr 30, poz. 178)

Na podstawie art. 9 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2006 r. Nr 89, poz. 625, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

1) Minister Gospodarki kieruje działem administracji rządowej – gospodarka, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Gospodarki (Dz. U. Nr 216, poz. 1593).

2) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 104, poz. 708, Nr 158, poz. 1123 i Nr 170, poz. 1217 oraz z 2007 r. Nr 21, poz. 124, Nr 52, poz. 343, Nr 115, poz. 790 i Nr 130, poz. 905.

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 4 maja 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków funkcjonowania systemu elektroenergetycznego (Dz. U. Nr 93, poz. 623) § 45 otrzymuje brzmienie:

„§ 45. Do dnia 31 grudnia 2008 r. dopuszcza się stosowanie zakresu, warunków i sposobu bilansowania systemu elektroenergetycznego oraz prowadzenia z użytkownikami tego systemu rozliczeń wynikających z niezbilansowania energii elektrycznej dostarczonej i pobranej z tego systemu, obowiązujących przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.”

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, z mocą od dnia 1 stycznia 2008 r.

Zapraszamy na stronę Internetową Urzędu Regulacji Energetyki

The screenshot shows the website of the Energy Regulatory Office (URE). At the top left is the URE logo and the text 'Urząd Regulacji Energetyki' with the website address 'www.ure.gov.pl'. Below this is a search bar and navigation links for 'BIP LRF', 'ENGLISH', 'OTWARCIE STRONY', and 'MAPA SERWISU'. The date 'Czwartek, 12 czerwca 2008' is displayed on the right. A left-hand navigation menu lists various categories such as 'Urząd', 'Stanowiska i Komunikaty', 'Prawo', 'Rynek energii elektrycznej', etc. The main content area features a large banner with the text '6 kroków Jak zmienić sprzedawcę energii elektrycznej? Infolinia: 022 661 62 32' and a sub-header 'kampania społeczna BEZPIECZNIEJ Z PRĄDEM'. Below the banner is a list of news items with dates and brief descriptions, such as '11.06.2008 Koniec kłopotów z prądem w gminie Stepnica' and '18.06.2008 Odpowiedzialność społeczna w sektorze energetycznym – zaproszenie na konferencję'.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 11 marca 2008 r.

w sprawie listy spółek konsolidowanych, których akcje podlegają wniesieniu na pokrycie kapitału zakładowego spółek konsolidujących, oraz listy spółek konsolidujących

(Dz. U. z dnia 26 marca 2008 r. Nr 51, poz. 294)

Na podstawie art. 7 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o zasadach nabywania od Skarbu Państwa akcji w procesie konsolidacji spółek sektora elektroenergetycznego (Dz. U. Nr 191, poz. 1367) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Ustala się listę spółek konsolidowanych, których akcje podlegają wniesieniu na pokrycie kapi-

tału zakładowego spółek konsolidujących, stanowiącą załącznik nr 1 do rozporządzenia.

2. Ustala się listę spółek konsolidujących, stanowiącą załącznik nr 2 do rozporządzenia.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia.

Załączniki do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 marca 2008 r. (poz. 294)

Załącznik nr 1

LISTA SPÓŁEK KONSOLIDOWANYCH, KTÓRYCH AKCJE PODLEGAJĄ WNIESIENIU NA POKRYCIE KAPITAŁU ZAKŁADOWEGO SPÓŁEK KONSOLIDUJĄCYCH

1. Zespół Elektrowni Ostrołęka spółka akcyjna z siedzibą w Ostrołęce,	12. Zakład Energetyczny Warszawa-Teren spółka akcyjna z siedzibą w Warszawie,
2. ENERGA Operator spółka akcyjna z siedzibą w Gdańsku,	13. Lubelskie Zakłady Energetyczne spółka akcyjna z siedzibą w Lublinie,
3. ENION spółka akcyjna z siedzibą w Krakowie,	14. Rzeszowski Zakład Energetyczny spółka akcyjna z siedzibą w Rzeszowie,
4. EnergiaPro Koncern Energetyczny spółka akcyjna z siedzibą we Wrocławiu,	15. Łódzki Zakład Energetyczny spółka akcyjna z siedzibą w Łodzi,
5. Elektrownia Stalowa Wola spółka akcyjna z siedzibą w Stalowej Woli,	16. Zakład Energetyczny Łódź-Teren spółka akcyjna z siedzibą w Łodzi,
6. Południowy Koncern Energetyczny spółka akcyjna z siedzibą w Katowicach,	17. BOT Elektrownia Turów spółka akcyjna z siedzibą w Bogatyni,
7. Elektrownia „Kozienice” spółka akcyjna z siedzibą w Świerżach Górnych,	18. BOT Elektrownia Opole spółka akcyjna z siedzibą w Brzeziu,
8. Zespół Elektrowni Dolna Odra spółka akcyjna z siedzibą w Nowym Czarnowie,	19. BOT Elektrownia Bełchatów spółka akcyjna z siedzibą w Rogowcu,
9. Zakłady Energetyczne Okręgu Radomsko-Kieleckiego spółka akcyjna z siedzibą w Skarżysku-Kamiennej,	20. BOT Kopalnia Węgla Brunatnego Bełchatów spółka akcyjna z siedzibą w Rogowcu,
10. Zakład Energetyczny Białystok spółka akcyjna z siedzibą w Białymstoku,	21. BOT Kopalnia Węgla Brunatnego Turów spółka akcyjna z siedzibą w Bogatyni.
11. Zamojska Korporacja Energetyczna spółka akcyjna z siedzibą w Zamościu,	

Załącznik nr 2

LISTA SPÓŁEK KONSOLIDUJĄCYCH

1. ENERGA spółka akcyjna z siedzibą w Gdańsku,	4. ENEA spółka akcyjna z siedzibą w Poznaniu,
2. PGE Energia spółka akcyjna z siedzibą w Lublinie,	5. BOT Górnictwo i Energetyka spółka akcyjna z siedzibą w Łodzi.
3. Tauron Polska Energia spółka akcyjna z siedzibą w Katowicach,	

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA GOSPODARKI¹⁾

z dnia 13 marca 2008 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz rozliczeń w obrocie energią elektryczną

(Dz. U. z dnia 28 marca 2008 r. Nr 53, poz. 318)

Na podstawie art. 46 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2006 r. Nr 89, poz. 625, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 2 lipca 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz rozliczeń w obrocie energią elektryczną (Dz. U. Nr 128, poz. 895 i Nr 207, poz. 1498) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w § 14 w ust. 9 pkt 1 otrzymuje brzmienie:
  - „1) grup przyłączeniowych, o których mowa w ust. 1 pkt 1 – pobiera się opłatę ustaloną stosownie do ust. 1 pkt 1;”;
- 2) w § 15:
  - a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Stawki opłat przesyłowych, o których mowa w ust. 1 pkt 2, zwane dalej „stawkami jakościowymi”, kalkuluje się jako jedno- i dwuskładnikowe.”;
  - b) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Stawki opłat przesyłowych lub dystrybucyjnych, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i ust. 4 pkt 1, zwane dalej „stawkami sieciowymi”, kalkuluje się jako dwuskładnikowe z podziałem na składnik:

    - 1) stały stawki sieciowej – obliczany na jednostkę mocy umownej, a dla odbiorcy energii elektrycznej w gospodarstwie domowym – obliczany w odniesieniu do układu pomiarowo-rozliczeniowego;
    - 2) zmienny stawki sieciowej – obliczany na jednostkę energii elektrycznej pobieranej z sieci w miejscu dostarczenia.”;
- 3) w § 18:
  - a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

¹⁾ Minister Gospodarki kieruje działem administracji rządowej – gospodarka, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Gospodarki (Dz. U. Nr 216, poz. 1593).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 104, poz. 708, Nr 158, poz. 1123 i Nr 170, poz. 1217 oraz z 2007 r. Nr 21, poz. 124, Nr 52, poz. 343, Nr 115, poz. 790 i Nr 130, poz. 905.

„1. Stawki jakościowe, oznaczone symbolem „S_{oSJ}” [w zł/MWh lub zł/kWh], kalkuluje się według wzoru:

$$S_{oSJ} = \frac{K_{SJ}}{E_{SJ}}$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:
K_{SJ} – koszty utrzymywania systemowych standardów jakości i niezawodności bieżących dostaw energii elektrycznej planowane do poniesienia w każdym roku okresu regulacji;

E_{SJ} – ilość energii elektrycznej planowanej do zużycia przez odbiorców końcowych korzystających z krajowego systemu elektroenergetycznego [w MWh lub kWh].”;

b) uchyla się ust. 3;

4) uchyla się § 26 i § 27;

5) w § 29:

a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Opłatę za świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej dla danego poziomu napięć znamionowych w okresie rozliczeniowym, z zastrzeżeniem ust. 6, 7 i 9, oblicza się według wzoru:

$$O_{poi} = S_{SVn} \times P_i + S_{ZVn} \times E_{oi} + k_{os} \times S_{oSJ} \times E_{os} + k_{ok} \times S_{oSJ} \times E_{ok} + S_r \times E_{wp} + S_{pr} \times E_{sn}$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:
O_{poi} – opłatę za usługi przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej obliczoną dla danego odbiorcy, w tym operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, przedsiębiorstwa energetycznego świadczącego usługi przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej niebędącego operatorem oraz przedsiębiorstwa energetycznego świadczącego usługi kompleksowe [w zł];

- S_{svn} – składnik stały stawki sieciowej za okres rozliczeniowy [w zł/MW lub zł/kW mocy umownej lub w zł/miesiąc dla odbiorców energii elektrycznej w gospodarstwie domowym];
- P_i – moc umowną określoną dla danego odbiorcy, w tym dla operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, przedsiębiorstwa energetycznego świadczącego usługi przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej niebędącego operatorem oraz przedsiębiorstwa energetycznego świadczącego usługi kompleksowe [w MW lub kW lub miesiącach dla odbiorców energii elektrycznej w gospodarstwie domowym];
- S_{zvn} – składnik zmienny stawki sieciowej [w zł/MWh lub zł/kWh];
- E_{oi} – ilość energii elektrycznej pobranej z sieci przez danego odbiorcę, w tym przez operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, przedsiębiorstwo energetyczne świadczące usługi przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej niebędące operatorem oraz przedsiębiorstwo energetyczne świadczące usługi kompleksowe [w MWh lub kWh w okresie rozliczeniowym ustalonym w taryfie];
- k_{os} – współczynnik udziału odbiorcy w pokrywaniu kosztów systemowych, ustalony w sposób określony w ust. 3 pkt 1;
- S_{osJ} – stawkę jakościową [w zł/MWh lub w zł/kWh];
- E_{os} – ilość energii elektrycznej zużytej przez odbiorców końcowych korzystających z krajowego systemu elektroenergetycznego, o których mowa w ust. 3 pkt 1 [w MWh];
- k_{ok} – współczynnik udziału odbiorcy w pokrywaniu kosztów systemowych, ustalony w sposób określony w ust. 3 pkt 2;
- E_{ok} – ilość energii elektrycznej zużytej przez odbiorców końcowych korzystających z krajowego systemu elektroenergetycznego, o których mowa w ust. 3 pkt 2 [w MWh];
- S_r – stawkę rynkową [w zł/MWh];
- E_{wp} – ilość energii elektrycznej przeznaczanej do wymiany pomiędzy krajowym systemem elektroenergetycznym a państwami niebędącymi członkami Unii Europejskiej, określoną w umowach handlowych sprzedaży energii elektrycznej przedkładanych właściwemu operatorowi [w MWh lub kWh za okres rozliczeniowy];
- S_{pr} – stawkę rozliczeniową [w zł/MWh lub w zł/kWh];
- E_{sn} – ilość energii elektrycznej określoną w zgłoszonych do operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego i przedłożonych do realizacji grafikach handlowych, odbieraną w okresie rozliczeniowym ustalonym w taryfie [w MWh lub kWh za okres rozliczeniowy].
2. Ilości energii, oznaczonej symbolami „ E_{os} ” i „ E_{ok} ”, o których mowa w ust. 1, zużytej przez odbiorców końcowych, oblicza się dla:
- 1) operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego nieposiadającego miejsc dostarczania energii elektrycznej z sieci przesyłowej – jako sumę energii elektrycznej zużytej przez odbiorców końcowych przyłączonych do sieci tego operatora i energii elektrycznej zużytej przez odbiorców końcowych przyłączonych do sieci przedsiębiorstwa energetycznego świadczącego usługi przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej niebędącego operatorem, przyłączonego do sieci tego operatora;
  - 2) operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego posiadającego miejsca dostarczania energii elektrycznej z sieci przesyłowej – jako sumę energii elektrycznej zużytej przez odbiorców końcowych przyłączonych do sieci tego operatora, energii elektrycznej zużytej przez odbiorców końcowych przyłączonych do sieci przedsiębiorstwa energetycznego świadczącego usługi przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej niebędącego operatorem, przyłączonego do sieci tego operatora i energii elektrycznej wyznaczonej dla operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, o którym mowa w pkt 1, przyłączonego do sieci tego operatora;
  - 3) przedsiębiorstwa energetycznego świadczącego usługi przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej niebędącego operatorem – jako sumę energii elektrycznej zużytej przez odbiorców końcowych korzystających z krajowego systemu elektroenergetycznego przyłączonych do sieci tego przedsiębiorstwa;

- 4) przedsiębiorstwa energetycznego świadczącej usługi kompleksowe – jako sumę energii elektrycznej zużytej przez odbiorców końcowych, którym to przedsiębiorstwo świadczy usługi kompleksowe.”,
- b) w ust. 3 pkt 1 otrzymuje brzmienie:
- „1) którzy w roku poprzedzającym rok składania wniosku o zatwierdzenie taryf zużyli na własne potrzeby nie mniej niż 500 GWh energii elektrycznej, z wykorzystaniem nie mniej niż 50% mocy przyłączeniowej, dla których koszt energii elektrycznej obliczony przy zastosowaniu współczynnika „ k_{os} ” = 1 stanowi nie mniej niż 20% kosztów produkcji jako „ k_{os} ” = 0,1;”,
- c) ust. 4 i 5 otrzymują brzmienie:
- „4. Wytwórca przyłączony do sieci operatora systemu elektroenergetycznego sprzedający energię elektryczną przynajmniej jednemu odbiorcy końcowemu przyłączonemu do sieci lub instalacji, lub urządzeń tego wytwórcy, działając w swoim imieniu, ale na rzecz tego operatora, pobiera od odbiorcy opłatę wynikającą ze stawki jakościowej, z zastrzeżeniem ust. 5, obliczoną według wzoru:

$$O_{os} = k_{os} \times S_{oSJ} \times E_{os} + k_{ok} \times S_{oSJ} \times E_{okw}$$

gdzie poszczególne składniki oznaczają:

- O_{os} – opłatę wynikającą ze stawki jakościowej;
- k_{os} – współczynnik udziału odbiorcy w pokrywaniu kosztów systemowych, ustalony w sposób określony w ust. 3 pkt 1;
- S_{oSJ} – stawkę jakościową [w zł/MWh lub w zł/kWh];
- E_{os} – ilość energii elektrycznej zużytą przez odbiorców końcowych korzystających z krajowego systemu elektroenergetycznego, o których mowa w ust. 3 pkt 1 [w MWh lub kWh];
- k_{ok} – współczynnik udziału odbiorcy w pokrywaniu kosztów systemowych, ustalony w sposób określony w ust. 3 pkt 2;
- E_{okw} – ilość energii elektrycznej zużytą przez odbiorców końcowych przyłączonych do sieci lub instalacji, lub urządzeń wytwórcy przyłączonego do sieci operatora systemu elektroenergetycznego, z wyłączeniem odbiorców, o których mowa w ust. 3 pkt 1 [w MWh lub kWh].

5. W przypadku gdy wytwórca jest przyłączony jednocześnie do sieci operatora

systemu przesyłowego elektroenergetycznego i sieci operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, opłata, o której mowa w ust. 4, jest pobierana przez tego wytwórcę na rzecz operatora systemu przesyłowego.”,

- d) ust. 8 otrzymuje brzmienie:
- „8. Opłatę za usługi dystrybucji energii elektrycznej, oznaczoną symbolem „ O_{povi} ”, świadczone pomiędzy operatorami systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego na tym samym poziomie napięć znamionowych [w zł za okres rozliczeniowy], z zastrzeżeniem ust. 9, oblicza się według wzoru:

$$O_{povi} = \sum_{i=1}^m (S_{svn} \times P_{vi} + S_{zvn} \times E_{pi})$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

- S_{svn} – składnik stały stawki opłat za usługi dystrybucji energii elektrycznej [w zł/MW lub zł/kW];
- P_{vi} – moc umowną określoną dla każdego połączenia sieci na tym samym poziomie napięć znamionowych [w MW lub kW];
- S_{zvn} – składnik zmienny stawki opłat za usługi dystrybucji energii elektrycznej [w zł/MWh lub zł/kWh];
- E_{pi} – ilość energii elektrycznej pobraną przez dane połączenie, określoną jako różnica między energią pobraną i oddaną [w MWh lub kWh za okres rozliczeniowy].”,
- e) dodaje się ust. 9 w brzmieniu:
- „9. Operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego nieposiadający miejsc dostarczania energii elektrycznej z sieci przesyłowej dokonuje rozliczenia opłaty za świadczone usługi dystrybucji energii elektrycznej, obliczonej w sposób określony w ust. 1, z operatorem systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego posiadającego miejsca dostarczania energii elektrycznej z sieci przesyłowej, do którego sieci jest przyłączony.”;

- 6) w § 37 uchyla się ust. 2;

- 7) po § 37 dodaje się § 37a w brzmieniu:

„§ 37a. Za każdą niedostarczoną jednostkę energii elektrycznej odbiorcy końcowemu przysługuje bonifikata w wysokości pięciokrotności ceny energii elektrycznej, o której mowa w art. 23 ust. 2 pkt 18 lit. b ustawy, za okres, w którym wystąpiła przerwa w dostarczaniu tej energii; ilość niedostarczonej energii elektrycznej w dniu, w któ-

rym miała miejsce przerwa w jej dostarczaniu, ustala się na podstawie poboru tej energii w odpowiednim dniu poprzedniego tygodnia, z uwzględnieniem czasu dopuszczalnych przerw określonych w umowie lub odrębnych przepisach.”;

8) w § 42 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Opłaty za przekroczenia mocy umownej w okresie rozliczeniowym nie pobiera się w rozliczeniach pomiędzy operatorem systemu przesyłowego elektroenergetycznego a operatorem systemu dystrybucyjnego elek-

troenergetycznego w odniesieniu do miejsc dostarczania energii elektrycznej będących miejscami przyłączenia sieci dystrybucyjnej do sieci przesyłowej oraz w rozliczeniach pomiędzy operatorami systemów dystrybucyjnych elektroenergetycznych, którzy posiadają miejsca dostarczania energii elektrycznej z sieci przesyłowej, w odniesieniu do miejsc dostarczania energii elektrycznej będących miejscami połączenia ich sieci.”.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 2008 r.

ZARZĄDZENIE Nr 19 PREZESA RADY MINISTRÓW

z dnia 26 lutego 2008 r.

w sprawie Zespołu do spraw Polityki Bezpieczeństwa Energetycznego

(M. P. z dnia 28 lutego 2008 r. Nr 17, poz. 185)

Na podstawie art. 12 ust. 1 pkt 3 i ust. 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów (Dz. U. z 2003 r. Nr 24, poz. 199, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Tworzy się Zespół do spraw Polityki Bezpieczeństwa Energetycznego, zwany dalej „Zespołem”.

2. Zespół jest organem pomocniczym Prezesa Rady Ministrów.

§ 2. Do zadań Zespołu należy podejmowanie działań pomocniczych w zakresie:

- 1) opracowania programu polityki bezpieczeństwa energetycznego państwa;
- 2) koordynowania i monitorowania działań organów administracji rządowej podejmowanych w zakresie polityki bezpieczeństwa energetycznego państwa;
- 3) przedstawiania propozycji inicjatyw dotyczących polityki bezpieczeństwa energetycznego na forum międzynarodowym;

4) prowadzenia spraw związanych z przygotowaniem projektów aktów prawnych i projektów zmian organizacyjnych dotyczących bezpieczeństwa energetycznego państwa;

5) współdziałania z krajowymi przedsiębiorcami uczestniczącymi w realizacji polityki bezpieczeństwa energetycznego państwa.

§ 3. 1. W skład Zespołu wchodzi:

- 1) Przewodniczący – Prezes Rady Ministrów;
- 2) Wiceprzewodniczący – Minister Gospodarki;
- 3) członkowie:
  - a) Minister Finansów,
  - b) Minister Infrastruktury,
  - c) Minister Skarbu Państwa,
  - d) Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji,
  - e) Minister Spraw Zagranicznych,
  - f) Minister Środowiska,
  - g) Sekretarz Kolegium do Spraw Służb Specjalnych;
- 4) Sekretarz Zespołu – główny doradca Prezesa Rady Ministrów do spraw bezpieczeństwa energetycznego.

2. Funkcję Przewodniczącego może sprawować, w jego imieniu, upoważniona przez niego osoba.

§ 4. Przewodniczący może zapraszać do udziału w pracach Zespołu, bez prawa do głosowania, przedstawicieli innych organów administracji państwowej lub przedsiębiorców.

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 80, poz. 717, z 2004 r. Nr 238, poz. 2390 i Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 169, poz. 1414 i Nr 249, poz. 2104 oraz z 2006 r. Nr 45, poz. 319, Nr 170, poz. 1217 i Nr 220, poz. 1600.

Zatwierdzone taryfy dla ciepła
publikowane są
w wojewódzkich dziennikach urzędowych
właściwych dla obszaru działania
przedsiębiorstwa energetycznego.

§ 5. 1. Posiedzenia Zespołu zwołuje Przewodniczący z własnej inicjatywy lub na wniosek członka Zespołu, co najmniej raz na kwartał.

2. Wiceprzewodniczący albo inny członek Zespołu wyznaczony przez Przewodniczącego zastępuje go w czasie jego nieobecności, w tym zwołuje posiedzenia i przewodniczy obradom Zespołu.

3. Tryb pracy Zespołu określa regulamin uchwalany przez Zespół.

§ 6. 1. W ramach Zespołu tworzy się grupę roboczą.

2. Do zadań grupy roboczej należy:

- 1) merytoryczne przygotowywanie posiedzeń Zespołu;

- 2) prowadzenie bieżącego monitoringu zagadnień związanych z działalnością Zespołu;
- 3) prowadzenie monitoringu realizacji decyzji podjętych przez Zespół.

§ 7. W skład grupy roboczej wchodzi:

- 1) Przewodniczący grupy roboczej – główny doradca Prezesa Rady Ministrów do spraw bezpieczeństwa energetycznego;
- 2) członkowie grupy roboczej – przedstawiciel Wiceprzewodniczącego oraz przedstawiciele członków Zespołu, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 3.

§ 8. Obsługę Zespołu i grupy roboczej zapewnia Kancelaria Prezesa Rady Ministrów.

§ 9. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania i podlega ogłoszeniu.

**OBWIESZCZENIE
MARSZAŁKA SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

z dnia 26 marca 2008 r.

o sprostowaniu błędu

(Dz. U. z dnia 8 kwietnia 2008 r. Nr 58, poz. 357)

Na podstawie art. 17 ust. 2a ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2007 r. Nr 68, poz. 449) w ustawie z dnia 29 czerwca 2007 r. o zasadach pokrywania kosztów powstałych u wy-

twórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej (Dz. U. Nr 130, poz. 905) prosi się o sprostowanie błędów; załącznik nr 3 do ustawy powinien mieć brzmienie:

Kwota kosztów osieroconych dla danego roku dla wyniku finansowego prognozowanego w załączniku nr 5 (w tys. zł na dzień 1 stycznia 2007 r.)

wytwórcza	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
BOT Elektrownia Opole SA	603 205,309	548 183,943	521 253,617	57 668,363	51 606,681	48 310,086	43 280,930	36 880,388	29 414,237	25 896,225
BOT Elektrownia Turów SA	501 255,794	464 219,192	410 284,373	235 231,718	210 505,857	197 058,908	176 544,761	150 436,679	119 981,929	105 631,808
Południowy Koncern Energetyczny SA	583 036,566	256 143,829	267 781,155	140 817,527	124 781,944	107 184,262				
Elektrownia Kozienice SA	215 639,991	124 176,213	89 279,380	59 127,925	52 215,511	38 073,428	23 499,482	21 599,692		
Zespół Elektrowni Dolna Odra SA	180 806,939	168 429,907	148 760,168	135 499,132						
ZE PAK-Pątnów II		196 172,714	191 068,636	89 323,042	88 016,216	87 759,544	80 582,367	71 181,899	69 909,605	68 161,682
Elektrociepłownia Rzeszów SA	85 448,657	79 642,022	56 309,104	26 818,959	24 737,569	24 458,812				
Elektrociepłownia Nowa Sarzyna Sp. z o.o.	89 110,269	85 077,241	71 776,063	96 880,628	89 297,053	89 272,643	89 263,767	73 676,919	15 538,576	15 528,295
Elektrociepłownia Lublin-Wrotków Sp. z o.o.	156 920,333	141 231,594	127 111,400	0,000						
Elektrociepłownia Chorzów ELCHO Sp. z o.o.	155 416,528	158 988,718	159 492,922	55 215,003	55 215,003	50 774,255	47 190,220	42 463,316	41 596,881	27 849,208
Elektrociepłownia Zielona Góra SA	91 023,105	84 419,651	70 125,887	31 387,128	30 232,063	28 009,753	27 111,872	27 111,872	27 111,872	26 001,421
Elektrociepłownia Gorzów SA	34 271,958	30 207,976	8 275,134							

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
BOT Elektrownia Opole SA									
BOT Elektrownia Turów SA									
Południowy Koncern Energetyczny SA									
Elektrownia Kozienice SA									
Zespół Elektrowni Dolna Odra SA									
ZE PAK-Pątnów II	68 063,744	50 547,843	49 725,642	47 826,365	45 581,830	43 936,102	43 340,831	43 340,831	43 340,831
Elektrociepłownia Rzeszów SA									
Elektrociepłownia Nowa Sarzyna Sp. z o.o.	15 528,295	15 528,295	15 528,295	15 528,295					
Elektrociepłownia Lublin-Wrotków Sp. z o.o.									
Elektrociepłownia Chorzów ELCHO Sp. z o.o.	21 308,109	21 308,109	19 326,188	8 114,193	8 114,193	8 114,193	8 114,193		
Elektrociepłownia Zielona Góra SA	17 711,729	3 033,575	182,237	182,237	182,237	18,237	18,237	106,305*	

OBWIESZCZENIE MINISTRA GOSPODARKI¹⁾

z dnia 29 lutego 2008 r.

w sprawie sprawozdania z wyników nadzoru nad bezpieczeństwem zaopatrzenia w gaz ziemny

(M. P. z dnia 7 kwietnia 2008 r. Nr 29, poz. 268)

Na podstawie art. 15b ust. 4 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2006 r. Nr 89, poz. 625, z późn. zm.²⁾) ogłasza się, w załączniku do

obwieszczenia, sprawozdanie z wyników nadzoru nad bezpieczeństwem zaopatrzenia w gaz ziemny za okres od dnia 1 lipca 2006 r. do dnia 31 marca 2007 r.

Załącznik do obwieszczenia Ministra Gospodarki
z dnia 29 lutego 2008 r. (poz. 268)

MINISTER GOSPODARKI**SPRAWOZDANIE Z WYNIKÓW NADZORU NAD BEZPIECZEŃSTWEM ZAOPATRZENIA W GAZ ZIEMNY**

za okres od dnia 1 lipca 2006 r. do dnia 31 marca 2007 r.

1. Informacje ogólne**1.1. Wstęp**

Podstawę prawną do sporządzenia niniejszego sprawozdania stanowi przepis art. 15b ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2006 r. Nr 89, poz. 625, z późn. zm.), który obowiązuje ministra właściwego do spraw gospodarki do opracowania sprawozdania z wyników nadzoru nad bezpieczeństwem zaopatrzenia w gaz ziemny. Sprawozdanie obejmuje okres od dnia 1 lipca 2006 r. do dnia 31 marca 2007 r.

Przedmiotem niniejszego sprawozdania są zagadnienia bezpieczeństwa energetycznego kraju, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2007 r. Nr 65, poz. 437, z późn. zm.), w szczególności bezpieczeństwa dostaw gazu ziemnego do Polski, nad którym nadzór powierzono ministrowi właściwemu do spraw gospodarki, zgodnie z przepisami ustawy – Prawo energetyczne.

Jednym z najbardziej istotnych zadań postawionych przez Radę Ministrów przed Ministrem Gospodarki jest

zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego kraju poprzez dywersyfikację źródeł i kierunków dostaw gazu ziemnego. Minister Gospodarki dąży do zwiększania bezpieczeństwa energetycznego kraju w szczególności poprzez monitorowanie utrzymania stabilnych i nieprzerwanych dostaw gazu ziemnego, co wiąże się z koniecznością dywersyfikacji jego źródeł i kierunków, z rozbudową infrastruktury przesyłowej, dystrybucyjnej i magazynowej oraz podjęciem działań mających na celu realizację inwestycji umożliwiających zwiększenie wydobycia gazu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Bezpieczeństwo dostaw gazu ziemnego jest uzależnione od wielu czynników. Wśród najistotniejszych należy wskazać:

- stopień dywersyfikacji źródeł dostaw gazu ziemnego do kraju,
- dostępne pojemności magazynowe gazu ziemnego w kraju,
- stan techniczny i funkcjonalność systemów dystrybucyjnych i systemu przesyłowego gazu ziemnego,
- tempo wzrostu wydobycia gazu ziemnego w kraju,
- kontrolę właścicielską państwa nad kluczową infrastrukturą przesyłową gazu ziemnego,
- jakość regulacji prawnych w zakresie dotyczącym inwestycji infrastrukturalnych (w tym liniowych),
- jakość regulacji prawnych w zakresie funkcjonowania całego sektora gazowego, w szczególności w zakresie prowadzenia działalności związanej z obrotem, magazynowaniem, przesyłem i dystrybucją gazu ziemnego,
- jakość regulacji prawnych w zakresie bezpieczeństwa energetycznego, w tym mechanizmów i procedur antykryzysowych,

¹⁾ Minister Gospodarki kieruje działem administracji rządowej – gospodarka, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Gospodarki (Dz. U. Nr 216, poz. 1593).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 104, poz. 708, Nr 158, poz. 1123 i Nr 170, poz. 1217 oraz z 2007 r. Nr 21, poz. 124, Nr 52, poz. 343, Nr 115, poz. 790 i Nr 130, poz. 905.

- politykę państw członkowskich Unii Europejskiej i Komisji Europejskiej w zakresie bezpieczeństwa energetycznego.

W latach 2006/2007 obejmujących obecny okres sprawozdawczy kontynuowano prace, realizując zadania nałożone podjętymi przez Radę Ministrów uchwałami nr 3/2006 z dnia 3 stycznia 2006 r. w sprawie działań mających na celu dywersyfikację dostaw nośników energii oraz nr 77/2006 z dnia 31 maja 2006 r. w sprawie działań zwiększających bezpieczeństwo energetyczne Rzeczypospolitej Polskiej.

1.2. Polityka dla przemysłu gazu ziemnego

Dnia 20 marca 2007 r. Rada Ministrów przyjęła przygotowaną przez Ministra Gospodarki *Politykę dla przemysłu gazu ziemnego*. Opracowanie tego dokumentu wynikało z konieczności:

- 1) podsumowania realizacji *Programu restrukturyzacji i prywatyzacji PGNiG SA* przyjętego przez Radę Ministrów w dniu 5 października 2004 r. oraz *Programu wprowadzania konkurencyjnego rynku gazu ziemnego i harmonogramu jego wdrażania* przyjętego przez Radę Ministrów w dniu 27 kwietnia 2004 r.,
- 2) uwzględnienia strategii dywersyfikacji źródeł dostaw gazu ziemnego do Polski wyrażonej uchwałami Rady Ministrów z dnia 3 stycznia 2006 r. oraz z dnia 31 maja 2006 r.,
- 3) uwzględnienia w działaniach na rzecz bezpieczeństwa energetycznego, prowadzonych przez spółki energetyczne i administrację rządową, zmian zachodzących w sektorze gazu ziemnego w otoczeniu zewnętrznym, wynikających z polityki Unii Europejskiej na rzecz liberalizacji sektora oraz polityki głównych dostawców gazu ziemnego do państw członkowskich UE.

Polityka dla przemysłu gazu ziemnego stanowi wytyczne dla administracji rządowej i spółek strategicznych sektora gazowego w odniesieniu do działań mających na celu poprawę bezpieczeństwa energetycznego Polski oraz służy wzmocnieniu struktury tego sektora. Wśród szczegółowych celów *Polityki dla przemysłu gazu ziemnego* należy wymienić:

- 1) kontraktowe zapewnienie zaspokojenia zapotrzebowania krajowego rynku na gaz ziemny w perspektywie długoterminowej,
- 2) budowę i rozbudowę infrastruktury umożliwiającej dywersyfikację źródeł i dróg dostaw gazu ziemnego do Rzeczypospolitej Polskiej z zapewnieniem nieprzerwanych dostaw do odbiorców,
- 3) stworzenie mechanizmu reagowania w sytuacjach kryzysowych,
- 4) zabezpieczenie interesów państwa w strategicznych spółkach sektora gazowego.

Narzędziami kreowania polityki w zakresie bezpieczeństwa energetycznego kraju są działania legislacyjne regulujące funkcjonowanie sektora gazowego, w tym w sytuacjach kryzysowych, oraz nadzór właścicielski nad strategicznymi spółkami energetycznymi.

Działania Ministra Gospodarki wynikające z *Polityki dla przemysłu gazu ziemnego*:

1. Ze względu na ryzyko dla bezpieczeństwa energetycznego Rzeczypospolitej Polskiej do czasu zrealizowania celów *Polityki* nie przewiduje się dalszej prywatyzacji spółki PGNiG SA, w tym udostępniania tzw. akcji pracowniczych. Zbywanie przez Skarb Państwa akcji spółki może mieć negatywny wpływ na stan bezpieczeństwa energetycznego kraju.
2. Utrzymanie przez państwo nadzoru właścicielskiego nad spółkami strategicznymi, tj. Polskim Górnictwem Naftowym i Gazownictwem SA (PGNiG SA), Operatorem Gazociągów Przesyłowych Gaz-System SA (OGP Gaz-System SA).
3. Dążenie do utrzymania dotychczasowego wpływu w SGT EuRoPol Gaz SA³⁾.
4. Podjęcie działań mających na celu przygotowanie decyzji inwestycyjnych i handlowych dla dywersyfikacji dostaw gazu ziemnego przy pomocy terminalu LNG do odbioru gazu skroplonego.
5. Podjęcie działań mających na celu przygotowanie decyzji inwestycyjnych i handlowych dla dywersyfikacji dostaw gazu ziemnego do Rzeczypospolitej Polskiej z innych źródeł, poprzez połączenie gazociągowe ze złożami skandynawskimi poprzez duński system przesyłowy (projekt Baltic Pipe).

1.3. Ustawa o zapasach

Na przełomie 2006 i 2007 r. prowadzono prace legislacyjne nad ustawą z dnia 16 lutego 2007 r. o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym (Dz. U. Nr 52, poz. 343), zwaną dalej „ustawą o zapasach”. Ustawa ta, wraz z ustawą – Prawo energetyczne, wdraża w pełni do polskiego porządku prawnego przepisy dy-

³⁾ Operator Gazociągów Przesyłowych Gaz-System SA powstał dnia 16 kwietnia 2004 r. jako PGNiG – Przesył Sp. z o.o., następnie realizując postanowienia rządowego *Programu Restrukturyzacji i Prywatyzacji PGNiG SA*, Gaz-System SA stał się jednoosobową spółką Skarbu Państwa. W dniu 18 września 2006 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników podjęło uchwałę o przekształceniu Operatora Gazociągów Przesyłowych Gaz-System Sp. z o.o. w spółkę akcyjną. Decyzja Prezesa URE z dnia 23 czerwca 2006 r. wyznaczyła na podstawie KPA spółkę na operatora systemu przesyłowego do dnia 30 czerwca 2007 r. Decyzją z dnia 18 grudnia 2006 r. Prezes URE przedłużył ten okres do 2014 r.

rektywy Rady 2004/67/WE z dnia 26 kwietnia 2004 r. dotyczącej środków zapewniających bezpieczeństwo dostaw gazu ziemnego (Dz. Urz. UE L 127 z 29.04.2004, str. 92-96; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 12, t. 3, str. 19). Głównymi zagadnieniami, nad którymi pracowano w trakcie przygotowywania omawianej ustawy, były kwestie dotyczące wzmocnienia bezpieczeństwa paliwowego Rzeczypospolitej Polskiej poprzez stworzenie regulacji określającej w sposób kompleksowy środki przeciwdziałania zakłóceniom w dostawach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego wraz z procedurami uruchamiania tych środków oraz mechanizmami ich wdrażania, w przypadku gdy wymaga tego sytuacja na rynku krajowym lub jest to konieczne ze względu na zobowiązania międzynarodowe.

Zgodnie z przepisami ustawy o zapasach dla wzmocnienia bezpieczeństwa paliwowego Rzeczypospolitej Polskiej został stworzony kompleksowy system zabezpieczenia przed negatywnymi skutkami zakłóceń w dostawach gazu ziemnego. Ustawa doprecyzowuje i uzupełnia obowiązujące przed jej wejściem w życie przepisy w zakresie zasad tworzenia, utrzymywania i uruchamiania zapasów obowiązkowych gazu ziemnego. W trakcie prac nad ustawą określono katalog sytuacji, w których niezbędne jest reagowanie dla utrzymania ciągłości zaopatrzenia w gaz krajowych odbiorców, sformułowano zadania i podział odpowiedzialności podmiotów, przedstawiono także katalog środków służących przedsiębiorstwom obrotu, operatorom systemów oraz organom administracji do zapobiegania lub reagowania na zakłócenia w dostawach gazu.

2. Popyt na gaz ziemny i jego podaż

2.1. Wstęp

Gas ziemny charakteryzuje się dużą efektywnością energetyczną i jest najczystszyim energetycznym surowcem naturalnym, a procesy związane z jego wydobyciem, transportem i magazynowaniem odbywają się w warunkach przyjaznych dla środowiska. Rozwój nowoczesnych technologii sprawił, że gaz ziemny stał się surowcem uniwersalnym, a jego udział w strukturze paliw pierwotnych Rzeczypospolitej Polskiej wynosi 13%⁴⁾. Wydobywalne zasoby gazu ziemnego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wynoszą około 110 mld m³, ale krajowe możliwości produkcyjne są niewystarczające dla pokrycia całkowitego zapotrzebowania, co sprawia, iż konieczny jest jego import⁵⁾.

⁴⁾ Sprawozdanie z działalności Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki w 2006 r., str. 36.

⁵⁾ Sprawozdanie z działalności Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki w 2006 r., str. 37.

2.2. Charakterystyka rynku gazu ziemnego w Polsce

Sieć przesyłowa gazu ziemnego umożliwia dostarczanie paliw gazowych do większości rejonów Polski. Obecnie Spółka OGP Gaz-System SA eksploatuje sieć gazociągów o długości 13 857,962 km (w tym własnością spółki jest 1 759,98 km, a 12 097,982 km jest leasingowane od PGNiG SA)⁶⁾, tłocznie gazu ziemnego oraz stacje redukcyjno-pomiarowe.

Celem funkcjonowania OGP Gaz-System SA jest organizacja i zabezpieczenie transportu gazu ziemnego siecią przesyłową w skali całego kraju – niezależnie od źródła jego pochodzenia, a także równoważenie bilansu pracy sieci przesyłowej. Do obowiązków spółki należą w szczególności:

- zagwarantowanie wszystkim odbiorcom uprawnionym, na zasadzie równoprawnego traktowania, świadczenia usług przesyłowych, polegających na dostarczaniu gazu ziemnego od wybranego przez nich sprzedawcy,
- zapewnienie bezpieczeństwa funkcjonowania systemu przesyłowego gazu ziemnego,
- dostarczanie użytkownikom systemu i operatorom innych systemów przesyłowych bieżących i wyprzedzających informacji o warunkach świadczenia usług przesyłowych,
- eksploatacja, konserwacja i remonty sieci gwarantujące niezawodność funkcjonowania systemu przesyłowego,
- rozbudowa infrastruktury sieci przesyłowej oraz połączeń z innymi systemami gazowymi.

W 2006 r. dominującym podmiotem na polskim rynku obrotu gazem ziemnym była spółka PGNiG SA⁷⁾ wchodząca, wraz z sześcioma regionalnymi spółkami gazownictwa, w skład Grupy Kapitałowej PGNiG SA.

Wielkość i strukturę sprzedaży gazu ziemnego Grupy Kapitałowej PGNiG SA do odbiorców końcowych w 2006 r. przedstawia tabela 1.

Ponadto PGNiG SA sprzedaje OGP Gaz-System SA gaz ziemny na potrzeby własne operatora oraz na potrzeby bilansowania systemu. Pozostały gaz

⁶⁾ Informacja spółki Gaz-System SA z dnia 31 marca 2007 r., sygn. OGP/RR/1017/2007, str. 1.

⁷⁾ Spółka PGNiG SA od dnia 23 września 2005 r. jest notowana na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie, skład jej akcjonariatu to: 84,75% Skarb Państwa, 15,25% pozostali akcjonariusze. Według stanu na dzień 31 grudnia 2006 r. PGNiG posiadało udziały lub akcje w 56 spółkach prawa handlowego. Składało się na nie: 25 spółek, w których PGNiG posiadało ponad 50% akcji/udziałów lub głosów, 17 spółek, w których PGNiG posiadało od 20 do 50% akcji/udziałów lub głosów, 14 spółek z udziałem kapitałowym PGNiG poniżej 20% akcji/udziałów lub głosów. Łączna wartość nominalna zaangażowania kapitałowego PGNiG w spółkach prawa handlowego, według stanu na 31 grudnia 2006 r., wyniosła 6,6 mld zł.

Tabela 1. Wielkość i struktura sprzedaży gazu ziemnego Grupy Kapitałowej PGNiG SA do odbiorców końcowych w 2006 r.

Wyszczególnienie	Sprzedaż gazu ziemnego Grupy Kapitałowej PGNiG SA	Sprzedaż gazu ziemnego Grupy Kapitałowej PGNiG SA – w tym:	
		sprzedaż gazu ziemnego z systemu przesyłowego i bezpośrednio ze źródeł	sprzedaż gazu ziemnego spółek gazownictwa
[mln m ³]			
Wielkość sprzedaży	13 352,3	5 395,7	7 958,7
1. Przemysł, w tym:	8 090,2	5 235,8	2 854,4
Zakłady azotowe	2 399,3	2 399,3	0,0
Elektrociepłownie	1 013,6	960,8	52,3
Ciepłownie	237,1	12,6	265,2
Inni mali odbiorcy (o zużyciu do 1 mln m ³ /rok)	657,4	10,1	647,3
Inni średni odbiorcy (o zużyciu od 1 do 25 mln m ³ /rok)	2 104,5	536,8	1 567,7
Inni duzi odbiorcy (o zużyciu powyżej 25 mln m ³ /rok)	1 678,9	1 316,2	362,7
2. Handel i usługi:	1 333,6	33,0	1 300,6
Mali odbiorcy (o zużyciu 1 mln m ³ /rok i poniżej)	1 206,1	4,7	1 201,4
Średni odbiorcy (o zużyciu od 1 do 25 mln m ³ /rok)	127,5	28,3	99,2
Duzi odbiorcy (o zużyciu powyżej 25 mln m ³ /rok)	0,0	0,0	0,0
3. Gospodarstwa domowe	3 801,5	0,0	3 801,5
4. Eksport	40,6	40,6	0,0
5. OGP Gaz-System	86,3	86,3	0,0

Źródło: Urząd Regulacji Energetyki na podstawie danych PGNiG SA oraz spółek gazownictwa PGNiG SA, cyt. za „Sprawozdanie z działalności Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki w 2006 r.”, str. 46.

ziemny jest sprzedawany z systemu dystrybucyjnego przez regionalne spółki gazownictwa, a sprzedaż gazu ziemnego gospodarstwom domowym odbywa się w całości z systemu dystrybucyjnego.

Regionalne spółki gazownictwa wchodzące w skład Grupy Kapitałowej PGNiG SA w okresie, który obejmuje sprawozdanie, prowadziły działalność w zakresie obrotu detalicznego i dystrybucji gazu ziemnego, eksploatacji, remontów i rozbudowy systemu dystrybucyjnego.

Tabela 2 przedstawia 6 spółek dystrybucyjnych PGNiG SA wraz z liczbą klientów, którą obsługują – stan na koniec I kwartału 2007 r.

Strukturę sprzedaży gazu ziemnego przez regionalne spółki gazownictwa PGNiG SA przedstawia tabela 3 (str. 47).

Oprócz PGNiG SA i regionalnych spółek gazownictwa pozostających w Grupie Kapitałowej PGNiG SA w 2006 r. na polskim rynku działały również inne przedsiębiorstwa energetyczne, a wśród najaktywniej działających znalazły się:

EuRoPol Gaz SA – spółka posiada koncesję na przesyłanie i dystrybucję paliw gazowych, koncesję na obrót paliwami gazowymi oraz koncesję na obrót gazem ziemnym z zagranicą, a także jest właścicie-

lem polskiego odcinka gazociągu Jamał – Europa. Ponad 90% gazu ziemnego tłoczonego tym gazociągiem jest dostarczana do odbiorców w Niemczech, pozostała część gazu ziemnego trafia do polskich odbiorców poprzez punkty zdawczo-odbiorcze we Włocławku oraz Lwówku Wielkopolskim.

Tabela 2. Spółki dystrybucyjne PGNiG SA wraz z liczbą obsługiwanych klientów

Nazwa spółki dystrybucyjnej	Liczba klientów obsługiwanych przez spółkę
Wielkopolska Spółka Gazownictwa (WSG)	0,9 mln
Pomorska Spółka Gazownictwa (PSG)	0,7 mln
Mazowiecka Spółka Gazownictwa (MSG)	1,4 mln
Karpacka Spółka Gazownictwa (KSG)	1,4 mln
Górnośląska Spółka Gazownictwa (GSG)	1,3 mln
Dolnośląska Spółka Gazownictwa (DSG)	0,7 mln

Źródło: Prezentacja PGNiG SA pt. „Aktualna informacja o GK PGNiG i liberalizacji rynku gazu w Polsce”, str. 15.

Tabela 3. Struktura sprzedaży gazu ziemnego przez regionalne spółki gazownictwa PGNiG SA

Rodzaj gazu ziemnego	Razem spółki gazownictwa	
	wolumen sprzedanego gazu [mln m ³]	wartość sprzedanego gazu [mln zł]
Gaz wysokometanowy E**	7 315,0	8 345,7
Gaz zaazotowany GZ Lw*	272,4	272,8
Gaz zaazotowany GZ Ls*	465,1	458,4
Razem	8 052,5	9 076,9

* W przeliczeniu na gaz wysokometanowy.

** W tym CNG 3,6 mln m³.

Źródło: PGNiG SA.

Całkowity zakup gazu przez spółkę kształtuje się na poziomie 314,330 mln m³ i jest w całości przeznaczony na zużycie własne.

Polski odcinek systemu gazociągów tranzytowych składa się z:

- stalowego gazociągu o długości 684 km,
- 33 zespołów zaporowo-upustowych,
- 5 tłoczni gazu z turbinami gazowymi, pomiarowni w Kondratkach i systemowej stacji redukcyjno-pomiarowej we Włocławku,
- systemu łączności służącego do transmisji danych między wszystkimi obiektami gazociągu na terenie Polski oraz ośrodkami dyspozytorskimi,
- systemu sterowania (SCADA) oraz zarządzania przesyłaniem gazu ziemnego, umożliwiającego automatyczną kontrolę i kierowanie procesem transportu tego gazu.

G.EN. GAZ ENERGIA SA – spółka prowadziła działalność gospodarczą polegającą na obrocie gazem ziemnym. Posiada koncesję na obrót paliwami gazowymi, koncesję na dystrybucję paliw gazowych, koncesję na skraplanie gazu ziemnego i regazyfikację skroplonego gazu ziemnego w instalacjach skroplonego gazu ziemnego. W 2006 r. spółka sprzedała odbiorcom końcowym 9,001 mln m³ gazu ziemnego. System dystrybucyjny G.EN. GAZ ENERGIA SA obejmuje 47 gmin w 4 województwach (zachodniopomorskie, wielkopolskie, pomorskie i dolnośląskie). Gaz ziemny dostarczany jest przez G.EN. do ponad 15 tysięcy odbiorców poprzez prawie 2 000 km sieci gazowych⁸⁾.

MOW Sp. z o.o. – spółka prowadziła działalność gospodarczą polegającą na obrocie gazem ziemnym. Posiada koncesję na obrót paliwami gazowymi, koncesję na dystrybucję paliw gazowych oraz koncesję na obrót gazem ziemnym z zagranicą. W 2006 r. spółka sprzedała odbiorcom końcowym 36,145 mln m³ gazu ziemnego. System dystrybucyjny obejmuje 30 gmin

w województwie wielkopolskim i dolnośląskim, a w zasięgu sieci gazowej firmy znalazło się ponad 50 000 klientów. W 2006 r. spółka rozszerzyła swój zasięg na 5 nowych gmin⁹⁾.

KRI SA – (przekształcona w spółkę akcyjną w lutym 2007 r.) spółka prowadziła działalność gospodarczą polegającą na dystrybucji i obrocie paliwami gazowymi, posiada również koncesję na obrót gazem ziemnym z zagranicą oraz koncesję na skraplanie gazu ziemnego w instalacjach skroplonego gazu ziemnego. W 2006 r. kupiła 15,702 mln m³ gazu od PGNiG SA i sprzedała odbiorcom końcowym 15,656 mln m³ gazu. System dystrybucyjny obejmuje 9 gmin i miast: Złotów, Trzemeszna, Myślibórz, Lipiany, Chojna, Czempin, Sława, Lubicz, Przysucha¹⁰⁾.

CP Energia SA – spółka prowadziła działalność gospodarczą polegającą na obrocie gazem ziemnym. Posiada koncesję na obrót paliwami gazowymi oraz koncesję na obrót gazem ziemnym z zagranicą. W okresie od kwietnia 2006 r. do marca 2007 r. spółka sprowadziła z zagranicy 0,68 mln m³. Spółka posiada 141 km własnych sieci gazowych zlokalizowanych w województwach dolnośląskim, wielkopolskim, mazowieckim, podlaskim, opolskim, łódzkim, lubuskim¹¹⁾.

2.3. Dostosowanie rynku gazowego do wymogów UE

W 2006 r. w Grupie Kapitałowej PGNiG SA były prowadzone prace nad dostosowaniem struktur organizacyjnych do wymogów dyrektywy 2003/55/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 czerwca 2003 r. dotyczącej wspólnych zasad rynku wewnętrznego gazu ziemnego i uchylającej dyrektywę 98/30/WE (Dz. Urz. UE L 176 z 15.07.2003, str. 57-78; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 12, t. 2, str. 230) oraz do wymogów ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2006 r. Nr 89, poz. 625, z późn. zm.), która dokonała w zakresie swojej regulacji wdrożenia ww. dyrektywy. Dyrektywa nakłada obowiązek prawnego rozdzielenia działalności dystrybucyjnej od działalności handlowej oraz wydzielenia operatorów systemu dystrybucyjnego (OSD).

Spółki obrotu gazem zostały utworzone w wyniku prac nad rozdzieleniem dystrybucji gazu od działalności handlowej na mocy przyjętego przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie PGNiG SA w dniu 3 listopada 2006 r. opracowania *Projekt Restrukturyzacji Grupy Kapitałowej PGNiG dotyczący Integracji Obrotu w PGNiG SA i przekształcenia Regionalnych Spółek Gazownictwa w Operatorów Systemu Dystrybucyjnego*. Podział spółek gazownictwa został przeprowadzony poprzez przeniesienie zorganizowanych czę-

⁹⁾ www.mow.pl oraz dane ARE SA.

¹⁰⁾ www.kri.pl oraz dane ARE SA.

¹¹⁾ www.cpennergia.pl.

⁸⁾ www.gen.com.pl oraz dane ARE SA.

Tabela 4. Struktura zaopatrzenia kraju w gaz ziemny w roku 2006

		Ilość	Udział w bilansie	Udział w imporcie
		2006		
		[mln m ³]	[%]	[%]
	Bilans dostaw (1 + 2 – 3)	14 587,6	100,00%	-
	Sprzedaż (1 + 2 – 3 – 4 – 5)	13 6808,3	-	-
1.	wydobycie krajowe*	4 277,1	29,32%	-
2.	import razem (2.1 + 2.2)**	10 354,1	70,98%	100,00%
2.1.	import ze wschodu (2.1.1 + 2.1.2 + 2.1.3 + 2.1.4 + 2.1.5)	9 484,8	65,02%	91,60%
2.1.1.	import z Federacji Rosyjskiej	7 133,7	48,90%	68,90%
2.1.2.	import z Ukrainy	3,8	0,03%	0,04%
2.1.3.	import z Uzbekistanu	2 308,4	15,82%	22,29%
2.1.4.	import z Kazachstanu	0,0	0,00%	0,00%
2.1.5.	import z Turkmenistanu	38,9	0,27%	0,38%
2.2.	import z innych kierunków (2.2.1 + 2.2.2 + 2.2.3)	869,3	5,96%	8,40%
2.2.1.	import z Republiki Federalnej Niemiec	510,0	3,50%	4,93%
2.2.2.	import z Norwegii	359,3	2,46%	3,47%
2.2.3.	import z Republiki Czeskiej	0,0	0,00%	0,00%
3.	eksport	43,6	0,30%	-
4.	zmiana stanu zapasów	476,8	-	-
5.	straty i zużycie własne	430,2	-	-

* W przeliczeniu na gaz wysokometanowy.

** Na potrzeby sprawozdania import rozumie się jako przywóz i nabycie wewnątrzwspólnotowe.

Źródło: Obliczenia własne Ministerstwa Gospodarki na podstawie danych ARE SA.

ści przedsiębiorstwa spółek dzielonych na spółki obrotu gazem (podział przez wydzielenie)¹².

Tego typu przekształceniami nie były objęte mniejsze przedsiębiorstwa energetyczne spoza Grupy Kapitałowej PGNiG SA działające na polskim rynku gazu, ponieważ w myśl postanowień art. 9d ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne oraz postanowień art. 13 dyrektywy 2003/55/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 czerwca 2003 r. obowiązek rozdzielenia działalności dystrybucyjnej od działalności handlowej nie dotyczy przedsiębiorstw o liczbie odbiorców przyłączonych do sieci nieprzekraczającej 100 tys. i przedsiębiorstw, których wielkość sprzedaży paliw gazowych w ciągu roku nie przekracza 100 mln m³.

3. Źródła i kierunki zaopatrzenia gospodarki krajowej w gaz ziemny oraz możliwości dysponowania tymi źródłami

Struktura dostaw gazu ziemnego na polski rynek w 2006 r. przedstawiała się następująco: produkcja

własna – 4 277,1 mln m³, import z kierunku wschodniego (w tym poprzez gazociąg Jamał – Europa) – 9 484,8 mln m³, pozostały import (Niemcy, Norwegia) – 869,3 mln m³ (tab. 4).

Dostawy gazu ziemnego z kierunku wschodniego do Polski realizowane były przede wszystkim przez PGNiG SA na podstawie *Porozumienia między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Federacji Rosyjskiej o budowie systemu gazociągów dla tranzytu gazu rosyjskiego przez terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i dostawach gazu rosyjskiego do Rzeczypospolitej Polskiej*, zawartego w dniu 25 sierpnia 1993 r. (z późniejszymi aneksami) oraz długoterminowego kontraktu handlowego, który na podstawie powyższego porozumienia zawarty w dniu 25 września 1996 r. PGNiG SA i Gazexport Sp. z o.o. (dnia 1 listopada 2006 r. nastąpiła zmiana nazwy na OOO Gazprom Export). Kontrakt ten obowiązuje do 2022 r.

Dostawy te uzupełniane są na podstawie kontraktów krótko- i średnioterminowych:

- umowy na import gazu ziemnego, zawartej w dniu 5 maja 1999 r. ze Statoil ASA, Norsk Hydro Produksjon AS oraz Total E & P Norge AS, obowiązującej do dnia 30 września 2006 r.,
- umowy na import gazu ziemnego, zawartej w dniu 15 września 2004 r. z VNG Verbundnetz Gas AG/E.ON Ruhrgas AG, obowiązującej do dnia 30 września 2008 r.,

¹² Skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okresy kwartalne zakończone 31 marca 2007 r. oraz 31 marca 2006 r.

Tabela 5. Sieć przesyłowa zarządzana przez OGP Gaz-System SA

Elementy systemu przesyłowego	Majątek własny Gaz-System SA	Majątek leasingowany od PGNiG SA	Majątek razem
Gazociągi przesyłowe	1 759,98 km	12 097,982 km	13 857,96 km
Stacje gazowe	81 szt.	1 175 szt.	1 256 szt.
Tłocznie gazu	10 szt.	5 szt.	15 szt.

Źródło: Informacja spółki Gaz-System SA z dnia 31 marca 2007 r., sygn. OGP/RR/1017/2007, str. 1.

- umowy na import gazu ziemnego, zawartej w dniu 17 sierpnia 2006 r. z VNG Verbundnetz Gas AG, obowiązującej do dnia 1 października 2016 r.,
- umowy na import gazu środkowoazjatyckiego, zawartej w dniu 10 sierpnia 2005 r. z RosUkrEnerg AG, obowiązującej do dnia 31 grudnia 2006 r., przedłużonej od dnia 1 stycznia 2007 r. do dnia 31 grudnia 2009 r. z możliwością przedłużenia okresu dostaw o kolejne 3 lata.

W celu zapewnienia dostaw na kolejne lata w dniu 6 czerwca 2006 r. podpisana została przez PGNiG SA i Statoil ASA tzw. umowa ramowa, stanowiąca bazę do zawierania poszczególnych transakcji na dostawy gazu ziemnego. W umowie zawarte zostały postanowienia umożliwiające PGNiG SA dostęp do punktów dostaw gazu norweskiego na terenie Europy, w tym do hubów TTF i BEB/VEP.

Elastyczność dostaw oraz warunki kontraktowe stanowią tajemnicę handlową przedsiębiorstw, z tego powodu nie jest możliwe umieszczenie w tym opracowaniu opisu możliwości reagowania na zakłócenie dostaw z wykorzystaniem dostępnych instrumentów kontraktowych.

4. Stan infrastruktury technicznej sektora gazowego (jakość i poziom usług konserwacyjnych i remontowych sieci)

W Polsce istnieją dwa oddzielne systemy przesyłające gaz ziemny:

- system przesyłający gaz ziemny wysokometanowy, będący w ciągłej rozbudowie,
- system przesyłający gaz ziemny zaazotowany, znacząco mniejszy od pierwszego, który podlega stopniowemu zastępowaniu przez gaz ziemny wysokometanowy.

System przesyłowy gazu ziemnego wysokometanowego umożliwia odbiór gazu ziemnego importowanego i gazu ze złóż zlokalizowanych w Polsce południowej, jak również gazu ziemnego wysokometanowego uzyskanego w procesie odazotowania z gazu ziemnego zaazotowanego ze złóż zlokalizowanych na zachodzie Polski. System przesyłowy gazu ziemnego zaazotowanego obejmuje swym zasięgiem teren zachodniej części Polski i zasilany jest ze złóż zlokalizowanych na Niżu Polskim.

Gaz ziemny rozprowadzany jest w Polsce gazową siecią przesyłową o długości 13 858 km oraz gazową siecią dystrybucyjną o długości 104 000 km¹³⁾.

Charakterystykę sieci przesyłowej przedstawia tabela 5.

W celu zapewnienia bezpieczeństwa dostaw gazu ziemnego systemem przesyłowym Gaz-System SA realizował w 2006 r. prace modernizacyjne, remonty oraz przygotował plan wprowadzania ograniczeń na okres od dnia 1 września 2006 r. do 31 sierpnia 2007 r. Plan wprowadzania ograniczeń, zgodnie z § 5 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 marca 2003 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych lub ciekłych oraz w dostarczaniu i poborze paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła (Dz. U. Nr 59, poz. 518 oraz z 2006 r. Nr 12, poz. 69)¹⁴⁾, został uzgodniony decyzją Prezesa URE z dnia 30 sierpnia 2006 r.¹⁵⁾

Realizacja zadań modernizacyjnych odbyła się na podstawie planu inwestycyjnego przygotowywanego w podziale wynikającym ze źródeł finansowania, również w uzgodnieniu z Prezesem URE.

Plan remontów spółki Gaz-System SA przygotowywany jest na podstawie wysokości środków finansowych określonych w planie działalności spółki na dany rok obrotowy.

W roku 2006 i w I kwartale roku 2007 prace modernizacyjne sieci przesyłowej prowadzone były zarówno na gazociągach będących majątkiem leasingowym (na podstawie środków PGNiG SA), jak i majątkiem własnym (na podstawie środków własnych przedsiębiorstwa Gaz-System SA).

Dla utrzymania systemu przesyłowego w stałej gotowości do pracy, zgodnie ze standardami bezpieczeństwa technicznego i obowiązującymi krajowymi i europejskimi standardami jakości i niezawodności, operator systemu przesyłowego wykonał w okresie rozliczeniowym trwającym od maja 2006 r. do kwietnia 2007 r. następujące prace modernizacyjne:

¹³⁾ Stan na dzień 31 grudnia 2006 r., informacja spółki Gaz-System SA z dnia 31 marca 2007 r., sygn. OGP/RR/1017/2007, str. 1.

¹⁴⁾ Rozporządzenie utraciło moc z dniem 20 marca 2007 r. na podstawie art. 3 ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne (Dz. U. Nr 158, poz. 1123).

¹⁵⁾ Informacja spółki Gaz-System SA, z dnia 31 marca 2007 r., sygn. OGP/RR/1017/2007, str. 11.

Tabela 6. Istniejące gazociągi przesyłowe według struktury wiekowej

	Poniżej 5 lat	6–10 lat	11–15 lat	16–20 lat	21–25 lat	Powyżej 26 lat
Długość gazociągów w poszczególnej grupie wiekowej [km] Stan majątku Gaz-System SA	120,072	104,830	288,029	159,634	108,565	978,849
Długość gazociągów w poszczególnej grupie wiekowej [km] Gazociągi objęte leasingiem	277,171	1 229,687	2 145,974	1 399,208	1 083,064	5 962,878
Łączna długość gazociągów w poszczególnej grupie wiekowej [km]	397,243	1 334,517	2 434,003	1 558,842	1 191,629	6 941,727
Łączna długość gazociągów przesyłowych – 13 857,96 km						

Źródło: Informacja spółki Gaz-System SA z dnia 31 marca 2007 r., sygn. OGP/RR/1017/2007, załącznik nr 1.

- węzeł Tworzeń – remont ciągów technologicznych,
- remont stacji Wrocław Zgorzelisko Union,
- remont armatury zaporowo-upustowej na gazociągu Pogórska Wola – rzeka Raba,
- remont armatury zaporowo-upustowej na gazociągu Jarosław – Puławy,
- gazociąg Poznań – Rogoźno – remont układów liniowych,
- gazociąg Odolanów – Adamów – w rejonie Izbicy Kujawskiej.¹⁶⁾

Infrastruktura systemu przesyłowego (stan na 31 marca 2007 r.) według struktury wiekowej istniejących gazociągów przedstawiona została w tabeli 6.

W 2006 r. w systemie gazu ziemnego wysokometanowego oddano do użytku następujące gazociągi wchodzące w skład systemu przesyłowego:

- Włocławek – Gdynia, Gustorzyn – Wiczlino – odcinek od węzła Kwidzyn do przekroczenia rzeki Wisły o długości 13,1 km,
- Włocławek – Gdynia – odcinek na terenie gminy Gniew – etap I o długości 1,7 km,
- Mory – Piotrków Trybunalski – odcinek Tomaszów Mazowiecki – Piotrków Trybunalski o długości 21,2 km,
- Mory – Piotrków Trybunalski – odgałęzienie do Wolborza o długości 2,2 km,
- Sandomierz – Stalowa Wola, Turbia – Zaleszany – etap II o długości 4,9 km,
- Zdziezłowice – Wrocław – odgałęzienie Rozwada o długości 7,7 km¹⁷⁾.

5. Działania podejmowane dla pokrycia szczytowego zapotrzebowania na gaz ziemny oraz postępowanie w przypadku niedoborów jego dostaw

W bieżącym okresie sprawozdawczym pobór minimalny z systemu przesyłowego nastąpił w dniu 30 września 2006 r. i wyniósł, łącznie z zatlaczaniem

magazynów gazu, 25,9 mln m³ na dobę¹⁸⁾, natomiast pobór maksymalny z systemu przesyłowego wystąpił dnia 24 lutego 2007 r. i wyniósł 54,2 mln m³ na dobę (rys. 1, str. 51).

W okresie, który obejmuje niniejsze sprawozdanie, nie miało miejsca przerwanie dostaw gazu do Rzeczypospolitej Polskiej ani nie zostały wprowadzone ograniczenia w dostarczaniu paliw do odbiorców.

6. Oddziaływanie sektora gazowego na środowisko

Głównym zadaniem stawianym przed sektorem gazowym jest zapewnienie bezpieczeństwa dostaw gazu ziemnego z zachowaniem wymagań dotyczących ochrony środowiska. Zgodnie z założeniami *Polityki energetycznej Polski do 2025 r.* oraz z ustawą – Prawo energetyczne zwiększone zużycie gazu ziemnego, jako alternatywa dla węgla, było kluczowym składnikiem polskiego planu spełnienia rygorystycznych regulacji Unii Europejskiej w kwestii energii i ochrony środowiska. W powyższych dokumentach wyraźnie podkreślono potrzebę wzrostu udziału gazu ziemnego w źródłach energii w Polsce, dając jednoznaczny sygnał popierający technologie proekologiczne, w tym gazowe, pozwalające na zmniejszenie emisji szkodliwych substancji do atmosfery.

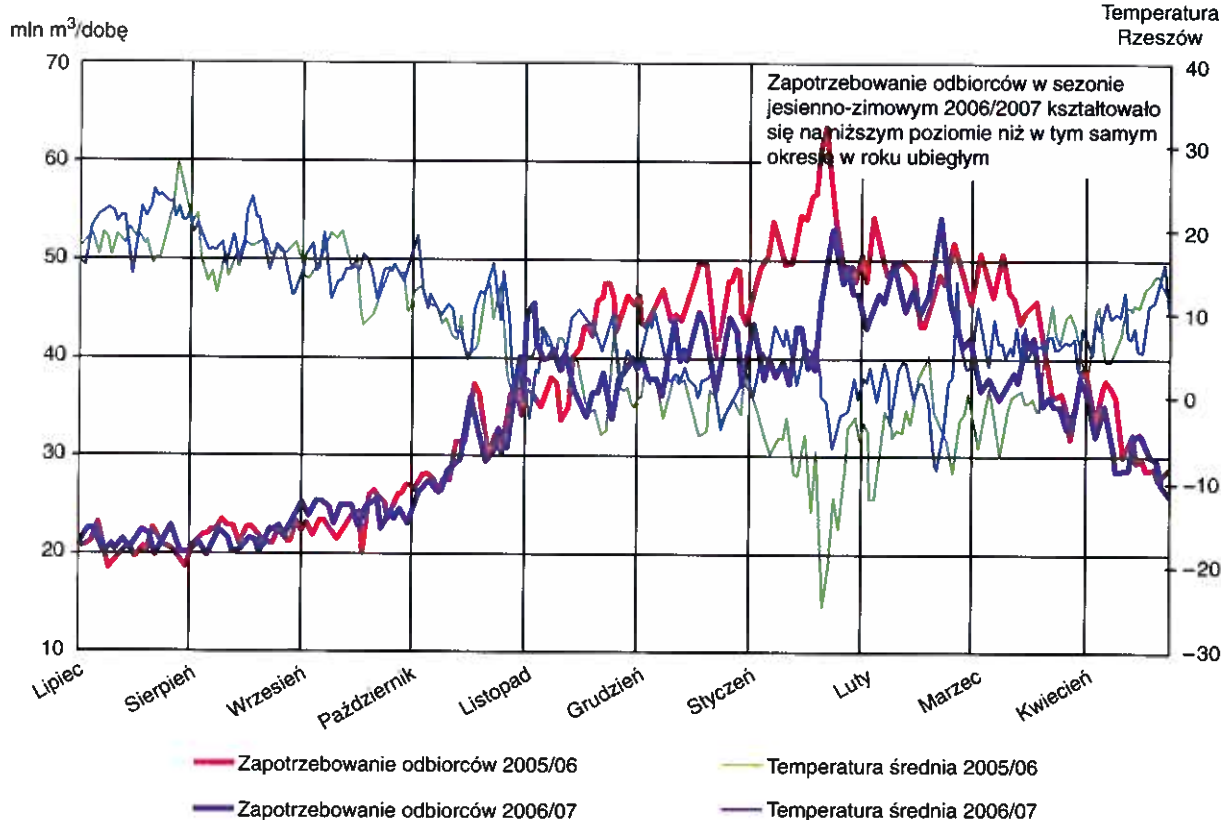
Gaz ziemny jest wykorzystywany zarówno w gospodarstwach domowych, małych przedsiębiorstwach, jak i dużych zakładach przemysłowych. W przemyśle, zwłaszcza chemicznym, wykorzystywany jest jako surowiec do otrzymywania wodoru, stosowanego np. w procesach oczyszczania i uszlachetniania ropy naftowej, oraz jest kluczowym półproduktem w różnych syntezach organicznych, w przemyśle azotowym stosuje się go do produkcji amoniaku, a następnie nawozów azotowych. Ponadto gaz ziemny jest idealnym paliwem do skojarzonej produkcji energii i ciepła – kogeneracji, co wynika z parametrów gazu ziemnego, tj. stałej jakości i wysokiej wartości opałowej.

¹⁶⁾ Informacja spółki Gaz-System SA, z dnia 31 marca 2007 r., sygn. OGP/RR/1017/2007, str. 7.

¹⁷⁾ Informacja spółki Gaz-System SA z dnia 31 marca 2007 r., sygn. OGP/RR/1017/2007, str. 2.

¹⁸⁾ Informacja spółki Gaz-System SA z dnia 31 marca 2007 r., sygn. OGP/RR/1017/2007, str. 3.

Przebieg zużycia gazu ziemnego wysokometanowego (E) i średnich temperatur w latach 2005/06 i 2006/07

Rysunek 1. Przebieg zapotrzebowania odbiorców na gaz bez ujęcia zatłaczania gazu do magazynów (Źródło: Gaz-System SA, Dział Programowania Ruchu)

W grudniu 2006 r. Rzeczpospolita Polska przystąpiła do międzynarodowego programu *Methane to Markets Partnership*¹⁹⁾. Wiodącą rolę w programie odgrywa Amerykańska Agencja ds. Ochrony Środowiska (US EPA), a silne wsparcie finansowe daje rząd USA oraz sektor prywatny. Program ma na celu zmniejszenie emisji metanu z czterech sektorów gospodarki światowej (górnictwo węglowe, rolnictwo, składowanie odpadów, przemysł naftowy i gazowniczy) połączone z rynkowym wykorzystaniem gazu niewyemitowanego do atmosfery. Metan jest gazem cieplarnianym ponad dwudziestokrotnie bardziej efektywnym w zatrzymywaniu ciepła niż dwutlenek węgla, ograniczenie jego antropogenicznych emisji jest więc w pełni uzasadnione. Uczestnictwo Polski w *Methane to Markets Partnership* ma prowadzić do ułatwienia w dostępie do technologii sprawdzonych już na świecie, uczestnictwa w badaniach, wymiany doświadczeń i wprowadzania nowoczesnych rozwiązań do Polski.

¹⁹⁾ Program rozpoczął się w 2004 r. z inicjatywy prezydenta USA Georga W. Busha. Program zrzesza organizacje rządowe, pozarządowe, sektor prywatny, instytucje naukowe i banki; z końcem 2006 r. w programie uczestniczyło 18 krajów i blisko 500 organizacji, Polska przystąpiła jako dziewiętnasty kraj członkowski.

7. Poziom zapasów gazu ziemnego

Właścicielem wszystkich magazynów gazu ziemnego znajdujących się na terenie Polski jest PGNiG SA. Pojemność czynna podziemnych magazynów gazu w 2006 r., wynosząca ok. 1,66 mld m³, odpowiada, w zależności od pory roku, ok. 30-50 dniom krajowego zapotrzebowania i stanowi ponad 10% rocznego zużycia gazu w Polsce. Pojemności te służą zaspokajaniu krótkotrwałych, dużych nierównomierności w poborze gazu ziemnego, pozwalają na zapewnienie możliwości utrzymania jego dostaw podczas awarii i krótkotrwałych przerw w dostawach z importu (KPMG Mogilno) oraz pokrywaniu długotrwałych, znacznych zapotrzebowań w okresach jesienno-zimowych (PMG Wierchowice i PMG Husów).

Wielkości zapasów handlowych w podziemnych magazynach gazu przedstawia tabela 7 (str. 52).

Obecnie stosunek pojemności czynnej podziemnych magazynów gazu w Polsce do rocznego zużycia gazu ziemnego przez klientów PGNiG SA wynosi około 12,4%, co zapewnia pokrycie średniego zużycia gazu przez 49 dni.

Na potrzeby techniczne bilansowania systemu przesyłowego spółka Gaz-System SA wykorzystywała magazyny gazu w Mogilnie. Pojemność udo-

Tabela 7. Wielkości zapasów handlowych w podziemnych magazynach gazu w 2006 r.

Nazwa	Rodzaj	Całkowita pojemność robocza	Stan na 31.12.2006 r.
		[mln m ³]	
Wierzchowice	złoże wyeksploatowane	575,0	378,1
Mogilno	kawerny	371,6	359,2
Husów	złoże wyeksploatowane	400,0	373,8
Strachocina	złoże wyeksploatowane	150,0	162,0
Swarzów	złoże wyeksploatowane	90,0	86,2
Brzeźnica	złoże wyeksploatowane	65,0	73,1
Jaśniny	złoże wyeksploatowane	10,0	0,0
Razem		1 661,6	1 632,8

Źródło: PGNiG SA.

stępniona na potrzeby operatora systemu przesyłowego wyniosła 50 mln m³.

W wieloletniej perspektywie inwestycyjnej planowana jest rozbudowa magazynów gazu ziemnego wysokometanowego w Wierzchowicach, Mogilnie i Strachocinie oraz budowa nowego obiektu w Kosakowie. W wyniku tych działań możliwe będzie zwiększenie pojemności magazynowych z obecnych 1,6 mld m³ do 2,8 mld m³.

Realizacja tych zamierzeń planowana jest przy wykorzystaniu środków z europejskich funduszy strukturalnych w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko (Priorytet XI – Bezpieczeństwo energetyczne)²⁰.

8. Sytuacja ekonomiczna przedsiębiorstw energetycznych, w tym konkurencyjność cenowa gazu ziemnego

8.1. Grupa Kapitałowa PGNiG SA

Struktura przedsiębiorstw funkcjonujących na rynku gazu ziemnego w Polsce w 2006 r. charakteryzowała się wysokim poziomem koncentracji we wszystkich obszarach działalności: wydobycia, magazynowania, obrotu, przesyłu i dystrybucji. PGNiG SA jest największym przedsiębiorstwem w sektorze wydobycia i dystrybucji gazu ziemnego. Udział spółki w hurtowym rynku gazu ziemnego wyniósł w okresie sprawozdawczym 99,5%.

PGNiG SA jest również podmiotem dominującym w Grupie Kapitałowej PGNiG SA.

Ze względu na obszar działalności oraz znaczenie dla PGNiG SA spółki należące do Grupy Kapitałowej podzielono na:

- *spółki strategiczne* – spółki gazownictwa prowadzące działalność w zakresie obrotu detalicznego i dystrybucji gazu ziemnego, obsługi handlowej, a także działalności w obszarze eksploatacji, remontów oraz rozbudowy systemu dystrybucyjnego,

- *spółki podstawowe* – spółki o istotnym znaczeniu, których przedmiot działania i wykonywane funkcje zabezpieczają realizację podstawowych zadań PGNiG SA oraz pozwalają na rozszerzanie źródeł pozyskiwania gazu i rynku sprzedaży gazu,
- *spółki celowe* – spółki powołane do realizacji długoterminowych celów strategicznych Grupy Kapitałowej,
- *spółki pozostałe* – spółki wspomagające procesy działania Grupy Kapitałowej oraz funkcjonujące jako niezwiązane bezpośrednio z przedmiotem działania PGNiG SA.

Oporając się na danych przekazanych przez PGNiG SA oraz publikowanych przez spółkę w skonsolidowanych sprawozdaniach finansowych, należy stwierdzić, że w okresie sprawozdawczym Grupa Kapitałowa PGNiG SA osiągnęła przychody ze sprzedaży w wysokości 15 197,6 mln zł, tj. o 21% wyższe niż w 2005 r. Zwiększenie wartości sprzedaży zostało zrealizowane głównie dzięki wzrostowi cen sprzedaży gazu ziemnego, w niewielkim zaś stopniu dzięki wzrostowi ilości sprzedanego gazu. Sezonowość i wysokie temperatury występujące w sezonie zimowym 2006/2007 spowodowały, że wolumen gazu sprzedanego przez Grupę Kapitałową PGNiG SA był niższy niż planowano w tym okresie.

Znaczny wzrost przychodów ze sprzedaży wygenerował zaledwie 66,9 mln zł (5%) wzrostu zysku z działalności operacyjnej (EBIT). Przyczyną niskiego poziomu wzrostu zysku na działalności operacyjnej są następujące zjawiska:

- wzrost cen importowanego gazu,
- wysokość stawek taryfowych zatwierdzanych przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki,
- spadek wyniku na sprzedaży ropy naftowej.

Wahania cen importowanego gazu są istotnym czynnikiem oddziałującym na poziom osiągniętych przez Grupę Kapitałową PGNiG SA wyników ze względu na wysoki udział sprzedaży gazu z importu w łącznym obrocie paliwami gazowymi (gaz z importu wynosi około 73% całego wolumenu sprzedaży

²⁰) Obecnie Priorytet X – Bezpieczeństwo energetyczne, w tym dywersyfikacja źródeł energii.

gazu), a koszty importu stanowią ponad 60% kosztów operacyjnych ogółem.

Zasadniczymi czynnikami zapobiegającymi większemu spadkowi zysku z działalności operacyjnej były wysoka rentowność działalności wydobywczej i wzrost wyniku na sprzedaży w segmencie dystrybucji, głównie dzięki sprzedaży usługi przesyłania gazu siecią średniego i niskiego ciśnienia.

Zrealizowany w 2006 r. **zysk brutto Grupy Kapitałowej PGNiG SA** w porównaniu z rokiem ubiegłym wzrósł o 313 mln zł (25%) i wyniósł 1 567 mln zł. Na jego wysokość miał wpływ wynik na działalności finansowej, który wzrósł o 245,4 mln zł. Wzrost wyniku na działalności finansowej był spowodowany niższymi o 342,4 mln zł (41%) kosztami finansowymi głównie wskutek przeprowadzonej w 2005 r. restrukturyzacji zadłużenia.

W 2006 r. **zysk netto Grupy Kapitałowej PGNiG SA** wyniósł 1 324 mln zł i był o 443 mln zł (50%) wyższy niż w 2005 r. Na wysokość zysku netto wpłynęło przede wszystkim zmniejszenie obciążeń podatkowych w wysokości 15% z tytułu utraty statusu jednoosobowej spółki Skarbu Państwa. W rezultacie znaczącego wzrostu zysku netto poprawie uległy podstawowe wskaźniki charakteryzujące efektywność gospodarowania, takie jak rentowność sprzedaży netto, rentowność kapitałów własnych (ROE) oraz rentowność aktywów (ROA).

8.2. Operator Gazociągów Przesyłowych Gaz-System SA

Oporając się na danych przekazanych przez Gaz-System SA oraz publikowanych przez spółkę w skonsolidowanych sprawozdaniach finansowych, należy stwierdzić, że spółka systematycznie poprawia swoje wyniki finansowe. W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem OGP Gaz-System SA osiągnął przychody ze sprzedaży w wysokości 1 443 mln zł. **Zysk brutto spółki wyniósł 239 mln zł**, a zysk netto 163 mln zł.

8.3. Inne podmioty działające na polskim rynku

Poza spółkami z Grupy Kapitałowej PGNiG SA oraz pozostającym własnością Skarbu Państwa Operatorze Gazociągów Przesyłowych Gaz-System

SA na rynku funkcjonują również inne podmioty, które prowadzą przede wszystkim działalność w sektorze dystrybucji gazu ziemnego. Nie wszystkie spółki publikują swoje sprawozdania finansowe, wobec tego nie jest możliwe dokonanie czytelnego porównania ich wyników finansowych. Tabela 8 przedstawia liczbę wydanych przez Prezesa URE koncesji dotyczących paliw gazowych.

Rynek gazu ziemnego w Polsce jest rynkiem regulowanym, w którym ceny gazu kształtowane są pośrednio poprzez decyzje Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki w procesie zatwierdzania taryf, na mocy ustawy – Prawo energetyczne. W taryfach określa się zarówno cenę paliwa, jak i stawki opłat stałych i zmiennych za przesyłanie i dystrybucję, opłaty abonamentowe, opłaty za przyłączenie do sieci oraz kary za nielegalny pobór paliw gazowych.

Cena hurtowa gazu ziemnego wysokometanowego ustalana jest na podstawie średnioważonych kosztów jego pozyskania ze źródeł krajowych i z importu oraz kosztów własnych obrotu. W głównej mierze – z uwagi na fakt, że znaczna część gazu pochodzi z importu – o jej wysokości decyduje koszt nabycia tego gazu za granicą, wyznaczany przez ceny importowe oraz kursy walutowe.

Ceny importowe gazu ziemnego ustalane są kwartalnie, w wysokości wynikającej z formuł kontraktowych zależnych od cen olejów lekkich i ciężkich, jakie notowane są na giełdzie w Rotterdamie w okresie dziewięciu miesięcy poprzedzających dany kwartał. Ich dynamika pozostaje więc w ścisłym związku z długookresowym trendem zmian cen ropy naftowej.

Ceny gazów zaazotowanych (GZ-41,5 i GZ-35) – pochodzących wyłącznie ze źródeł krajowych – ustalane są na takim poziomie, żeby ceny 1 GJ ciepła wytworzonego z tych gazów były zbliżone do ceny 1 GJ ciepła wytworzonego z gazu wysokometanowego. Taki sposób ich ustalania zapewnia powiązanie cen paliw gazowych z ich jakością (wyrażoną ciepłem spalania), powodując jednocześnie, że obrót gazami zaazotowanymi jest wysoce opłacalny. Pozwala to na stabilizację cen paliw gazowych w ustalonym okresie, mimo wzrostu kosztów zakupu gazu wysokometanowego z importu w stosunku do kosztów przyjętych we wniosku o zatwierdzenie taryfy.

Tabela 8. Liczba udzielonych koncesji wydanych przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Wytwarzanie paliw gazowych	0	8	0	0	0	1	1	2	0
Przesyłanie lub dystrybucja paliw gazowych	0	34	15	12	7	6	5	10	5
Obrót paliwami gazowymi	0	33	15	13	8	9	9	14	8
Magazynowanie paliw gazowych	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Skraplanie gazu ziemnego	0	0	0	0	0	0	0	0	4
Obrót gazem ziemnym z zagranicą	0	0	0	7	2	4	3	8	4
Razem	0	75	30	32	17	20	18	34	22

Źródło: Urząd Regulacji Energetyki.

Konkurencyjność cenowa gazu ziemnego w Polsce była analizowana w układzie porównawczym do innych paliw na rynku krajowym. Przedstawione poniżej dane wskazują, że na rynku krajowym gaz ziemny był bardziej konkurencyjnym paliwem niż olej opałowy, ale mniej konkurencyjnym w odniesieniu do węgla, zarówno dla odbiorców domowych, jak i przemysłowych.

Tabele 9 i 10 przedstawiają kolejno ceny nośników energii dla odbiorców w gospodarstwach domowych i odbiorców przemysłowych w 2006 r.

Tabela 9. Ceny nośników energii dla gospodarstw domowych w 2006 r.

Nazwa nośnika	Ceny brutto [PLN/GJ]
Energia elektryczna	113,91
Lekki olej opałowy	71,97
Gaz ziemny	41,09
Węgiel kamienny	20,25

Źródło: Agencja Rynku Energii, *Charakterystyka stanu sektora paliwowo-energetycznego w latach 2003-2006*, str. 41.

Tabela 10. Ceny nośników energii dla przemysłu w 2006 r.

Nazwa nośnika	Ceny netto [PLN/GJ]
Energia elektryczna	63,28
Ciężki olej opałowy	23,34
Gaz ziemny	21,81
Węgiel kamienny	8,64

Źródło: Agencja Rynku Energii, *Charakterystyka stanu sektora paliwowo-energetycznego w latach 2003-2006*, str. 40 (przeliczenia cen gazu na GJ dokonano w oparciu o ciepło spalania).

9. Skuteczność podejmowanych działań w zakresie bezpieczeństwa zaopatrzenia w gaz ziemny

Wśród działań podejmowanych w omawianym przez sprawozdanie okresie, zmierzających do zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego Rzeczypospolitej Polskiej poprzez dywersyfikację dróg i kierunków dostaw gazu ziemnego, należy wymienić podjęcie działań mających na celu przygotowanie decyzji inwestycyjnych i handlowych dla dywersyfikacji dostaw gazu ziemnego do Rzeczypospolitej Polskiej z innych źródeł, poprzez połączenie gazociągowe ze złożami skandynawskimi poprzez duński system przesyłowy (projekt Baltic Pipe), oraz podjęcie działań mających na celu przygotowanie decyzji inwestycyjnych i handlowych dla dywersyfikacji dostaw gazu ziemnego przy pomocy terminalu LNG do odbioru gazu skroplonego w Świnoujściu.

9.1. Zakup złóż na Morzu Północnym i połączenie ze złożami gazu ziemnego na Norweskim Szelfie Kontynentalnym

Przedmiotem działań Rady Ministrów i Ministra Gospodarki w 2006 r. było między innymi wspieranie działań PGNiG SA mających na celu przygotowanie decyzji inwestycyjnych i handlowych celem dywersyfikacji dostaw nośników energii do Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności nabycie przez PGNiG SA 15% udziałów na Norweskim Szelfie Kontynentalnym złóż (Skarv, Snadd i Idun), wspieranie rozmów polsko-norweskich a następnie polsko-duńskich celem zawarcia stosownych porozumień o zakupie gazu ziemnego od producentów norweskich, wspieranie działań mających na celu realizację projektu Baltic Pipe oraz wspieranie działań mających na celu budowę w Świnoujściu terminalu LNG do odbioru skroplonego gazu ziemnego.

Powyższe działania były zgodne ze strategią dywersyfikacji dostaw gazu do Polski opisaną i przyjętą przez Radę Ministrów w dniu 20 marca 2007 r. w *Polityce dla przemysłu gazu ziemnego*, uchwale nr 3/2006 z dnia 3 stycznia 2006 r. w sprawie działań mających na celu dywersyfikację dostaw nośników energii oraz uchwale nr 77/2006 z dnia 31 maja 2006 r. w sprawie działań zwiększających bezpieczeństwo energetyczne Rzeczypospolitej Polskiej.

9.2. Budowa w Świnoujściu terminalu LNG do odbioru skroplonego gazu ziemnego

W okresie, który obejmuje niniejsze sprawozdanie, została powołana spółka celowa dedykowana do budowy terminalu regazyfikacyjnego LNG w Świnoujściu. W spółce Polskie LNG Sp. z o.o. (PLNG Sp. z o.o.) 100% udziałów objęła spółka PGNiG SA. Celem spółki jest budowa terminalu, a następnie prowadzenie działalności regazyfikacyjnej polegającej przede wszystkim na rozładunku, przeładunku i regazyfikacji skroplonego gazu ziemnego. Syntetyczny harmonogram działań zakłada realizację budowy niezbędnej infrastruktury regazyfikacyjnej w czterech etapach:

1. 2005–2006 Etap studialny
2. 2006–2008 Etap wdrożeniowy
3. 2008–2011 Etap inwestycyjny
4. 2011 Etap eksploatacyjny

Zgodnie z założeniami początkowa zdolność przeładunkowa terminalu ma wynosić 2,5 mld m³ gazu rocznie. W zależności od popytu na gaz możliwe będzie zwiększenie przepustowości do 5-7,5 mld m³.

9.3. Działania wobec projektu budowy gazociągu Nord Stream

We wspomnianym okresie Rada Ministrów, Minister Gospodarki i Pełnomocnik Rządu do Spraw Dywersyfikacji Dostaw Nośników Energii wyrażali sprzeciw wo-

bec wszelkich inwestycji mogących zagrozić bezpieczeństwu energetycznemu Rzeczypospolitej Polskiej, a w szczególności wobec budowy, z ominięciem państw tranzytowych, gazociągu z Federacji Rosyjskiej do Republiki Federalnej Niemiec po dnie Morza Bałtyckiego (Gazociąg Nord Stream). Działania te były podejmowane również w ramach Międzyresortowego Zespołu do Spraw Polityki Bezpieczeństwa Energetycznego pod przewodnictwem Ministra Gospodarki.

9.4. Działania w ramach Europejskiej Sieci Korespondentów Energetycznych (NESCO)

W 2006 r. Komisja Europejska rozpoczęła prace nad powołaniem i utworzeniem Europejskiej Sieci Korespondentów Energetycznych²¹). Potrzeba utworzenia sieci była związana ze zwiększającym się popytem w całej UE na surowce energetyczne i zagrożeniami przerwania ich dostaw. Sieć tworzą wyznaczeni przez państwa członkowskie korespondenci – w przypadku Polski są to przedstawiciele Ministra Gospodarki. Głównym celem NESCO jest stałe monitorowanie sytuacji dostaw nośników energii do UE oraz stworzenie mechanizmu wczesnego ostrzegania o zagrożeniach. Korespondenci komunikują się poprzez specjalnie utworzony w tym celu portal internetowy, informując się nawzajem o sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa dostaw.

9.5. Wykorzystanie funduszy UE

W listopadzie 2006 r. Rada Ministrów przyjęła projekt Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2007-2013, w ramach którego przewidywane jest wsparcie rozbudowy przesyłowej i dystrybucyjnej sieci gazowej oraz podziemnych magazynów gazu. W styczniu 2007 r. Rada Ministrów przyjęła indykatywny wykaz dużych projektów, stanowiący załącznik do Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2007-2013, który został zaktualizowany przez Radę Ministrów w dniu 20 lutego 2007 r. Indykatywny wykaz dużych projektów zawierał 234 projekty o łącznej całkowitej wartości 41,6 mld EUR i został opracowany w podziale na listę projektów podstawowych oraz listę projektów rezerwowych. W ramach priorytetu Bezpieczeństwo energetyczne, w tym dywersyfikacja źródeł energii przewidziano do realizacji 17 projektów, w tym 3 projekty rezerwowe, dotyczących rozbudowy infrastruktury gazowej o łącznej orientacyjnej wartości 1,37 mld EUR. Priorytet Bezpieczeństwo energetyczne, w tym dywersyfikacja źródeł energii został przygotowany przez Ministra Gospodarki.

10. Planowane lub będące w budowie krajowe źródła gazu ziemnego i inne sposoby dostaw gazu ziemnego do krajowego systemu gazowniczego

W okresie sprawozdawczym PGNiG SA realizowało szereg inwestycji w kraju i zagranicą, których celem było pozyskanie nowych źródeł gazu i zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego kraju. Wśród głównych inwestycji krajowych należy wymienić:

- rozbudowę i budowę nowych podziemnych magazynów gazu w Wierzchowicach, Mogilnie i Strachocinie oraz budowę nowego obiektu w Kosakowie; w wyniku tych działań możliwe będzie zwiększenie pojemności magazynowych z obecnych 1,6 mld m³ do 2,8 mld m³,
- budowę Odazotowni Grodzisk, której celem jest przetworzenie gazu zaazotowanego do gazu wysokometanowego, budowa odazotowni w okolicach Grodziska Wielkopolskiego pozwoli na zwiększenie wydobycia gazu zaazotowanego z istniejących kopalń i ze złóż planowanych do zagospodarowania oraz umożliwi równomierną eksploatację złóż tego gazu w okresach letnim i zimowym²²),
- rozbudowę krajowych złóż gazu ziemnego i ropy naftowej Lubiatów – Międzychód – Grotów – LMG, którego celem jest zagospodarowanie złóż ropy naftowej i gazu ziemnego oraz umożliwienie transportu, magazynowania i sprzedaży ropy naftowej, gazu ziemnego, siarki i gazu płynnego (LPG) z Kopalni Ropy Naftowej i Gazu Ziemnego LMG²³),
- zagospodarowanie złoża gazu ziemnego Jasionka (I etap został zrealizowany w styczniu 2007 r.) oraz podłączenie do eksploatacji 5 odwiertów na złożach już eksploatowanych o łącznej zdolności wydobywczej około 580 m³/min, co przy całorocznej eksploatacji daje przyrost wydobycia gazu około 260 mln m³. W 2008 r. przewiduje się włączenie do eksploatacji złoża Jasionka (II etap), Cierpisz, Łękawica oraz 8 odwiertów na złożach produkcyjnych o łącznej zdolności wydobywczej około 600 m³/min, co daje przyrost zdolności produkcyjnych rzędu 280 mln m³ rocznie,
- w latach 2007-2008 przewiduje się włączenie do eksploatacji 5 złóż gazu ziemnego: Kaleje, Kaleje-E, Łęki, Paproć-W, Nowy Tomyśl – o łącznej zdolności wydobywczej 635 m³/min, co przy całorocznej eksploatacji daje przyrost wydobycia gazu około 320 mln m³. Spółka planuje również budowę dwóch podziemnych magazynów gazu zaazotowanego w Daszewie oraz w Bonikowie. Dzięki temu będzie możliwa optymalizacja dostaw gazu

²¹) Konkluzje w sprawie Europejskiej Sieci Korespondentów Energetycznych zostały przyjęte przez Radę ds. Ogólnych i Stosunków Zewnętrznych na posiedzeniu w dniach 11-12 grudnia 2006 r.

²²) Wartość projektu wynosi około 330 mln zł, a zakończenie jest przewidywane na 2010 r.

²³) Wartość projektu wynosi około 681,5 mln zł, a zakończenie jest przewidywane na koniec 2009 r.

ziemnego w podsystemie gazu zaazotowanego oraz pokrycie zwiększonego zapotrzebowania na gaz zaazotowany w tych regionach.

11. Podejmowane działania i wprowadzone ograniczenia dotyczące sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa w zakresie gazu ziemnego

W okresie, którego dotyczy niniejsze sprawozdanie, nie wystąpiło ograniczenie w dostawach gazu ziemnego do Polski. Pojawiło się natomiast zagrożenie w postaci doniesień o możliwości wstrzymania dostaw gazu ziemnego do Polski przez Ukrainę oraz przez Białoruś. Z tego powodu OGP Gaz-System SA we współpracy z Ministrem Gospodarki podjął następujące działania na wypadek obniżenia dostaw poprzez punkty odbiorcze gazu ziemnego na granicy polsko-ukraińskiej i polsko-białoruskiej:

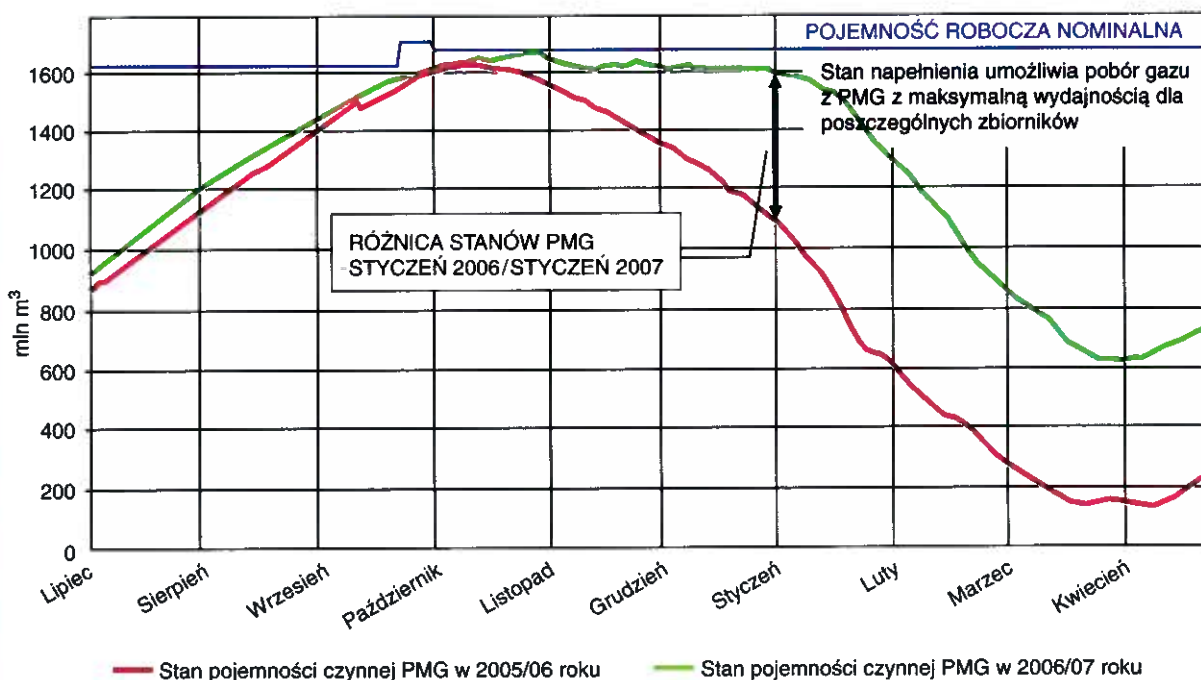
- Powołano zespół ds. przygotowania OGP do szczytu 2006/07. Zespół pracował od sierpnia 2006 r. do kwietnia 2007 r. i na bieżąco analizował pracę systemu gazowniczego. W ramach zespołu przygotowywano prognozy bilansów gazu i możliwości pokrycia przewidywanych szczytów zapotrzebowania dobowego odbiorców. Rozpatrywano prawdopodobne scenariusze pracy systemu przesyłowego, łącznie z możliwością zmniejszenia kontraktowych dostaw z importu.

- Na bieżąco, w porozumieniu z PGNiG SA, przygotowywane były programy ruchu dla różnych scenariuszy pracy systemu przesyłowego i szczytowych zapotrzebowań odbiorców.
- Do końca grudnia 2006 r., wykorzystując każdą sytuację obniżenia zapotrzebowania odbiorców z powodu dość wysokich temperatur otoczenia, trwale napełnianie podziemnych magazynów gazu. W ten sposób osiągnięto rekordowo wysoki poziom napełnienia PMG na dzień 1 stycznia 2007 r.; tego dnia wszystkie zbiorniki dysponowały maksymalną dostępną pojemnością i maksymalną zdolnością odbioru gazu (rys. 2 poniżej oraz rys. 3 – na str. 57).

11.1. Zagrożenie możliwością wstrzymania dostaw gazu ziemnego z Ukrainy do Polski

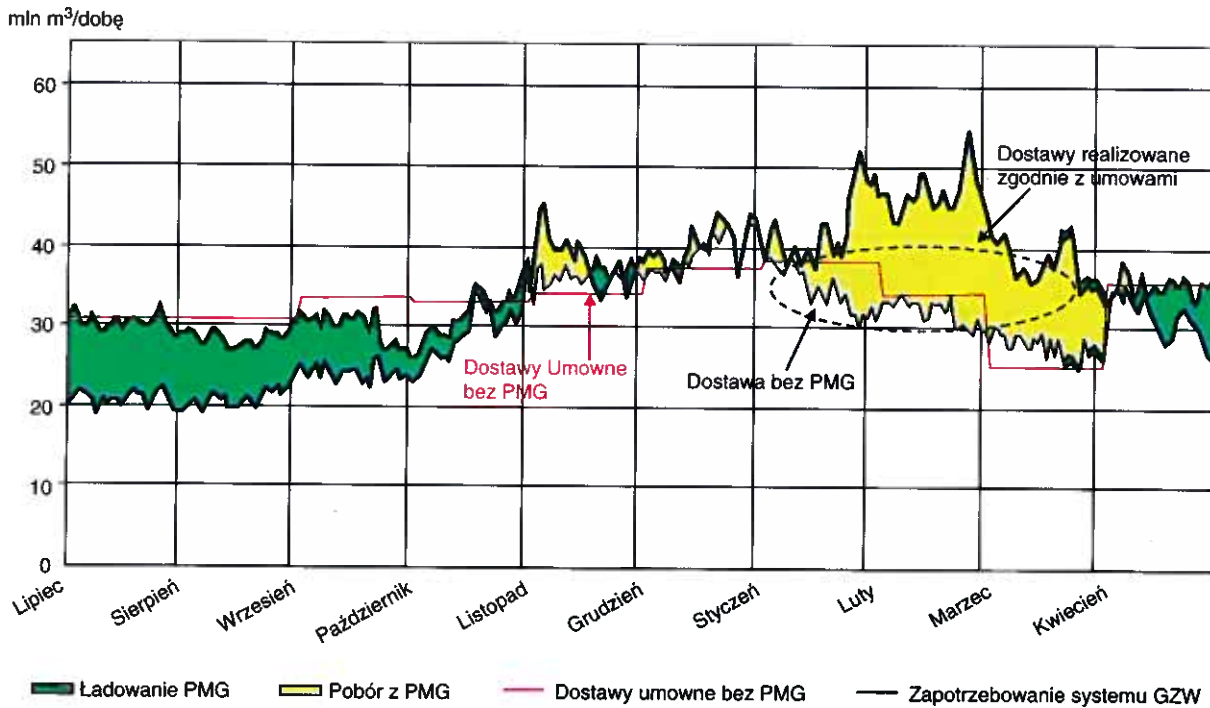
W październiku 2006 r. pojawiły się medialne informacje o możliwym zmniejszeniu lub wstrzymaniu dostaw gazu ziemnego dostarczanego do Polski tranzytem przez Ukrainę. Podobne zagrożenie dotyczące zmniejszenia dostaw gazu importowanego przez punkt zdawczo-odbiorczy Drozdowicze, jakie wystąpiło pod koniec 2005 r., zakończyło się obniżeniem dostaw gazu z tego kierunku w styczniu 2006 r. W październiku 2006 r. nie doszło jednak do ograniczenia dostaw w punkcie Drozdowicze (rys. 4 i 5 na str. 57-58).

Stany pojemności czynnych PMG na przełomie lat 2005/06 i 2006/07 łącznie z pojemnością KPMG Mogilno wykorzystywaną przez OGP Gaz-System SA

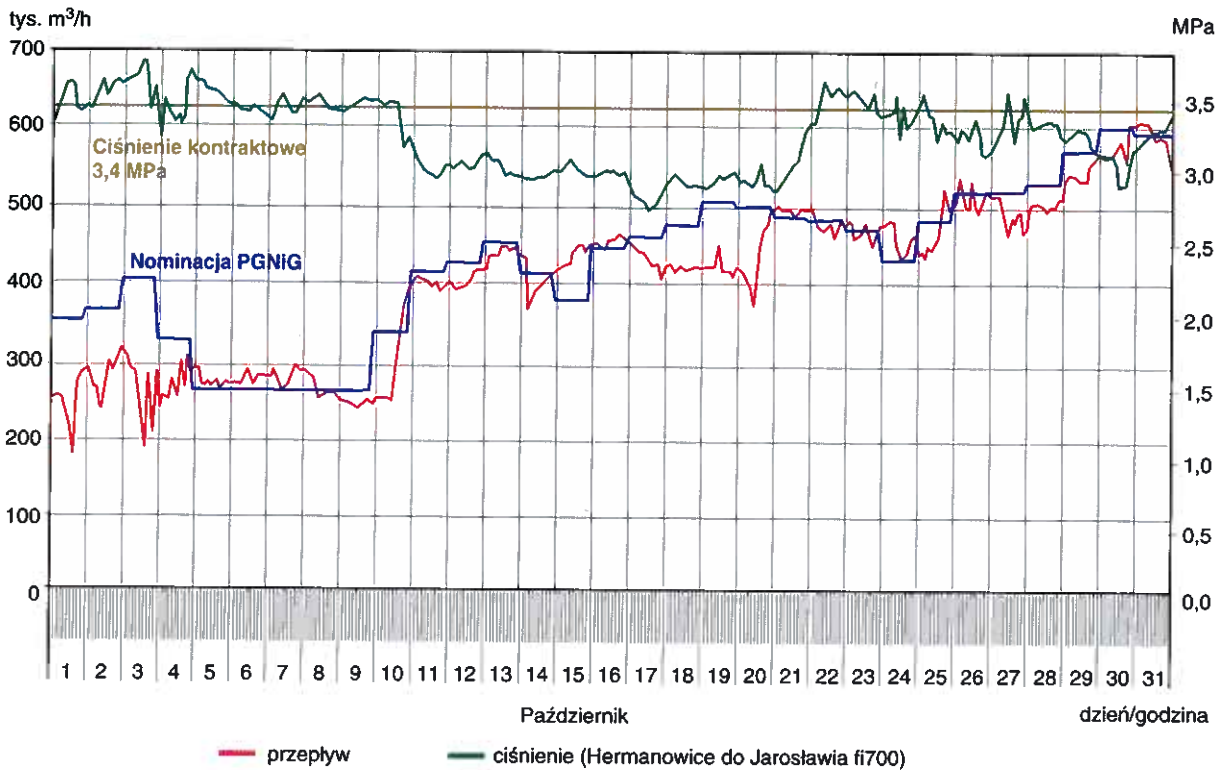
Rysunek 2. (Źródło: Gaz-System SA, Dział Programowania Ruchu)

Przebieg zapotrzebowania i dostaw gazu ziemnego wysokometanowego od lipca 2006 r. do kwietnia 2007 r.

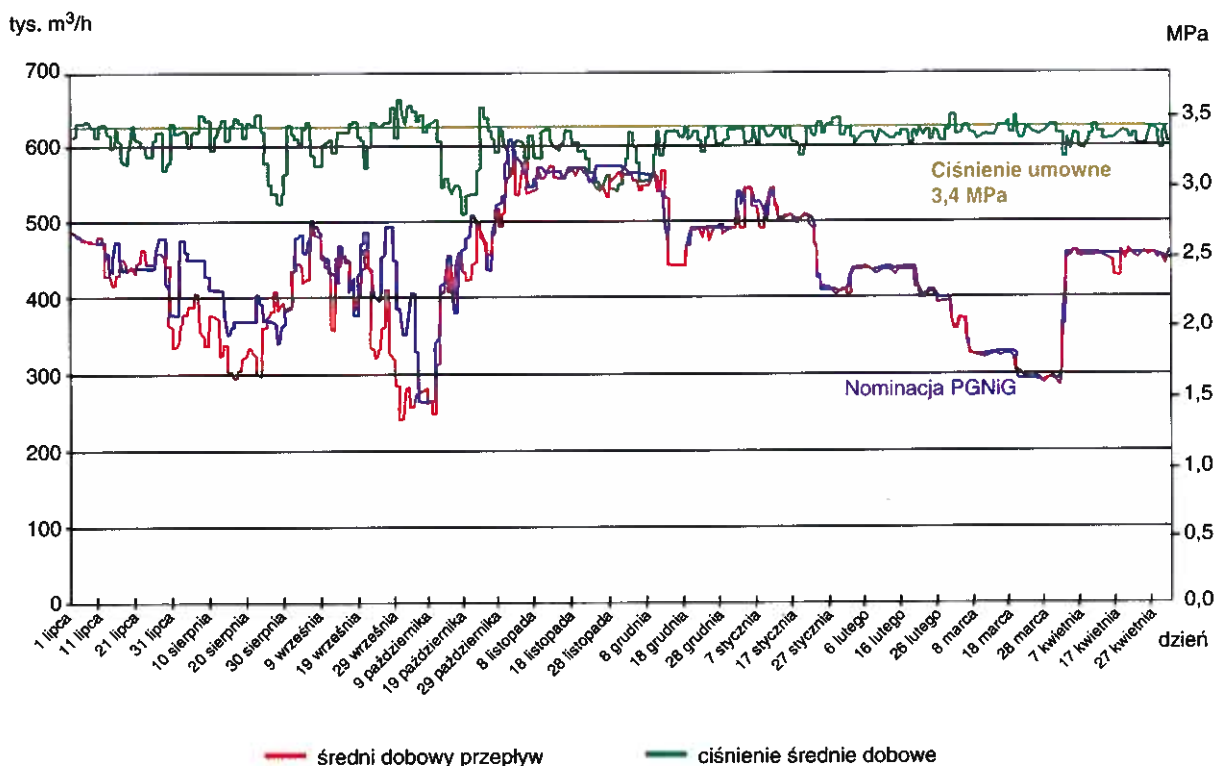
Rysunek 3. (Źródło: Gaz-System SA, Dział Programowania Ruchu)

Wartości ciśnienia i przebieg dostaw gazu i nominacji w punkcie Drozdowicze październik 2006 r.

Rysunek 4. (Źródło: Gaz-System SA, Dział Programowania Ruchu)

Średnie dobowe wartości ciśnienia i przebieg dostaw gazu w punkcie Drozdowicze lipiec 2006 r. – kwiecień 2007 r.

— średni dobowy przepływ

— ciśnienie średnie dobowe

Rysunek 5. (Źródło: Gaz-System SA, Dział Programowania Ruchu)

11.2. Zagrożenie możliwością wstrzymania dostaw gazu ziemnego tranzytowanego przez terytorium Białorusi do Polski

Na przełomie 2006/2007 pojawiło się zagrożenie zmniejszeniem dostaw w punkcie Wysokoje wynikające z nierozstrzygniętej kwestii zaległości płatniczych Białtransgazu wobec Gazpromu. Zmniejszenie dostaw, w tym z tego kierunku, nie nastąpiło, gdyż strony (Białoruś i Federacja Rosyjska) doszły do porozumienia w sprawie płatności za gaz (rys. 6 i 7 na str. 59).

12. Pojemność czynna instalacji magazynowych gazu ziemnego

Uwzględniając potrzeby związane z utrzymaniem bezpieczeństwa stałych dostaw do odbiorców, spółka PGNiG SA rozpoczęła prace związane z budową i rozbudową magazynów gazu ziemnego w następujących miejscowościach: Bonikowo, Kosakowo, Daszewo, Wierzchowice, Mogilno i Strachocina.

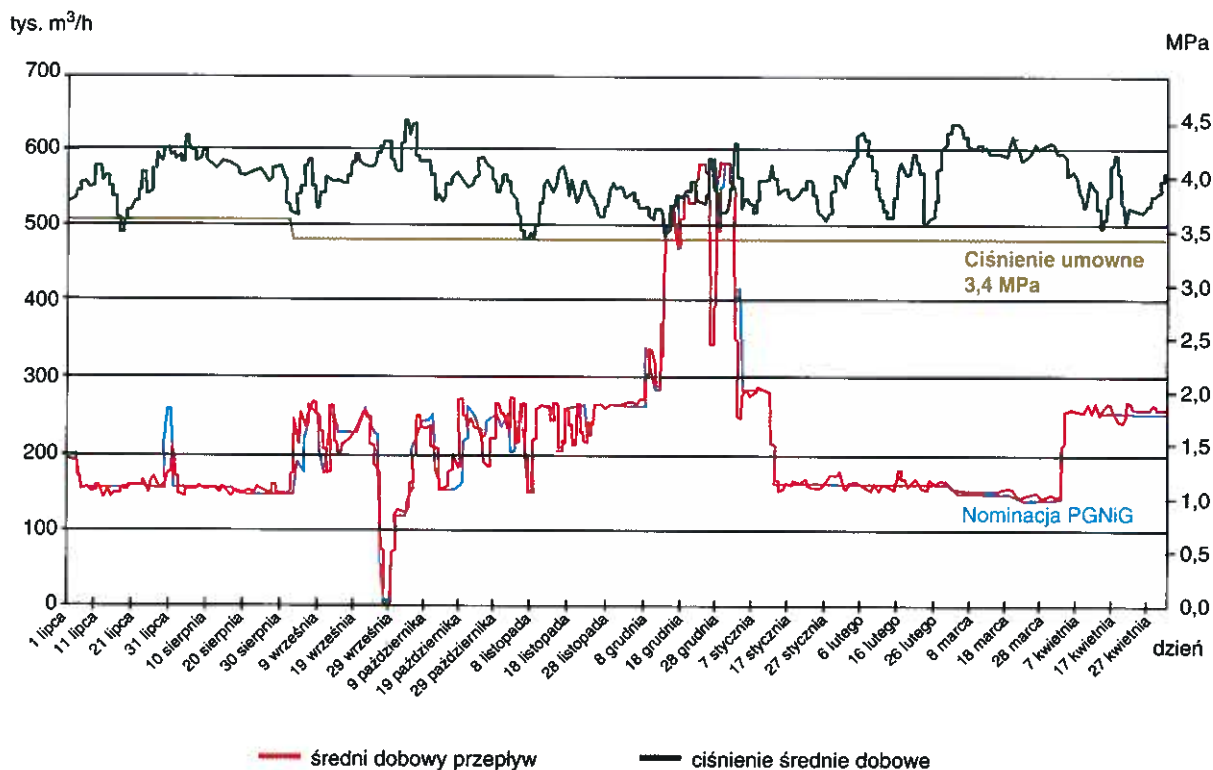
Tabela 11 przedstawia magazyny gazu znajdujące się w budowie i rozbudowywane wraz z ich pojemnościami czynnymi.

Tabela 11. Magazyny gazu znajdujące się w budowie oraz rozbudowywane z uwzględnieniem ich pojemności

Nazwa magazynu	Rodzaj	Pojemność czynna [mld m ³]	Pojemność docelowa [mld m ³]	Planowane ukończenie
Bonikowo	Budowa		0,20	2009 r.
Kosakowo	Budowa		0,045	2012 r.
Daszewo	Budowa		0,03	2009 r.
Wierzchowice	Rozbudowa	0,5	1,20	2011 r.
Mogilno	Rozbudowa	0,37	0,44	2011 r.
Strachocina	Rozbudowa	0,15	0,30	2009 r.
Razem	Budowa/Rozbudowa	1,02	2,215	2012 r.

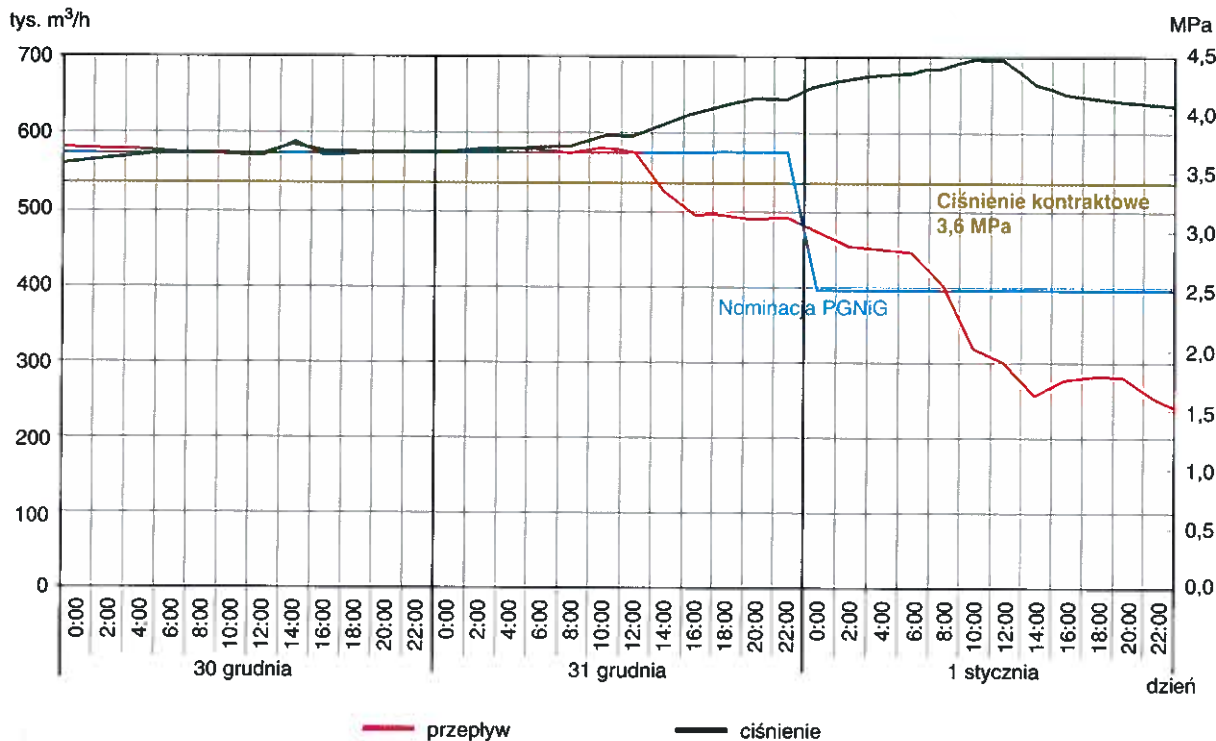
Źródło: Prezentacja PGNiG SA pt. Aktualna informacja o GK PGNiG i liberalizacji rynku gazu w Polsce, str. 13.

**Średnie dobowe wartości ciśnienia i przebieg dostaw gazu w punkcie Wysokoje
lipiec 2006 r. – kwiecień 2007 r.**

Rysunek 6. (Źródło: Gaz-System SA, Dział Programowania Ruchu)

**Wartości ciśnienia i przebieg gazu w punkcie Wysokoje
30 XII 2006 r. – 1 I 2007 r.**

Rysunek 7. (Źródło: Gaz-System SA, Dział Programowania Ruchu)

13. Wnioski wynikające ze sprawowania nadzoru nad bezpieczeństwem zaopatrzenia w gaz ziemny

Konieczne jest kontynuowanie działań mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego Rzeczypospolitej Polskiej poprzez dywersyfikację dróg i kierunków dostaw nośników energii (gazu ziemnego). Dotyczy to również kontynuowania działań mających na celu uzyskiwanie dostępu do złóż zagranicznych (inwestycje w upstream).

Niezbędne jest także kontynuowanie prac mających na celu zwiększenie pojemności magazynowych gazu ziemnego w Polsce, dla zabezpieczenia ciągłości dostaw dla odbiorców krajowych.

Przy zwiększającym się stale zużyciu gazu ziemnego na świecie oraz przy rosnącym jednocześnie uzależnieniu się UE od dostaw nośników energii z Federacji Rosyjskiej, a także w kontekście inwestycji mających na celu ominięcie Rzeczypospolitej Polskiej i państw bałtyckich w transporcie tych nośników niezbędne jest uniezależnienie się od dostaw z jednego kierunku i prowadzenie zdecydowanej i spójnej polityki międzynarodowej.

Sytuacją jak najbardziej pożądaną jest taka sytuacja, w której Rzeczpospolita Polska w swoim bilansie energetycznym uzyskuje gaz ziemny w około 30% z własnego wydobycia, około 30% z kierunku północnego i poprzez terminal LNG oraz pozostałą część z kierunku wschodniego.

14. Źródła wykorzystane przy opracowaniu sprawozdania

- dyrektywa Rady 2004/67/WE z dnia 26 kwietnia 2004 r. dotycząca środków zapewniających bezpieczeństwo dostaw gazu ziemnego,
- dyrektywa 2003/55/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 czerwca 2003 r. dotycząca wspólnych zasad rynku wewnętrznego gazu ziemnego i uchylająca dyrektywę 98/30/WE,
- ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne,
- ustawa z dnia 16 lutego 2007 r. o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym,
- uchwała nr 3/2006 Rady Ministrów z dnia 3 stycznia 2006 r. w sprawie działań mających na celu dywersyfikację dostaw nośników energii,
- uchwała nr 77/2006 Rady Ministrów z dnia 31 maja 2006 r. w sprawie działań zwiększających bezpieczeństwo energetyczne Rzeczypospolitej Polskiej,
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 marca 2003 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych lub ciekłych oraz w dostarczaniu i poborze paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła,
- Polityka dla przemysłu gazowego przygotowana przez Ministra Gospodarki, przyjęta przez Radę Ministrów dnia 20 marca 2007 r.,
- Polityka energetyczna Polski do 2025 r. z dnia 1 lipca 2005 r. przyjęta przez Radę Ministrów dnia 4 stycznia 2005 r.,
- Porozumienie między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Federacji Rosyjskiej o budowie systemu gazociągów dla tranzytu gazu rosyjskiego przez terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i dostawach gazu rosyjskiego do Rzeczypospolitej Polskiej, zawarte w dniu 25 sierpnia 1993 r. (z późniejszymi aneksami),
- sprawozdanie z działalności Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki w 2006 r.,
- sprawozdanie Zarządu z działalności spółki PGNiG SA za 2006 r.,
- informacja spółki Gaz System SA z dnia 31 marca 2007 r.,
- dane statystyczne zbierane przez Agencję Rynku Energii SA,
- prezentacja PGNiG SA pt. Aktualna informacja o GK PGNiG i liberalizacji rynku gazu w Polsce,
- materiały i opracowania własne Departamentu Ropy i Gazu Ministerstwa Gospodarki.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA GOSPODARKI¹⁾

z dnia 7 maja 2008 r.

w sprawie przetargu na budowę nowych mocy wytwórczych energii elektrycznej lub na realizację przedsięwzięć zmniejszających zapotrzebowanie na energię elektryczną

(Dz. U. z 26 maja 2008 r. Nr 90, poz. 548)

Na podstawie art. 16a ust. 8 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2006 r. Nr 89, poz. 625, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) szczegółowe wymagania co do zawartości dokumentacji przetargowej na budowę nowych mocy wytwórczych energii elektrycznej lub na realizację przedsięwzięć zmniejszających zapotrzebowanie na energię elektryczną, zwanej dalej „dokumentacją przetargową”;
- 2) warunki i tryb organizowania i przeprowadzania przetargu na budowę nowych mocy wytwórczych energii elektrycznej lub na realizację przedsięwzięć zmniejszających zapotrzebowanie na energię elektryczną, zwanego dalej „przetargiem”;
- 3) warunki i tryb powoływania i pracy komisji przetargowej.

§ 2. 1. W zakresie warunków uczestnictwa w przetargu w dokumentacji przetargowej zamieszcza się wymagania dotyczące:

- 1) złożenia oferty w miejscu, formie, trybie oraz terminie określonych w dokumentacji przetargowej;
- 2) nabycia dokumentacji przetargowej i uiszczenia opłaty za jej udostępnienie;
- 3) podania adresu właściwego do doręczeń.

2. W zakresie wymagań, jakim powinna odpowiadać oferta, w dokumentacji przetargowej zamieszcza się:

- 1) opis sposobu przygotowania oferty;
- 2) określenie zawartości oferty, w tym:
  - a) dokumenty potwierdzające formę prawną podmiotu uczestniczącego w przetargu, zwanego dalej „uczestnikiem przetargu”, w tym aktualny odpis z właściwego rejestru albo aktualne za-

świadczenie o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej,

- b) dokumenty potwierdzające wiarygodność finansową uczestnika przetargu, w tym sprawozdania finansowe za ostatnie 3 lata wykonywanej przez uczestnika przetargu działalności gospodarczej, a w przypadku gdy działalność ta wykonywana jest w okresie krótszym niż 3 lata – za okres jej wykonywania,
- c) potwierdzenie uiszczenia opłaty za udostępnienie dokumentacji przetargowej,
- d) wstępne studium wykonalności inwestycji,
- e) informacje o planowanych działaniach i kosztach związanych z ochroną środowiska,
- f) informacje o kwalifikacjach osób odpowiedzialnych za realizację przedsięwzięcia, w tym członków organów zarządzających i nadzorczych podmiotów oraz głównych ekspertów uczestniczących w przetargu, poprzez przedstawienie ich życiorysów zawodowych i uprawnień zawodowych,
- g) inne dane lub informacje wynikające ze specyfiki inwestycji,
- h) informacje o zakresie i formie wykonywanej działalności gospodarczej, w szczególności dotyczące doświadczenia w organizacji finansowania i realizacji przedsięwzięć w zakresie budowy mocy wytwórczych energii elektrycznej lub realizacji przedsięwzięć zmniejszających zapotrzebowanie na energię elektryczną, poprzez wskazanie co najmniej dwóch przedsięwzięć o porównywalnym zakresie,
- i) informacje o środkach finansowych planowanych do realizacji przedsięwzięć w zakresie budowy mocy wytwórczych energii elektrycznej lub realizacji przedsięwzięć zmniejszających zapotrzebowanie na energię elektryczną i sposobie ich uzyskania,
- j) wykaz przedstawionych dokumentów.

3. Wstępne studium wykonalności, o którym mowa w ust. 2 pkt 2 lit. d, zawiera:

- 1) określenie przyszłych warunków wykonywania działalności gospodarczej, której dotyczy przetarg;
- 2) harmonogram robót budowlanych, z uwzględnieniem terminów opracowania projektu budowlanego, rozpoczęcia i zakończenia budowy oraz terminów realizacji poszczególnych obiektów budowlanych;

¹⁾ Minister Gospodarki kieruje działem administracji rządowej – gospodarka, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Gospodarki (Dz. U. Nr 216, poz. 1593).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 104, poz. 708, Nr 158, poz. 1123 i Nr 170, poz. 1217 oraz z 2007 r. Nr 21, poz. 124, Nr 52, poz. 343, Nr 115, poz. 790 i Nr 130, poz. 905.

- 3) informacje o przewidzianych do zastosowania rozwiązaniach technicznych, technologicznych oraz materiałowych;
- 4) wykaz niezbędnych pozwoleń i zezwoleń wraz z harmonogramem ich uzyskania.

4. Dokumentacja przetargowa określa:

- 1) obszary, na których powinny być zlokalizowane nowe moce wytwórcze lub przedsięwzięcia zmniejszające zapotrzebowanie na energię elektryczną, określone na podstawie informacji uzyskanych od operatora systemu przesyłowego oraz analiz dotyczących planowanego wzrostu zapotrzebowania na energię elektryczną;
- 2) wykaz rodzajów paliw przeznaczonych do wykorzystania w nowych mocach wytwórczych energii elektrycznej;
- 3) wymagane parametry techniczne nowych mocy wytwórczych, w szczególności przybliżoną wielkość mocy zainstalowanej oraz sprawność wytwarzania energii elektrycznej.

5. Dokumentacja przetargowa dotycząca realizacji przedsięwzięć zmniejszających zapotrzebowanie na energię elektryczną określa ponadto obowiązek przedstawienia:

- 1) analizy stanu aktualnego zużycia energii elektrycznej, w szczególności sprawności eksploatowanego systemu elektroenergetycznego, zużycia energii elektrycznej, oceny stanu technicznego i eksploatacji obiektu;
- 2) określenia możliwych usprawnień i wynikających z nich oszczędności w zużyciu energii elektrycznej, wskazania wariantu rekomendowanego;
- 3) obliczenia planowanych oszczędności w zużyciu energii elektrycznej.

6. W zakresie kryteriów oceny ofert w dokumentacji przetargowej zamieszcza się:

- 1) szczegółowy opis kryteriów oceny ofert;
- 2) określenie maksymalnej liczby punktów, jaką może uzyskać oferta w zakresie każdego z kryteriów oceny ofert;
- 3) szczegółowy opis sposobu oceny ofert w zakresie każdego z kryteriów oceny ofert;
- 4) minimalną liczbę punktów, jaką musi uzyskać oferta, zwaną dalej „minimum kwalifikacyjnym”, aby znaleźć się w grupie ofert, spośród których następnie wybierana jest oferta, która uzyskała najwyższą liczbę punktów.

7. W dokumentacji przetargowej mogą być również zamieszczone informacje dotyczące:

- 1) lokalizacji nowych mocy wytwórczych;
- 2) podstawowych wymagań technicznych inwestycji;
- 3) innych danych wynikających z realizacji przedsięwzięć objętych postępowaniem przetargowym;

4) wzoru umowy pomiędzy Prezesem Urzędu Regulacji Energetyki, zwanym dalej „Prezesem URE”, a uczestnikiem przetargu, którego oferta zostanie wybrana.

8. Dokumenty, o których mowa w ust. 2 pkt 2 lit. a i b, należy składać w oryginale lub kserokopii poświadczonej za zgodność z oryginałem.

§ 3. Oferty złożone po terminie określonym w dokumentacji przetargowej Prezes URE zwraca bez otwierania.

§ 4. 1. Uczestnik przetargu, który nabył dokumentację przetargową, może, nie później niż na 30 dni przed upływem terminu złożenia ofert, zwrócić się do Prezesa URE z zapytaniem na piśmie o wyjaśnienie jej treści.

2. Prezes URE niezwłocznie przekazuje treść zapytania z wyjaśnieniem, bez ujawniania źródła zapytania, uczestnikom przetargu, którzy nabyli dokumentację przetargową oraz podali adres właściwy do doręczeń. Wyjaśnienie to jest wiążące dla uczestników przetargu.

3. Treść zapytania z wyjaśnieniem, o którym mowa w ust. 2, podlega ogłoszeniu na stronie internetowej Urzędu Regulacji Energetyki.

4. Zapytanie złożone po terminie, o którym mowa w ust. 1, pozostawia się bez odpowiedzi.

§ 5. Otwarcie ofert następuje w miejscu i terminie określonych w dokumentacji przetargowej.

§ 6. 1. Przetarg przeprowadza się w dwóch etapach.

2. Pierwszy etap obejmuje sprawdzenie, czy:

- 1) oferta została złożona w miejscu, formie, trybie i terminie określonych w dokumentacji przetargowej;
- 2) uiszczono opłatę za udostępnienie dokumentacji przetargowej;
- 3) uczestnik przetargu spełnia warunki określone w ogłoszeniu o przetargu i dokumentacji przetargowej;
- 4) oferta jest zgodna z wymaganiami określonymi w dokumentacji przetargowej w zakresie kompletności oferty oraz jej prawdziwości pod względem formalnym.

3. Do drugiego etapu kwalifikują się oferty, które spełniają warunki i wymagania określone w pierwszym etapie.

4. Drugi etap obejmuje:

- 1) ocenę ofert na podstawie poszczególnych kryteriów określonych przez Prezesa URE w dokumentacji przetargowej;

- 2) przyznanie każdej z ofert liczby punktów w oparciu o poszczególne kryteria;
- 3) wskazanie ofert, które uzyskały minimum kwalifikacyjne.

5. Ocena oferty stanowi sumę punktów uzyskanych w zakresie każdego z kryteriów oceny ofert w drugim etapie.

6. W przypadku gdy dwie oferty uzyskają lub więcej ofert uzyska jednakową liczbę punktów, o wyborze oferty decydują następujące kryteria:

- 1) cena energii elektrycznej, która będzie wytworzona w nowych mocach wytwórczych;
- 2) oszczędności wynikające z realizacji przedsięwzięć zmniejszających zapotrzebowanie na energię elektryczną;
- 3) okres realizacji inwestycji;
- 4) wysokość nakładów na realizację inwestycji;
- 5) okres zwrotu nakładów inwestycyjnych.

§ 7. Prezes URE, przed upływem terminu wyznaczonego do składania ofert, powołuje komisję przetargową, zwaną dalej „komisją”, do przeprowadzenia przetargu.

§ 8. 1. Komisja składa się z 6 do 9 osób wyznaczonych przez Prezesa URE spośród osób posiadających wiedzę i doświadczenie niezbędne do przeprowadzenia przetargu.

2. Członkami komisji nie mogą być osoby, które:

- 1) pozostają w związku małżeńskim albo w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, pokrewieństwa lub powinowactwa w linii bocznej do drugiego stopnia oraz są związane z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli z uczestnikiem przetargu, jego następcą prawnym lub członkami organów zarządzających i nadzorczych podmiotów będących uczestnikami przetargu;
- 2) w ciągu trzech lat do daty ogłoszenia przetargu pozostawały w stosunku pracy lub zlecenia z uczestnikiem przetargu lub były członkami organów zarządzających i nadzorczych podmiotów uczestniczących w przetargu;
- 3) pozostają z uczestnikiem przetargu, jego następcą prawnym lub członkami organów zarządzających i nadzorczych podmiotów uczestniczących w przetargu w takim stosunku prawnym lub faktycznym, który może budzić uzasadnione wątpliwości co do ich bezstronności.

§ 9. 1. Członkowie komisji składają pisemne zobowiązanie do nieujawniania informacji uzyskanych w związku z pracami komisji.

2. Członkowie komisji składają pisemne oświadczenia, że nie zachodzą okoliczności, o których mowa w § 8 ust. 2.

§ 10. 1. Prezes URE odwołuje członka komisji, jeżeli nie złożył on pisemnego oświadczenia, o którym mowa w § 9 ust. 2, albo zostanie ujawnione, że zachodzi okoliczność, o której mowa w § 8 ust. 2.

2. W miejsce odwołanego członka komisji Prezes URE powołuje niezwłocznie nowego członka komisji.

§ 11. 1. Na pierwszym posiedzeniu komisja wybiera ze swego grona przewodniczącego, zastępcę przewodniczącego i sekretarza komisji oraz ustala porządek prac komisji i dokonuje podziału zadań pomiędzy jej członków. Do wyboru przewodniczącego nie stosuje się przepisów § 12 ust. 2 zdanie drugie.

2. Prezes URE zatwierdza uchwalony przez komisję regulamin pracy w terminie 3 dni od dnia jego przekazania.

3. Regulamin, o którym mowa w ust. 2, określa zadania przewodniczącego komisji, organizację, tryb zwoływania i odbywania posiedzeń komisji oraz sposób zapewnienia poufności jej pracy.

§ 12. 1. Komisja wykonuje swoje czynności na posiedzeniach.

2. Komisja podejmuje uchwały zwykłą większością głosów, w głosowaniu jawnym, w obecności co najmniej 2/3 jej składu. W przypadku równej liczby głosów o wyniku głosowania decyduje głos przewodniczącego komisji.

§ 13. 1. Komisja sporządza protokół przeprowadzonego przetargu.

2. Protokół powinien zawierać w szczególności:

- 1) oznaczenie czasu i miejsca przeprowadzenia każdego etapu badania ofert;
- 2) imiona i nazwiska członków komisji, ze wskazaniem czynności, w których brali udział;
- 3) wykaz nazw i adresów uczestników przetargu;
- 4) liczbę złożonych ofert oraz wykaz ofert poddanych sprawdzeniu w etapie pierwszym;
- 5) oznaczenie ofert zakwalifikowanych do etapu drugiego oraz niezakwalifikowanych, z podaniem przyczyn ich niezakwalifikowania;
- 6) liczbę punktów przyznanych każdej ofercie w drugim etapie, osobno dla każdego kryterium;
- 7) szczegółowe uzasadnienie ocen dokonywanych w postępowaniu przetargowym, w tym rozstrzygnięcia dotyczące uzyskania minimum kwalifikacyjnego;
- 8) ustalenie kolejności ofert wraz z oceną punktową i uzasadnieniem;

- 9) wskazanie wybranej oferty albo wskazanie przyczyn uzasadniających uznanie przetargu za nierozstrzygnięty;
- 10) podpisy wszystkich członków komisji, a w przypadku braku podpisu – wzmiankę o przyczynie braku podpisu.

3. Dokumentacja przeprowadzonego przetargu stanowi załącznik do protokołu.

4. Komisja niezwłocznie przekazuje Prezesowi URE protokół przeprowadzonego przetargu.

5. Protokół wraz z załączoną dokumentacją przeprowadzonego przetargu udostępnia się do wglądu uczestnikom przetargu na ich wniosek, z za-

chowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych oraz innych informacji prawnie chronionych.

§ 14. Prezes URE, po zakończeniu przetargu, niezwłocznie zawiadamia na piśmie uczestników przetargu o jego wyniku.

§ 15. Jeżeli dokonanie określonych czynności w trakcie przeprowadzania przetargu wymaga wiadomości specjalnych, Prezes URE, na wniosek przewodniczącego komisji, może powołać biegłych. We wniosku należy określić przedmiot opinii i osobę biegłego. Przepis § 8 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

§ 16. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Autor: Przemysław Bliński

Park wiatrowy w okolicach Hamburga

CO NAS CZEKA – NIEDOBÓR ENERGII ELEKTRYCZNEJ CZY ENERGETYKA JĄDROWA?

Maja Czarzasty

Polska energetyka oparta jest przede wszystkim, bo aż w 95%, na węglu. Z danych przedstawionych przez Państwowy Instytut Geologiczny wynika, że przy dalszym niezmiennym poziomie szybkości wydobycia, zasoby węgla kamiennego i brunatnego, według optymistycznych danych, mogą wystarczyć na ponad 150 lat¹⁾. Okres ten można oczywiście wydłużyć drogą budowy nowych kopalń i odkrywek, ale rosnące koszty wydobycia spowodują wzrost cen węgla, a więc także energii elektrycznej. Można go także zmienić stosując bardziej wydajne i energooszczędne technologie.

Energetyka węglowa daje Polsce poczucie bezpieczeństwa energetycznego, ale jednocześnie jej podstawową wadą są wysokie koszty ekologiczne. Pamiętać bowiem należy, że normy ochrony środowiska zawarte w traktacie akcesyjnym²⁾, nakładające limity emisji SO₂ i NO_x, już w latach 2008-2012 wymuszają ograniczenie produkcji energii elektrycznej ze źródeł wykorzystujących energię spalania węgla. W perspektywie długoletniej oczekiwać należy zaostreżenia unijnych wymagań dotyczących ochrony klimatu, tj. limitów emisji CO₂, znacznie niższych od przewidzianych dla Polski w protokole z Kioto.

Innym wykorzystywanym w naszym kraju źródłem energii jest gaz ziemny, który jest bardziej przyjazny dla środowiska. Jednak ceny gazu bardzo wzrosły w przeciągu ostatnich lat. Poza tym wytworzenie energii elektrycznej z gazu jest obciążone ryzykiem, ponieważ nie posiadamy tego surowca w wystarczającej ilości w kraju, w związku z czym jesteśmy uzależnieni od importu (ok. 60% tego surowca importujemy z Rosji).

Zgodnie z prognozami zapotrzebowania na energię elektryczną w Polsce, zawartymi w „Polityce energetycznej Polski do 2025 r.”³⁾, ocenia się, że zapotrzebowanie na energię elektryczną w Polsce będzie wzrastać w okresie do 2025 r. w średniorocznym tempie zbliżonym do 3%, przy oczekiwanym średnim tempie wzrostu PKB na poziomie ok. 5%. Przy takim

rozwoju w 2025 r. Polska osiągnie poziom zużycia energii elektrycznej na głowę mieszkańca równy w przybliżeniu obecnemu średniemu poziomowi w Unii Europejskiej.

W związku z powyższym, aby pokryć to zapotrzebowanie na energię elektryczną, Polska będzie musiała znaleźć rozwiązanie, które uchroni nas przed kryzysem energetycznym związanym z brakiem energii elektrycznej w przyszłości.

Jednym z rozwiązań jest dostawa energii elektrycznej spoza UE, jednakże należy zauważyć, iż dostawa taka byłaby możliwa jedynie z wschodniej granicy. Jednak oparcie dalszego rozwoju gospodarczego Polski na imporcie energii elektrycznej ze Wschodu jest trudne do zaakceptowania, chociażby ze względu na brak gwarancji ciągłości i niezawodności dostaw. Dlatego też Rząd RP rozpoczął dyskusję o możliwości wybudowania elektrowni jądrowej w Polsce.

Obecnie energetyka jądrowa należy do jednego z najważniejszych źródeł energii na świecie, które w chwili obecnej dostarcza około 17% energii elektrycznej. W rozszerzonej Unii Europejskiej (EU-25) udział ten jest większy i wynosi 32%. Coraz większa popularność energetyki jądrowej spowodowana jest przede wszystkim zawirowaniami na rynku ropy i gazu, a także negatywnym oddziaływaniem na środowisko naturalne energetyki konwencjonalnej. Energetyka jądrowa to przede wszystkim niska emisja dwutlenku węgla oraz niższa emisja pyłów oraz tlenków azotu i dwutlenku siarki, które przyczyniają się do powstawania tzw. kwaśnych deszczów. Z danych Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej (MAEA) wynika, że zamiana elektrowni konwencjonalnej o mocy 1000 MW na jądrową tej samej wielkości pozwala uniknąć emisji od 1,3 do 2,2 mln ton dwutlenku węgla rocznie. Ilustruje to rysunek 1 (na str. 66).

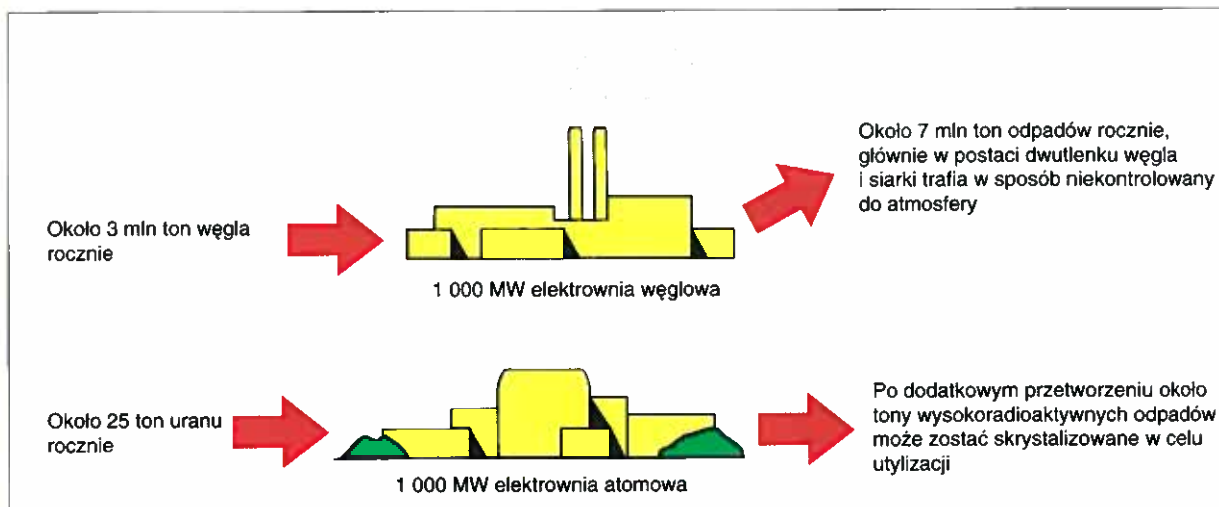
Według sondaży przeprowadzonych przez GfK Polonia na zlecenie „Rzeczpospolitej” w sierpniu 2006 r.⁴⁾, aż 57% Polaków było przeciwko wybudowaniu w Polsce pierwszej elektrowni jądrowej w ciągu najbliższych dziesięciu lat. Z kolei „za” opowiedziało się 34% ankietowanych, a 9% – nie miało zdania na ten temat. Jako główny powód sprzeciwu dla budowy elektrowni jądrowej podano obawę o bezpieczeństwo jej funkcjonowania.

1) Państwowy Instytut Geologiczny, www.pgi.gov.pl/surowce_mineralne/zasoby04.htm.

2) Przystąpienie do Unii Europejskiej Republiki Czeskiej, Estonii, Cypru, Łotwy, Litwy, Węgier, Malty, Polski, Słowenii i Słowacji (2003), Dziennik Urzędowy UE L 236 z 23 września 2003 r., <http://europa.eu.int/eur-lex/lex/pl/treaties/index.htm>.

3) „Polityka energetyczna Polski do 2025 r.” z 4 stycznia 2005 r. (M. Pol. z 22 lipca 2005 r. Nr 42, poz. 562).

4) „Rzeczpospolita” z 21 sierpnia 2006 r., nr 194.

Rysunek 1. Zużycie paliwa oraz produkcja odpadów radioaktywnych (Źródło: www.world-nuclear.org)

Inaczej przedstawiają się wyniki sondażu przeprowadzonego przez PENTOR w grudniu 2006 r. na zlecenie Polskiej Agencji Atomistyki⁵⁾. Zgodnie z nimi, aż 61% Polaków byłoby skłonnych zaakceptować budowę w Polsce nowoczesnej i bezpiecznej elektrowni jądrowej, o ile pozwoliłoby to na zmniejszenie uzależnienia od dostaw ropy i gazu oraz ograniczenie emisji szkodliwych substancji do atmosfery. Poza tym, 48% ankietowanych zgodziłoby się na budowę reaktora jądrowego w pobliżu swojego miejsca zamieszkania, jeżeli wpłynęłoby to pozytywnie na rozwój regionu, zagwarantowało stworzenie nowych miejsc pracy oraz spowodowało spadek cen energii elektrycznej. Jednak 41% respondentów opowiedziało się przeciw, podając za główne powody: obawę przed awarią elektrowni, niedoinformowanie oraz problem odpadów radioaktywnych.

W Polsce już w latach siedemdziesiątych zastanawiano się nad możliwością importowania surowców energetycznych do wytwarzania energii elektrycznej ze względu na wzrost zapotrzebowania na nią. Na podstawie opracowanych wtedy prognoz na zapotrzebowanie na energię w perspektywie do 2000 r. uznano, że potrzebną energię elektryczną mogą dostarczyć elektrownie jądrowe. W związku z tym, w 1972 r. Prezydium Rządu podjęło decyzję o wybudowaniu elektrowni jądrowej. Następnie w 1982 r. rozpoczęto budowę Elektrowni Jądrowej Żarnowiec. Jednak na skutek przemian gospodarczych i politycznych na przełomie lat osiemdziesiątych i dziewięćdziesiątych, a także w związku z awarią elektrowni jądrowej w Czarnobylu, rząd podjął decyzję o zaprzestaniu budowy i likwidacji elektrowni w Żarnowcu.

Okres lat 1990-2002 był okresem przemian strukturalnych przemysłu w Polsce. Produkcja w przemy-

śle energochłonnym zmniejszała się, co skutkowało stabilizacją zapotrzebowania na energię elektryczną. Jednakże już w 2003 r. odnotowano 3,2% wzrost zapotrzebowania na energię, który w 2004 r. wzrósł o kolejne 2,5%⁶⁾.

W 2001 r. weszła w życie ustawa z 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe⁷⁾, która jest najważniejszym dokumentem regulującym sprawy związane z bezpieczeństwem jądrowym w Polsce. Określa ona m.in. działalność w zakresie pokojowego wykorzystywania energii jądrowej związanej z rzeczywistym i potencjalnym narażeniem na promieniowanie jonizujące od sztucznych źródeł promieniotwórczych, materiałów jądrowych, urządzeń wytwarzających promieniowanie jonizujące, odpadów promieniotwórczych i wypalonego paliwa jądrowego, organy właściwe w sprawach bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej, a także zasady odpowiedzialności cywilnej za szkody jądrowe. Poza tym w ustawie tej przewidziano nakładanie kar pieniężnych za naruszenie przepisów dotyczących bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej oraz tryb ich nakładania.

1 maja 2004 r. Polska przystąpiła do Unii Europejskiej, co w konsekwencji wiązało się z dostosowaniem się polskiej energetyki do warunków funkcjonowania Unii Europejskiej, w szczególności w zakresie swobodnej konkurencji i ochrony środowiska, czego wyrazem było pojawienie się we wspomnianej powyżej „Polityce energetycznej Polski do 2025 r.” planu rozwoju energetyki jądrowej, którego kontynuacją jest projekt „Polityki energetycznej Polski do 2030 r.”. Konieczność sformułowania nowej polityki energe-

⁶⁾ S. Chwaszczewski, *Energetyka jądrowa w polityce energetycznej Polski*, Fizyka w szkole 5/2006.

⁷⁾ Ustawa z 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe (Dz. U. z 2007 r. Nr 42, poz. 276).

⁵⁾ http://www.paa.gov.pl/dokumenty/badania_pentor_2006.ppt.

tycznej wyniknęła m.in. z przyjęcia przez Radę Europejską w marcu 2007 r. „Planu Działań na lata 2007-2009: Polityka Energetyczna dla Europy” stanowiącego o przyszłości europejskiej polityki energetycznej, w której to Polska będzie aktywnie uczestniczyć.

Według powyższego projektu, bez wykorzystania w przyszłości energetyki jądrowej nie będzie możliwości spełnienia prawnych wymagań ekologicznych narzuconych przez UE, a co się z tym wiąże, obniżenia poziomu zanieczyszczenia środowiska. Wytwarzanie energii elektrycznej w oparciu o nowoczesne technologie jądrowe nie powoduje bowiem emisji gazów cieplarnianych oraz promieniowania radioaktywnego do otoczenia. Ponadto rozwój energetyki jądrowej w Polsce może stać się istotnym elementem dywersyfikacji dostaw paliw i energii elektrycznej, co bezpośrednio wiąże się ze wzrostem bezpieczeństwa energetycznego kraju.

Zgodnie z projektem „Polityki energetycznej Polski do 2030 r.”, proces wdrażania energetyki jądrowej potrwałby minimum od 12 do 15 lat i głównie opierałby się na wynikach rzetelnych analiz ekonomicznych, ekologicznych i społecznych uzasadniających konieczność i określających warunki rozwoju tej technologii w Polsce w sposób bezpieczny, czysty ekologicznie i ekonomicznie konkurencyjny wobec innych technologii.

Pierwszym etapem budowy elektrowni jądrowej w Polsce powinien być wybór sprawdzonej konstrukcji jądrowego bloku energetycznego, którego konstrukcja i parametry powinny odpowiadać wymogom European Utilities Requirements⁸⁾. Jak oceniają eksperci Państwowej Agencji Atomistyki najlepszym wyborem byłyby bloki jądrowe z reaktorami lekkowodnymi, czyli PWR lub BWR.

Z analiz wynika, że reaktor typu **PWR** (ciśnieniowy reaktor wodny) należy do grupy reaktorów lekkowodnych LWR. Wytworzone w nim ciepło doprowadza się do wytwornicy pary za pomocą wody pod wysokim ciśnieniem, co uniemożliwia wystąpieniu wrzenia w obiegu chłodzenia rdzenia. Lekka woda opływająca rdzeń jest jednocześnie chłodziwem, moderatorem i reflektorem. Natomiast w reaktorze **BWR** (reaktor wodny wrzący) woda chłodząca reaktor pełni tu rolę zarówno moderatora, jaki i czynnika roboczego w cyklu parowo-wodnym. Jej odparowanie następuje bezpośrednio w rdzeniu reaktora, a po osuszeniu zostaje wykorzystana do napędzania turbin generatora.

Warto zauważyć, iż ze względu na stosowanie we współczesnych rozwiązaniach systemów barier ochronnych wraz z systemami bezpieczeństwa czynnego, w ciągu pół wieku eksploatacji elektrowni jądrowych

nie doszło do awarii zagrażającej życiu lub zdrowiu ludności zamieszkałej w okolicy elektrowni. Należy także pamiętać, że awaria w Czarnobylu nie może być uważana za reprezentatywną dla elektrowni jądrowych istniejących obecnie, ponieważ reaktor typu RBMK pracujący w Czarnobylu był zasadniczo inny niż wszystkie typy reaktorów z moderatorem wodnym, wymienione powyżej, które budowane są w Stanach Zjednoczonych oraz w Europie. W wymienionych typach reaktorów moderowanych wodą, częściowe odparowanie wody powoduje wygaszenie reakcji rozszczepienia i wyłączenie reaktora. Z kolei przyczyną wybuchu reaktora jądrowego w Czarnobylu było przegrzanie się paliwa jądrowego, co spowodowało pożar grafitu w rdzeniu reaktora, czyli skutek awarii moc reaktora RBMK wzrosła zamiast zmaleć. Dodatkowo, wady konstrukcyjne spowodowały przejściowy wzrost mocy w momencie zrzutu prętów bezpieczeństwa tak, że w chwili awarii zamiast wyłączenia reaktora operatorzy spowodowali gwałtowny wzrost jego mocy do wartości 1000-krotnie większej od normalnej pełnej mocy projektowej⁹⁾. Trzeba zaznaczyć także, że czarnobylski reaktor, w przeciwieństwie do wykorzystywanych obecnie, był pozbawiony obudowy ochronnej, która w razie awarii reaktora powstrzymywałaby uwolnienie się substancji radioaktywnych na zewnątrz, a wskutek utrzymywania jego technologii w tajemnicy przez władze rosyjskie, brak było wiedzy o możliwym przebiegu i skutkach awarii.

Kolejnym etapem budowy elektrowni jądrowej powinno być stworzenie odpowiedniego zaplecza organizacyjnego energetyki jądrowej, czyli diagnostyki stanu i bazy remontowej części jądrowej elektrowni, obiektów gospodarki odpadami promieniotwórczymi i wypalonym paliwem, a także zaplecza szkoleniowego kadr oraz zaplecza naukowego. Niestety w Polsce brakuje specjalistów w zakresie energetyki jądrowej, kadr szkoleniowych oraz ludzi, którzy w sposób kompetentny mogliby prowadzić rozmowy z potencjalnymi wykonawcami elektrowni. Dlatego też do budowy reaktora jądrowego, a nawet początkowo do jego obsługi, niezbędne będzie nawiązanie współpracy z podmiotami zagranicznymi mającymi doświadczenie w energetyce jądrowej. Trzeba też pamiętać, iż ewentualne wybudowanie elektrowni będzie wymagało poprzedniego opracowania podstaw prawnych dla takiej inwestycji, w związku z czym należałoby zaktualizować obecnie obowiązujące prawo atomowe, przygotować lub uaktualnić niezbędne elementy systemu nadzoru i kontroli funkcjonowania obiektów jądrowych oraz systemu zabezpieczeń i kontroli fizycznej materiałów jądrowych, a także procedur postępowania na wypadek nadzwyczajnych zagrożeń radiacyjnych.

⁸⁾ European Utility Requirement (EUR), Volume 3 Assessment for AP1000, 13th International Conference on Nuclear Engineering, Beijing, China, May 16-20 2005, www.ansaldo-nucleare.it/TPap03005/NNPP/NPP_36.pdf.

⁹⁾ A. Strupczewski, *Bezpieczeństwo energetyki jądrowej*, „Energetyka i Ekologia”, październik 2005 r., www.e-energetyka.pl.

We wrześniu 2007 r. Polska została przyjęta do Globalnego Partnerstwa Energii Jądrowej (Global Nuclear Energy Partnership). Jest to organizacja założona w 2005 r. z inicjatywy Stanów Zjednoczonych przez Francję, Japonię, Chiny, Rosję i Stany Zjednoczone, działająca wspólnie z Międzynarodową Agencją Energii Atomowej. Celem tej organizacji jest zwiększenie globalnego bezpieczeństwa energetycznego oraz budowa wzmocnionego systemu kontroli materiałów jądrowych, a także opracowanie nowoczesnych technologii recyklingu paliwa jądrowego. Dzięki temu członkostwu, Polska będzie miała możliwość współpracy z najlepszymi ośrodkami naukowo-badawczymi krajów założycielskich oraz otrzyma pomoc przy budowie infrastruktury energetyki jądrowej. Polska liczy zwłaszcza na pomoc przy opracowaniu systemu prawnego dotyczącego energetyki jądrowej, a także przy organizacji szkoleń i współpracy naukowej w zakresie badań nad technologiami jądrowymi.

Nie możemy także zapomnieć o korzyściach energetyki jądrowej związanej z kosztem wytwarzania energii elektrycznej w elektrowniach jądrowych, który już dziś jest w większości krajów niższy od kosztów energii z elektrowni węglowych i gazowych. Bardzo wysoka koncentracja energii zawartej w paliwie jądrowym przy relatywnie dużych nakładach inwestycyjnych powoduje, że udział kosztów paliwa w elektrowni jądrowej jest bardzo mały. Stąd też niska wrażliwość kosztu energii elektrycznej z elektrowni jądrowej na koniunkturalne wahania cen surowców energetycznych¹⁰.

Podstawowym problemem energetyki jądrowej jest zagospodarowanie odpadów promieniotwórczych w sposób nieszkodzący ludzkiemu zdrowiu i środowisku naturalnemu. Obecnie na świecie najczęściej stosowane jest składowanie odpadów promieniotwórczych w odpowiednio skonstruowanych pojemnikach składowanych w sztolniach wyeksploatowanych kopalń.

Jednakże powodzenie programu rozwoju energetyki atomowej w Polsce zależy przede wszystkim od uzyskania odpowiedniego poparcia społecznego dla tej technologii. Negatywne doświadczenie z zatrzymaniem budowy Elektrowni Jądrowej Żarnowiec oraz awaria reaktora w Czarnobylu nie powinny odgrywać obecnie decydującej roli.

W Polsce strach przed energetyką jądrową wynika przede wszystkim z niskiego poziomu wiedzy o zasadach działania reaktora jądrowego, naturze promieniowania radioaktywnego, metodach i skuteczności ochrony radiologicznej, realnym zagrożeniu wybuchem jądrowym w elektrowni jądrowej. Strach ten jest wynikiem zaniedbania edukacji społeczeństwa w tym zakresie po przerwaniu budowy Elektrowni Jądrowej Żarnowiec i przyjęcia założenia, że już nie będzie powrotu do tej technologii.

Polskie społeczeństwo obawia się energetyki jądrowej z paru podstawowych powodów m.in. ze strachu przed awarią reaktora jądrowego, która mogłaby spowodować skutki podobne do tych w Czarnobylu, co wiąże się bezpośrednio z brakiem znajomości statystyk wskazujących, że konwencjonalna energetyka spowodowała znacznie więcej chorób i wypadków niż energetyka jądrowa, a także z braku wiedzy na temat działania reaktora jądrowego. Poza tym boimy się szkodliwości promieniowania jądrowego oraz trudności w składowaniu odpadów radioaktywnych.

W powyższe argumenty będące przeciwko rozwojowi energetyki jądrowej w naszym kraju wierzy bardzo duża część społeczeństwa, a głównymi przyczynami tego są: niedoinformowanie oraz brak wiedzy na temat atomistyki, a także konserwatyzm i strach przed wszystkim, co nowe.

Jednakże nie uda się skutecznie rozwiązać tych obaw, jeśli nie pozyska się większej ilości zwolenników energetyki jądrowej wśród polityków, przede wszystkim o orientacji ekologicznej. Wiadomo, że niektórzy politycy swoją promocję budowali na deklaracjach, że są przeciwnikami energetyki jądrowej i w ten sposób zdobywali swoich zwolenników spośród ludzi obawiających się o swoje bezpieczeństwo. Jednak w miarę szerzenia się wiedzy o energetyce jądrowej w społeczeństwie, coraz trudniej będzie dotrzeć do wyborców z demagogicznymi wypowiedziami. Dlatego też duża rola w wyjaśnieniu często trudnych zagadnień bezpieczeństwa jądrowego będzie spoczywać na publicystach, zajmujących się zagadnieniami energetyki jądrowej.

Reasumując, dla zapewnienia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej przy rosnącym na nią zapotrzebowaniu krajowych odbiorców niezbędna będzie w przyszłości rozbudowa krajowych źródeł wytwórczych. Przy ograniczonych możliwościach wykorzystania źródeł energii odnawialnej i wobec potrzeby dywersyfikacji źródeł energii pierwotnej, rozwój krajowego sektora wytwórczego powinien się zacząć od rozmów nie tylko o technologiach węglowych, ale także o energetyce jądrowej i odnawialnej oraz o efektywności energetycznej (oszczędzanie energii elektrycznej). Ponadto należy rzetelnie pokazać społeczeństwu zalety, jak i wady energetyki jądrowej, a wówczas nie będzie miejsca na stereotypy i podsycanie strachu. Jednakże należy do tego podejść rozsądnie bez nadmiernej dywagacji.

*Autorka jest byłym
pracownikiem
Biura Prawnego URE*

¹⁰ J. Malko, *Energetyczna strategia Unii Europejskiej, „Wokół Energetyki” nr 3/2006.*

POLITYKA ENERGETYCZNA PAŃSTWA JAKO SEKTOROWA POLITYKA ADMINISTRACYJNA

prof. dr hab. Michał A. Waligórski

1. Politykę energetyczną można zaliczyć do polityki administracyjnej. Ukształtowane w tradycji europejskiej pojęcie polityki administracyjnej oznaczało umiejętność, a także wiedzę o ulepszaniu administracji. Polityka administracyjna obejmowała bowiem znajomość celów, jakie należało stawiać przed administracją w istniejących warunkach, trafny wybór środków i sposobów ich osiągania, ocenę rezultatów oraz wszelkich uwarunkowań, jakie sprzyjały lub utrudniały działanie administracji¹⁾. Politykę administracyjną realizują określone podmioty administracji publicznej. Przy realizacji celów polityki administracyjnej podmioty te korzystają ze specyficznych metod i form zastrzeżonych przez obowiązujący system prawa dla organów administracji publicznej.

Należy zwrócić uwagę, iż polityka administracyjna może być ujmowana zarówno jako program działania dla całej administracji publicznej, jak również jako programy dla poszczególnych sfer działania administracji publicznej. Polityka administracyjna bada cele i programy administracji, zajmuje się oceną i weryfikacją tychże celów i programów ustalonych dla poszczególnych działów administracji publicznej oraz wskazuje rozwiązania w zakresie stosowanych metod i instrumentów koniecznych do osiągnięcia wyznaczonych celów. Z kolei w ramach ogólnej polityki administracyjnej można wyodrębnić poszczególne jej działy odnoszące się do sfer działania administracji publicznej. W ramach tych zasadniczych grup polityk administracyjnych można jeszcze wskazać polityki szczegółowe i sektorowe, stanowiące instrumenty ich realizacji.

Politykę administracyjną można jednak pojmować jeszcze inaczej, jako swego rodzaju politykę prawa dotyczącą administracji. Chodzi tu wówczas albo o przenikanie za pomocą przepisów prawnych określonych programów dla administracji, albo też o to, że zasady polityki administracyjnej (programy stanowiące dla administracji) mogą być podstawą do interpretacji norm obowiązujących w administracji. Wreszcie wnioski wyciągane w ramach oceny (wartościowania) w obrębie polityki administracyjnej mogą być skierowane m.in. do ustawodawcy, jeśli mają charakter wniosków *de lege ferenda*. Chodzi tu za-

tem o odpowiedź na pytanie, jak zmieniać obowiązujące prawo, by administracja mogła skutecznie realizować nałożone na nią zadania.

Polityka administracyjna w demokratycznym państwie prawa musi brać pod uwagę m.in. liberalizm w systemie gospodarczym (gospodarkę rynkową), przestrzeganie praw jednostki, ich swobód politycznych i gospodarczych, uznania szczególnej roli własności prywatnej itp. Polityka administracyjna jest w określonym sensie konsekwencją wzrostu ingerencji państwa w sferę gospodarczą, socjalną, ekologiczną itp. Z uwagi na treść polityki mówimy zatem o polityce gospodarczej, socjalnej, ekologicznej itp. I tak np. polityka gospodarcza państwa polega na określaniu celów gospodarczych i środków oraz metod działania zmierzających do ich osiągnięcia w oparciu o zasady racjonalnej gospodarki. Z kolei polityka administracyjna interesuje się również tymi dziedzinami o tyle, o ile realizuje je administracja publiczna.

2. Istotnym elementem polityki administracyjnej w sferze gospodarki jest utrzymywanie zasady wolności gospodarczej a wyjątkowo stosowanie instrumentów reglamentacji i policji administracyjnej. Polityka gospodarcza państwa, będąca polityką zasadniczą (ogólną), realizowana jest poprzez polityki szczegółowe i sektorowe. Taką polityką sektorową jest polityka energetyczna państwa²⁾. Podstawę prawną kształtowania i realizacji polityki energetycznej stanowi ustawa z 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2006 r. Nr 89, poz. 625 ze zm. – zwana dalej u-Pe). U-Pe stanowi obszar ustawowego kształtowania polityki energetycznej, która oznacza możliwość oceny i wyboru przez administrację metod i środków. Ustawa określa m.in. główne cele społeczno-gospodarcze, które mają być osiągnięte przez politykę energetyczną, wyznacza tryb kształtowania założeń tej polityki, organy odpowiedzialne za jej prowadzenie oraz zakres ich działania (cele, zadania, kompetencje), a także sposób postępowania podmiotów, wobec których jest prowadzona polityka energetyczna. Celem polityki energetycznej

1) J. Jeżewski, *Polityka administracyjna. Zagadnienia podstawowe*, w: red. J. Boć, *Administracja publiczna*, Kolonia Limited 2003, s. 301.

2) Zdaniem E. Kosińskiego, *Środki prawne regulacji sektora gazu ziemnego Unii Europejskiej*, w: *Środki prawne publicznego prawa gospodarczego*, red. L. Kieres, Kolonia Limited 2007, s. 124, w chwili obecnej trudno jeszcze mówić o prawdziwie wspólnej polityce energetycznej w ramach Wspólnoty Europejskiej.

państwa jest zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego kraju, wzrostu konkurencyjności gospodarki i jej efektywności energetycznej, a także ochrony środowiska.

3. Polityka energetyczna państwa może być realizowana także za pomocą instrumentów prawnych i finansowych określonych w ustawie z 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz. 1658). W rozumieniu ustawy politykę rozwoju stanowi zespół wzajemnie powiązanych działań podejmowanych i realizowanych w celu zapewnienia trwałego i zrównoważonego rozwoju kraju oraz spójności społeczno-gospodarczej i terytorialnej, w skali krajowej, regionalnej lub lokalnej, w szczególności m.in. w zakresie tworzenia i modernizacji infrastruktury społecznej i technicznej, wspierania rozwoju przedsiębiorczości i wzrostu gospodarczego oraz zwiększania konkurencyjności gospodarki (art. 2).

Polityka rozwoju prowadzona jest w skali kraju przez Radę Ministrów, w skali regionu przez samorząd województwa, a w skali lokalnej przez samorząd powiatowy i gminny. Politykę rozwoju prowadzi się przede wszystkim na podstawie strategii rozwoju, którymi są: 1) strategia rozwoju kraju, obejmująca okres co najmniej 7 lat i przyjmowana w trybie ustawy; 2) strategię sektorowe; 3) strategię rozwoju województw oraz strategię ponadregionalne obejmujące obszar więcej niż jednego województwa; 4) strategię rozwoju lokalnego, w tym strategię rozwoju powiatów oraz strategię rozwoju gmin. Nadto polityka rozwoju może być prowadzona na podstawie instrumentów prawnych i finansowych określonych w odrębnych przepisach. Strategia rozwoju kraju uwzględnia kierunki rozwoju zawarte w dokumentach strategicznych oraz politykach Unii Europejskiej.

Gdy chodzi zaś o strategię sektorową, powinna być ona zgodna ze strategią rozwoju kraju i w zasadzie nie powinna wykraczać poza okres nią objęty. Jest ona dokumentem planistycznym, zawierającym w szczególności: 1) diagnozę sytuacji w odniesieniu do sektora objętego programowaniem strategicznym; 2) prognozę trendów rozwojowych w okresie objętym strategią; 3) określenie celów strategicznych polityki rozwoju w danym zakresie; 4) określenie kierunków interwencji podmiotów ją prowadzących oraz, o ile będzie to przewidziane, określenie kierunków wspierania rozwoju regionów środkami pochodzącymi z budżetu państwa lub ze źródeł zagranicznych.

Projekt strategii sektorowej opracowuje oraz uzgadnia właściwy minister i przedkłada go ministrowi właściwemu do spraw rozwoju regionalnego, który go opiniuje pod względem zgodności z obowiązującą strategią rozwoju kraju a następnie przedstawia Radzie Ministrów. W przypadku negatywnej opinii Rada Ministrów podejmuje sama decyzję w tej sprawie. Strategia sektorowa jest przyjmowana przez Radę Ministrów w drodze uchwały, podobnie jak polityka energetyczna państwa.

4. Projekt polityki energetycznej przygotowuje minister właściwy do spraw gospodarki, zaś Rada Ministrów politykę energetyczną „przyjmuje” (tak stanowi przepis art. 15a ust. 1 u-Pe) w formie uchwały publikowanej przez tegoż Ministra w Monitorze Polskim. Polityka energetyczna państwa określa w szczególności: 1) bilans paliwowo-energetyczny kraju; 2) zdolności wytwórcze krajowych źródeł paliw i energii; 3) zdolności przesyłowe, w tym połączenia transgraniczne; 4) efektywność energetyczną gospodarki; 5) działania w zakresie ochrony środowiska; 6) rozwój wykorzystania odnawialnych źródeł energii; 7) wielkości i rodzaje zapasów paliw; 8) kierunki restrukturyzacji i przekształceń własnościowych sektora paliwowo-energetycznego; 9) kierunki prac naukowo-badawczych; 10) współpracę międzynarodową. Polityka energetyczna jest opracowywana co cztery lata zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju kraju i zawiera: 1) ocenę realizacji polityki energetycznej państwa za poprzedni okres; 2) część prognozy obejmującą okres nie krótszy niż 20 lat; 3) program działań wykonawczych na okres 4 lat zawierający instrumenty jego realizacji. Ów program działań wykonawczych może być ustalany za pomocą polityk szczegółowych, takich jak np. polityki koncesjonowania działalności przedsiębiorstw energetycznych, polityki inwestycyjnej, polityki efektywności energetycznej, polityki cenowej, polityki w zakresie obowiązkowych zapasów paliw, polityki przekształceń własnościowych w sektorze energetycznym itp., które stanowią zarazem instrumenty jego realizacji³⁾.

5. Kwestią wysoce wątpliwą jest moc wiążąca polityki energetycznej, skoro z przepisu art. 93 Konstytucji RP wynika, iż uchwały Rady Ministrów mają charakter wewnętrzny i obowiązują tylko jednostki organizacyjne podległe organowi wydającemu te akty. Zdaniem A. Walaszek-Pyziół u-Pe przechodzi jakby do porządku nad art. 93 Konstytucji, nakładając wyraźnie na wymienione w niej organy obowiązek respektowania polityki energetycznej przy wykonywaniu przypisanych im kompetencji. Dotyczy to np. gmin w zakresie planowania zaopatrzenia w ciepło, gaz i energię elektryczną (tu nadto wymóg opiniowania projektu założeń do planu przez samorząd województwa w zakresie zgodności z polityką energetyczną) oraz oświetlenia miejsc publicznych i dróg, które musi być zgodne z polityką energetyczną państwa. Nadto projekt założeń wymaga zaopiniowania przez samorząd województwa w zakresie koordynacji współpracy z innymi gminami.

W doktrynie prawa administracyjnego wielokrotnie podkreślano wieloznaczność pojęcia koordynacji, a w szczególności brak sprecyzowania jego znaczenia prawnego. W literaturze przede wszystkim wskazuje się na znaczenie prakseologiczne koordynacji oraz znaczenie ściśle prawne. Chodzi tu głównie

³⁾ Polityki te wymieniał zmieniony art. 15 ustawy.

o odróżnienie właściwych działań koordynacyjnych, podejmowanych w ramach nadzoru od tych działań, które podejmowane są w ramach kierownictwa. Ogólnie rzecz ujmując celem działalności koordynacyjnej jest zharmonizowanie działań różnych jednostek czy zespołów jednostek dla osiągnięcia zamierzonych celów. Nie wydaje się jednak zasadne utożsamianie koordynacji ze współdziałaniem czy też współpracą, tak jak to czyni przepis art. 19 ust. 5 u-Pe używając pojęcia „koordynacja współpracy”.

Rada gminy uchwała założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe, rozpatrując jednocześnie wnioski, zastrzeżenia i uwagi zgłoszone w czasie wyłożenia projektu do publicznego wglądu (art. 19 ust. 8 u-Pe). Projekt założeń opracowuje wójt, burmistrz albo prezydent miasta dla obszaru gminy lub jej części. W projekcie założeń zamieszcza się: 1) ocenę stanu aktualnego i przewidywanych zmian zapotrzebowania na ciepło, gaz i elektryczność; 2) przedsięwzięcia racjonalizujące użytkowanie tych mediów; 3) możliwość wykorzystania istniejących nadwyżek i lokalnych zasobów paliw i energii; 4) zakres współpracy z innymi gminami. Projekt założeń wyklada się do publicznego wglądu na okres 21 dni, powiadamiając o tym w sposób przyjęty zwyczajowo w danej miejscowości (art. 19 u-Pe). Wobec braku pełnego uregulowania procedury uchwalania założeń do planu w przepisach u-Pe, powinny mieć odpowiednio zastosowanie przepisy ustawy z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717 ze zm.). Wszakże i tu chodzi o określenie polityki gminy, tyle że polityki przestrzennej. Wójt, burmistrz albo prezydent miasta, po podjęciu przez radę gminy uchwały o przystąpieniu do sporządzenia projektu założeń do planu, powinien ogłosić w prasie miejscowej oraz przez obwieszczenia, a także w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości o podjęciu uchwały o przystąpieniu do sporządzenia projektu założeń planu, określając formę, miejsce i termin składania wniosków, zastrzeżeń i uwag dotyczących założeń, nie krótszy niż 21 dni od dnia ogłoszenia, a następnie ogłosić w podobny sposób o wyłożeniu projektu założeń do publicznego wglądu na co najmniej 30 dni oraz organizować w tym czasie dyskusję publiczną nad przyjętymi w tym projekcie założeń rozwiązaniami. Jednocześnie powinien wyznaczyć w tym ogłoszeniu termin wnoszenia wniosków, zastrzeżeń i uwag do projektu założeń, nie krótszy niż 21 dni od dnia zakończenia okresu wyłożenia założeń, a następnie przedstawić radzie gminy do uchwalenia projekt założeń wraz z listą wniosków, zastrzeżeń i uwag zgłoszonych podczas wyłożenia projektu do publicznego wglądu.

Uchwała rady gminy w tej materii podjęta bez opinii samorządu województwa lub nie uwzględniająca w całości lub choćby w części opinii samorządu jest uchwałą sprzeczną z prawem (art. 18 ust. 2 u-Pe),

a przez to nieważną. Nadto samorząd województwa bada zgodność uchwalonych przez radę gminy planów zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe z polityką energetyczną państwa (art. 17 u-Pe) w przypadku, gdy plany przedsiębiorstw energetycznych nie zapewniają realizacji założeń do planu. Wynikiem badania może być stwierdzenie czy plany te są zgodne z uchwalonymi uprzednio przez radę gminy założeniami, w tym z polityką energetyczną. Do badania i opiniowania przez organy samorządu województwa rozstrzygnąć samorządu gminnego mają zastosowanie przepisy art. 80a ustawy z 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1590). Z kolei organem odpowiedzialnym za wykonywanie polityki rządu na obszarze województwa jest wojewoda, który zgodnie z przepisem art. 15 pkt 3 ustawy z 5 czerwca 1998 r. o administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2001 r. Nr 80, poz. 872 ze zm.), dostosowując do miejscowych warunków szczegółowe cele tej polityki w zakresie i na zasadach przewidzianych w ustawach – m.in. kontroluje wykonanie wynikających stąd zadań. W przypadku naruszenia prawa przez samorząd województwa (np. w przypadku niewydania opinii) czy przez samorząd gminny (np. nieuwzględnienie opinii) mają odpowiednio zastosowanie przepisy o nadzorze wojewody nad działalnością samorządu województwa (art. 78-83), bądź nadzorze wojewody nad działalnością samorządu gminnego (art. 85-98 ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym – Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.).

Mamy tu więc do czynienia ze szczególną konstrukcją normatywną: moc wiążąca polityki energetycznej dla wskazanych w ustawie podmiotów wynika nie z jej charakteru prawnego (jako uchwały rządu), ale z mocy przepisów samej ustawy⁴.

6. Koordynowanie realizacji polityki energetycznej należy do Ministra Gospodarki. Ustawa nie wskazuje jednakże prawnych instrumentów tej koordynacji. Zdaniem M. Walaszek-Pyziół należy przyjąć, iż skoro owo koordynowanie jest zadaniem Ministra Gospodarki, a nie jego kompetencją, to może być ono realizowane jedynie za pomocą form niewładczych i przybierać postać różnego rodzaju niewiążących opinii, zaleceń, mediacji itp., mających na celu uzgodnienie (harmonizację) działań innych podmiotów zaangażowanych w realizację polityki energetycznej⁵. Trzeba jednakże zwrócić uwagę, iż przy koordynacji organ koordynujący za-

⁴ A. Walaszek-Pyziół, *Kształtowanie i realizacja polityki energetycznej państwa na gruncie ustawy Prawo energetyczne (podmioty i instrumenty)*, Acta Universitatis Wratislaviensis No 2154, Prawo CCLXVI, Wrocław 1999, s. 413.

⁵ A. Walaszek-Pyziół, W. Pyziół, *Prawo energetyczne. Komentarz*, Warszawa 1999, s. 56; także A. Lipiński, *Niektóre problemy nowego prawa energetycznego*, PUG 1998, nr 5, s. 2.

zwyczaj posiada pewną nadrzędność czy uprawnienia władcze wobec podmiotów, których działanie ma być skoordynowane. Co się zaś tyczy pojmowania terminów „zadania” i „kompetencje”, to były one sporne w literaturze⁶⁾ i używane w różnych znaczeniach również w ustawodawstwie. Z innych zadań Ministra Gospodarki w zakresie polityki energetycznej można tu wskazać określanie szczegółowych warunków planowania i funkcjonowania systemów zaopatrzenia w paliwa i energię; nadzór nad bezpieczeństwem zaopatrzenia w gaz i energię elektryczną oraz nadzór nad funkcjonowaniem krajowych systemów energetycznych; współdziałanie z wojewodami i samorządami terytorialnymi w sprawach planowania i realizacji systemów zaopatrzenia w paliwa i energię oraz koordynowanie współpracy z międzynarodowymi organizacjami rządowymi (art. 12 ust. 1 pkt 1-5).

Najbardziej problematyczne zadania nakłada na Ministra Gospodarki przepis art. 12 ust. 1 pkt 3 w zakresie sprawowania nadzoru nad bezpieczeństwem zaopatrzenia w gaz i energię elektryczną oraz nadzór nad funkcjonowaniem krajowych systemów energetycznych. Wskazane uregulowanie koresponduje z postanowieniami zawartymi w art. 9 ust. 2 pkt 1 ustawy z 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (tj. Dz. U. z 2007 r. Nr 65, poz. 437 ze zm.), wedle którego do ministra właściwego do spraw gospodarki należą sprawy „funkcjonowania krajowych systemów energetycznych, z uwzględnieniem zasad racjonalnej gospodarki i potrzeb bezpieczeństwa energetycznego kraju”. Zdaniem A. Walaszek-Pyziół podstawową wątpliwość, jaką budzi omawiane unormowanie, sprowadza się do tego, iż nie wiadomo, na czym polegać ma ten nadzór. Przyjmując, że termin „nadzór” oznacza stosunek prawny istniejący między podmiotem nadzorującym a podmiotem nadzorowanym, którego treścią jest uprawnienie do władczego (tzn. w trybie indywidualnych aktów administracyjnych) oddziaływania podmiotu nadzorującego nad działalnością podmiotu nadzorowanego twierdzi, iż nadzór może być sprawowany wobec „kogoś”, a nie wobec „czegoś” zaś stosunek nadzoru musi być, przynajmniej w określonym stopniu, skonkretyzowany przez ustawę, tzn. musi określać rodzaj dopuszczalnych środków nadzoru, jak również przesłanki i kryteria ich stosowania (np. celowość, zgodność z prawem)⁷⁾. Należy jednakże zauważyć, iż pojęcie nadzoru występuje w tekstach normatywnych w wielu różnych znaczeniach i zawiera różną treść prawną. Będąc pojęciem treściowo niejednolitym nadzór jako narzędzie interpretacyjne powinien być zatem używany jedynie w odniesieniu do konkretnej instytu-

cji ze świadomością swoistości jej tylko właściwych elementów⁸⁾. Ogólne przyjmowanie pojęcia nadzoru jako instytucji zawierającej element kontroli i element władztwa może tu być zwodnicze, bowiem w różnych rodzajach nadzoru elementy te przybierają różną postać, a przenoszenie ustaleń teoretycznych dotyczących jednego rodzaju nadzoru (np. nadzoru resortowego) na inny jego rodzaj (np. nadzór budowlany) prowadzi do pomieszania pojęć i oczywistych błędów interpretacyjnych⁹⁾.

Gdy zaś chodzi o zadanie Ministra Gospodarki polegające na „określaniu szczegółowych warunków planowania i funkcjonowania systemów zaopatrzenia w paliwa i energię, w trybie i zakresie ustalonych w ustawie”, to z przepisów ustawy wynika, że owo „określanie” następuje wyłącznie w drodze rozporządzeń wykonawczych, wydawanych na podstawie delegacji zawartych w innych przepisach ustawy. I tak np. obowiązek Ministra Gospodarki uwzględnienia polityki energetycznej państwa przy korzystaniu z przypisanych mu kompetencji prawotwórczych zawiera przepis art. 9a ust. 10.

7. Podmioty realizujące politykę administracyjną to przede wszystkim organy administracji publicznej. W zakresie interesującej nas polityki energetycznej organem tym jest Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, który reguluje działalność przedsiębiorstw energetycznych zgodnie z u-Pe i polityką energetyczną państwa, zmierzając do równoważenia interesów przedsiębiorstw energetycznych i odbiorców paliw i energii (art. 23 ust. 1). Środki, za pomocą których realizuje się politykę administracyjną są różnorodne i mają zarówno charakter prawny jak i pozaprawny. I tak np. Prezes URE określa w dokumentacji przetargowej kryteria oceny ofert na budowę nowych mocy wytwórczych energii elektrycznej lub realizację przedsięwzięć zmniejszających zapotrzebowanie na tę energię a dokonując wyboru oferty kieruje się m.in. polityką energetyczną państwa (art. 16a ust. 5 pkt 1 u-Pe). Do środków prawnych zaś należy zaliczyć przede wszystkim kompetencje Prezesa URE w zakresie udzielenia, odmowy udzielenia, zmiany i cofania koncesji (art. 23 ust. 2 pkt 1). W sposób wyraźny wskazywał na to uchylony ust. 4 art. 33 u-Pe stwierdzający, iż przy podejmowaniu decyzji o wydaniu koncesji bierze się pod uwagę interes społeczny i założenia polityki energetycznej państwa, zaś założenia polityki energetycznej powinny określać w szczególności m.in. politykę koncesjonowania działalności przedsiębiorstw energetycznych (uchylony pkt 9 art. 15 u-Pe).

⁸⁾ T. Kocowski, *Akty bieżącego nadzoru reglamentacyjnego*, w: *Środki prawne publicznego prawa gospodarczego*, red. L. Kieres, Kolonia Limited, 2007, s. 73.

⁹⁾ A. Chelmoński, *Nadzór policyjny i reglamentacyjny w administracyjnym prawie gospodarczym*, w: A. Borkowski, A. Chelmoński, M. Guziński, K. Kiczka, L. Kieres, T. Kocowski, *Administracyjne prawo gospodarcze*, Wrocław 2003, s. 456.

⁶⁾ W. Góralczyk, *Zasada kompetencyjności w prawie administracyjnym*, Warszawa 1986, s. 27.

⁷⁾ A. Walaszek-Pyziół, *Kształtowanie*, op. cit. s. 415.

Prezes URE dysponuje określonym zakresem uznania administracyjnego, jak również jest uprawniony do ustalania szczególnych, indywidualnych warunków wykonywania działalności koncesjonowanej, nieokreślonych ściśle przez przepis prawa¹⁰). Ta szczególna pozycja koncedenta wyznaczona jest celami, jakie chce państwo osiągnąć poprzez udzielenie koncesji. Udzielanie bowiem koncesji, jak i wykonywanie przyznanych na jej podstawie uprawnień związane jest ściśle z zadaniami państwa w określonej sferze gospodarczej oraz ze szczególnymi wymogami obowiązującymi państwo przy realizacji tych zadań. Wprowadzenie działalności gospodarczej jest prowadzona przez koncesjonariusza we własnym imieniu i na własne ryzyko, jednakże powinna być zbieżna z zadaniami, jakie państwo realizuje w danej działalności gospodarczej (np. z polityką energetyczną) oraz mieć na uwadze względy bezpieczeństwa państwa (np. bezpieczeństwa energetycznego).

8. Koncesjonowanie paliw gazowych, energii elektrycznej i ciepła jest jednym z podstawowych instrumentów nadzoru państwa nad gospodarką energetyczną¹¹). Koncesji, zgodnie z art. 32 ust. 1, wymaga prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie (z pewnymi wyjątkami): 1) wytwarzania paliw lub energii; 2) magazynowania paliw gazowych i ciekłych; 3) przesyłania lub dystrybucji paliw lub energii; 4) obrotu paliwami lub energią.

Wobec dopuszczenia stosowania do przedsiębiorstw energetycznych, w sprawach nieuregulowanych przepisami u-Pe, przepisów ustawy z 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2007 r. Nr 155, poz. 1095 ze zm., zwana dalej u.s.d.g.) warto zwrócić uwagę na zawartą w przedstawionej regulacji prawnej problematyki koncesjonowania, sferę uznaniowości w działaniu organów koncesyjnych.

Koncesja według rozwiązań przyjętych w u.s.d.g. jest typową decyzją uznaniową¹²), gdyż: 1) normy zawierają pojęcia nieostre i ocenne (np. „interes publiczny”, „zagrożenie obronności lub bezpieczeństwa państwa”), 2) sformułowanie „organ może”, 3) istnieje możliwość określenia przez organ koncesyjny dodatkowych – niż wskazanych w ustawie – wymogów wobec wnioskodawcy (np. uprawnienie żądania dodatkowych informacji) przy jednocześnie nieostrym określeniu ich zakresu, celu zastosowania i kryteriów oceniających ich spełnienie¹³). Prezentowany jest również pogląd, że w wypadku przyznawania koncesji

koncedent wydaje decyzje „uznaniowe”, tzn. okoliczność, że podmiot prawny ubiegający się o przyznanie koncesji spełnia prawem określone wymagania niezbędne dla jej uzyskania, sama przez się nie przesądza o obowiązku organu udzielenia temu podmiotowi koncesji¹⁴). Charakterystyczne dla rozwiązań przyjętych w u.s.d.g. jest właśnie wprowadzenie unormowań umożliwiających uznaniowe kształtowanie sposobu prowadzenia działalności gospodarczej poprzez określenie szczególnych warunków jej wykonywania, obligując przedsiębiorców do ich przestrzegania pod sankcją cofnięcia koncesji. Wprowadzenie ustalonych w ten sposób warunków nie mogą kolidować z przepisami powszechnie obowiązującymi lub normami technicznymi określonymi dla pewnej sfery działalności gospodarczej, jednak zakres uznania pozostawiony poza tymi granicami pozwala na kształtowanie ingerencji państwa w sferze zastrzeżonej dla działalności koncesjonowanej dla zapewnienia realizacji polityki gospodarczej przewidzianej dla określonych rodzajów aktywności gospodarczej. Ingerencja ta odbywa się poprzez stosowanie bezpośrednio instrumentów typu administracyjnego.

Można zatem stwierdzić, iż w pewnych dziedzinach koncesje będzie się uzyskiwać na zasadach odbiegających od ustalonych w u.s.d.g. Dotyczy to w szczególności wymagań, jakie przedsiębiorca ubiegający się o koncesję winien spełniać, właściwości organów, elementów koncesji, obowiązków podmiotu, który uzyskał koncesję oraz sytuacji, w których można ograniczyć bądź cofnąć koncesję.

Pomimo wątpliwości należy przychylić się do stanowiska o związanym charakterze decyzji udzielającej koncesji na działalność energetyczną. Zdaniem M. Spiry takie rozwiązanie, zmierzające do jednoznacznego określenia warunków prawnych przyszłych inwestycji, sprzyja realizacji celów ustawy: rozwojowi konkurencji na rynku energetycznym oraz zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego państwa¹⁵). Trzeba także zwrócić uwagę na pewne mankamenty regulacji koncesjonowania działalności energetycznej. Zdaniem Z. Murasa, zawarte w u-Pe uregulowania w zakresie koncesjonowania przedsiębiorstw energetycznych, nie pozwalają Prezesowi URE skutecznie oddziaływać na te podmioty i wpływać tym samym na kształt rynku, ograniczając działania Prezesa URE zasadniczo do ich identyfikacji. Jeśli proces koncesjonowania ma mieć charakter regulacyjny i umożliwiać Prezesowi URE wpływanie na funkcjonowanie rynku, konieczne jest wzmocnienie jego pozycji w odniesieniu do przedsiębiorstw koncesjonowanych. Potrzebne jest zatem takie unormowanie koncesjonowania, które da-

¹⁰) K. Ziemiński, *Zakres uznaniowości rozstrzygnięć Prezesa URE, w: Prawo energetyczne wobec wyzwań liberalizacji*, Warszawa 2008, s. 29-33.

¹¹) A. Lipiński, *Niektóre problemy nowego prawa energetycznego*, PUG 1998/5/7.

¹²) A. Treła, *Nowe zasady koncesjonowania działalności gospodarczej*, RPEiS 2002/2/97-98.

¹³) Por. R.W. Kaszubski, R. Radzikowski, *Wolność gospodarcza i warunki dopuszczalności jej ograniczeń*, GL 2000/4/8.

¹⁴) Por. R.W. Kaszubski, M. Olczak, *Koncesje a zasada wolności gospodarczej*, GL 1998/7/5.

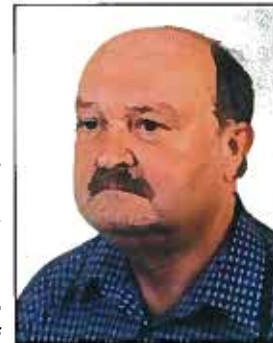
¹⁵) M. Spyra, *Koncesje w prawie energetycznym*, PUG 1998/6/7.

wałoby organowi koncesyjnemu możliwość realizowania w pełni polityki energetycznej państwa (np. udzielanie koncesji z urzędu, wprowadzanie z urzędu zmian w wydanych koncesjach)¹⁶⁾.

Należy podkreślić, iż obszar koncesjonowanej działalności powinien być ograniczony tylko do sfery objętej prawnym monopolem (wyłącznością) państwa, bądź dziedzin o szczególnym znaczeniu ze względu na bezpieczeństwo obywateli lub inny ważny interes publiczny lub wiążący się z własnością państwa. Uzasadnieniem zaś dla dokonywania w dziedzinach koncesjonowanych wyraźnej ingerencji za pomocą typowo administracyjnych metod, powinny być wyłącznie względy ochrony szczególnych interesów gospodarczych państwa, bezpieczeństwa lub obronności kraju i bezpieczeństwa obywateli lub innego ważnego interesu publicznego.

¹⁶⁾ Z. Muras, *Koncesje w prawie energetycznym – zakres dominium państwowego*, w: *Prawo energetyczne wobec wyzwań liberalizacji*, Warszawa 2008, s. 24.

Reasumując należy stwierdzić, że w obecnym stanie prawnym instytucja koncesji, jako odrębnej formy reglamentacji, powinna stać się przedmiotem szczególnej uwagi. W warunkach gospodarki liberalnej koncesja powinna stać się narzędziem interwencji państwa, instrumentem nadzoru nad działalnością o szczególnym znaczeniu dla gospodarki państwa, umożliwiającym władcze wkraczanie w gospodarkę rynkową w sytuacjach zagrożenia dobra ogólnego czy publicznego.

prof. Michał A. Waligórski jest pracownikiem Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu, zatrudnionym w Katedrze Prawa Administracyjnego i Nauki o Administracji

EFEKT CIEPLARNIANY – CO₂?

prof. dr hab. inż. Marian Miłek

Pojęcie „efektu cieplarnianego” stało się dzisiaj jednym z najczęściej używanych haseł, ale jednocześnie chyba najmniej zrozumiałym. W potocznym rozumieniu efekt cieplarniany kojarzy się z emisją CO₂, co jest tylko częściowo zgodne z faktami. Dlatego należy przyrzeć się bliżej procesom, które zachodzą w naszej atmosferze i które skutkują – jak to potwierdzają niektóre obserwacje i wyniki pomiarów, wzrostem temperatury Ziemi.

Zanim jednak zidentyfikujemy zjawiska związane z „efektem cieplarnianym”, przyjrzyjmy się naszemu obiektowi badań. To, co z punktu widzenia tych zjawisk jest najistotniejsze, dzieje się w atmosferze – w otoczce gazowej Ziemi o grubości kilkudziesięciu kilometrów. Jeżeli uświadomimy sobie, że promień Ziemi jest równy ok. 6400 km, to obiektem naszych zainteresowań są dziesiąte części procenta średnicy Ziemi. Zachowując proporcje, nasza atmosfera odpowiada trzem lub czterem warstwom lakieru na gabinetowym globusiku. Z kolei, skorupa Ziemi ma również grubość rzędu kilkudziesięciu kilometrów – co w przybliżeniu odpowiada również dziesiątym częściom procenta promienia Ziemi. Pod skorupą jest już półpłynna magma, a dalej w wyniku wzrostu

temperatury oraz ciśnienia magma się zestala. Przy dalszym wzroście temperatury, zbliżając się do środka Ziemi przyjmuje postać płynną, krążąc we wnętrzu kuli ziemskiej. Uważa się, że te ruchy konwekcyjne zjonizowanej substancji są przyczyną ziemskiego pola magnetycznego. Ruchy konwekcyjne musiały ulegać zmianie, ponieważ zmieniało się pole magnetyczne Ziemi (m.in. bieguny magnetyczne ulegały przemieszczeniu). Ta zmiana cyrkulacji musiała skutkować w przeszłości zmianą temperatury Ziemi. Jądro, zgodnie z aktualną wiedzą, jest stałe o temperaturze ok. 5000 °C i odbywa się w nim reakcja termojądrowa. Przedstawienie tego, co się dzieje we wnętrzu Ziemi, uświadamia nam, że nasza planeta jest potężnym źródłem ciepła, które z warstw położonych w głębi Ziemi przenika do skorupy i jest wypromieniowywane w przestrzeń kosmiczną. Jednocześnie musimy mieć świadomość, że biosfera, a więc warstwa, w której rozwinęło się życie, stanowi mały ułamek procenta promienia kuli ziemskiej. Ale na zjawiska, które występują w tej biosferze i które obserwujemy i odczuwamy, ma wpływ wszystko to, co dzieje się nad nami i pod nami.

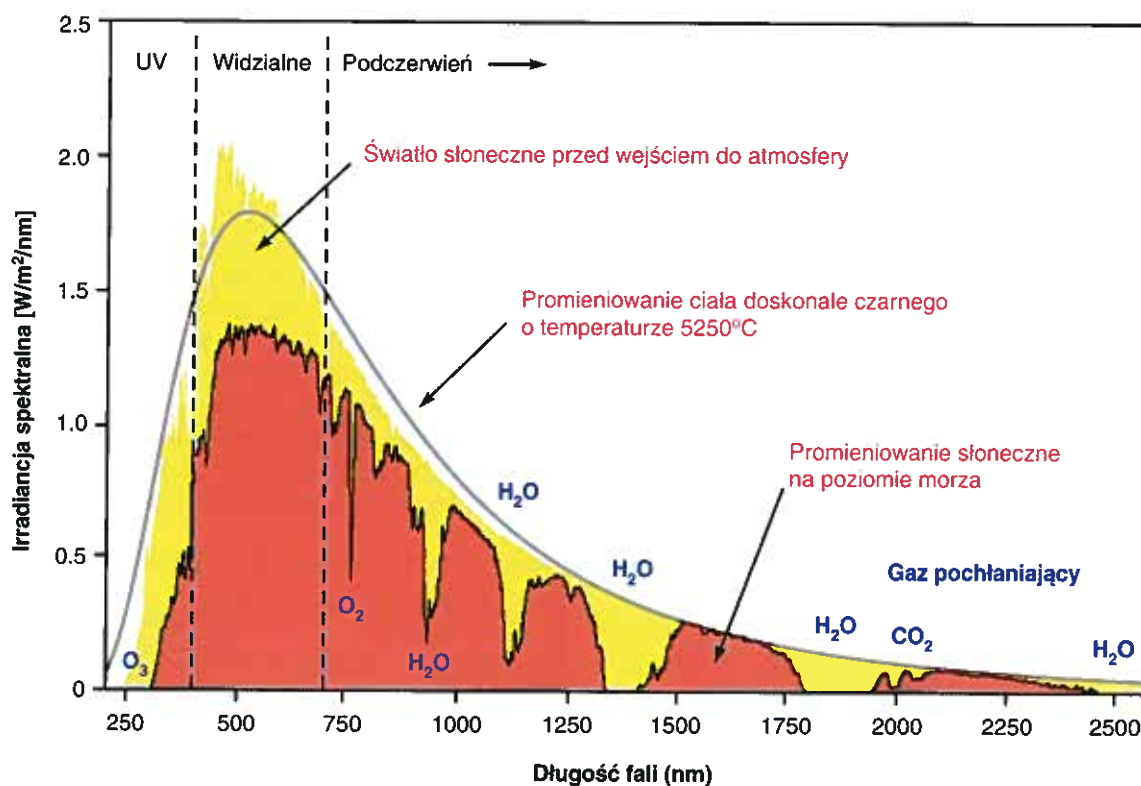
Analizując wpływ CO₂ na efekt cieplarniany należy prześledzić jego bilans. Największym rezerwuarem dwutlenku węgla są morza i oceany. W wodzie morskiej, jako wynik procesów geofizycznych, ale również biologicznych, znajduje się – jak się szacuje ok. 132 000 mld ton CO₂. Rocznie uwalnia się do atmosfery ok. 330 mld ton. Z porównania tych wartości wynika, że ten rezerwuuar wystarczy jeszcze na długo, nawet biorąc pod uwagę asymilację dwutlenku węgla przez rośliny morskie (których jest coraz mniej). Ocenia się, że rośliny Ziemi asymilują rocznie 400 mld ton CO₂. Udział człowieka w bilansie dwutlenku węgla wynosi 24 mld ton (emisje przemysłu, transportu). Z drugiej strony od wielu lat utrzymuje się w atmosferze w przybliżeniu stały poziom dwutlenku węgla – ok. 2 900 mld ton. Jak z tego wynika, „udział” człowieka w bilansie CO₂ w atmosferze jest mniejszy niż 1% [1, 4]. Po określeniu skali problemu należy przejść do przeanalizowania zjawisk powodujących „efekt cieplarniany”.

Każda cząsteczka gazu, przedstawiając ją w sposób bardzo poglądowy, może mieć w różny sposób ułożone atomy – np. w cząsteczce wody dwa atomy wodoru mogą być względem tlenu różnorako ułożone. Analizując te różne rozłożenia atomów można stwierdzić, że niektóre z nich mają oś symetrii. Wzdłuż każdej osi może wystąpić rezonans cząsteczkowy o ściśle określonej częstotliwości. Jeżeli

cząsteczkę umieści się w polu elektromagnetycznym, to atomy (mające odpowiedni ładunek elektryczny) będą się „wychylały” w takt zmian pola. Te wychylenia będą największe w przypadku wystąpienia rezonansu cząsteczkowego, tzn. wtedy, gdy częstotliwość zmian pola elektromagnetycznego będzie równa częstotliwości rezonansowej cząsteczki. Każdemu ruchowi, atomów w cząsteczce również, towarzyszy tarcie, z którym związane jest wydzielanie się ciepła. Jeżeli wydzielą się ciepło – tzn. energia, to ta energia musi być pobrana z jakiegoś źródła. Tym źródłem jest fala elektromagnetyczna – i cząsteczki nagrzewając się zmniejszają natężenie fali elektromagnetycznej o częstotliwości równej częstotliwości rezonansu. Efekt ten nazywa się czasem wycinaniem fali. Cząsteczka pochłaniając energię zwiększa swoją amplitudę drgań termicznych, którą odczuwamy dotykając „ciepłych” przedmiotów. Rezonansów cząsteczek, jak już wspomniano, może być kilka – i dla każdej częstotliwości rezonansowej cząsteczka „wycina” inną falę elektromagnetyczną.

Po opisanu mechanizmu wycinania fal z widma należy przeanalizować, co się dzieje z promieniowaniem, które zawiera wszystkie częstotliwości z całego zakresu promieniowania podczerwonego. W analizie promieniowania posługujemy się pojęciem długości fali elektromagnetycznej – obliczamy ją dzieląc prędkość światła przez częstotliwość. Zakres pro-

Widmo promieniowania słonecznego

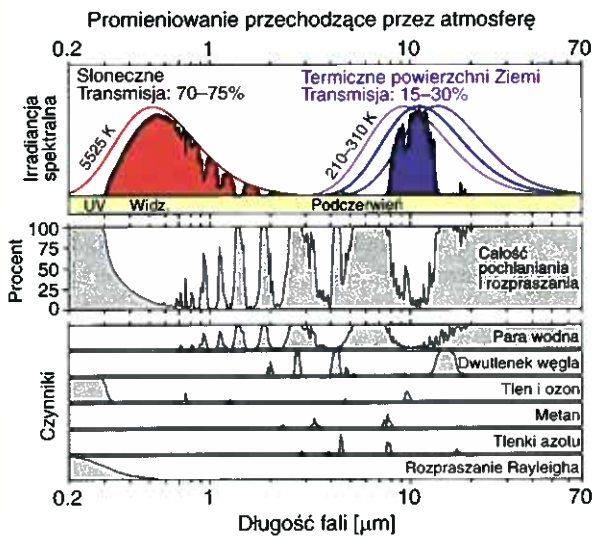

Rysunek 1. Widmo promieniowania słonecznego przed oraz po przeniknięciu przez atmosferę z zaznaczonymi oddziaływaniami gazów cieplarnianych (Źródło: Wikimedia Commons)

mieniowania podczerwonego obejmuje długości fal od ok. 0,7 μm do 20 (40) μm . Dla przypomnienia – długości fal światła widzialnego zawierają się w granicach od 0,4 μm do 0,7 μm .

Na rysunku 1 (str. 75) przedstawiono widmo promieniowania słońca jako ciała doskonale czarnego o temperaturze 5200 K.

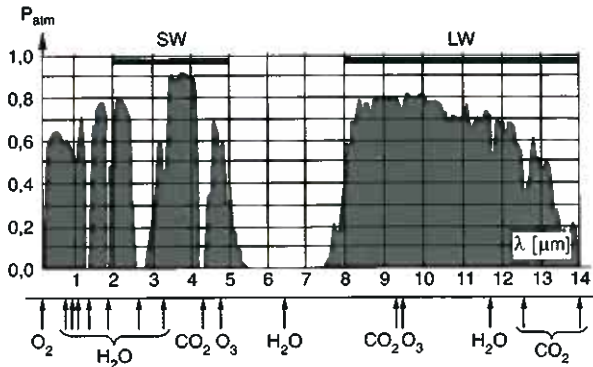
Promieniowanie słońca zmierzone przed wniknięciem do atmosfery ma obwiednię bardzo zbliżoną do krzywej promieniowania ciała doskonale czarnego. Promieniowanie dochodzące do powierzchni Ziemi ma znacznie mniejsze natężenie, a widmo wykazuje charakterystyczne „studnie” spowodowane wycięciem fal elektromagnetycznych o częstotliwościach równych częstotliwościom rezonansowym cząsteczek, których wpływ został zidentyfikowany. Najwięcej wycięć fali elektromagnetycznej spowodowanych jest przez H_2O .

Rysunek 2. Widma promieniowania Słońca oraz Ziemi przed wniknięciem do atmosfery oraz po jej przejściu, procentowy wykres tłumienia promieniowania i udział w tłumieniu poszczególnych gazów (Źródło: Wikimedia Comments)

Na rysunku 2 przedstawiono charakterystykę promieniowania słonecznego oraz ziemskiego, jako ciała doskonale czarnego o temperaturach 210-310°C. Pod widmami ciał doskonale czarnych wrysowano widma promieniowania po przejściu przez atmosferę: dla promieniowania słonecznego zmierzonego na powierzchni Ziemi, a dla promieniowania emitowanego z Ziemi – w górnych warstwach atmosfery. Pole pomiędzy widmami jest proporcjonalne do ciepła wydzielanego w atmosferze. Na kolejnym wykresie przedstawiono charakterystykę tłumienia fal wyrażonego w procentach. Wartość 100% oznacza, że następuje całkowite wytłumienie fali o określonej długości. Na kolejnych charakterystykach przedstawiono udział H_2O , CO_2 , CH_4 itd. w tłumieniu fal, czyli zakresy fal wytłumianych przez poszczególne gazy cieplarniane. Na wykresach widoczny jest znacznie większy

udział w tłumieniu fal elektromagnetycznych H_2O niż CO_2 . Jeszcze bardziej widoczne jest to na przykładowych wynikach pomiaru widma po przejściu promieniowania przez 1,5-kilometrowy odcinek atmosfery ziemskiej, które przedstawiono na rys. 3.

Rysunek 3. Widmo promieniowania po przeniknięciu przez 1,5-kilometrowy odcinek atmosfery [3]

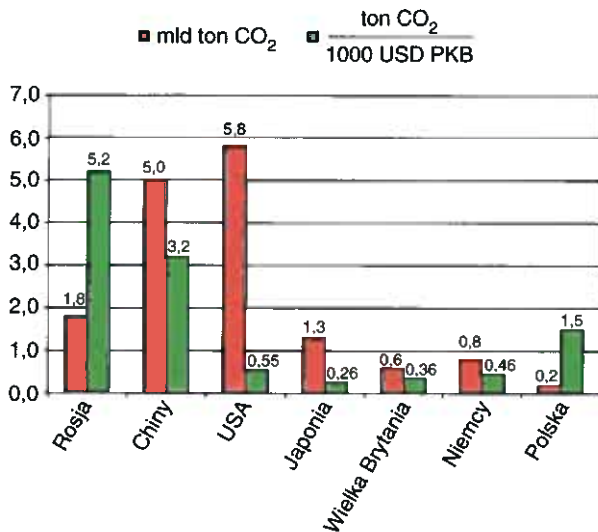
Wycięcie całkowite lub częściowe fal widma nastąpiło właśnie w wyniku rezonansów cząsteczkowych, głównie H_2O oraz CO_2 – kilku rezonansów dla różnych osi symetrii cząsteczek. Ta moc, której brakuje na wykresie (pole białe) nagrzewa powietrze, dokładniej parę wodną znajdującą się w powietrzu, wodę w chmurach oraz inne gazy znajdujące się w atmosferze. Tu dochodzimy do istotnej zależności – im więcej cząstek wody i innych gazów, tym więcej rezonansów i tym większe jest pochłanianie ciepła oraz nagrzewanie atmosfery – jej temperatura wzrasta.

Jak już wspomniano ciepło Ziemi, pochodzące od jej nagrzania oraz „wyprodukowane” przez Ziemię, jest wypromieniowywane w przestrzeń kosmiczną. Natężenie tego promieniowania jest zależne od różnicy czwartych potęg (!) temperatury powierzchni Ziemi i jej atmosfery. Jeżeli temperatura atmosfery wzrasta, różnica czwartych potęg temperatur silnie maleje i tym samym natężenie promieniowania ziemskiego zmniejsza się – temperatura Ziemi nie obniża się w taki sposób, jak w przypadku małej ilości wody w atmosferze. Promieniowanie termiczne Ziemi przenikające atmosferę wywołuje dokładnie taki sam efekt, jak promieniowanie słoneczne, podwyższając jeszcze temperaturę atmosfery ziemskiej. Gazy, które powodują „wycinanie” fal, nazwano gazami cieplarnianymi. Nagłaśnia się udział

Tabela 1. Wpływ gazów na efekt cieplarniany

Gas	Szacowany procent odpowiedzialności
Para wodna	36–66%
Woda – chmury	60–85%
CO_2	9–26%
O_3	3–7%
CH_4	4–9%

Źródło: Wikimedia Commons.

Rysunek 4. Udział wybranych państw w emisji CO₂, oraz odniesienie emisji do wytworzenia wartości 1000 USD produktu krajowego brutto

w efekcie cieplarnianym dwutlenku węgla (CO₂), ewentualnie metanu (CH₄), rzadziej ozonu (O₃), ale prawie zawsze pomija się milczącym „głównego winowajcę” – H₂O. W tabeli 1 przedstawiono oszacowany procent udziału odpowiedzialności poszczególnych gazów za efekt cieplarniany.

Należy zwrócić uwagę na bardzo duży udział wody zawartej w chmurach w tworzeniu „cieplnej” otuliny Ziemi, utrudniającej wypromieniowywanie ciepła z Ziemi. Z własnego doświadczenia znamy sytuację, kiedy patrząc w bezchmurne gwiaździste niebo mówimy – „będzie chłodna noc”. Rankiem, stwierdzając spadek temperatury komentujemy ten fakt – „nastąpiło wypromieniowanie ciepła”.

Jak z tego wynika przeciwdziałanie efektowi cieplarnianemu wymaga zmniejszenia ilości wszystkich ga-

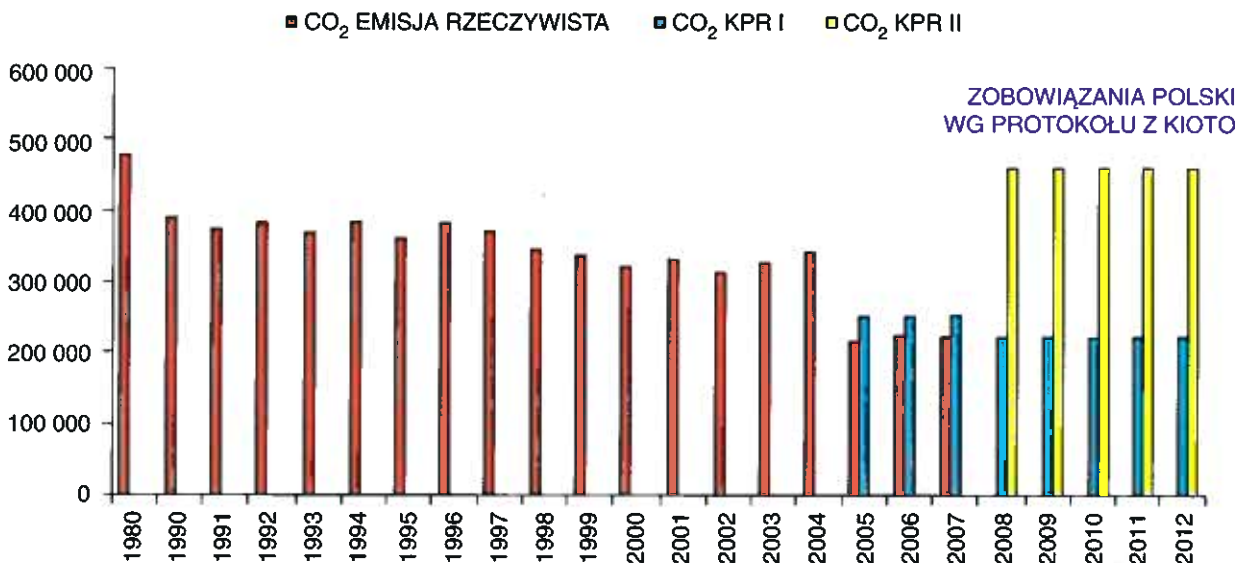
zów cieplarnianych w atmosferze wymienionych w tabeli, ale aktualnie skoncentrowano się tylko na CO₂, chociaż CO₂ „wycina” z widma promieniowania w sposób znaczący cztery częstotliwości (lub długości fali). **Należy zauważyć, że przypisany CO₂ procent odpowiedzialności za efekt cieplarniany dotyczy 2 900 mld ton CO₂, a odpowiedzialność człowieka za efekt cieplarniany w wyniku wprowadzenia 24 mld ton CO₂ można oszacować na 0,07–0,2%, a więc poza błędem szacowania.**

Jak już wspomniano, człowiek jest sprawcą wprowadzenia do atmosfery ok. 24 mld ton CO₂. Udział różnych państw w tej emisji jest różny, co ilustruje rysunek 4.

Z rysunku 4 wynika, że największymi emitentami CO₂ są Stany Zjednoczone oraz Chiny, które odpowiadają w przybliżeniu za połowę wprowadzanego do atmosfery dwutlenku węgla. Oba państwa nie podpisały tzw. protokołu z Kioto, w którym państwa strony zobowiązały się do nie przekraczania ustalonych limitów emisji. Interesującym jest drugi wskaźnik – przeliczenie emisji na wytworzenie w produkcji krajowym brutto (PKB) wartości 1000 dolarów. Tu przoduje Rosja, Chiny i Polska.

Polska zobowiązała się do przestrzegania dwóch limitów emisji CO₂ – na podstawie protokołu z Kioto o wartości 551,7 mln ton oraz limitu określonego przez Komisję Europejską o wartości 208,5 mln ton, znacznie mniejszego niż limit z Kioto. Nas obowiązują limity określone przez UE. W związku z kontrowersjami dotyczącymi przyznanego przez Komisję Europejską ograniczonego limitu, warto prześledzić, jak kształtowała się emisja CO₂ na przestrzeni ostatnich lat.

Na rysunku 5 przedstawiono emisje w latach 1988–2007. Limity emisji CO₂ przyznane przez Komisję Europejską na lata 2005–2007 były wyższe niż rzeczywiste emisje. W wyniku tego na kolejne lata Komisja przyznała Polsce limity na poziomie rzeczywistych

Rysunek 5. Emisje CO₂ w okresie 1988–2012

emisji z ubiegłych lat. W Polsce w ramach Krajowego Planu Rozdziału Emisji dokonano podziału tych limitów. Relatywnie mniej limitów otrzymała energetyka, a więcej pozostałe branże, co spowodowało wiele dyskusji. Jest to jednak rozwiązanie, które ogranicza inwestycje (małe lub całkowity brak limitów dla nowych inwestycji), oraz ogranicza rozwój gospodarczy. Pomysłem na zmniejszenie emisji jest sekwestracja CO₂ – czyli usuwanie dwutlenku węgla np. ze spalin i magazynowanie go w wyrobiskach pokopalnianych, itp. O skali problemu może świadczyć przybliżone przeliczenie: jeżeli produkcja 1 MWh energii elektrycznej wiąże się z koniecznością wychwycenia 1,1 tony CO₂, a roczna produkcja wynosi ok. 160 TWh, to należy „zagospodarować” ok. 176 mln ton CO₂ rocznie(!). Szacunkowy koszt sekwestracji 1 tony CO₂ zawiera się w granicach 15–75 USD/t CO₂. Można ominąć sekwestrację i kupować uprawnienia do emisji od tych, którzy mają przyznane wysokie limity i sami ograniczyli emisję. Cena uprawnienia do emisji 1 tony obecnie waha się od 15 do 30 USD. Wszystko to wpłynie na ceny energii elektrycznej. Nikt nie jest w stanie określić przewidywanego wzrostu ceny energii elektrycznej, szczególnie jeżeli uwzględnimy zalecenia Komisji Europejskiej, zgodnie z którymi wszystkie elektrownie budowane po roku 2020 muszą mieć instalacje wychwytywania dwutlenku węgla (nasuwa się tu pewna analogia – 10 lat temu baryłka ropy kosztowała 20 USD i nikt nie myślał, że w 2008 r. będzie kosztowała 130 USD). Nie trzeba nikomu tłumaczyć, że wzrost cen energii elektrycznej przeniesie się na wzrost cen wszystkich produktów, do wytworzenia których jest potrzebna energia elektryczna.

Czy jest to jedyna droga? Faktem jest, że obserwujemy lokalne i okresowe ocieplenie naszej planety. Topniejące pokrywy lodowe biegunów, lodowców w górach, przesuwanie się w kierunku północnym granic upraw roślin ciepłolubnych. Sytuacja staje się tak trudna, że powinniśmy rozważyć wszystkie możliwości zmniejszania efektu cieplarnianego – nie tylko poprzez zmniejszenia emisji CO₂, które nie jest, jak to wynika z przedstawionej analizy, głównym powodem ocieplenia. Trzeba głośno mówić, że głównym powodem efektu cieplarnianego jest nadmiar pary wodnej i wody w atmosferze. Procesu parowania nie zmienimy, ale można go ograniczyć. Mało tego, można połączyć oba cele w jednym działaniu zwiększając powierzchnię zalesień. Z jednej strony zwiększa się asymilację CO₂ z powietrza, z drugiej strony pokrywa zieleni zatrzymuje wilgoć, ograniczając parowanie. Kilkanaście lat temu protestowano przeciwko wycinaniu puszc amazońskich, uzasadniając to zmniejszaniem asymilacji CO₂. Ważniejszy wydaje się drugi aspekt – odkryte tereny, które gwałtownie się wysuszają. Może pamiętając o tych dwóch efektach należy po prostu zacząć sadzić drzewa!

Na potwierdzenie tego wniosku można w sposób szacunkowy obliczyć, ile lasów posadzonych w Pol-

sce skompensowałyby całkowitą krajową emisję dwutlenku węgla. Powierzchnia Ziemi w przybliżeniu jest równa 510×10^6 km². Jeżeli uwzględnimy, że około 75% powierzchni stanowią oceany i pominiemy lądy pokryte lodem, to w asymilacji dwutlenku węgla będzie brało udział około 20 procent powierzchni naszej planety, tzn. $0,2 \times 510 \times 10^6$ km² $\approx 100 \times 10^6$ km². Powierzchnia Polski w stosunku do powierzchni części kuli ziemskiej biorącej udział w asymilacji CO₂ wynosi w przybliżeniu $(311 \times 10^3 : 100 \times 10^6) \times 100\% \approx 0,3\%$. Stąd w Polsce asymilowanych jest 400 mld ton $\times 0,3\% = 1200$ mln ton CO₂. Porównując emisję w Polsce z asymilowanym dwutlenkiem węgla wynika, że całą emisję można skompensować zwiększając powierzchnię zieleni – lasów o $(208,5$ mln ton $: 1200$ mln ton) $\times 100\% = 17\%$. Łatwo obliczyć, że określone przez UE zmniejszenie emisji o 20% wymagałoby zwiększenia do 2020 r. powierzchni lasów o 3,4%. Obliczenie, które ma charakter szacunkowy dotyczy tylko kompensacji emitowanego dwutlenku węgla. Zwiększenie powierzchni lasów zmniejsza wpływ na efekt cieplarniany głównego winowajcy – H₂O. Lasy wiążą wodę ograniczając parowanie. Nie bez znaczenia ma również rozwój flory i fauny, nie wspominając już o walorach turystyczno-rekreacyjnych.

Do zbliżonych i dokładniejszych wyników można dojść ograniczając się tylko do terytorium Polski. Wiadomo, że 1 hektar lasu asymiluje rocznie ok. 130–250 ton CO₂. Z kolei 1 km² lasu asymiluje rocznie ok. $(13–25) \times 10^3$ ton CO₂ – do dalszych szacunków przyjęto 20×10^3 ton CO₂. Stąd do całkowitej asymilacji 208 mln ton CO₂ potrzeba 208×10^6 ton CO₂ $: 20 \times 10^3$ ton CO₂/km² $\approx 10 \times 10^3$ km² lasów. Współczynnik lesistości, czyli stosunek powierzchni zalesionej do całej powierzchni Polski jest równy 0,3. Stąd powierzchnia lasów w Polsce jest równa: $0,3 \times 314 \times 10^3$ km² $\approx 94 \times 10^3$ km². Jak z tego wynika do całkowitej asymilacji 208 mln ton CO₂ należy zwiększyć powierzchnię lasów o $(10 \times 10^3$ km² $: 94 \times 10^3) \times 100\% \approx 11\%$; współczynnik lesistości wzrósłby do wartości 0,33. Asymilację odpowiadającą zmniejszeniu emisji o 20% można osiągnąć zwiększając powierzchnię lasu o 2,2%.

W 2007 r. w Ministerstwie Środowiska opracowano projekt ustawy o instrumentach wspomagających redukcję emisji do powietrza gazów cieplarnianych i innych substancji, dotyczących m.in. kompensaty emisji CO₂ poprzez zasadzenia leśne [2]. Sadząc lasy leśnicy otrzymaliby „certyfikaty leśne”, które miałyby wagę pozwoleń na emisję i które mogłyby być przedmiotem handlu. Projekt ustawy mówił tylko o CO₂, nie wspominając o ograniczaniu parowania wody z Ziemi do atmosfery co jest równie ważne, o ile nie ważniejsze, jak pochłanianie CO₂. Minister Środowiska informował o tym projekcie Komisję UE, wywołując duże zainteresowanie. Może w ślad za projektowanymi certyfikatami leśnymi trzeba pomyśleć o certyfikatach wodnych związanych z ograniczeniem parowania?

Pozostaje pytanie – co z odnawialnymi źródłami energii. Czy należy rozwijać energetykę odnawialną. Odpowiedź na to pytanie jest jednoznaczna – TAK, ale punkt widzenia musi ulec zmianie. Wiadomo, że OZE ograniczają emisję CO₂, chociaż niekiedy wpływają w negatywny sposób na środowisko. Ale przede wszystkim pośrednio zmniejszają zużycie paliw pierwotnych, które choć w części musimy zachować dla przyszłych pokoleń. Ziemię otrzymaliśmy w „dzierżawę” i przyszłe pokolenia rozliczą nas z tego, w jakim stanie ją im przekażemy.

Chciałbym zwrócić uwagę, że głównym priorytetem polityki energetycznej UE jest zrównoważony rozwój. Pojęcie zrównoważonego rozwoju pojawiło się po raz pierwszy w Raporcie WECD w 1987 r. (w tzw. Raporcie Brundtland):

„Na obecnym poziomie cywilizacyjnym możliwy jest rozwój zrównoważony, to jest taki rozwój, w którym potrzeby obecnego pokolenia mogą być zaspokajane bez umniejszenia szans przyszłych pokoleń na ich zaspokajanie”.

Pojęcie zrównoważonego rozwoju znajduje się w jednym z podstawowych artykułów Konstytucji RP. Art. 5 głosi:

„Rzeczpospolita Polska strzeże niepodległości i nie naruszalności swojego terytorium, zapewnia wolności i prawa człowieka i obywatela oraz bezpieczeństwo obywateli, strzeże dziedzictwa narodowego oraz zapewnia ochronę środowiska kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju”.

Definicję zrównoważonego rozwoju zawiera art. 3 ustawy – Prawo ochrony środowiska z 27 kwietnia 2001 r.:

„Rozwój zrównoważony to taki rozwój społeczno-gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych

z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego pokolenia jak i przyszłych pokoleń”.

Dlatego na energetykę odnawialną należy spojrzeć nie tylko pod kątem sposobu zmniejszenia emisji CO₂, ale głównie pod kątem narzędzia do realizacji podstawowego priorytetu polityki energetycznej UE – zrównoważonego rozwoju. Im więcej będą rozwinięte różne formy produkcji energii w OZE, tym więcej tego, co otrzymaliśmy zostanie przekazane przyszłym pokoleniom.

prof. Marian Milek
jest pracownikiem
Instytutu Metrologii Elektrycznej
Wydziału Elektrotechniki,
Informatyki i Telekomunikacji
Uniwersytetu Zielonogórskiego
oraz PWSZ w Sulechowie

Literatura:

1. Kotowski Wł., „Energia Gigawat”, nr 3/2008.
2. Kwinta W., „Energia”, nr 4/2007.
3. Minkinia W., *Pomiary termowizyjne*, WPC 2004.
4. Penner H., *Brendstoffspiegel und Mineralölrundschau* 6/2004.

Zatwierdzone taryfy dla ciepła

publikowane są

w wojewódzkich dziennikach urzędowych

właściwych dla obszaru działania

przedsiębiorstwa energetycznego.

PREZES URE JAKO WIERZycIEL W POSTĘPOWANIU EGZEKUCYJNYM W ADMINISTRACJI

dr hab. Andrzej Skoczylas

Prezes URE, jako organ administracji, powinien mieć możliwość sprawnego wypełniania swoich zadań organizatorskich (np. z zakresu regulacji gospodarki paliwami i energią oraz promowania konkurencji). W tym celu prawodawca wyposażył ten organ w uprawnienia wierzyciela przewidziane w ustawie z 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji¹⁾. Wierzycielem w rozumieniu p.e.a. jest podmiot uprawniony do żądania wykonania obowiązku lub jego zabezpieczenia w administracyjnym postępowaniu egzekucyjnym lub zabezpieczającym (art. 1a pkt 13 p.e.a.). Organy administracji czuwając nad przestrzeganiem przez zobowiązanych skonkretyzowanych norm prawa i wynikających z nich obowiązków mają więc w dyspozycji środki zmierzające do zapewnienia wykonania tych powinności²⁾. Z tego względu w orzecznictwie sądowym podkreśla się, iż wierzycielem na gruncie egzekucji administracyjnej „może być jedynie podmiot administracji publicznej lub organ (instytucja) wykonujący funkcje władcze. Nie może zaś być nim ani osoba fizyczna ani inny podmiot prawa prywatnego. Podmioty „prywatne”, które w postępowaniu cywilnym oczywiście są wierzycielami w rozumieniu kodeksu postępowania cywilnego, w postępowaniu egzekucyjnym w administracji mogą jedynie tylko za „pośrednictwem” wierzyciela (w rozumieniu przepisów ustawy egzekucyjnej w administracji) wnosić o wszczęcie postępowania administracyjnego, w którym nie są stroną tegoż postępowania. Wierzyciel w postępowaniu egzekucyjnym w administracji jest jedynie instytucją ściśle procesową, którego działania mają na celu realizację interesu ogólnego a nie jednostkowego – jak w postępowaniu cywilnym”³⁾.

Należy zaznaczyć, iż Prezes URE może pełnić m.in. funkcję wierzyciela, zarówno w przypadku egzekucji obowiązków o charakterze niepieniężnym, jak i należno-

ści pieniężnych. Najczęściej Prezes URE będzie wierzycielem w stosunku do obowiązków wynikających z wydanych przez siebie decyzji lub postanowień (art. 5 § 1 pkt 1 p.e.a.). Rzadziej funkcję tę będzie pełnił również w stosunku do obowiązków, które wynikają z orzeczeń sądów lub innych organów albo bezpośrednio z przepisów prawa (jako organ bezpośrednio zainteresowany w wykonaniu przez zobowiązanego obowiązku albo powołany do czuwania nad wykonaniem obowiązku, bądź podmiot, na którego rzecz wydane zostało orzeczenie lub którego interesy prawne zostały naruszone w wyniku niewykonania obowiązku – art. 5 § pkt 2 p.e.a.). W zakresie należności pieniężnych przykładem tego typu obowiązków może być np. przymusowe ściąganie opłat koncesyjnych przewidzianych w art. 34 ust. 1 ustawy z 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne⁴⁾, uiszczanych przez przedsiębiorstwa energetyczne (obowiązek ten wynika bezpośrednio z przepisów prawa)⁵⁾. Innym przykładem egzekucji należności pieniężnych jest ściąganie kar pieniężnych przewidzianych w art. 56 ust. 1 Prawa energetycznego. W tym przypadku obowiązek wynika z decyzji administracyjnej, a „ściąganie kar” w trybie p.e.a. przewiduje wyraźnie art. 56 ust. 7 Prawa energetycznego.

Natomiast przykładem obowiązków o charakterze niepieniężnym, w stosunku do których Prezes URE pełni funkcje wierzyciela, są np. nakazy podjęcia i kontynuowania dostaw energii elektrycznej na warunkach określonych w umowie sprzedaży energii elektrycznej i świadczenia usług przesyłowych (art. 8 ust. 2 Prawa energetycznego)⁶⁾, bądź nakazy dalszego prowadzenia przez przedsiębiorstwo energetyczne (pomimo wygaśnięcia koncesji) działalności objętej koncesją (art. 40 ust. 1 Prawa energetycznego).

Należy pamiętać, iż zgodnie z zasadą prawnego obowiązku prowadzenia egzekucji administracyjnej, jeżeli zobowiązany nie wykonał dobrowolnie obowiązku, Prezes URE jako wierzyciel musi podjąć czynności zmierzające do zastosowania środków egzekucyjnych.

1) Ustawa z 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, Dz. U. z 2005 r. Nr 229, poz. 1954 ze zm., zwana dalej p.e.a.

2) Zob. P. Przybysz, *Egzekucja administracyjna*, Warszawa 1999, s. 100-101.

3) Uzasadnienie wyroku WSA w Warszawie z 21 lutego 2006 r., sygn. akt I SA/Wa 1162/05, LEX nr 193308; zob. również Z. Leoński w: R. Hauser, Z. Leoński, A. Skoczylas, *Postępowanie egzekucyjne w administracji – Komentarz*, Warszawa 2008, s. 37.

4) Tj. Dz. U. 2006 r. Nr 89, poz. 625 ze zm., zwana dalej Prawem energetycznym.

5) Wyrok WSA w Krakowie z 19 lipca 2007 r., sygn. akt I SA/Kr 896/06, źródło: www.ure.gov.pl.

6) Wyrok NSA z 24 stycznia 2008 r., sygn. akt II GSK 353/07, źródło: baza orzeczeń dostępna na www.nsa.gov.pl.

Ustawa wyłącza więc zasadę rozporządzalności dochodzenia przez wierzyciela wykonania obowiązku spoczywającego na zobowiązanym (art. 6 § 1 p.e.a.)⁷⁾. Nie „rozporządza” on bowiem procesem egzekucyjnym jak wierzyciel w postępowaniu cywilnym, co powoduje, iż nie ma swobody decydowania o złożeniu albo niezłożeniu wniosku o wszczęcie egzekucji administracyjnej⁸⁾. Przepisy p.e.a. nie uprawniają też wierzyciela do wyznaczenia zobowiązanemu terminu dobrowolnego wykonania obowiązku⁹⁾. W przypadku egzekucji obowiązków o charakterze niepieniężnym, we wniosku o wszczęcie egzekucji administracyjnej wierzyciel ma obowiązek wskazać proponowany środek egzekucyjny (art. 28 p.e.a.). Natomiast, gdy wniosek dotyczy należności pieniężnych wierzyciel nie ma takiego obowiązku (choć może zaproponować zastosowanie określonego środka egzekucyjnego). W orzecznictwie podkreśla się jednak, iż nie oznacza to, że organ egzekucyjny nie może zastosować innego środka egzekucyjnego niż środek wnioskowany przez wierzyciela, zwłaszcza gdy jest on mniej uciążliwy dla zobowiązanego i prowadzi bezpośrednio do wykonania obowiązku (art. 7 § 2 ustawy)¹⁰⁾.

Podstawowym obowiązkiem wierzyciela jest podjęcie działań zmierzających do wszczęcia egzekucji (choć musi on również podejmować dalsze wysiłki w celu wyegzekwowania obowiązku)¹¹⁾. Wierzyciel powinien doręczyć zobowiązanemu pisemne upomnienie, sporządzić tytuł wykonawczy oraz wystąpić o wszczęcie egzekucji do właściwego organu egzekucyjnego. W przypadku bezczynności wierzyciela w podejmowaniu czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych podmiotowi, którego interes prawny lub faktyczny został naruszony w wyniku niewykonania obowiązku oraz organowi zainteresowanemu wykonaniem obowiązku służy skarga (tzw. skarga na bezczynność wierzyciela)¹²⁾.

⁷⁾ B. Adamiak, J. Borkowski, *Polskie postępowanie administracyjne i sądowniczo-administracyjne*, Warszawa 1996, s. 351.

⁸⁾ Z. Leoński, *Administracyjne postępowanie egzekucyjne. Węzłowe problemy*, Poznań 2003, s. 66 oraz P. Przybysz, *Egzekucja administracyjna*, Warszawa 1999, s. 103.

⁹⁾ P. Przybysz, *Postępowanie egzekucyjne w administracji. Komentarz*, Warszawa 2003, s. 45.

¹⁰⁾ Wyrok NSA z 18 marca 1999 r., sygn. akt I SA/Wr 569/97, Głosa 1999, nr 12, s. 30.

¹¹⁾ Wyrok WSA w Warszawie z 22 czerwca 2006 r., sygn. akt VII SA/Wa 146/06, LEX nr 214061.

¹²⁾ W sprawie skargi na bezczynność wierzyciela Prezes URE powinien wydać postanowienie. Na postanowienie oddalające skargę przysługuje zażalenie, które jest de facto wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy (art. 6 § 1a p.s.a. w zw. z art. 127 § 3 k.p.a. i art. 144 k.p.a.). W świetle orzecznictwa wierzyciel jest bezczynny, jeżeli w razie stwierdzenia uchylania się zobowiązanego od wykonania obowiązku nie wzywa go do wykonania obowiązku, i w razie bezskuteczności tego upomnienia nie sporządza tytułu wykonawczego i nie składa wniosku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego – wyrok WSA w Warszawie z 22 czerwca 2006 r., sygn. akt VII SA/Wa 146/06, LEX nr 214061.

Należy zaznaczyć, iż wierzyciel może w postępowaniu egzekucyjnym w administracji pełnić dwojaką rolę:

- być jednocześnie wierzycielem i organem egzekucyjnym,
- pełnić jedynie funkcję wierzyciela (a więc występować jako podmiot różny od organu egzekucyjnego)¹³⁾.

Ze względu na to, iż Prezesowi URE nie nadano w ustawie o postępowaniu egzekucyjnym w administracji uprawnień organu egzekucyjnego, może on występować w tym postępowaniu jedynie w roli wierzyciela. W związku z tym, w toku postępowania przysługują mu typowe dla strony uprawnienia procesowe, jak możliwość składania wniosków (np. o zawieszenie lub umorzenie postępowania), składania środków prawnych na orzeczenie organu egzekucyjnego itp. Na marginesie warto zauważyć, iż w przypadku, gdy wierzyciel jest jednocześnie organem egzekucyjnym, szereg czynności jest bezprzedmiotowych (np. złożenie wniosku o wszczęcie egzekucji) lub prawnie niedopuszczalnych (tzn. zastrzeżonych tylko dla wierzyciela niebędącego jednocześnie organem egzekucyjnym – np. złożenie zażalenia na postanowienie organu egzekucyjnego – zob. art. 13 § 2; art. 23 § 8; art. 29 § 2; art. 34 § 5; art. 45 § 3; art. 58 § 3; art. 59 § 5 p.e.a. itd.). Jest to podyktowane potrzebą eliminowania sytuacji, w których wierzyciel działający jednocześnie w charakterze organu egzekucyjnego zaskarżałby własne czynności¹⁴⁾.

W obu tych przypadkach na wierzycielu ciąży jednak również obowiązek, które wskazują, iż jest on współgospodarzem postępowania egzekucyjnego¹⁵⁾. Z funkcją wierzyciela wiąże się bowiem konieczność wydawania rozstrzygnięć w istotnych sprawach dotyczących postępowania egzekucyjnego. Rozstrzygnięcia te mają procesową formę postanowienia. W świetle p.e.a. niektóre z tych postanowień można zaskarżyć zażaleniem (art. 17 § 1 p.e.a.). W praktyce chodzi tu przede wszystkim o zaskarżanie postanowienia w sprawie stanowiska wierzyciela wobec zgłoszonych przez zobowiązanego zarzutów (art. 34 § 2 p.e.a.). Należy podkreślić, iż zarzuty zgłoszone na podstawie art. 33 pkt 1-7, 9 i 10 p.e.a., a przy egzekucji obowiązków o charakterze niepieniężnym – także na podstawie art. 33 pkt 8 p.e.a., organ eg-

¹³⁾ Z. Leoński, *Administracyjne postępowanie egzekucyjne. Węzłowe problemy*, Poznań 2003, s. 66 oraz M. Masternak w: T. Jędrzejewski, M. Masternak, P. Rączka, *Administracyjne postępowanie egzekucyjne*, Toruń 2002, s. 65.

¹⁴⁾ M. Masternak, *Wierzyciel w egzekucji administracyjnej*, w: *System egzekucji administracyjnej*, pod. red. J. Niczyporuka, S. Fundowicza, J. Radwanowicz, Warszawa 2004, s. 153 i 159.

¹⁵⁾ Zob. D. Jankowiak, *Ustawa o postępowaniu egzekucyjnym w administracji*, Wrocław 2004, s. 37 – chodzi tu np. o kierowanie do organu egzekucyjnego wiążących wniosków w sprawie zawieszenia lub umorzenia postępowania egzekucyjnego.

zekucyjny może rozpatrzyć dopiero po uzyskaniu takiego stanowiska. Dodatkowo w zakresie zarzutów, o których mowa w art. 33 pkt 1-5, wypowiedź wierzyciela jest dla organu egzekucyjnego wiążąca.

Należy zaznaczyć, iż w sytuacji, gdy wierzycielem jest Prezes URE, powstają jednak wątpliwości co do trybu odwoławczego od postanowień wydanych na gruncie egzekucji administracyjnej. Można w takim przypadku rozważyć dwa stanowiska. Pierwsze zakłada, iż jeżeli w świetle art. 30 ust. 4 Prawa energetycznego do postanowień Prezesa URE, od których służy zażalenie, stosuje się odpowiednio art. 30 ust. 2 i 3 tej ustawy, to od postanowień Prezesa URE wydawanych na gruncie postępowania egzekucyjnego służy zażalenie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w terminie siedmiu dni od dnia doręczenia postanowienia. W takim przypadku postępowanie zażaleniowe od postanowienia Prezesa URE toczyłoby się według przepisów Kodeksu postępowania cywilnego o postępowaniu w sprawach gospodarczych.

Natomiast wedle drugiej koncepcji w omawianym przypadku należy wziąć pod uwagę specyfikę postępowania egzekucyjnego w administracji, co powoduje, iż zażalenie powinien rozpoznać Prezes URE. To zapatrywanie znalazło szerokie poparcie w orzecznictwie sądowym. Jak trafnie przyjęto w wyroku NSA z 24 stycznia 2008 r.¹⁶⁾ art. 34 § 2 p.e.a. oraz mające odpowiednie zastosowanie w postępowaniu egzekucyjnym (w zw. z art. 18 p.e.a.) przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego tj. art. 5 § 2 pkt 4, art. 127 § 3, art. 15 i art. 138 k.p.a. jednoznacznie wskazują, iż Prezes URE ma obowiązek rozpatrzenia zażalenia od swojego postanowienia wydawanego na gruncie postępowania egzekucyjnego.

Podobne przekonanie wyraził Sąd Apelacyjny w Warszawie, który w postanowieniu z 29 listopada 2006 r.¹⁷⁾ wskazał, iż sprawa z zakresu postępowania egzekucyjnego w administracji nie jest ani sprawą ze stosunków cywilnych między przedsiębiorcami, ani sprawą, w której Prezes URE wydaje orzeczenie na podstawie Prawa energetycznego. Powoduje to zatem, iż należy ją uznać za sprawę administracyjną, która nie podlega kognicji sądów powszechnych. W omawianym orzeczeniu podkreślono, iż Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów rozpatruje odwołania i zażalenie od rozstrzygnięć Prezesa URE (decyzji lub postanowień) wydawanych co do istoty sprawy na podstawie Prawa energetycznego lub przepisów odrębnych. Natomiast art. 479¹ § 1 w zw. z art. 479⁴⁶ k.p.c. przyznaje kompetencje sądom powszechnym jedynie do rozpoznawania spraw

¹⁶⁾ Wyrok NSA z 24 stycznia 2008 r., sygn. akt II GSK 353/07, źródło: baza orzeczeń dostępna na www.nsa.gov.pl.

¹⁷⁾ Postanowienie Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 29 listopada 2006 r., sygn. akt VIA Cz 1732/06, źródło: www.ure.gov.pl.

na skutek środków odwoławczych od decyzji i postanowień Prezesa URE w sprawach z zakresu energetyki¹⁸⁾. Oznacza to, iż w innych sprawach administracyjnych, w których rozstrzygnięcia wydaje Prezes URE, do ich zaskarżania należy zastosować regulację przewidzianą w art. 127 § 3 k.p.a. (w przypadku zażaleń art. 127 § 3 w zw. z art. 144 k.p.a.). Jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, sprawy te będą również na podstawie art. 3 § 2 p.p.s.a.¹⁹⁾ objęte kognicją sądów administracyjnych.

Nie można więc podzielić odosobnionego poglądu zaprezentowanego w wyroku WSA w Warszawie z 25 października 2005 r., iż w świetle § 1 ust. 5 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z 11 czerwca 2004 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Gospodarki i Pracy (Dz. U. Nr 134, poz. 1428) minister ten jest organem administracji wyższego stopnia w stosunku do Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki²⁰⁾.

Należy zaznaczyć, iż także w przypadku bezczynności Prezesa URE, po upływie terminu przewidzianego do załatwienia danej sprawy²¹⁾, może być wniesiona skarga na bezczynność do wojewódzkiego sądu administracyjnego²²⁾. Warto jednak zauważyć, iż w orzecznictwie przyjmuje się jednolicie, iż skarga na bezczynność służy ochronie strony jedynie poprzez doprowadzenie do wydania rozstrzygnięcia w sprawie. W związku z tym, gdy sąd administracyjny uznaje skargę na bezczynność za zasadną, to „zobowiązuje organ do wydania aktu w terminie przez siebie wskazanym. Sąd może orzekać jedynie o obowiązku wydania postanowienia w przedmiotowej sprawie, nie może natomiast nakazywać organowi sposobu rozstrzygnięcia, ani też bezpośrednio orzekać o prawach i obowiązkach skarżącego”²³⁾.

¹⁸⁾ Postanowienie Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 29 listopada 2006 r., sygn. akt VIA Cz 1732/06, źródło: www.ure.gov.pl.

¹⁹⁾ Ustawa z 25 lipca 2002 r. – Prawo o ustroju sądów administracyjnych, Dz. U. Nr 153, poz. 1269 ze zm, zwana dalej p.p.s.a.

²⁰⁾ Wyrok WSA w Warszawie z 25 października 2005 r., sygn. akt VI SAB/Wa 27/05, LEX nr 197289.

²¹⁾ Na podstawie art. 18 p.e.a. „terminy załatwiania spraw w postępowaniu egzekucyjnym określają przepisy art. 35 k.p.a. i przekroczenie tych terminów lub przedłużonych w związku z postanowieniami art. 36 k.p.a. oznacza stan bezczynności zaskarżalnej do sądu administracyjnego” – uzasadnienie wyroku NSA z 24 stycznia 2008 r., sygn. akt II GSK 353/07, źródło: baza orzeczeń dostępna na www.nsa.gov.pl; por. też wyrok WSA w Warszawie z 8 stycznia 2008 r., sygn. akt VI SAB/Wa 40/07, źródło: baza orzeczeń dostępna na www.nsa.gov.pl.

²²⁾ Wyrok WSA w Warszawie z 27 marca 2007 r., sygn. akt VI SAB/Wa 38/06, LEX nr 322699 oraz wyrok WSA w Warszawie z 17 października 2006 r., sygn. akt VI SAB/Wa 12/06, LEX nr 264405.

²³⁾ Wyrok WSA w Warszawie z 17 października 2006 r., sygn. akt VI SAB/Wa 12/06, LEX nr 264405.

Prezes URE, uwzględniając zasady ogólne postępowania egzekucyjnego (w szczególności zasadę celowości i zasadę niezbędności), powinien w toku całego postępowania dbać, aby egzekucja nie była prowadzona zbędnie²⁴⁾. Istota zasady celowości polega na tym, że w postępowaniu egzekucyjnym dąży się tylko do bezpośredniego zapewnienia wykonania obowiązków administracyjnych, a nie wyrządzenia jakiegokolwiek dolegliwości zobowiązaniem²⁵⁾. Element celowości odróżnia właśnie postępowanie egzekucyjne od postępowań, w których na pierwszym planie jest dolegliwość w postaci kary²⁶⁾. Natomiast zasada niezbędności polega na tym, iż niedopuszczalne jest stosowanie środka egzekucyjnego, gdy egzekwowany obowiązek został wykonany albo stał się bezprzedmiotowy (art. 7 § 3 p.e.a.). Środki egzekucji stosuje się więc tylko wtedy, gdy jest to niezbędne do zrealizowania celu egzekucji, którym jest wykonanie obowiązku, a jeśli celu tego nie można osiągnąć lub został już osiągnięty, nie powinno się prowadzić postępowania egzekucyjnego²⁷⁾.

W przeciwnym razie na podstawie art. 168b p.e.a. zobowiązany może dochodzić od wierzyciela odszkodowania za szkody wyrządzone wskutek niezgodnego z przepisami prawa wszczęcia lub prowadzenia egzekucji administracyjnej lub postępowania zabezpieczającego. Wierzyciela obciążać będą również koszty egzekucyjne w sytuacji, gdy z jego winy spowodowane zostały niezgodnym z prawem wszczęciem lub prowadzeniem postępowania egzekucyjnego.

Podsumowując warto podkreślić, iż doprowadzenie do pełnej zgodności sytuacji faktycznej z obowiązującymi aktami prawnymi jest jednym z najważniejszych zadań wszystkich organów administracji publicznej, w tym także Prezesa URE²⁸⁾. Należy jednak pamiętać, iż względy skuteczności nie powinny mieć pierwszeństwa nad dbałością o zapewnienie poszanowania zasad sprawiedliwej procedury – w szczególności nad zapewnieniem odpowiedniej ochrony prawnej zobowiązaniem. Jak trafnie podkreślał E. Smoktunowicz, „w państwie demokratycznym, szanującym wolności i prawa człowieka, skuteczność egzekucji nie jest wartością najwyższą”²⁹⁾.

dr hab. Andrzej Skoczylas
jest kierownikiem Katedry
Postępowania Administracyjnego
Uniwersytetu im. A. Mickiewicza
w Poznaniu, członkiem Biura
Orzecznictwa Naczelnego Sądu
Administracyjnego

²⁴⁾ Zob. M. Masternak, *Wierzyciel w egzekucji administracyjnej*, w: *System egzekucji administracyjnej*, pod. red. J. Niczyporuka, S. Fundowicza, J. Radwanowicz, Warszawa 2004, s. 161-162.

²⁵⁾ E. Ochendowski, *Postępowanie administracyjne i postępowanie przed sądem administracyjnym*, Toruń 1996, s. 158.

²⁶⁾ Z. Leoński, *Egzekucja administracyjna świadczeń niepieniężnych*, Warszawa 1968, s. 124.

²⁷⁾ Z. Leoński w: R. Hauser, Z. Leoński, *Egzekucja administracyjna, Komentarz do ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji*, Warszawa 1995, s. 23.

²⁸⁾ Z. Leoński, *Egzekucja administracyjna świadczeń niepieniężnych*, Warszawa 1968, s. 6.

²⁹⁾ E. Smoktunowicz, *Egzekucja administracyjna i sądownictwo. Teksty, orzecznictwo, piśmiennictwo, indeks rzeczowy*, Warszawa 1995, s. 20.

DYWERSYFIKACJA DOSTAW GAZU ZIEMNEGO W UNII EUROPEJSKIEJ

dr inż. Tadeusz Leszczyński

W ostatnich latach gaz ziemny urósł do rangi czołowego surowca energetycznego. Jednak, w perspektywie kilkudziesięcioletniej, złoża gazu w Europie są na wyczerpaniu. Prognoza rozwoju sytuacji możliwa jest jedynie wówczas, gdy pozna się aktualną sytuację, ale także dotychczas podejmowane działania głównych aktorów gazowej sceny. Jednocześnie, bazując na dotychczasowych trendach można dokonać analizy aktualnej sytuacji i oceny wynikających z niej szans i zagrożeń.

Przegląd realizowanych projektów unijnych oraz kontrprojektów rosyjskich dokonany zostanie w oparciu o dostępną literaturę oraz strony internetowe firm uczestniczących w konsorcjach realizujących poszczególne inwestycje. Przedstawione zostaną także, wypływające z dokonanej analizy, wnioski dla całej Unii Europejskiej, a w szczególności dla polskich odbiorców. Poprzedza je krótki przegląd polskich działań prodywersyfikacyjnych.

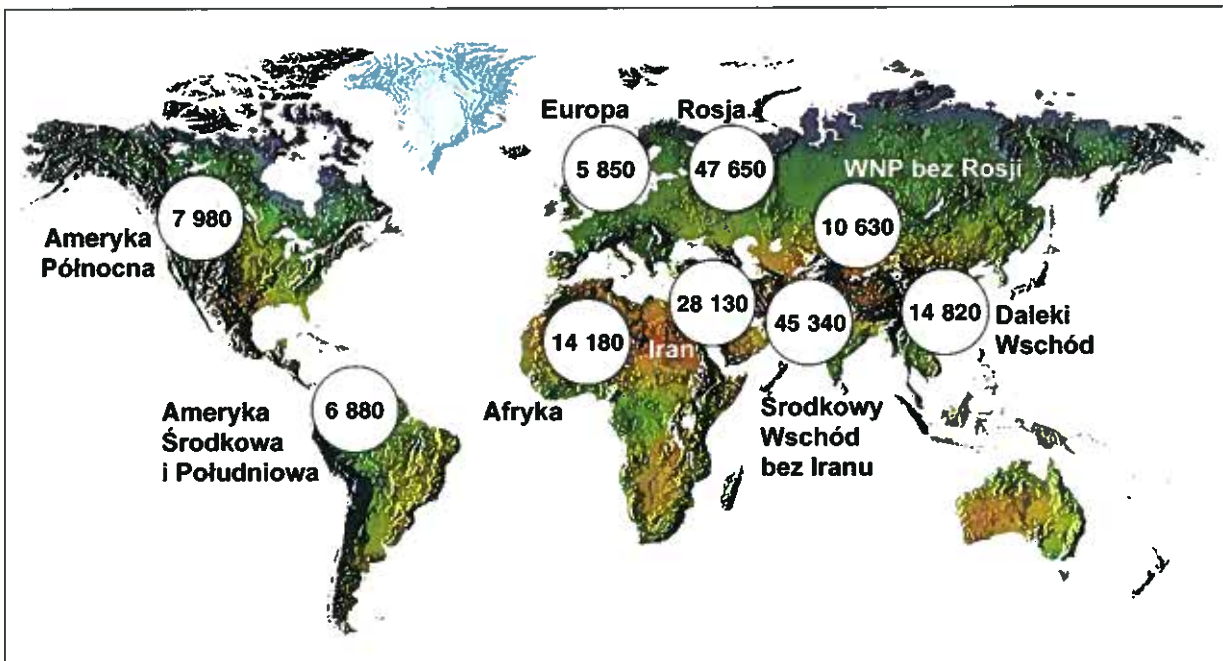
Światowe zasoby gazu ziemnego, a potrzeby unijnych odbiorców

Największe na świecie, szacowane na 47 650 mld m³, złoża gazu ziemnego znajdują się na terenach zaj-

mowanych przez Federację Rosyjską (rys. 1). Stanowią one ok. 1/3 światowych rezerw tego paliwa. Główne, obecnie rozpoznane, złoża zlokalizowane są pod dnem Morza Barentsa i Morza Karskiego oraz w północnych rejonach Zachodniej Syberii (w okolicach półwyspu Jamał i w okręgu Chanty-Mansyjskim), a także na zachodnim wybrzeżu Pacyfiku (w szelfie sachalińskim). Określono położenie jeszcze kilku innych bogatych złóż, jednak ze względu na wysokie koszty przygotowania ich eksploatacji oraz trudne warunki wydobycia i transportu, ich przemysłowe wykorzystanie nie jest aktualnie rozważane. Przy obecnym poziomie wydobycia, aktualnie rozpoznane rosyjskie złoża wystarczą na ok. 80 lat. Rosja zajmuje pierwsze miejsce na liście światowych eksporterów gazu ziemnego. Łącznie z gazem kupowanym od państw Azji Centralnej w celu dalszej dystrybucji, Rosja dostarcza 33% gazu znajdującego się w obrocie międzynarodowym.

Ekspluatowane złoża rosyjskie dołączone są do sieci odbiorców w Unii Europejskiej dwoma magistralami rurociągów:

- gazociągiem *Jamal* – przez Białoruś i Polskę do Niemiec, z odgałęzieniem na wybrzeże Bałtyku, skąd planowana jest budowa gazociągu *Nord Stream*;

Rysunek 1. Potwierdzone zasoby gazu ziemnego (w mld m³) (Źródło: opracowanie własne, na podstawie danych Gazpromu)

- gazociągiem *Sojuz* – przez Ukrainę, Słowację i Czechy do Niemiec, z odgałęziającym się gazociągiem *Blue Stream* przez Morze Czarne do Turcji.

Ponadto surowiec ze złóż w Turkmenistanie, Kirgistanie i Afganistanie przez Uzbekistan, Kazachstan i Rosję (wraz z surowcem z krajów tranzytowych) transportowany jest do państw bałkańskich (Rumunii, Bułgarii, Grecji, Serbii, Macedonii oraz Bośni i Hercegowiny). Zasoby państw należących do Wspólnoty Niepodległych Państw bez Rosji aktualnie szacowane są na 10 630 mld m³.

Jeszcze większe, szacowane bowiem łącznie na 73 470 mld m³, skupione na stosunkowo niewielkim terenie, liczone razem, ale występujące w różnych krajach złoża gazu ziemnego znajdują się na Środkowym Wschodzie. Największą częścią gazowego tortu w tym obszarze dysponują: Iran (28 130 mld m³ – ok. 17% rezerw światowych) i Katar (14 400 mld m³). Jest to jednak region częściowo niestabilny politycznie i gospodarczo, ze znacznymi barierami dla inwestorów spoza kręgu islamskiego. Kraje Bliskiego i Środkowego Wschodu, na terenie których udokumentowano aż 40% światowych zasobów gazu, w obrocie międzynarodowym tego surowca praktycznie nie uczestniczą. Wynika to głównie z faktu, że państwa te koncentrują się na eksporcie ropy naftowej, a nie dostrzegają potencjału, jaki drzemie w gazie ziemnym.

W Afryce, na terenie której potwierdzone zasoby gazu ziemnego szacuje się na 14 180 mld m³, największe złoża znajdują się w Algierii (4 522 mld m³) i Nigerii (3 511 m³). Zasoby gazu ziemnego odkryte na Dalekim Wschodzie (14 820 mld m³) i w obu Amerykach łącznie (14 860 mld m³) porównywalne są do złóż afrykańskich, jednak znacznie dalej położone i zdawałoby się praktycznie niedostępne dla odbiorców z Unii Europejskiej, ze względu na lokalnych wielkich odbiorców: Japonię i Chiny z jednej strony oraz USA i Brazylię z drugiej. Budowa gazociągów łączących ww. złoża z odbiorcami gazu w Europie nie jest więc planowana. Możliwy jest jednak zakup gazu w postaci skroplonej (LNG). Najmniejsze złoża gazu ziemnego znajdują się w Europie (wg różnych szacunków ok. 5 850-7 000 mld m³). Europa ma jed-

nak dobre położenie geograficzne, gdyż większość światowych zasobów gazu, mierząc długością niezbędnych do transportu surowca gazociągów, zlokalizowana jest 3,5-12,5 tys. km od Europy (od Algierii i Morza Barentsa, po Katar i Turkmenistan). Wydobycie gazu ziemnego w największych państwach Unii Europejskiej, wraz z ich zapotrzebowaniem na *blękitny surowiec*, przedstawia tabela 1.

Jednym z najszybciej rozwijających się podsektorów sektora energetycznego na świecie jest produkcja gazu skroplonego i handel nim. Przewidywany światowy wzrost zapotrzebowania na LNG to 10-12% rocznie. Gaz LNG wytwarza 13 krajów, przy czym najwięksi producenci zlokalizowani są na Dalekim Wschodzie: Indonezja (produkuje 33 mln t i zapewnia 22% światowego eksportu), Malezja (23 mln t) i Brunei (7,6 mln t), Środkowym Wschodzie: Katar (21 mln t) i Zachodniej Afryce: Algieria (18,6 mln t), Nigeria (3,1 mln t). Aktualnie w skali globalnej działa ok. 30 terminali skraplających gaz (główni dostawcy LNG do Europy to: Algieria, Libia, Nigeria, Katar, Oman oraz Trynidad i Tobago) oraz prawie 50 terminali regazyfikacyjnych (Japonia, Korea, USA, Chiny, zaś w Europie: Hiszpania, Francja, Włochy). Planowana jest budowa kolejnych 40 terminali skraplających oraz ponad 60 terminali regazyfikacyjnych, w tym jeden w Polsce (Świnoujście). Największa liczba terminali powstaje, bądź ich budowa jest planowana w przyszłości w USA. Jak wynika z tabeli 1, europejski rynek LNG tworzą praktycznie dwa kraje: Hiszpania i Francja (małe ilości LNG nabywają także Włochy). Jedne z największych i najbardziej wydajnych na świecie zakłady skraplania gazu ziemnego wraz z terminalem zbudowano w Brunei, w miejscowości Lumut. Cała tamtejsza produkcja gazu, wynosząca ok. 10 mld m³ gazu skroplonego, jest eksportowana do Japonii. Natomiast największy na świecie terminal regazyfikacyjny Sodegaura działa w okolicach Tokio – jego możliwości odbiorcze wynoszą ok. 10 mln t LNG rocznie.

Regulacje prawne unijnego rynku gazu

Warunkom tranzytu gazu ziemnego rurociągami poświęcone zostały Dyrektywy: 91/296/EWG i 95/49/WE. Zasady powiadamiania Komisji Europejskiej o pro-

Tabela 1. Charakterystyka systemów gazowniczych największych państw Unii Europejskiej (wg danych za 2007 r.)

Kraj	Zużycie gazu [w mld m ³]	Wydobycie własne [w mld m ³]	Import gazu [w mld m ³]	Import LNG [w mld m ³]	Terminale LNG [w szt.]	Ilość PMG [w szt.]	Pojemność PMG [w mld m ³]	Zapas gazu w PMG [w dniach]
Francja	58,70	1,30	46,50	10,90	2+1 bud	15	11,00	68
Hiszpania	53,34	0,34	33,00	20,00	4+2bud+1plan	2	1,50	10
Niemcy	95,10	18,20	76,90	–	–	43	18,60	71
Polska	13,70	4,30	9,40	–	1 plan	6	1,60	42
Wielka Brytania	97,52	97,00	0,52	–	1+2 plan	10	4,10	15
Włochy	79,40	12,60	65,90	0,90	1+2 plan	10	16,80	77

jektach inwestycyjnych będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty zapisano w Rozporządzeniach Rady Europejskiej: 736/96/WE i 2386/96/WE. Natomiast wspólne zasady tworzenia w Unii Europejskiej wewnętrznego rynku gazu określiła Dyrektywa 98/30/WE Parlamentu Europejskiego i Rady. Dyrektywa ta zwana *Dyrektywą Gazową* (Official Journal of the European Communities L 204 Volume 41) ustaliła podstawowe, wspólne zasady i przepisy dotyczące m.in. transportu, dystrybucji, dostaw i magazynowania, nie obejmowała natomiast poszukiwań i wydobycia gazu ziemnego. Dyrektywa przewidywała stopniowe, etapowe otwieranie rynków, które miało zostać zakończone do 2008 r. oraz definiowała kryteria i procedury udzielania odstępstw dla tzw. stron trzecich (Third Party Access – TPA).

Idei budowy wspólnego unijnego rynku energii i paliw poświęcony został także dokument opracowany przez Komisję Europejską w 2001 r., tzw. *Zielona Księga*¹⁾. Podkreślono w niej znaczenie dywersyfikacji dostaw surowców energetycznych i potrzebę zmniejszenia zależności od ropy naftowej na rzecz gazu ziemnego. W 2003 r. przyjęto Dyrektywę 2003/55/WE w sprawie wspólnych zasad dla wewnętrznego rynku gazu, która wprowadziła m.in. obowiązek wydzielenia operatora systemu przesyłowego (właściciel gazociągu nie może być właścicielem gazu, który w nim płynie, musi także transportować surowiec każdej spółki gazowej, która o to wystąpi) oraz definicję operatora systemu LNG²⁾.

Rok 2007 zaznaczył się aktywnymi działaniami Unii Europejskiej w zakresie regulacji rynku gazu ziemnego. Aktywność ta skupiła się przede wszystkim na określeniu perspektyw gazowego rynku wewnętrznego oraz działaniach na rzecz wypracowania wspólnej polityki zagranicznej w tym obszarze.

W dniu 10 stycznia 2007 r. Komisja Europejska przyjęła *Zintegrowany pakiet działań w obszarze energii i zmian klimatu*, którego celem jest m.in. zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego Unii Europejskiej. Wspólnej polityki energetycznej dotyczy komunikat zatytułowany *Europejska polityka energetyczna*³⁾, w którym Komisja wypowiedziała się za promowaniem konkurencyjności przy pomocy odpowiednich regulacji prawnych oraz za ograniczeniem zależności Unii Europejskiej w kwestii gazu i ropy od dostawców monopolistycznych. Komisja zobowiązała się do uwzględnienia w całości interesu odbiorców. Zobowiązano się także dokończyć budowę wewnętrznego rynku energii elektrycznej i gazu oraz spójnej ze-

wewnętrznej polityki energetycznej, kładąc nacisk na solidarność wewnętrzną i zewnętrzną między państwami członkowskimi. Natomiast w komunikacie zatytułowanym *Perspektywy rynku wewnętrznego energii elektrycznej i gazu*⁴⁾ sformułowano ostrzeżenie na temat ówczesnego stanu rynku wewnętrznego. Wskazano m.in. na liczne utrudnienia w wolnej konkurencji, w tym przeszkody w dostępie do infrastruktury, brak inwestycji w połączenia międzysieciowe i zbytnią koncentrację na rynku, które uniemożliwiały stworzenie konkurencyjnego rynku gazu i energii elektrycznej.

Podstawy europejskiej polityki energetycznej przyjęła Rada Europejska w dniach 8-9 marca 2007 r.⁵⁾ Określono wówczas cele, zobowiązania i procedury wewnętrznego rynku gazu. Postanowiono przede wszystkim dokonać rzeczywistego rozdzielenia rynku dostaw gazu od operatorów zarządzających sieciami gazociągów.

1 lipca 2007 r. wszyscy odbiorcy gazu w Unii Europejskiej, w tym gospodarstwa domowe, uzyskali prawo zakupu gazu od wybranego przez siebie dostawcy.

5 lipca 2007 r. Komisja Europejska przyjęła komunikat zatytułowany *W kierunku Europejskiej karty praw odbiorców energii*⁶⁾, który jest kontynuacją komunikatów z 10 stycznia 2007 r. w sprawie polityki energetycznej i rynku gazu oraz energii elektrycznej. Nowy komunikat nakreślił możliwe elementy przyszłej karty praw odbiorców energii. Tego samego dnia Komisja przyjęła także komunikat zatytułowany *Plan priorytetowych połączeń międzysieciowych*, którego celem było opracowanie planu połączeń międzysieciowych i ułatwienie realizacji priorytetowych projektów dotyczących infrastruktury, zmierzających do dywersyfikacji dostaw gazu oraz do integracji rynków regionalnych w ramach rynku wewnętrznego.

W dniu 10 lipca 2007 r. Parlament Europejski przyjął rezolucję w sprawie perspektyw rynku wewnętrznego energii elektrycznej i gazu, w której wypowiedział się za rozdzieleniem sieci energetycznych od innych rodzajów działalności operatorów energetycznych, w celu promowania inwestowania w infrastrukturę, dla sprawiedliwego dostępu do sieci oraz przejrzystości rynku.

W dniu 12 września 2007 r. Komisja Europejska mianowała koordynatora projektu gazociągu *Nabucco* (gazociąg ten omówiony zostanie w dalszej części artykułu).

19 września 2007 r. Komisja Europejska przyjęła pakiet wniosków legislacyjnych, mających na celu dokończenie budowy rynku wewnętrznego energii elektrycznej i gazu ziemnego. Zaproponowano m.in.:

1) Green Paper – Towards a European Strategy for Energy Supply Security.

2) Oznacza osobę fizyczną albo prawną zajmującą się skraplaniem gazu ziemnego albo jego importem, wyładunkiem, regazyfikacją LNG oraz odpowiedzialną za eksploatację instalacji LNG, Dyrektywa 2003/55/WE, art. 2 pkt 12.

3) COM (2007) 1 (Dz. U. C 138 z 22.06.2007).

4) COM (2006) 841 (Dz. U. C 138 z 22.06.2007).

5) Europejska Polityka Energetyczna, Konkluzje prezydencji, Bruksela 8-9 marca 2007 r., 7224/07.

6) COM (2007) 386 (Dz. U. C 191 z 17.08.2007).

- zmianę dyrektyw dotyczących wspólnych zasad rynku wewnętrznego gazu ziemnego⁷⁾;
- ustanowienie Agencji ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki;
- zmianę rozporządzeń w sprawie warunków dostępu do sieci przesyłowych gazu ziemnego.

Wnioskom tym, w zakresie rynku gazu, przyświecały idee:

- efektywnego oddzielenia dostaw i działalności przesyłowej od zarządzania sieciami gazociągów;
- kontynuacji harmonizacji kompetencji krajowych organów regulacji energetyki oraz wzmocnienia ich niezależności;
- stworzenia międzynarodowych mechanizmów współpracy pomiędzy krajowymi organami regulacji;
- poprawy mechanizmów koordynacji transgranicznego zarządzania sieciami i bezpieczeństwa eksploatacji sieci;
- zwiększenia przejrzystości operacji pomiędzy uczestnikami rynku gazu ziemnego.

Aspekt bezpieczeństwa energetycznego Unii Europejskiej ma coraz większe znaczenie z powodu kurczących się zasobów własnych Europy i rosnącego uzależnienia od importu. UE musi także zaradzić wykorzystywaniu przez Rosję surowców energetycznych do realizacji jej celów politycznych. Jednak zdaje się, że obecnie Rosja przejęła inicjatywę i ma największy wpływ na kształt przyszłego globalnego rynku gazu.

Pomiędzy poszczególnymi krajami członkowskimi Unii Europejskiej istnieją znaczne różnice w poziomie otwarcia rynku oraz w strukturze rynków. Np. w Wielkiej Brytanii rynek gazu ziemnego został w pełni zliberalizowany (wartość wskaźnika otwarcia rynkowego wynosi 100%), zaś Polska jest na początku tej drogi. Różnice w otwarciu rynkowym pomiędzy krajami członkowskimi Unii Europejskiej wynikają głównie z możliwości wyboru dostawcy i zakresu rozdzielania sieci przesyłowych od wydobycia i dystrybucji. Nie bez znaczenia jest fakt, że każdy kraj na własną rękę negocjuje dostawy gazu z producentem, przy czym z reguły są to kontrakty wieloletnie i w każdym kraju na inny okres.

Komisja Europejska domaga się, by państwa członkowskie zrezygnowały z ustawowego ograniczania cen energii, w tym gazu, gdyż powinien je dyktować rynek. Ma to w założeniu pomóc Unii Europejskiej radzić sobie z rosnącym uzależnieniem od zewnętrznych źródeł energii i doprowadzić do obniżenia cen surowców energetycznych i prądu. Natomiast rządy większości państw unijnych pragną zachować prawo podejmowania decyzji w kwestiach bezpieczeństwa energetycznego swoich krajów, np.

w zakresie źródeł dostaw gazu, bądź planowania inwestycji w budowę i modernizację infrastruktury gazowej. Wydaje się, że bezpieczeństwu gazowemu Polski prawdopodobnie służyłby wspólny, zliberalizowany rynek gazu w Europie, wymagałoby to jednak poniesienia wysokich kosztów społecznych. Zintegrowany europejski wspólny rynek gazowy zagwarantowałby przede wszystkim bezpieczne dostawy gazu do państw członkowskich Wspólnoty, rozwiązałby problemy dywersyfikacji oraz zlikwidował możliwość wywierania przez Gazprom presji na poszczególne kraje, które dotychczas samodzielnie zawierają umowy na dostawy.

6 czerwca 2008 r. w Luksemburgu ministrowie gospodarki państw członkowskich UE podjęli próbę uzgodnienia szczegółów dogłębnej reformy rynku energii. Od dawna jednak analitycy nie spodziewali się radykalnych działań w tym zakresie, np. polegających na pogłębionym rozdzieleniu właścicieli gazociągów od właścicieli transportowanego nimi gazu, co miało służyć obniżeniu cen gazu poprzez wzrost konkurencji. Spodziewano się także, że pod wpływem niektórych państw, w tym Niemiec, osłabione zostanie stanowisko Komisji Europejskiej w sprawie tzw. klauzuli krajów trzecich (dotychczasowe prace zmierzały w kierunku uniemożliwienia zakupu pakietu kontrolnego firmy przesyłowej przez inwestora zajmującego się produkcją energii, przy czym prawo traktowałoby firmy z państw trzecich na równi z firmami unijnymi).

Gazowe projekty unijne

W 2007 r. Unia Europejska pokrywała zapotrzebowania państw członkowskich na gaz ze złóż leżących w jej obrębie w 46%⁸⁾, zaś według szacunków w 2015 r. będzie to około 25%. Wiele wskazuje, że tendencja ta się utrzyma i w 2030 r. prawdopodobnie jedynie 15% zapotrzebowania na ww. surowiec będzie realizowane przez dostawy pochodzące ze złóż zlokalizowanych w Europie. W związku z powyższym Unia jest zmuszona w stosunkowo krótkim czasie zapewnić sobie dywersyfikację źródeł dostaw gazu ziemnego oraz zbudować, bądź zmodernizować znaczną liczbę wielokilometrowych tras przesyłu. Większa integracja unijnego rynku wewnętrznego pozwoli zapewnić większą płynność oraz ułatwi rozwiązywanie energetycznych sytuacji kryzysowych.

Aktualnie, w połowie 2008 r., kraje należące do Wspólnoty importują gaz przede wszystkim z Rosji (46% importu), Norwegii (27%) i Algierii (20%). Dla poszczególnych państw proporcje te nieco się różnią:

- Francja: Norwegia 29%, LNG 26%, Rosja 24%, pozostałe kierunki 21%;

⁷⁾ COM (2007) 529 (Dz. U. C 4 z 9.01.2008).

⁸⁾ Resztę zapotrzebowania pokrywa import z: Rosji 24%, Norwegii 13%, Algierii 10% i innych regionów 7%.

- Hiszpania: LNG 65%, Norwegia 6%, pozostałe kierunki 29%;
- Niemcy: Rosja 40%, Norwegia 29%, pozostałe kierunki 31%;
- Polska: Rosja 92%, Niemcy 5%, Norwegia 3%;
- Wielka Brytania: Norwegia 76%, LNG 3%, pozostałe kierunki 21%;
- Włochy: Rosja 32%, Norwegia 9%, LNG 3%, pozostałe kierunki 56%.

Analiza kierunków dostaw do ww. państw Unii Europejskiej, połączona z dogłębnym studiowaniem dostępnej literatury, wskazuje na istnienie połączeń sieci przesyłowych poszczególnych krajów (w nawiasie podano kierunki dostaw LPG) z:

- Francja: szelf norweski, Belgia, Niemcy, Szwajcaria, Włochy, Hiszpania (Algieria, Egipt, Nigeria, Oman, Katar, Zjednoczone Emiraty Arabskie);
- Hiszpania: Maroko, Algieria, Libia, Francja, Portugalia (Algieria, Australia, Egipt, Libia, Malezja, Nigeria, Oman, Katar, Zjednoczone Emiraty Arabskie);
- Niemcy: szelf norweski, Austria, Czechy, Dania, Francja, Holandia, Polska, Szwajcaria (brak);
- Polska: Białoruś, Niemcy, Ukraina (brak);
- Wielka Brytania: szelf norweski, Belgia, Holandia, Irlandia, platformy na Morzu Północnym (Algieria, Trynidad i Tobago);
- Włochy: Austria, Chorwacja, Francja, Libia, Szwajcaria, Tunezja (Algieria, Trynidad i Tobago).

Jak z powyższego wynika, większość państw ma połączone sieci gazowe z systemami przesyłowymi wszystkich swoich sąsiadów lądowych i morskich. Wyjątek stanowi Polska, która nie posiada dotychczas zapewniających niezbędną przepustowość bezpośrednich połączeń z: Rosją, Litwą, Danią, Szwecją, Czechami, a nawet Niemcami i Słowacją.

Rosja jest i pozostanie głównym dostawcą gazu do Unii Europejskiej, jednak zapotrzebowanie na ten surowiec rośnie szybciej niż możliwości wzrostu jego wydobycia w Rosji. Ze względu na przewidywaną już w 2020 r. 23% lukę bilansową, egzystencjalnego znaczenia nabiera potrzeba dywersyfikacji źródeł gazu ziemnego. Z tego właśnie względu oprócz Rosji zawarte zostały już umowy:

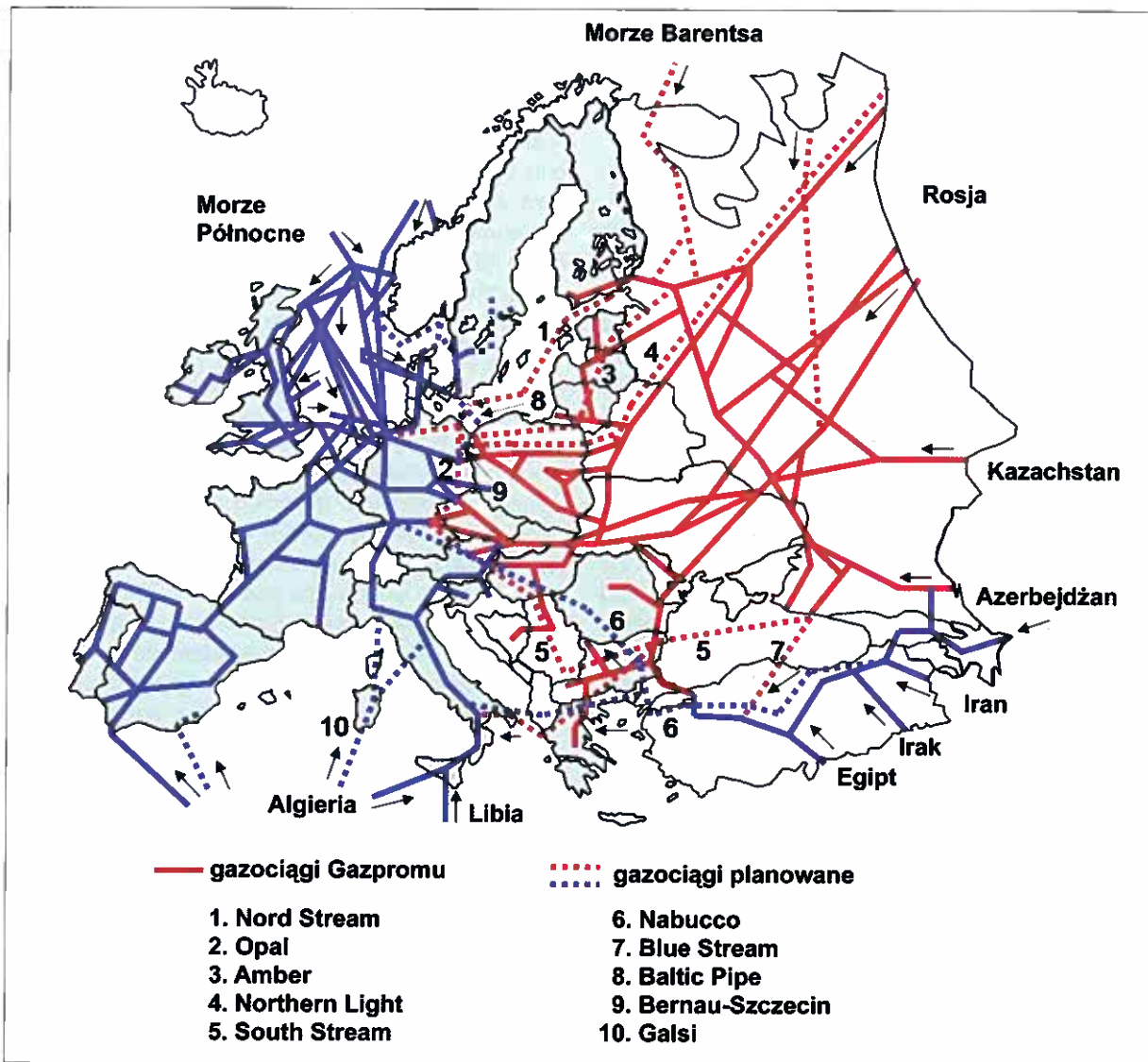
- na wschodzie z: Azerbejdżanem, Kazachstanem i Ukrainą, zaś trwają jeszcze negocjacje z Turkmenistanem;
- na południu z: Egiptem, Marokiem i Jordanią, a negocjacje trwają jeszcze z Algierią i Libią.

Po spodziewanym pomyślnym zakończeniu trwających jeszcze negocjacji z Turkmenistanem, Algierią i Libią, powstanie eurośroziemnomorski rynek gazu ziemnego. Komisja Europejska bada także możliwość realizacji projektów gazowych wspólnie z Nigerią, Sudanem i Irakiem.

Klucz do realizacji części projektów nie znajduje się jednak w rękach Unii Europejskiej. Np. jedyna droga lądowa łącząca Europę z Azją Środkową, z pominięciem Rosji, biegnie przez Turcję. Istnieje wprawdzie możliwość budowy gazociągu po dnie Morza Czarnego z Gruzji do Bułgarii lub Rumunii. Jednak taka koncepcja, ze względu na ścisłą współpracę Bułgarii i Rumunii z Rosją, nie jest aktualnie przez UE rozważana. Obawy Turcji budzi m.in. zasobność azerskich złóż gazu (Shah Deniz) nad Morzem Kaspijskim, tzn. czy są one na tyle wydajne, by Turcja mogła zaryzykować pogorszenie stosunków, w dziedzinie dostaw surowców energetycznych, z Rosją. Ponadto Rosja zawarła wieloletnie, korzystne dla siebie (do czasu zbudowania alternatywnych dróg transportu surowca, także korzystne dla państw eksporterów), umowy z Kazachstanem, Turkmenistanem i Uzbekistanem. Gaz z tych państw mógłby zasilić planowane gazociągi z Turcji do państw UE. Jakby problemów było za mało, to należy z dużym prawdopodobieństwem przyjąć, iż w przypadku ewentualnych sankcji lub działań przeciwko Iranowi dojdzie do zakłóceń w dostawach gazu z tego i innych państw arabskich do Turcji, a niewykluczone, iż także w jego przesyłce przez terytorium tego kraju.

Z powyższych względów wielkie znaczenie mają trwające i planowane unijne inwestycje w rozbudowę infrastruktury transportowej, integracja rynku odbiorców z producentami oraz przeciwdziałanie monopolistycznej kontrofensywie Rosji. Kraj ten nie bez sukcesów pracuje nad uzależnieniem wybranych przez siebie państw członkowskich UE, próbując w zamian za obiecywane profity zablokować unijne działania zmierzające do dywersyfikacji dostaw gazu.

Unia Europejska bez skutku namawia Rosję do ratyfikacji Karty Energetycznej, która m.in. daje zachodnim koncernom prawne gwarancje ochrony inwestycji w rosyjskie złoża gazu ziemnego oraz prawo transportu surowca rosyjskimi gazociągami (nie tylko z Rosji, ale także z krajów Azji Centralnej). Rosja nie zgodzi się na to, dopóki będą obowiązywały jej umowy z Kazachstanem, Turkmenistanem i Uzbekistanem, gdyż część gazu eksportowanego do państw Unii Europejskiej stanowi surowiec zakupiony w wymienionych państwach azjatyckich. Ratyfikacja Karty przez Rosję oznaczałaby dobrowolną rezygnację z zysków wynikających z różnicy cen taniego gazu azjatyckiego oraz cen dyktowanych przez Gazprom odbiorcom europejskim, a także zgodę na bezpośrednie negocjacje państw odbiorców z państwami dostawcami ponad jej głową, ale z wykorzystaniem jej gazociągów (innych na tej trasie nie ma). Dalszy wzrost udziału gazu ziemnego w bilansie energetycznym Unii Europejskiej może być źródłem napięć wewnątrz Wspólnoty oraz na linii UE-Rosja. W ich efekcie należy spodziewać się znacznego wzrostu cen tego surowca.

Rysunek 2. Europejski system gazociągów (Źródło: opracowanie własne)

Jako gazowe transeuropejskie projekty priorytetowe są traktowane gazociągi (rys. 2):

- Wielka Brytania-Holandia-Niemcy-Rosja – połączenie głównych źródeł gazu dla Europy, gazociąg ma zapewnić poprawę współdziałania unijnej sieci gazowej oraz zwiększyć bezpieczeństwo dostaw (w to zapotrzebowanie wpisany został gazociąg *Nord Stream*, wraz z jego odnogą *Opal*);
  - Algieria-Hiszpania-Francja oraz Algieria-Włochy – zwiększenie zdolności przesyłowych do państw basenu Morza Śródziemnego (gazociągi: *Medgaz*, *Galsi*, *Greenstream* i *Transmed*);
  - kraje basenu Morza Kaspijskiego-Bliski Wschód-Unia Europejska – przyłączenie nowych źródeł do sieci gazowej Unii Europejskiej (gazociąg *Nabucco* z interkonektorem Turcja-Grecja-Włochy);
- oraz inwestycje takie jak:
- budowa terminali LNG we Francji, Hiszpanii, Portugalii i Grecji – dywersyfikacja źródeł zaopatrzenia i punktów odbioru;

- budowa podziemnych magazynów w Hiszpanii, Portugalii i Grecji – zwiększenie objętości dotychczasowych magazynów oraz budowa nowych instalacji.

Jednocześnie rosyjski Gazprom i włoskie ENI pracują nad nowym połączeniem złóż jamalskich z rynkiem Unii Europejskiej. Jak wynika z dotychczasowych informacji, nie będzie to druga nitka gazociągu biegnącego przez Polskę, lecz połączenie złoża Jamal z gazociągiem biegnącym na Słowację i dalej do Niemiec, Włoch i Francji. List intencyjny z Gazpromem w powyższej sprawie podpisały: Gaz de France, Ruhrgas i Winterstall.

Gazociągi

Jednym z unijnych priorytetów jest budowa gazociągu *Nabucco*. W skład konsorcjum *Nabucco* wchodzi: austriacki OMV, węgierski MOL, turecki Botas, rumuński Transgas i bułgarski Bulgargaz. Do konsor-

cjum chciał dołączyć także Gaz de France, ale zrezygnował wobec oporu Turcji (zirytowanej sprzeciwem Paryża wobec jej udziału w Unii Europejskiej, a także krytyką przez Francję rzezi Ormian w czasie I wojny światowej). Ma to być wyjątkowo długi gazociąg (ponad 3,3 tys. km), który połączy kraje europejskie z systemem tureckim. Zgodnie z planem surowiec ma nim być dostarczany do Austrii (przez Węgry, Rumunię, Bułgarię i Turcję) ze złóż w Azerbejdżanie i Turkmenistanie oraz na Bliskim Wschodzie (Egipt, Syria, Irak). Planowany jest przesył tą drogą do Europy do 31 mld m³ gazu rocznie, przy czym przepustowość interkonektora Turcja-Grecja-Włochy zaplanowano na 11-12 mld m³ rocznie. Jednak Projekt Nabucco jest przygotowywany od wielu lat i nie może wyjść poza fazę dyskusji, ze względu na niepewność źródeł gazu. Azerbejdżan nie może być uważany za główne, a tym bardziej za jedyne źródło, gdyż ilości gazu z tego kraju są zbyt małe, by był on samodzielnym dostawcą surowca do Europy, stąd trwają uzgodnienia UE z pozostałymi ww. krajami. Po drodze jest jeszcze kilka państw, które chętnie gaz skonsumują, w tym Gruzja, Turcja oraz kraje południowej Europy. Jedną z zasadniczych przyczyn, która nie rokuje dobrze pomysłom uniezależnienia się państw Unii Europejskiej od dostaw gazu z Rosji przy pomocy gazociągu *Nabucco* jest fakt, że Turcja około 59% gazu ziemnego sprowadza z Rosji. Mimo bliskości nierosyjskich źródeł gazu (Azerbejdżan, Irak, Iran itd.), zbyt rozległe interesy energetyczne łączą Turcję z Rosją, by zaryzykowała ona ich zerwanie. Jako przykład wystarczy wymienić budowany rurociąg Samsun-Ceyen, którym transportowana będzie rosyjska ropa naftowa z Morza Czarnego do regionu śródziemnomorskiego z pominięciem zatoczonych tankowcami cieśnin Bosfor i Dardanele. Ze swej strony Turcja, mimo iż jej członkostwo w Unii Europejskiej wciąż stoi pod znakiem zapytania, chciałaby stać się energetycznym węzłem dla Europy. Słabość projektu, oficjalnie popieranego przez Unię Europejską, polega także na jego przebiegu przez Węgry, gdzie uznaje się, że bardziej realna jest budowa przez Gazprom drugiej nitki gazociągu *Blue Stream*, którą Budapeszt popiera – podobnie jak gazociąg *South Stream*⁹⁾.

Gazociąg *Nord Stream*¹⁰⁾, o długości 1200 km, omijający przez Bałtyk państwa Europy Środkowej, który ma połączyć bezpośrednio dostawców gazu z Rosji z odbiorcami w Niemczech, Holandii i Wielkiej Brytanii realizują prywatne niemieckie koncerny E.ON (24,5% udziałów w konsorcjum Nord Stream AG) i BASF (24,5%) oraz rosyjski Gazprom (51,0%). Przewidziano także odgałęzienia do Szwecji, Finlan-

dii i Norwegii. Porozumienie o budowie gazociągu przedstawiciele wymienionych firm podpisali w 2006 r. w Berlinie w obecności ówczesnego prezydenta Rosji Władimira Putina oraz ówczesnego Kanclerza Niemiec Gerharda Schrödera. Gazociąg powstanie, o ile państwa nadbałtyckie leżące na jego trasie wyrażą zgodę na budowę. Przepustowość gazociągu zaplanowano na 55 mld m³ gazu rocznie. Ze względu na naruszanie polskich interesów gospodarczych, niezgodność z ideą europejską prowadzenia wspólnie uzgodnionych projektów oraz ryzyko potencjalnych szkód ekologicznych na Bałtyku, nigdy nie planowano negocjowania polskiego udziału w tym przedsięwzięciu. Pierwotnie gazociąg miał zostać przeprowadzony na południe od Bornholmu, przez wody, o które Polska i Dania prowadzą spór od 30 lat. Konsorcjum budujące gazociąg wystąpiło o zgodę jedynie do Danii. Gdy Polska wystąpiła o przyznanie jej takich samych praw na owym terenie, konsorcjum zmieniło trasę budowy na północ od Bornholmu, na wody terytorialne Szwecji. Estonia ze względu na zagrożenie dla środowiska nie zgodziła się na badanie swoich wód terytorialnych przez konsorcjum Nord Stream przed ewentualnym ułożeniem gazociągu (od początku było to bagatelizowane przez Rosję, jednak z czasem Moskwa przyznała, że sprzeciw państw nadbałtyckich może zagrozić inwestycji). Krytycznie także ocenione zostało zaangażowanie Niemiec po stronie Rosji w budowę gazociągu omijającego środkowoeuropejskie państwa członkowskie Unii Europejskiej. Tallin zaproponował w zamian zbudowanie gazociągu z Rosji do Niemiec na lądzie, przez Estonię, Łotwę, Litwę i Polskę. Konsorcjum budujące gazociąg rozważa jego poprowadzenie przez wody terytorialne Finlandii, na których jednak dno Bałtyku nie sprzyja układaniu gazociągów. Dodatkowo występują tam silne protesty ekologów przeciwko ww. inwestycji. Cykliczne groźby ze strony Gazpromu, że zakręci gazowy kurek dla Ukrainy lub Białorusi, uderzają też w społeczeństwa i firmy krajów unijnych. Trudno jednak odmówić słuszności przerywaniu dostaw odbiorcy, który nie płaci za towar, bądź trudno dziwić się gazowemu monopolistom, że nie chce dostarczać towaru, za który ktoś nie zapłaci. Ponadto nie można oczekiwać od jakiegokolwiek kraju akceptacji sytuacji, że będzie się samemu otrzymywało gaz po cenach niższych niż pozostali uczestnicy gazowego rynku. Niemniej należy zauważyć, że kryzysy między krajami Wspólnoty Niepodległych Państw mogą być celowo wywoływane przez Rosję, by umocnić w krajach Unii Europejskiej przekonanie, że gazociąg *Nord Stream*, łączący je bezpośrednio z rosyjskimi złożami gazu jest najlepszą alternatywą.

Planowany gazociąg *Galsi* (długości 1350 km) z Algierii przez Morze Śródziemne i Sycylię do Włoch, z odgałęzieniem przez Korsykę do Francji, ma mieć przepustowość 10 mld m³ gazu rocznie. W budowie gazociągu, który ma zostać uruchomiony

⁹⁾ „Gazeta Wyborcza”, 17.09.2007 r., s. 30.

¹⁰⁾ Nordycki Potok, w Polsce nazywany jest Gazociągiem Północnym.

w 2011 r., uczestniczą firmy: Sonatrach (Algieria), Edison Gas, Enel Power, Eos Energia, Sfrs i Progemisa (Włochy) oraz Wintershall (Niemcy). Będzie to drugi gazociąg z Algierii do Włoch obok funkcjonującego gazociągu *Transmed*, o aktualnej przepustowości 33 mld m³. Ponadto planowana jest rozbudowa gazociągu *Greenstream* (długości 540 km) biegnącego z Mellitah w Libii, przez Morze Śródziemne, do Gela na Sycylii i dalej na włoski Półwysep Apeniński, do przepustowości 20 mld m³ gazu rocznie. Aktualnie gazociąg ten, którego współwłaścicielami są libijski koncern NOC i włoski koncern ENI, dostarcza do Włoch 8 mld m³ gazu rocznie. Gazprom planuje przejąć część udziałów w gazociągu *Greenstream* od swojego włoskiego partnera, by w przyszłości tym gazociągiem dostarczać gaz z Rosji. Gazociąg *Medgaz* z Algierii przez Morze Śródziemne do Hiszpanii i Francji o planowanej przepustowości 8 mld m³ gazu rocznie ma transportować do Europy gaz z Afryki Północnej. Będzie on miał długość 210 km, zaś przepustowość zostanie zwiększona do 16 mld m³ po wybudowaniu drugiej nitki gazociągu. Z Nigerii do Algierii planowany jest gazociąg *NIGAL*, o długości 4,5 tys. km, którego budowę gotowa jest wesprzeć Unia Europejska. Po jego wybudowaniu realny stałby się transport afrykańskiego surowca do odbiorców w Południowej Europie. Budowę zainteresowane są także koncerny paliwowe z Afryki – Sonatrach (Algieria) i NNPC (Nigeria). Koszt projektu wyceniany jest na minimum 10 mld USD. Inwestorzy muszą jednak uwzględnić ataki nigeryjskich rebeliantów na instalacje naftowe, które odbijają się m.in. negatywnie na światowych cenach ropy naftowej. Stąd wielce prawdopodobne jest, że również mogą dotyczyć planowanego gazociągu. Gazociąg mógłby dostarczać 30 mld m³ gazu rocznie, co zaspokoiliby w tym zakresie ok. 6% obecnego zapotrzebowania całej Unii Europejskiej, które w 2005 r. wynosiło 570 mld m³.

Łotwa zaproponowała budowę gazociągu *Amber* z Rosji przez Państwa Bałtyckie do Polski i innych krajów Unii Europejskiej, o planowanej przepustowości 30 mld m³ gazu rocznie. Gazociąg *Amber* łączyłby zatem drogą lądową rosyjskie złoża z systemem europejskim omijając Białoruś i Ukrainę, co pozwoliłoby uniknąć tzw. ryzyka tranzytowego. Gazociągiem mógłby także płynąć gaz z Danii do Państw Bałtyckich i Finlandii, na co miałyby pozwalać jego technologiczna możliwość dwukierunkowego przesyłu. Projekt ten jest martwy i obecnie jego realizacja nie jest rozpatrywana przez żaden kraj, przez który miałby potencjalnie przebiegać, ani przez dostawców surowca. Od dawna planowany jest gazociąg *Baltic Pipe* ze Stevens w Danii do Niechorza w Polsce (230 km), odnoga gazociągu *Skanded*, łączącego Norwegię ze Szwecją i Danią. Gazociągiem, o stosunkowo niewielkiej przepustowości, pierwotnie miał płynąć do Polski gaz z Danii (2 mld m³ rocznie) i Norwegii (2-5 mld m³ rocznie). Projekt po kilku latach przerwy powrócił do task

i PGNiG prowadzi nad nim prace m.in. z udziałem norweskiego Gassco i duńskiego Energinetu. Gazociąg ten mimo wysokich kosztów budowy może być jedyną alternatywą, gdyby Rosja z przyczyn technicznych lub technologicznych zrezygnowała z dalszej eksploatacji gazociągu *Jamalskiego*. Co kilka lat odżywa medialnie koncepcja budowy gazociągu *Bernau-Szczecin* z Niemiec do Polski (o przepustowości minimum 2 mld m³ gazu rocznie). Jego budowa wydaje się niezbędna, ze względu na możliwość odbioru gazu rosyjskiego, bądź alternatywnie każdego innego płynącego w unijnym systemie gazociągów. Tranzyt przez Niemcy podniesie cenę surowca, ale analizując gazowe umowy rosyjsko-niemieckie oraz działalność firmy Wingas niewykluczone, że będzie konieczny. Niezbędna prawdopodobnie będzie znacznie większa przepustowość połączenia Bernau-Szczecin oraz budowa kilku dodatkowych połączeń z systemami gazociągów w państwach UE, a także inwersja całego systemu przesyłowego w naszym kraju.

Gazoporty

Rynek LNG w Europie rozwija się bardzo dynamicznie. Spodziewany udział płynnego gazu naturalnego (LNG – liquid natural gas) w dostawach gazu do Europy systematycznie wzrasta i w 2010 r. wyniesie 15% (w 2005 r. było to 9%). Planowane są dostawy 55-60 mld m³ gazu LNG rocznie. Wiele państw europejskich buduje bądź planuje wybudować terminale regazyfikacyjnych: Hiszpania – 4 (Barcelona, Bilbao, Cartagena, Huelva), Francja – 2 (Montoir-de-Bretagne k. Nantes, Fos-sur-Mer k. Marsylii.), Wielka Brytania – 1 (Isle of Grain u ujścia Tamizy), Grecja – 1 (Revythoussa), Włochy – 1 (Pangaglia), Portugalia – 1 (Sines), Belgia – 1 (Zeebrugge), Turcja – 1 (Marmara Ereğlesi). W fazie konstrukcyjnej lub projektowej znajduje się dodatkowo 30 terminali (w budowie – 8: Hiszpania, Wielka Brytania, Włochy – 2, Francja, Turcja – 1, a ponadto planowane – 22: Włochy – 9, Francja – 4, Holandia – 3, Wielka Brytania – 2, Polska, Chorwacja, Belgia, Cypr – 1). Projekt budowy terminalu w Świnoujściu wpisuje się zatem w europejskie i ogólnoświatowe tendencje rozwoju rynku gazu ziemnego.

Magazyny gazu

Podziemne magazyny gazu (PMG) buduje się w sąsiedztwie i wzdłuż tras gazociągów przesyłowych, ze względu na bezpieczeństwo energetyczne, dla gwarancji nieprzerwanych dostaw gazu, a także dla uzyskania optymalnych parametrów technicznych i technologicznych. Najbardziej efektywne dla potrzeb MG są obiekty po czerpanych złożach gazu ziemnego oraz struktury zawodnione. W Europie obecnie jest 175 czynnych PMG. Najwięcej w Niem-

czek (43 PMG), Rosji (24 PMG) i na Ukrainie (16), a następnie we Francji, Włoszech, Wielkiej Brytanii i na Słowacji. W związku z powyższym można w Europie wyróżnić trzy główne ośrodki zgrupowania PMG, rejony: zachodni, południowy i wschodni¹¹⁾.

W krajach Unii Europejskiej występuje zróżnicowanie pojemności aktywnej podziemnych magazynów gazu. Średnio odpowiada ona 50-ciu dniom zapotrzebowania poszczególnych krajów na gaz ziemny. Unijne wymagania w zakresie objętości magazynów gazu, by zapewniały realizację zapotrzebowania poszczególnych krajów przez 90 dni, spełnia bardzo niewiele małych krajów, które zużywają gaz w małych ilościach, a jednocześnie posiadają duże pojemności magazynowe. Jednym z takich krajów jest Austria, która w swoich magazynach przechowuje surowiec zapewniający realizację zapotrzebowania kraju przez 150 dni.

W Niemczech magazyny gazu są elementem filozofii bezpieczeństwa energetycznego, gdyż gwarantują ciągłość dostaw w sytuacjach kryzysowych oraz stabilizują ceny. Łącznie 43 podziemne magazyny gazu mogą pomieścić 18,6 mld m³ surowca, co zabezpiecza potrzeby kraju na 71 dni. Np. firma VNG dysponuje czterema magazynami w: Bernburgu, Bad Lauchstad, Buchholz i Kirchheilingen, o łącznej pojemności 2,3 mld m³, przy czym 85% objętości zapewniają dwa pierwsze. VNG planuje przejście od włoskiego koncernu ENI pięć szczypanych złóż, w których zamierza urządzić magazyny służące zapatrzeniu rynku włoskiego. Firma Wingas dysponuje jednym podziemnym magazynem gazu (Rehden), drugi jest aktualnie budowany (Jerngum – drugi co do wielkości w Europie Środkowej). Dodatkowo w rejonie Hinrichshagen, niedaleko Greifswaldu, w pobliżu polskiej granicy firma ZZG (spółka córka Gazpromu) zamierza zbudować nowy magazyn na gaz z gazociągu *Nord Stream* o pojemności kilku miliardów m³, który będzie jednym z największych w Europie Zachodniej magazynów tego typu.

Wielka Brytania, Włochy, Francja i Hiszpania należą do największych europejskich konsumentów gazu ziemnego. Kraje te nie spełniają jednak unijnych wymagań w zakresie objętości magazynów gazu, gdyż aktualnie czynne na ich terenie magazyny gazu umożliwiają przechowywanie jedynie od 1,5 do 16,8 mld m³ błękitnego surowca.

UE stoi na stanowisku, iż usługi związane z magazynowaniem gazu powinny być przedmiotem konkurencji. Jednocześnie jednak tylko te przedsiębiorstwa będą mogły starać się o dostęp do magazynów, dla których stanowi to element usługi kompleksowej, w szczególności strona trzecia może uzyskać dostęp do podziemnych magazynów gazu wyłącznie w przy-

padku, gdy taka usługa jest technicznie niezbędna dla spełnienia warunków dostępu do sieci przesyłowej lub dystrybucyjnej.

Polskie działania prodywesyfikacyjne

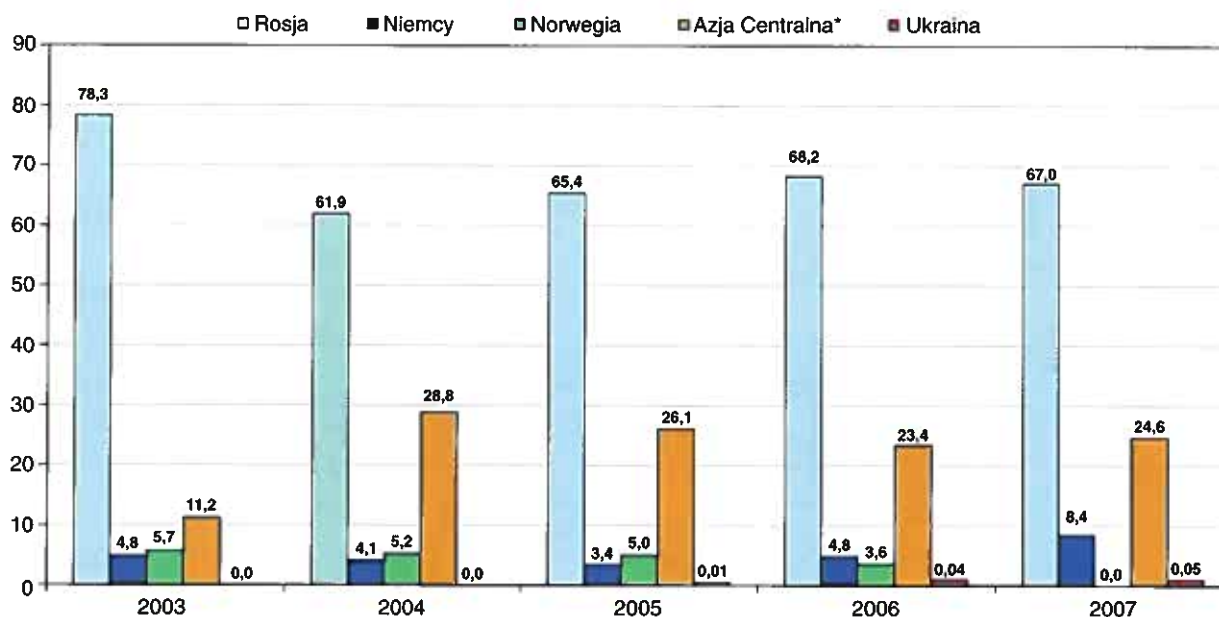
Zasoby bilansowe gazu ziemnego na koniec 2007 r. wynosiły 151 mld m³, w tym zasoby zagospodarowane – ok. 100 mld m³. Wystarczalność zasobów gazu, przy obecnym krajowym poziomie wydobycia, można więc szacować na ok. 25 lat. Według Państwowego Instytutu Geologicznego istnieją przesłanki odkrycia nowych złóż gazu ziemnego. Ich wielkość może sięgać nawet 650 mld m³. Złóża gazu znajdują się głównie na Pogórzu Karpackim (gaz wysokometanowy) oraz na Niziu Polskim (gaz zaazotowany). Roczne krajowe zdolności wydobywcze wynoszą ok. 4,5 mld m³ w przeliczeniu na gaz wysokometanowy. Wydobycie gazu ziemnego w Polsce w latach 2004-2007 kształtowało się na poziomie 4,3 mld m³, przy czym stanowiło to ok. 30% krajowego zapotrzebowania na *błękitny* surowiec. Mimo planowanego przez PGNiG wzrostu wydobycia, w roku 2008 r. nie przekroczy ono 4,6 mld m³.

Odbiorcy w 2007 r. zużyli w Polsce ponad 13,7 mld m³ gazu. Zapotrzebowanie pokrywane jest głównie (68,6%) gazem wysokometanowym z importu (rys. 3 na str. 93), z którym mieszany jest gaz wydobywany na południowym wschodzie kraju (1,4 mld m³). Ponadto wydobywa się 2,9 mld m³ gazu zaazotowanego, który dystrybuowany jest do odbiorców odrębnymi gazociągami. W Odolanowie na zachodzie Polski zlokalizowany został zakład odazotowania gazu, który uzyskany gaz dostarcza do systemu przesyłowego gazu wysokometanowego.

Sieć przesyłowa

Gaz ziemny importowany jest do Polski kilkoma gazociągami. Ponad 90% gazu sprowadzanego do Polski pochodzi z Rosji, z czego aż 80% dostarczane jest gazociągiem *Jamal* przez punkt graniczny w Kondratkach (rys. 4 na str. 94) – do systemu zarządzanego przez Gaz-System wchodzi przez punkty Włocławek i Lwówek. Pozostałe punkty graniczne na kierunku wschodnim to: Drozdowicze, Wysokoje i Tietierowka. Prawie cała polska sieć przesyłowa zorientowana jest na transport gazu ze wschodu na zachód (na granicy zachodniej funkcjonuje jeden punkt wejściowy Lasów k. Zgorzelca), co jest niekorzystne ze względu na ryzyko ewentualnych przerw w dostawach z powodów technicznych (awarie, remonty planowe itp.), bądź politycznych (np. spory płatnicze lub własnościowe między Rosją, a Białorusią). Ponadto polski system przesyłu gazu ziemnego charakteryzuje się brakiem niezbędnej przepustowości w Polsce północno-zachodniej, niedostateczną pojemnością magazynową oraz zależną od pór roku nierównomiernością wykorzystania.

¹¹⁾ Rejon wschodnioeuropejski PMG obejmuje południowo-wschodnią Polskę oraz zachodnie obszary Ukrainy.

* Kazachstan, Turkmenistan i Uzbekistan.

Rysunek 3. Udział poszczególnych krajów w eksporcie gazu do Polski (w %) (Źródło: opracowanie własne, na podstawie danych PGNiG)

Uwzględniając powyższe, bezpieczeństwo energetyczne w sektorze gazowym rozumiane jest jako zapewnienie nieprzerwanych dostaw gazu ziemnego do odbiorców po możliwie niskich cenach. Jednocześnie uznać należy, że warunkiem niezbędnym dla zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego jest dywersyfikacja źródeł dostaw gazu ziemnego, polegająca na zapewnieniu nowych kierunków dostaw i dróg transportu, zwiększeniu zdolności wydobywczych i magazynowych oraz zabezpieczeniu interesów Skarbu Państwa w kluczowych podmiotach polskiego podsektora gazowego.

Celem podjętej w kraju reformy sektora gazowego było wprowadzenie konkurencyjnego rynku gazu i dostosowanie go do sprawnego funkcjonowania w ramach rynku Unii Europejskiej. Działania restrukturyzacyjne objęły:

- powołanie w 2004 r. przez PGNiG spółki PGNiG-Przesył, która w 2005 r. uzyskała status Operatora Systemu Przesyłowego (od 2006 r. Operator Gazociągów Przesyłowych Gaz-System SA),
- wdrożenie w 2005 r., w drodze nowelizacji ustawy – Prawo energetyczne, dyrektywy UE w sprawie wspólnych zasad funkcjonowania rynku gazu ziemnego (2003/55/WE),

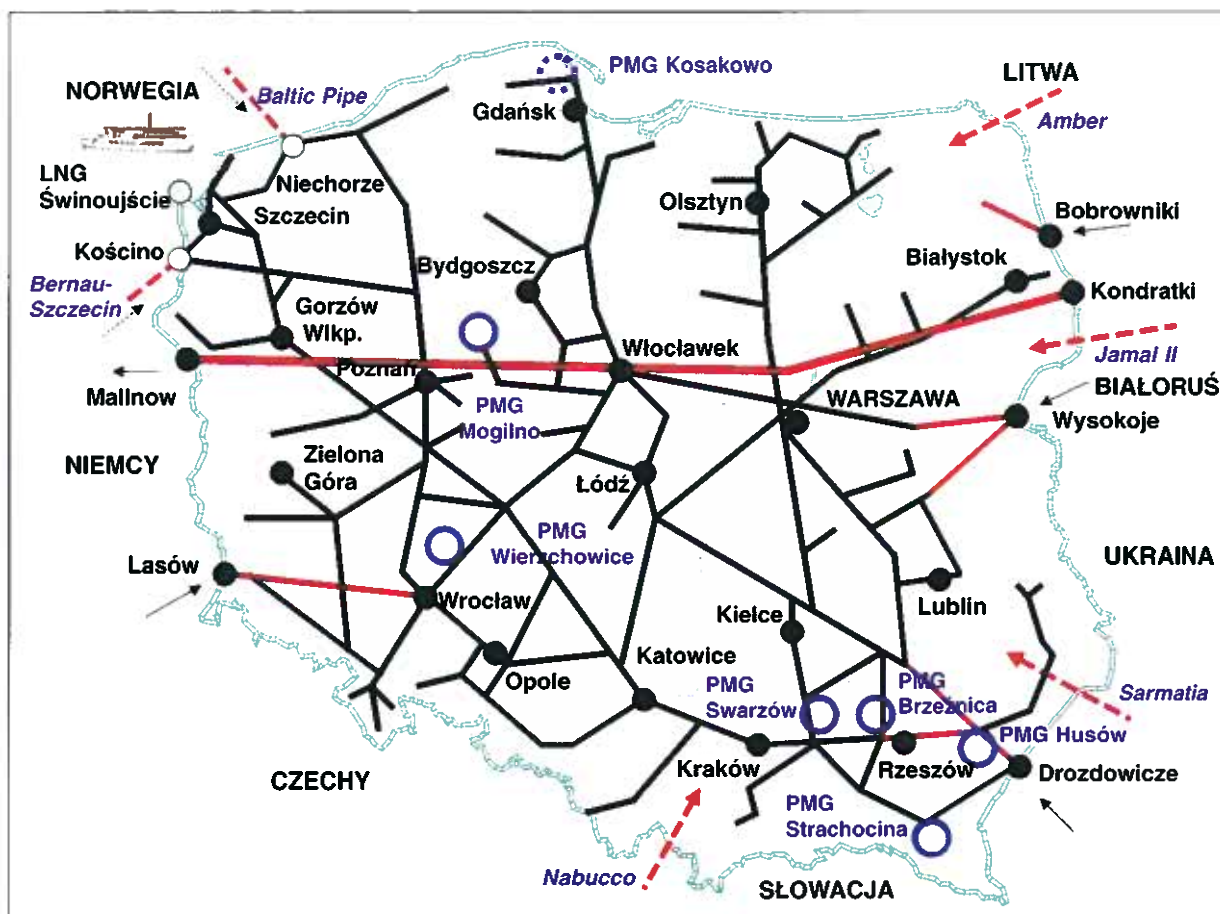
- rozpoczęcie w 2005 r. prywatyzacji PGNiG, mimo iż państwo nie zapewniło sobie wyłącznego wpływu na decyzje, mogące mieć wpływ na bezpieczeństwo energetyczne kraju, w kontroli nad spółką EuRoPol Gaz (PGNiG posiada w niej 48% udziałów, Gazprom – 48% i Gas-Trading – 4%),
- wyznaczenie w 2006 r. przez Prezesa URE spółek dystrybucyjnych należących do PGNiG na Operatorów Systemów Dystrybucyjnych,
- przyjęcie w 2007 r. przez Radę Ministrów *Polityki dla przemysłu gazu ziemnego*, w której określono program działań dla poprawy bezpieczeństwa energetycznego,
- zakup w 2007 r. przez PGNiG udziałów w złożach gazu ziemnego na norweskim szelfie kontynentalnym i w Egipcie, przystąpienie spółki do konsorcjum Skanled budującego gazociąg z Norwegii do Danii i Szwecji oraz podjęcie działań mających na celu wybudowanie gazociągu *Baltic Pipe* do Niechorza.

Do 2030 r. przewiduje się wzrost zapotrzebowania na gaz ziemny o 33,9% (tabela 2), przy czym następować będzie systematyczny spadek udziału energii z gazu ziemnego w zużyciu energii finalnej.

Tabela 2. Prognoza zapotrzebowania na energię z gazu ziemnego

Lata	2005	2010	2015	2020	2025	2030
Planowane zużycie energii z gazu ziemnego [Mtoe]	9,97	10,84	11,24	11,65	12,74	13,35
Wzrost od roku bazowego (2005=100)	0,00	8,73	12,74	16,75	27,78	33,90
Ogólna prognoza zużycia energii [Mtoe]	61,92	69,09	72,64	76,81	83,54	89,21
Udział gazu ziemnego w ogólnym zużyciu energii [w %]	16,10	15,69	15,47	15,17	15,25	14,96

1000 m³ = 0,838 toe = 6,12 boe (standardowa wartość opałowa 35,1 MJ/m³)

Rysunek 4. Stan i perspektywy sieci przesyłowej gazu ziemnego w Polsce (Źródło: opracowanie własne)

Polityka energetyczna Polski do 2025 roku¹²⁾ ustanowiła zasady funkcjonowania całego sektora energetycznego, w tym gazowego. Nie uwzględniła ona jednak zagrożeń dla bezpieczeństwa energetycznego ze strony eksporterów surowców naturalnych, pomimo licznych ostrzeżeń ekspertów¹³⁾. W szczególności w podsektorze gazu ziemnego nie określono działań, jakie należałoby podjąć by zdywersyfikować drogi i źródła dostaw gazu ziemnego.

Ustawa z 16 lutego 2007 r. o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym uporządkowała zasady gromadzenia obowiązkowych zapasów surowców energetycznych, w tym gazu ziemnego oraz zasad podejmowania działań interwencyjnych w przypadku pojawienia się zakłóceń w dostawach. Ustawa wprowadziła zasady organizacji zapasów gazu ziemnego pozostających w dyspozycji Ministra Gospodarki oraz proce-

durę na wypadek kryzysu związanego z dostawami tego surowca. Zapewniła w tym zakresie realizację zobowiązań wynikających z Dyrektyw Unii Europejskiej: 73/238/EWG i 2006/67/WE.

W ostatnich kilku latach podjęto w naszym kraju szereg działań mających na celu rozwój systemu przesyłowego oraz rozbudowę i modernizację sieci dystrybucyjnych gazu ziemnego, w tym m.in.:

- podjęto szereg uchwał zmierzających do zwiększenia bezpieczeństwa energetycznego kraju (Rada Ministrów):
  - uchwała nr 3/2006 z 3 stycznia 2006 r. w sprawie działań mających na celu dywersyfikację dostaw nośników energii,
  - uchwała nr 77/2006 z 31 maja 2006 r. w sprawie działań zwiększających bezpieczeństwo energetyczne Rzeczypospolitej Polskiej,
- powołano Pełnomocnika Rządu do Spraw Dywersyfikacji Dostaw Nośników Energii do Rzeczypospolitej Polskiej (rozporządzenie Rady Ministrów z 29 listopada 2005 r.),
- uznano projekty dywersyfikacyjne (budowa terminalu do odbioru gazu skroplonego i gazociąg łączący polski system przesyłowy ze złożami na norweskim szelfie kontynentalnym) za szczególnie ważne (BBN przy Prezydencie RP),

¹²⁾ Monitor Polski z 22 lipca 2005 r. Nr 42, poz. 562.

¹³⁾ Por. T. Leszczyński, *Źródła kryzysów wymagających reagowania kryzysowego państwa*, „Myśl Wojskowa” nr 3/2004, s. 5-24.

- podjęto działania zmierzające do zapewnienia alternatywnych dróg zaopatrzenia w gaz ziemny, w tym:
  - realizowano zadania inwestycyjne (realizacja trwa nadal) w zakresie rozbudowy systemu przesyłowego gazu ziemnego, których celem była likwidacja ograniczeń przepustowości w poszczególnych odcinkach systemu przesyłowego (Ministerstwo Gospodarki),
  - przygotowano studium wykonalności terminala LNG w Świnoujściu i rozpoczęto prace przygotowawcze do rozpoczęcia jego budowy (PGNiG),
  - podjęto działania w zakresie budowy połączenia Polski gazociągiem ze złożami gazu na norweskim szelfie kontynentalnym (PGNiG).

W związku z powyższym, ze względu na poprawę bezpieczeństwa energetycznego państwa niezbędne wydają się następujące działania:

- budowa bezpośredniego połączenia gazociągiem ze złożami skandynawskimi,
- budowa terminala do odbioru gazu skroplonego na polskim wybrzeżu,
- zapewnienie kontraktów długoterminowych na dostawy gazu ziemnego ze źródeł innych niż rosyjskie,
- zabezpieczenie kontroli państwa nad strategiczną infrastrukturą służącą do przesyłu gazu,
- rozbudowa systemu przesyłowego gazu ziemnego,
- zwiększenie pojemności czynnej podziemnych magazynów gazu,
- zwiększenie potencjału wydobywczego gazu krajowego,
- ograniczenie ryzyka dla bezpieczeństwa energetycznego Polski powstałego wskutek upublicznienia akcji PGNiG,
- uzyskanie przez PGNiG dostępu do złóż gazu ziemnego za granicą.

Gazoport

Terminal do przeladunku skroplonego gazu naturalnego (LNG), którego budowa planowana jest w Świnoujściu (terminal LPG – propanu, butanu znajduje się w porcie gdańskim), ma powstać jako alternatywne źródło dostaw tego paliwa do kraju drogą morską (inwestorem jest PGNiG). Według przyjętych założeń dostarczy on do Polski jedną trzecią potrzebnego gazu (początkowo 2,5 mld m³ surowca, zaś docelowa przepustowość to 7,5 mld m³ rocznie) oraz będzie obsługiwał duże gazowce, w czym od strony kapitałowej, inwestycyjnej i operatorskiej zamierza partycypować lokalny szczeciński armator, Polska Żegluga Morska. Koszt inwestycji szacowany jest obecnie na 450 mln euro. Kwota ta obejmuje koszt wybudowania terminala, podłączenia go do krajowego systemu dystrybucji gazu oraz koszt przygotowania infrastruktury terminala zarówno na czas budowy i eksploatacji na lądzie, jak i na morzu. PGNiG planuje uruchomienie gazoportu w 2011 r.

Zaletą terminala LNG jest dywersyfikacja źródeł dostaw, a nie tylko dróg przesyłowych. Trzeba jednak pamiętać, że o powodzeniu przedsięwzięcia zadecyduje jego kompletność: zapewnienie źródeł dostaw, budowa terminala i dysponowanie flotą gazowców.

Nie wiadomo jeszcze, kto dostarczy skroplony gaz do Polski. Mogą być z tym pewne problemy, gdyż kontrakty, nie tylko na dostawę gazu, ale wszystkich surowców energetycznych, podpisywane są na wiele lat naprzód. Potencjalnymi dostawcami gazu LNG mogłyby być państwa Afryki Północnej i Bliskiego Wschodu, w szczególności: Oman, Katar, Libia, Algieria i Nigeria, z których dostawy gazu powinny być tańsze niż gaz z rurociągu rosyjskiego, ale odbierany w Niemczech.

Pierwszy w Polsce terminal do odbioru skroplonego gazu LNG zaprojektuje i przygotuje dokumentację jego budowy kanadyjski koncern SNC Lavalin, we współpracy z polską firmą inżynierską Prochem i amerykańskim koncernem Foster Wheeler. Inwestycja obejmuje cztery odrębne budowy, z różnymi inwestorami, różnymi systemami finansowania i w różnym stopniu ze sobą skorelowane. Są to:

- budowa falochronu i podejściowego toru wodnego do nabrzeża portowego i obrotnicy (realizuje Urząd Morski w Szczecinie),
- budowa nabrzeża portowego, z instalacjami (stanowiska dla gazowców) oraz estakady pod gazociąg między nabrzeżami a instalacjami na lądzie (Zarząd Morskich Portów Szczecin i Świnoujście),
- budowa terminalu gazu skroplonego LNG, w tym zbudowanie instalacji do magazynowania i regazyfikacji paliw, wraz z całą infrastrukturą (polskie LNG),
- podłączenie gazoportu do sieci krajowej i modernizacja sieci przesyłowej (Gaz-System).

Flota gazowców, czyli statków do przewozu gazu LNG jest na świecie bardzo ograniczona. Istnieje ich nieco ponad 100 sztuk, przy czym zakłada się, że do 2020 r. wzrośnie ona pięciokrotnie. Prawie wszystkie eksploatowane obecnie statki do przewozu skroplonego metanu to jednostki duże o szerokości około 45 m i długości 270-290 m, mogące przewozić do 170 tys. m³ gazu. Produkowane są głównie w stocznicach japońskich i koreańskich. Gazowcami dysponują np. armatorzy arabscy, największe z nich kosztują do 200 mln USD za sztukę. Do obsługi terminalu gazowego w Świnoujściu potrzebne będą minimum cztery gazowce LNG¹⁴ – ich budową zainteresowana

¹⁴ Z 1 m³ LNG można uzyskać 584 m³ gazu regazyfikowanego, a z 1 tony około 1380 m³ gazu. Stąd, by uzyskać 2,5 mld m³ gazu po rozprężeniu potrzeba dostarczyć ok. 4,3 mln m³ gazu skroplonego, czyli niespełna 2 mln ton gazu LNG. Przyjmując, że przeciętna pojemność nowobudowanych metalowców wynosi 125 tys. m³, niezbędnych będzie 35 ich kursów rocznie. Odległości dostawców i związanego z tym czasu niezbędnego na transport uzależniona będzie potrzebna liczba statków.

jest Stocznia Gdynia, która co prawda jeszcze nigdy ich nie budowała, ale posiada doświadczenie z budowy gazowców LPG. Gazowce są statkami bardzo bezpiecznymi, gdyż wyposaża się je w dużą ilość różnego rodzaju zabezpieczeń, a ich załoga musi być specjalnie przeszkolona. Terminal także będzie miał różnego rodzaju zabezpieczenia, w tym m.in. ogrodzenie, specjalną ochronę i monitoring. Ponadto nie przewiduje się, aby załogi gazowców schodziły na ląd w terminalu, zaś przeładunki będą odbywały się bardzo szybko.

Podziemne magazyny gazu

W systemie gazowniczym podziemne magazyny gazu, oprócz tworzenia rezerw strategicznych, wykorzystane są do:

- wyrównania zdolności wydobywczych gazu ze złóż,
- pokrywania nierównomierności poboru surowca przez użytkowników,
- tworzenia rezerw handlowych.

Zgodnie z wymaganiami Unii Europejskiej kraje członkowskie winny zabezpieczyć sobie rezerwy strategiczne gazu wystarczające na pokrycie 90-dniowego zużycia. Wymóg ten wynika także z rozporządzenia Ministra Gospodarki z 20 kwietnia 1998 r. Zapasy gazu ziemnego w polskich magazynach na koniec 2006 r. stanowiły ok. 200 mln m³, co odpowiadało okresowi jedynie ok. 11 dni jego średniorocznego zużycia. Łączna pojemność podziemnych magazynów gazu odpowiada 37-dniowemu zapotrzebowaniu krajowemu. Dlatego sezonowe nierównomierności zapotrzebowania na gaz pokrywane są pojemnościami dzierżawionymi w zbiornikach gazu na Ukrainie i Białorusi oraz nierównomiernością wydobywania gazu ze złóż krajowych, poprzez spadek wydobywania w sezonie letnim. Posiadając większą bazę magazynową PGNiG będzie mogło zwiększyć swoje zdolności wydobywcze, które aktualnie wykorzystywane są w nie więcej niż 85%.

Istniejące obecnie podziemne magazyny gazu (PMG) posiadają następujące pojemności czynne:

- PMG Brzeźnica (eksploatowany od 1979 r.), wykorzystywany do pokrycia nierównomierności zużycia gazu przez odbiorców lokalnych, w rejonie Jarosław-Tarnów – 65 mln m³;
- PMG Husów (1987), pokrywa nierównomierności lokalne zużycia gazu w południowo-wschodniej części Polski – 400 mln m³;
- PMG Strachocina (1982), przeznaczony do pokrycia nierównomierności zużycia gazu w rejonie Podkarpacia – 150 mln m³;
- PMG Swarzędz (1979), wykorzystywany do pokrycia nierównomierności zużycia gazu w rejonie aglomeracji krakowskiej – 90 mln m³;
- PMG Mogilno (2000) – ok. 318 mln m³ (docelowo 1153 mln m³);

- PMG Wierzchowice (2004) – 575 mln m³, przeznaczony do pokrywania sezonowych nierównomierności w systemie przesyłowym oraz do magazynowania zapasów gazu (w etapie I miał osiągnąć 1200 mln m³, zaś w etapie II – 3500 mld m³, jednak w 2004 r. budowę wstrzymano).

Planowana jest budowa kolejnego magazynu podziemnego:

- PMG Kosakowo, który w okresach szczytowego zapotrzebowania wykorzystany będzie jako lokalny regulator nierównomierności zużycia gazu dla Trójmiasta – projektowana docelowo pojemność czynna to 250 mln m³.

Ponadto trwają prace koncepcyjne nad budową kolejnych magazynów w przyszłości:

- PMG Kałuszyn, który zapewni utrzymanie 90-dniowych zapasów gazu dla Warszawy – planowana pojemność czynna: 600 mln m³;
- PMG Daszewo (w miejscowości Krzywopłoty), przeznaczony do pokrywania nierównomierności zużycia gazu w rejonie Koszalin-Kołobrzeg, projektowana docelowo pojemność czynna – 30 mln m³;
- PMG Chabowo (w okolicach Szczecina), posiadający dogodną lokalizację w pobliżu nowego kierunku dostaw gazu z Norwegii (Niechorze) – docelowa pojemność czynna to 500 mln m³.

Obecna łączna pojemność robocza magazynów gazu ziemnego (z pominięciem tzw. *poduszki*, czyli pojemności buforowej) wynosi 1,65 mld m³, co nie pozwala na spełnianie wymogów wynikających z potrzeby zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego kraju. Magazyny służą dotychczas głównie do równoważenia sezonowych wahań zapotrzebowania na gaz (są napełniane w okresie letnim oraz niemal zupełnie opróżniane w zimie). Istnieje więc pilna potrzeba budowy nowych lub znacznej rozbudowy istniejących magazynów gazu.

Osiągnięcie wymaganych pojemności magazynowych, tak by nie była konieczna dzierżawa pojemności czynnych w zbiornikach zagranicznych, planowane jest do roku 2020. Ma to zapewnić rozbudowa istniejących i budowa nowych podziemnych zbiorników gazu w złożach solnych, gazowych i strukturach zawodnionych, przy czym należy zaznaczyć, że inwestycje te nie wymagają nakładów na tworzenie komór, gdyż wykorzystuje się istniejące struktury porowate, w których znajdował się wcześniej gaz – niezbędna jednak jest budowa odwiertów eksploatacyjnych.

Wnioski

Udział gazu ziemnego w bilansie energetyczno-paliwowym państw Unii Europejskiej z roku na rok wzrasta, jednak potencjał tego surowca na obszarze Wspólnoty systematycznie maleje. Można wszakże stwierdzić, że dostępność złóż pozaeuropejskich

oraz istniejąca (stale rozbudowywana) infrastruktura przesyłowa zabezpieczają potrzeby obywateli Unii Europejskiej, co najmniej do końca XXI wieku. Bezpieczeństwo energetyczne poszczególnych państw Unii Europejskiej w zakresie gazu ziemnego można zwiększyć poprzez zróżnicowanie pochodzenia geograficznego dostaw, dywersyfikację źródeł dostaw i szlaków tranzytowych oraz wzrost importu gazu skroplonego. Na wzrost bezpieczeństwa gazowego wpłynie także budowa nowych terminali regazyfikacji gazu LNG oraz pojemnych podziemnych magazynów gazu (PMG).

Pojawiające się co jakiś czas groźby oraz mające w nieodległej przeszłości miejsce, na szczęście krótkotrwałe, wstrzymania dostaw gazu do Polski pokazują, że nie wystarczy posiadanie nawet najlepszych strategii i planów, by zapewnić zaopatrzenie obywateli w gaz ziemny, który jest jednym z podstawowych surowców energetycznych w naszych domach. Niezbędne są także konkretne działania, w tym budowa nowych magazynów, łączników międzysystemowych oraz dywersyfikacja źródeł i dróg zaopatrzenia w omawiany surowiec. Magazynujemy obecnie ok. 10% rocznego krajowego zapotrzebowania, a powinniśmy ponad 25%. Strategia inwestycyjna PGNiG przewiduje, że do 2012 r. pojemność podziemnych magazynów gazu zwiększy się z obecnych 1,63 mld m³ do 2,8 mld m³. Plany obejmują rozbudowę magazynów w Mogilnie i Wierzchowicach oraz budowę nowych zbiorników. Realizacja planów mogłaby zostać przyspieszona, jednak utrudniają to obowiązujące procedury przetargowe. Budowa gazoportu zmniejszy zależność Polski od importu gazu od Gazpromu i jego spółek, gdyż do terminalu w Świnoujściu będą mogły przyplwać tankowce ze skroplonym gazem LNG z całego świata. Polska po zbudowaniu terminala gazowego włączy się w prawdziwy wolny rynek obrotu gazem. Będzie wówczas możliwe współdecydowanie, gdzie i od kogo kupimy gaz, a nie wyłącznie oczekiwanie na dostawy, przy czasami zatkanej (pustej) rurze. Budowa terminala gazowego nie oznacza rezygnacji PGNiG z planów ułożenia gazociągu z Norwegii, który ma się kończyć w Niechorzu niedaleko Świnoujścia.

Z analizy możliwości gazowych potentatów rosyjskich i unijnych wypływa wniosek, że nie jest możliwa liberalizacja polskiego rynku gazu w izolacji od wspólnego rynku gazu Unii Europejskiej – dopóki go nie ma, wszelkie działania liberalizacyjne należy maksymalnie spowolnić. Jednocześnie strategia liberalizacji rynku gazu w Polsce powinna uwzględnić konieczność zwiększenia bezpieczeństwa energetycznego kraju poprzez rozbudowę infrastruktury przesyłowej (w celu umożliwienia przesyłu w obu kierunkach) oraz budowę nowych połączeń z sieciami przesyłowymi państw Unii Europejskiej, choćby przez budowę przyłączy do Danii, Niemiec i Czech (w celu zdywersyfikowania punktów odbioru dostaw). Dotychczas bez wystarczająco przekonującego uzasadnienia przyjmuje się, że podłączenie do rury łączącej przez Niemcy surowiec Gazpromu wpłynie na dostawy z nowych źródeł, o które Polska zabiega. Rozumiejąc obawy Polaków Wingas (niemiecka spółka córka Gazpromu) zapowiada, że przez gazociąg *Opal* może, oprócz surowca rosyjskiego, dopływać do naszego kraju także gaz z Norwegii. Ponadto zapewnienie efektywnej realizacji strategii liberalizacji polskiego rynku gazu wymaga wzmocnienia uprawnień regulacyjnych Urzędu Regulacji Energetyki. Wynika to ze spodziewanych niewielkich efektów otwarcia rynku podsektora gazowego w zakresie obniżki cen dla odbiorców, zaś ze znacznego wzrostu zagrożeń związanych z możliwością utraty suwerennej kontroli nad sieciami przesyłowymi i dystrybucyjnymi na naszym terytorium.

*dr inż. Tadeusz Leszczyński
jest pracownikiem służby cywilnej
w Komendzie Głównej Policji,
ekspertem bezpieczeństwa
narodowego i zarządzania
kryzysowego*

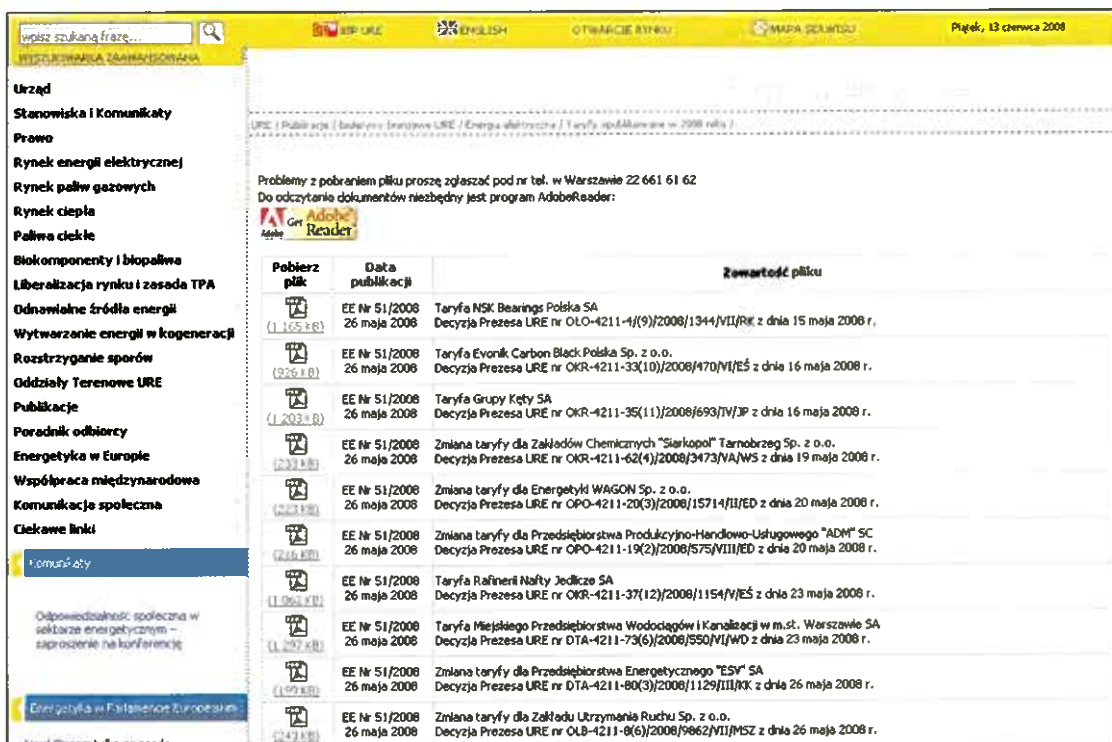
Pobieranie ze strony internetowej URE tekstów taryf dla energii elektrycznej i paliw gazowych publikowanych w biuletynach branżowych

W celu pobrania opublikowanych taryf dla energii elektrycznej i paliw gazowych należy:

- 1) wejść na stronę internetową URE, adres www.ure.gov.pl, kliknąć pozycje zaznaczone na poniższym rysunku (w przypadku taryf dla paliw gazowych należy początkowo wybrać „Rynek paliw gazowych”);

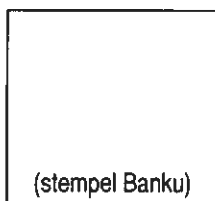
- 2) dla wybranego danego roku można pobrać plik z tekstem zatwierdzonej taryfy dla energii elektrycznej lub paliw gazowych.

2		POLECENIE PRZELEWU		A
W ciężar rachunku		Na dobro rachunku		
Nazwa dłużnika:		Nazwa wierzyciela: URZĄD REGULACJI ENERGETYKI 00-872 Warszawa ul. Chłodna 64		
w Banku:		w Banku: NBP O/O Warszawa		
Nr rachunku:		Nr rachunku: 58101010100028732231000000		
Pl. Kas.:	Data:	Kwota:		

Tytułem:

Oplata za Biuletyn URE

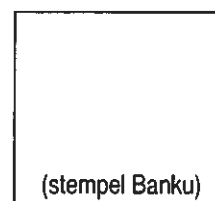
(pieczęć zleceniodawcy i podpisy)

(stempel Banku)

2		POLECENIE PRZELEWU		D
W ciężar rachunku		Na dobro rachunku		
Nazwa dłużnika:		Nazwa wierzyciela: URZĄD REGULACJI ENERGETYKI 00-872 Warszawa ul. Chłodna 64		
w Banku:		w Banku: NBP O/O Warszawa		
Nr rachunku:		Nr rachunku: 58101010100028732231000000		
Pl. Kas.:	Data:	Kwota:		

Tytułem:

Oplata za Biuletyn URE

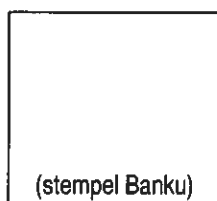
(pieczęć zleceniodawcy i podpisy)

(stempel Banku)

2		POLECENIE PRZELEWU		B
W ciężar rachunku		Na dobro rachunku		
Nazwa dłużnika:		Nazwa wierzyciela: URZĄD REGULACJI ENERGETYKI 00-872 Warszawa ul. Chłodna 64		
w Banku:		w Banku: NBP O/O Warszawa		
Nr rachunku:		Nr rachunku: 58101010100028732231000000		
Pl. Kas.:	Data:	Kwota:		

Tytułem:

Oplata za Biuletyn URE

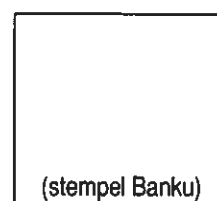
(pieczęć zleceniodawcy i podpisy)

(stempel Banku)

2		POLECENIE PRZELEWU		C
W ciężar rachunku		Na dobro rachunku		
Nazwa dłużnika:		Nazwa wierzyciela: URZĄD REGULACJI ENERGETYKI 00-872 Warszawa ul. Chłodna 64		
w Banku:		w Banku: NBP O/O Warszawa		
Nr rachunku:		Nr rachunku: 58101010100028732231000000		
Pl. Kas.:	Data:	Kwota:		

Tytułem:

Oplata za Biuletyn URE

(pieczęć zleceniodawcy i podpisy)

(stempel Banku)

ZAMÓWIENIE BIULETYNU URE * ZAMÓWIENIE BIULETYNU URE * ZAMÓWIENIE BIULETYNU URE * ZAMÓWIENIE BIULETYNU URE * ZAMÓWIENIE BIULETYNU URE

Zamówienie _____ Biuletynu URE	
Numery:	
Liczba egzemplarzy:	
Wartość:	
Imię i nazwisko lub nazwa firmy:	
Imię i nazwisko bezpośredniego odbiorcy Biuletynu:	
Ulica:	nr:
Miasto:	kod: □□-□□□□
tel. kontaktowy (z kier.):	
faks:	
NIP: □□□□-□□□□-□□□-□□□	
Oświadczam, że jestem płatnikiem VAT i upoważniam Urząd Regulacji Energetyki do wystawienia faktury bez mojego podpisu.	
----- Pieczątką i podpis	

Zamówienie _____ Biuletynu URE	
Numery:	
Liczba egzemplarzy:	
Wartość:	
Imię i nazwisko lub nazwa firmy:	
Imię i nazwisko bezpośredniego odbiorcy Biuletynu:	
Ulica:	nr:
Miasto:	kod: □□-□□□□
tel. kontaktowy (z kier.):	
faks:	
NIP: □□□□-□□□□-□□□-□□□	
Oświadczam, że jestem płatnikiem VAT i upoważniam Urząd Regulacji Energetyki do wystawienia faktury bez mojego podpisu.	
----- Pieczątką i podpis	

„Biuletyn Urzędu Regulacji Energetyki”

zawiera m.in.:

- wykaz przedsiębiorstw ubiegających się o udzielenie koncesji,
- zestawienie udzielonych koncesji,
- zestawienie zatwierdzonych taryf,
- adresy komisji kwalifikacyjnych,
- akty wykonawcze do ustawy – Prawo energetyczne,
- informacje o sporach rozstrzyganych przez Prezesa Urzędu,
- artykuły o pracach Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki.

Biuletyn ukazuje się jako dwumiesięcznik.

★ ★ ★

Warunki zamówienia „Biuletynu Urzędu Regulacji Energetyki”

Biuletyn URE można zamówić w dowolnej liczbie egzemplarzy, na dowolny termin.

Dwumiesięcznik będzie przesyłany na nazwisko osoby i adres wysyłki podany na zamówieniu.

WARUNKIEM PRZYJĘCIA I REALIZACJI ZAMÓWIENIA JEST OTRZYMANIE – FAKSEM LUB POCZTĄ – PODANEGO KUPONU PRENUMERATY WRAZ Z KOPIĄ PRZELEWU ZA ODPOWIEDNIĄ ILOŚĆ EGZEMPLARZY.

Prosimy o czytelne wypełnienie WSZYSTKICH rubryk kuponu prenumeraty.

Biuletyn ukazuje się od 15 lipca 1998 r.

Egzemplarze archiwalne poza numerem 1/98, są do nabycia w Urzędzie Regulacji Energetyki, ul. Chłodna 64, 00-872 Warszawa, tel.: (022) 661 62 22, faks: (022) 661 62 24.

Cena 1 egz. Biuletynu w poszczególnych latach wynosi: 1998-1999 – 9 zł, 2000 – 12 zł, 2001 – 14 zł, 2002-2004 – 15 zł, 2005-2007 – 12 zł, 2008 – 14 zł

Zatwierdzone taryfy dla ciepła – wg siedziby Oddziału Terenowego URE
(stan na styczeń-kwiecień 2008 r.)

Siedziba Oddziału Terenowego URE	Nazwa przedsiębiorstwa	Podwyżka w %
Warszawa	ENERGETYKA Ursus Sp. z o.o. – Warszawa	10,38
	THERMO ENERGIA Sp. z o.o. – Warszawa	14,91
	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej „Legionowo” Sp. z o.o. – Legionowo	4,68
Szczecin	Zakłady Chemiczne POLICE SA – Police	20,04
	Miejska Energetyka Ciepła Sp. z o.o. – Koszalin	6,09
	Miejska Energetyka Ciepła w Kołobrzegu Sp. z o.o. – Kołobrzeg	7,25
Gdańsk	Gdańskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. – Gdańsk-Wrzeszcz	6,23
	Elektrociepłownia Starogard Sp. z o.o. – Starogard Gdański	4,73
	Grupa Lotos SA – Gdańsk	4,26
	Zakład Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. – Biała Piska	7,89
Poznań	Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. – Sępólno Krajeńskie	15,55
	Miejski Zakład Energetyki Ciepłej, Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. – Wąbrzeźno	11,25
	Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. – Tuchola	11,49
	Amica Wronki SA – Wronki	1,50
	Zakład Gospodarki Komunalnej (Miasto i Gmina Szamotuły) – Szamotuły	8,36
	Miejski Zakład Energetyki Ciepłej (Miasto Słupca) – Słupca	17,87
	Therminvest Sp. z o.o. – Poznań	6,97
Lublin	Krasnystawska Spółdzielnia Mieszkaniowa – Krasnystaw	10,46
	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej „PEC” – Świdnik	10,40
	Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Sokółce Sp. z o.o. – Sokółka	3,39
	Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. – Łomża	7,52
	Zakład Energetyki Ciepłej, Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. – Choroszcz	11,46
	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej i Gospodarki Wodno-Ściekowej Sp. z o.o. – Kolno	3,67
	Elektrociepłownia Białystok SA – Białystok	6,83
	Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. – Białystok	5,01
Łódź	Elektrociepłownia Zduńska Wola Sp. z o.o. – Zduńska Wola	11,50
	Ozorkowskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. – Ozorków	13,93
	Zakład Gospodarki Mieszkaniowej (Gmina Koluszki) – Koluszki	9,82
	Spółdzielnia Mieszkaniowa Lokatorsko-Własnościowa NASZ DOM w Opocznie – Opoczno	11,96
	Zakład Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. – Starachowice	7,47
	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej BUGAJ Sp. z o.o. – Starachowice	2,29
	Zakład Energetyki Ciepłej (Miasto i Gmina Końskie) – Końskie	11,45
Wrocław	Wojewódzkie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Legnicy SA – Legnica	12,00
	Miejski Zakład Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. – Oława	10,63
	CIEPŁOWNICTWO SŁUPIEC Sp. z o.o. – Nowa Ruda	8,68
	ELKOM Sp. z o.o. – Brzezie	10,47
	Zakład Gospodarki Komunalnej ZAW – KOM Sp. z o.o. – Zawadzkie	3,88
	Nyska Energetyka Ciepła – Nysa Sp. z o.o. – Nysa	5,03
Katowice	PPUH KOMECH Sp. z o.o. – Sosnowiec	6,60
	EKOTERM Sp. z o.o. – Bieruń	7,90
	Korporacja Budowlana FADOM SA – Żory	5,81
	Elektrociepłownia Zabrze SA – Zabrze	8,72
	Kompania Węglowa SA – Katowice	7,40
	Zakłady Energetyki Ciepłej SA – Katowice	5,57
	Spółka Ciepłowniczo-Energetyczna Jaworzno III Sp. z o.o. – Jaworzno	11,80
	Zespół Ciepłowni Przemysłowych CARBO – ENERGIA Sp. z o.o. – Ruda Śląska	6,76
MEGAWAT Sp. z o.o. – Czerwionka-Leszczyny	5,60	

TARYFY DLA CIEPŁA

Kraków	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. – Oświęcim	5,73
	Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. – Nowy Sącz	9,41
	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej TERMOWAD Sp. z o.o. – Wadowice	7,10
	Miejski Zakład Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. – Kęty	5,19
	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej GEOTERMIA PODHALAŃSKA SA – Szaflary	8,84
	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej i Gospodarki Wodno-Ściekowej ENWOS Sp. z o.o. – Chelmek	4,22
	ALUTECH Sp. z o.o. – Kęty	16,62
	Elektrociepłownia Gorlice Sp. z o.o. – Gorlice	5,95
	BTB Polska Sp. z o.o. – Kraków	8,41
	Energetyka Wisłosan Sp. z o.o. – Nowa Dęba	15,24
	Evonik Carbon Black Polska Sp. z o.o. – Jasło	8,93
	ZTS GAMRAT SA – Jasło	6,44
	Solar-Bin Sp. z o.o. – Rzeszów	10,36

Zatwierdzone taryfy dla energii elektrycznej

(stan na 2008.06.02)

Lp.	Nazwa przedsiębiorstwa	Data publikacji
1	Dolnośląskie Zakłady Usługowo-Produkcyjne „DOZAMEL” Sp. z o.o.	2008.02.13
2	Energetyka WAGON Sp. z o.o.	2008.03.14
3	Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe „ADM” SA	2008.03.14
4	Fabryka Produkcji Specjalnej Sp. z o.o.	2008.03.14
5	NITROERG SA	2008.03.14
6	Korporacja Budowlana FADOM SA	2008.03.14
7	Przedsiębiorstwo Górnicze „DEMEX” Sp. z o.o.	2008.03.14
8	Zakłady Tworzyw Sztucznych „IZO-ERG” SA	2008.03.14
9	RCEkoenergia Sp. z o.o.	2008.03.14
10	Huta „Kościuszko” SA	2008.03.14
11	Firma Oponiarska Dębica SA	2008.03.14
12	„ELANA – ENERGETYKA” Sp. z o.o.	2008.03.17
13	Zakłady Azotowe Anwil SA	2008.03.17
14	Zespół Ciepłowni Przemysłowych Carbo-Energia Sp. z o.o.	2008.03.17
15	Azoty-Adipol SA	2008.03.17
16	Ciepłownia Siemianowice Sp. z o.o.	2008.03.17
17	Huta Bankowa Sp. z o.o.	2008.03.17
18	GRANDMASTER Sp. z o.o.	2008.03.17
19	Fenice Poland Sp. z o.o.	2008.03.17
20	Magneti Marelli Poland SA	2008.03.17
21	Huta Metali Nieżelaznych „Szopienice” SA	2008.03.17
22	Zakład Dostaw Nośników Energetycznych Sp. z o.o.	2008.03.17
23	Zakłady Tworzyw Sztucznych „ERG” w Pustkowie SA	2008.03.17
24	CAPITAL PART 21 Sp. z o.o.	2008.03.17
25	„Maszoperia Kołobrzaska” Sp. z o.o.	2008.03.17
26	BOT Elektrownia Opole SA	2008.03.17
27	Zakład Energoelektryczny „ENERGO – STIL” Sp. z o.o.	2008.03.17
28	Kimberly-Clark SA	2008.03.17
29	Przedsiębiorstwo Energetyczne „MEGAWAT” Sp. z o.o.	2008.03.17
30	Koksownia PRZYJAŻŃ Sp. z o.o.	2008.03.17
31	Fabryka Maszyn Budowlanych i Lokomotyw BUMAR-FABLOK SA	2008.03.17
32	Zakłady Chemiczne „Siarkopol” Tarnobrzeg Sp. z o.o.	2008.03.17
33	Energetyka Wisłosan Sp. z o.o.	2008.03.17
34	Toruńskie Zakłady Urządzeń Młynarskich „SPOMASZ” SA	2008.03.17
35	Soda Polska CIECH Sp. z o.o.	2008.03.17
36	Zakład Instalacji Elektroenergetycznych Leszek Klak	2008.03.17
37	TOFAMA SA	2008.03.17
38	„KEM” Sp. z o.o.	2008.03.17

39	Fortum Częstochowa SA	2008.03.17
40	ArcelorMittal Poland SA	2008.03.17
41	Zakłady Wyrobów Metalowych „SHL” SA	2008.03.17
42	„TERMA-DOM” Sp. z o.o.	2008.03.17
43	Towarzystwo Inwestycyjne „ELEKTROWNIA-WSCHÓD” SA	2008.03.17
44	Zakład Utrzymania Ruchu Sp. z o.o.	2008.03.17
45	METSÄ TISSUE SA	2008.03.17
46	„PKP ENERGETYKA” Sp. z o.o.	2008.03.17
47	CIEPŁOWNIA Sp. z o.o.	2008.03.31
48	CELSA „Huta Ostrowiec” Sp. z o.o.	2008.03.31
49	„EkoMedia” Sp. z o.o.	2008.03.31
50	CMC Zawiercie SA	2008.04.01
51	Grupa Ożarów SA	2008.04.16
52	Zakłady Azotowe „PUŁAWY” SA	2008.04.16
53	Zakłady Urządzeń Chemicznych i Armatury Przemysłowej „CHEMAR” SA	2008.04.16
54	SYBIL MAXIMUS Sp. z o.o.	2008.04.16
55	ENERGA Zakład Oświetlenia Sp. z o.o.	2008.04.16
56	ABB Sp. z o.o.	2008.04.16
57	Teco – Park Sp. z o.o.	2008.04.24
58	Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowe „STOREM” Sp. z o.o.	2008.04.30
59	Zakład Usług Technicznych MEGA Sp. z o.o.	2008.04.30
60	Elektrix Sp. z o.o.	2008.05.09
61	Kombinat „PZL-HYDRAL” SA	2008.05.09
62	„Huta Szczecin” SA	2008.05.09
63	Energetyka Ursus Sp. z o.o.	2008.05.09
64	PCC Rokita SA	2008.05.15
65	NSK Bearings Polska SA	2008.05.26
66	Evonik Carbon Black Polska Sp. z o.o.	2008.05.26
67	Grupa Kęty SA	2008.05.26
68	Rafineria Nafty Jedlicze SA	2008.05.26
69	Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w m.st. Warszawie SA	2008.05.26

Odmowa zatwierdzenia taryfy dla energii elektrycznej

(stan na 2008.06.02)

Lp.	Nazwa przedsiębiorstwa	Data publikacji
1	VATTENFALL SALES POLAND Sp. z o.o.	2008.04.04

Zmiany w zatwierdzonych taryfach dla energii elektrycznej

(w tym zmiany okresu obowiązywania taryfy)

(stan na 2008.06.02)

Lp.	Nazwa przedsiębiorstwa	Data publikacji
1	Zakład Elektroenergetyczny H.Cz. ELSÉN Sp. z o.o.	2008.02.06
2	Zakłady Samochodowe „JELCZ” SA	2008.02.06
3	ENERGETYKA Sp. z o.o.	2008.02.06
4	Huta Małapanew Sp. z o.o.	2008.02.06
5	Zakłady Automatyki Przemysłowej ZAP SA	2008.02.06
6	Huta Batory Sp. z o.o.	2008.02.13
7	Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowo-Handlowe „ZETER” Paweł Raczyński	2008.02.13
8	ZAMET – BUDOWA MASZYN SA	2008.02.13
9	Sajt Development Sp. z o.o.	2008.02.13
10	Energo-Tech Sp. z o.o.	2008.02.13
11	Spółka Restrukturyzacji Kopalń SA	2008.02.13

12	Południowy Koncern Węglowy SA	2008.02.18
13	Polski Koncern Naftowy ORLEN SA	2008.02.18
14	Grupa Kęty SA	2008.02.26
15	Zakład Elektroenergetyczny H.Cz. „Elsen” Sp. z o.o.	2008.02.26
16	Zarząd Morskiego Portu Gdańsk SA	2008.02.26
17	„KOLPORTER EXPO” Sp. z o.o.	2008.02.26
18	Rafineria Nafty „Jedlicze” SA	2008.02.26
19	Evonik Carbon Black Polska Sp. z o.o.	2008.02.29
20	Kopalnie i Zakłady Przetwórcze Siarki „Siarkopol” w likwidacji	2008.02.29
21	Andropol-Elektrociepłownia Sp. z o.o.	2008.02.29
22	Zakłady Automatyki Przemysłowej ZAP SA	2008.02.29
23	HEAT ENGINEERING TECHNOLOGY EUROPE Sp. z o.o.	2008.02.29
24	RWE Stoen Operator Sp. z o.o.	2008.03.03
25	Vattenfall Distribution Poland SA	2008.03.03
26	ZEW-T Dystrybucja Sp. z o.o.	2008.03.03
27	ENEA Operator Sp. z o.o.	2008.03.03
28	ENION SA	2008.03.03
29	ZKE Dystrybucja Sp. z o.o.	2008.03.03
30	LUBZEL Dystrybucja Sp. z o.o.	2008.03.03
31	ZEORK Dystrybucja Sp. z o.o.	2008.03.03
32	EnergiaPro Koncern Energetyczny SA	2008.03.03
33	ZEB Dystrybucja Sp. z o.o.	2008.03.03
34	Zakład Energetyczny Łódź-Teren SA	2008.03.03
35	ENERGA – Operator SA	2008.03.03
36	RZE Dystrybucja Sp. z o.o.	2008.03.03
37	ŁZE Dystrybucja Sp. z o.o.	2008.03.03
38	Fabryka Łożysk Toczyńskich – Kraśnik SA	2008.03.14
39	Huta Szczecin SA	2008.03.14
40	Energo-Tech Sp. z o.o.	2008.03.14
41	„ZAEL-ENERGO” Sp. z o.o.	2008.03.14
42	ARCTIC PAPER KOSTRZYŃ SA	2008.03.14
43	Zarząd Morskich Portów Szczecin i Świnoujście SA	2008.03.14
44	H. Cegielski – ENERGOCENTRUM Sp. z o.o.	2008.03.14
45	Aluminium Konin – Impexmetal SA	2008.03.14
46	Mondi Packaging Paper Świecie SA	2008.03.14
47	ENERGA Zakład Oświetlenia Sp. z o.o.	2008.03.14
48	Zakład Usług Technicznych MEGA Sp. z o.o.	2008.03.14
49	BHH-MIKROTECH Sp. z o.o.	2008.03.14
50	Zakłady Chemiczne „Organika-Azot” SA	2008.03.14
51	Elektrownia Chorzów SA	2008.03.14
52	Zakłady Mechaniczne „Bumar-Łabędy” SA	2008.03.14
53	Kompania Węglowa SA	2008.03.14
54	BOT Elektrownia Bełchatów SA	2008.03.14
55	Zakład Energetyki Ciepłej w Końskich	2008.03.14
56	Energetyka „Boruta” Sp. z o.o.	2008.03.14
57	Zakład Elektryczny „EL-WO” Marta Żelazowska	2008.03.14
58	Zakład Usług Technicznych Sp. z o.o.	2008.03.14
59	LOTOS JASŁO SA	2008.03.14
60	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej i Gospodarki Wodno-Ściekowej „ENWOS” Sp. z o.o.	2008.03.14
61	Energomedia Sp. z o.o.	2008.03.14
62	Zakłady Tworzyw Sztucznych „GAMRAT” SA	2008.03.14
63	„KOLPORTER EXPO” Sp. z o.o.	2008.03.17
64	Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Sępólnie Krajeńskim	2008.03.17
65	Zakłady Mechaniczne „TARNÓW” SA	2008.03.17
66	Zakłady Chemiczne „POLICE” SA	2008.03.17
67	Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Rzeszowie	2008.03.17
68	FEDERAL-MOGUL GORZYCE SA	2008.03.17
69	ENERGETYKA DWORY Sp. z o.o.	2008.03.17

70	Grupa Kęty SA	2008.03.17
71	Fabryka Maszyn „Glinik” SA	2008.03.17
72	Zakłady Azotowe w Tarnowie-Mościcach SA	2008.03.17
73	Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowo-Handlowe „ZETER” Paweł Raczyński	2008.03.17
74	„Huta Pokój” SA	2008.03.17
75	Huta Batory Sp. z o.o.	2008.03.17
76	Kopalnia Węgla Kamiennego „Kazimierz-Juliusz” Sp. z o.o.	2008.03.17
77	„CYNK-ŻAR” J. Kowalczyk, L. Rak Sp.j.	2008.03.17
78	Sajt Development Sp. z o.o.	2008.03.17
79	Południowy Koncern Węglowy SA	2008.03.17
80	BOT Kopalnia Węgla Brunatnego Bełchatów SA	2008.03.17
81	Zakłady Chemiczne „Organika-Sarzyna” SA	2008.03.17
82	Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowo-Produkcyjne ELTRONIK Z. Soból, F. Siuta, M. Kuboń Sp.j.	2008.03.17
83	Andropol-Elektrociepłownia Sp. z o.o.	2008.03.17
84	Nowoczesne Produkty Aluminiowe „Skawina” Sp. z o.o.	2008.03.17
85	Zespół Elektrowni Wodnych Niedzica SA	2008.03.17
86	Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowe „STOREM” Sp. z o.o.	2008.03.17
87	Kopalnie i Zakłady Przetwórcze Siarki „Siarkopol” w likwidacji	2008.03.17
88	UNIHUT SA	2008.03.17
89	Stalprodukt SA	2008.03.17
90	BUMA SERVICE Sp. z o.o.	2008.03.17
91	BEST-EKO Sp. z o.o.	2008.03.17
92	ENERGA Zakład Oświetlenia Sp. z o.o.	2008.03.17
93	Zarząd Morskiego Portu Gdynia SA	2008.03.17
94	PSE-Operator SA	2008.03.17
95	ENERGOSERWIS KLESZCZÓW Sp. z o.o.	2008.03.17
96	Zakłady Chemiczne ZACHEM SA	2008.03.17
97	Jastrzębska Spółka Węglowa SA	2008.03.17
98	Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w m.st. Warszawie SA	2008.03.17
99	ENESTA Sp. z o.o.	2008.03.17
100	Sadyba Centre SA	2008.03.17
101	Przedsiębiorstwo Połowów, Przetwórstwa i Handlu „DALMOR” SA	2008.03.17
102	Spółka Restrukturyzacji Kopalń SA	2008.03.17
103	Zakłady Koksownicze „Zdzieszowice” Sp. z o.o.	2008.03.17
104	Metalchem Serwis Sp. z o.o.	2008.03.17
105	ELCO Sp. z o.o.	2008.03.17
106	Karbonia PL Sp. z o.o.	2008.03.17
107	Ruda Śląska PLAZA Sp. z o.o.	2008.03.17
108	Katowicki Holding Węglowy SA	2008.03.17
109	ZAMET – BUDOWA MASZYN SA	2008.03.17
110	Polenergia SA	2008.03.17
111	Przedsiębiorstwo Energetyczne „ESV” SA	2008.03.17
112	Zarząd Morskiego Portu Gdańsk SA	2008.03.17
113	Przedsiębiorstwo Państwowe „PORTY LOTNICZE”	2008.03.17
114	Polski Koncern Naftowy ORLEN SA	2008.03.17
115	Instytut Problemów Jądrowych im. Andrzeja Sołtana	2008.03.17
116	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej „Żyrardów” Sp. z o.o.	2008.03.17
117	Zakłady Automatyki Przemysłowej ZAP SA	2008.03.17
118	Stocznia Gdynia SA	2008.03.17
119	Grupa Lotos SA	2008.03.17
120	Zakład Elektroenergetyczny H.Cz. „ELSEN” Sp. z o.o.	2008.03.17
121	Zakłady Tworzyw Sztucznych „Ząbkowice – ERG” SA	2008.03.17
122	„Elektrociepłownia Marcel” Sp. z o.o.	2008.03.17
123	Evonik Carbon Black Polska Sp. z o.o.	2008.03.17
124	Rafineria Nafty Jedlicze SA	2008.03.17
125	Zakłady Górniczo-Hutnicze „Bolesław” SA	2008.03.17
126	Przedsiębiorstwo Energetyczne Sp. z o.o. w Nowym Sączu	2008.03.17
127	ZAEL-ENERGO Sp. z o.o.	2008.03.17

128	BOT Elektrownia Turów SA	2008.03.17
129	Huta Małapanew Sp. z o.o.	2008.03.17
130	KGHM Polska Miedź SA	2008.03.17
131	ENERGETYKA Sp. z o.o.	2008.03.17
132	Zakłady Samochodowe „JELCZ” SA	2008.03.17
133	Zakłady Azotowe Kędzierzyn SA	2008.03.17
134	LAFARGE CEMENT SA	2008.03.17
135	Nida Media Sp. z o.o.	2008.03.17
136	Zakład Energetyki-Błachownia Sp. z o.o.	2008.03.17
137	Miejska Energetyka Ciepła Sp. z o.o.	2008.03.31
138	PP „Porty Lotnicze”	2008.03.31
139	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej „Żyrardów” Sp. z o.o.	2008.03.31
140	Huta Szczecin SA	2008.03.31
141	Zakład Elektryczny „EL-WO” Marta Żelazowska	2008.03.31
142	„BEST-EKO” Sp. z o.o.	2008.03.31
143	Jastrzębska Spółka Węglowa SA	2008.04.04
144	Elektrownia Chorzów SA	2008.04.16
145	Zakład Energetyczny Łódź-Teren Obrót Sp. z o.o.	2008.04.16
146	EnergiaPro Gigawat Sp. z o.o.	2008.04.16
147	ENERGA-OBROT SA	2008.04.16
148	Zakład Energetyczny Białystok SA	2008.04.16
149	Zamojska Korporacja Energetyczna SA	2008.04.16
150	Zakłady Energetyczne Okręgu Radomsko-Kieleckiego SA	2008.04.16
151	Rzeszowski Zakład Energetyczny SA	2008.04.16
152	ENION Energia Sp. z o.o.	2008.04.16
153	Łódzki Zakład Energetyczny SA	2008.04.16
154	Lubelskie Zakłady Energetyczne LUBZEL SA	2008.04.16
155	ENEA SA	2008.04.16
156	Zakład Energetyczny Warszawa-Teren SA	2008.04.16
157	ZEB Dystrybucja Sp. z o.o.	2008.04.16
158	Zakład Energetyczny Łódź-Teren SA	2008.04.16
159	ŁZE Dystrybucja Sp. z o.o.	2008.04.16
160	ENEA Operator Sp. z o.o.	2008.04.16
161	ENION Grupa Tauron SA	2008.04.16
162	RZE Dystrybucja Sp. z o.o.	2008.04.16
163	ZEW-T Dystrybucja Sp. z o.o.	2008.04.16
164	EnergiaPro Grupa Tauron SA	2008.04.16
165	LUBZEL Dystrybucja Sp. z o.o.	2008.04.16
166	ZKE Dystrybucja Sp. z o.o.	2008.04.16
167	RWE Stoen Operator Sp. z o.o.	2008.04.16
168	ENERGA-Operator SA	2008.04.16
169	ZEORK Dystrybucja Sp. z o.o.	2008.04.16
170	Vattenfall Distribution Poland SA	2008.04.16
171	ARCTIC PAPER KOSTRZYN SA	2008.04.30
172	Zakłady Azotowe Kędzierzyn SA	2008.05.09
173	„Maszoperia Kołobrzaska” Sp. z o.o.	2008.05.13
174	Zakłady Chemiczne „Siarkopol” Tarnobrzeg Sp. z o.o.	2008.05.26
175	Energetyka WAGON Sp. z o.o.	2008.05.26
176	Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe „ADM” SC	2008.05.26
177	Przedsiębiorstwo Energetyczne „ESV” SA	2008.05.26
178	Zakład Utrzymania Ruchu Sp. z o.o.	2008.05.26

Zatwierdzone taryfy dla paliw gazowych
(stan na 2008.06.02)

Lp.	Nazwa przedsiębiorstwa	Data publikacji
1	System Gazociągów Tranzytowych EuRoPol GAZ SA	2008.02.13
2	US. EN. EKO Sp. z o.o.	2008.02.13
3	Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo SA	2008.04.10
4	Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM SA	2008.04.10
5	Mazowiecki Operator Systemu Dystrybucyjnego Sp. z o.o.	2008.04.10
6	Dolnośląski Operator Systemu Dystrybucyjnego Sp. z o.o.	2008.04.10
7	Wielkopolski Operator Systemu Dystrybucyjnego Sp. z o.o.	2008.04.10
8	Pomorski Operator Systemu Dystrybucyjnego Sp. z o.o.	2008.04.10
9	Karpacki Operator Systemu Dystrybucyjnego Sp. z o.o.	2008.04.10
10	Górnośląski Operator Systemu Dystrybucyjnego Sp. z o.o.	2008.04.10
11	Energetyka Ursus Sp. z o.o.	2008.04.25
12	Linia K&K Sp. z o.o.	2008.05.09
13	Polenergia SA	2008.05.13
14	Zakłady Azotowe Anwil SA	2008.05.15
15	CMC Zawiercie SA	2008.05.26
16	Grupa Kęty SA	2008.05.26
17	„BOL-THERM” Sp. z o.o.	2008.05.26
18	K&K Sp. z o.o.	2008.05.26

Zmiany w zatwierdzonych taryfach dla paliw gazowych
(w tym zmiany okresu obowiązywania taryfy)
(stan na 2008.06.02)

Lp.	Nazwa przedsiębiorstwa	Data publikacji
1	Federal-Mogul Gorzyce SA	2008.02.06
2	G.EN. GAZ ENERGIA SA	2008.02.13
3	Zakłady Mechaniczne „BUMAR-LABĘDY” SA	2008.02.18
4	ANCO Sp. z o.o.	2008.02.18
5	Grupa Kęty SA	2008.02.26
6	Zakłady Chemiczne „Siarkopol” Tarnobrzeg Sp. z o.o.	2008.02.26
7	Projekt Energia Sp. z o.o.	2008.02.29
8	Media Odra Warta Sp. z o.o.	2008.03.31
9	Zakłady Mechaniczne „BUMAR-LABĘDY” SA	2008.03.31
10	ENESTA Sp. z o.o.	2008.04.16
11	ANCO Sp. z o.o.	2008.04.16
12	KRI SA	2008.04.22
13	Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo SA	2008.04.22
14	G.EN. GAZ ENERGIA SA	2008.04.24
15	„Fenice Poland” Sp. z o.o.	2008.04.25
16	Zakład Elektroenergetyczny H.Cz. „ELSEN” Sp. z o.o.	2008.04.25
17	AVRIO MEDIA Sp. z o.o.	2008.04.30
18	Huta Pokój SA	2008.05.05
19	Zakład Dostaw Nośników Energetycznych Sp. z o.o.	2008.05.05
20	Energomedia Sp. z o.o.	2008.05.09
21	Energomedia Sp. z o.o.	2008.05.15
22	Energetyka Wisłosan Sp. z o.o.	2008.05.26

TARYFY DLA PALIW GAZOWYCH

WYKAZ PRZEDSIĘBIORSTW, KTÓRE OTRZYMAŁY KONCESJE NA WNIOSEK

(stan na 2008.06.06)

Lp.	Nazwa przedsiębiorstwa	Adres	Rodzaj działalności
1	Raetia Energia Sp. z o.o.	00-121 Warszawa, ul. Sienna 39	Oee
2	BRASCO SA	00-580 Warszawa, Al. Szucha 9	Opc
3	KLEPIERRE GALERIA KRAKÓW Sp. z o.o.	00-609 Warszawa, Al. Armii Ludowej 26	Dee, Oee
4	KLEPIERRE RYBNIK Sp. z o.o.	00-609 Warszawa, Al. Armii Ludowej 26	Dee, Oee
5	KLEPIERRE SOSNOWIEC Sp. z o.o.	00-609 Warszawa, Al. Armii Ludowej 26	Dee, Oee
6	Poland Wind Energy Sp. z o.o.	00-803 Warszawa, Al. Jerozolimskie 56C	Wee
7	ATHLON CAR LEASE POLSKA Sp. z o.o.	00-867 Warszawa, Al. Jana Pawła II 29, Atrium Plaza	Opc
8	DAMIS Bogdan Tomaszewski	00-880 Warszawa, ul. Kłopotowskiego 11	Wcc
9	Makro Cash & Carry Polska SA	02-183 Warszawa, Al. Krakowska 61	Opc
10	Santander Consumer Multirent Sp. z o.o.	02-231 Warszawa, ul. Jutrzenki 183	Opc
11	INTERPEP Sp. z o.o. EC Zakrzów Sp.k.	02-852 Warszawa, ul. Wiertnicza 169	Wee
12	ENERGOPEP Sp. z o.o. EC Jeziorna Sp.k.	02-952 Warszawa, ul. Wiertnicza 169	Wee
13	Przedsiębiorstwo Gospodarki Wodno-Ściekowej GEA-NOVA Sp. z o.o.	05-082 Stare Babice, ul. Kutrzeby 38	Wee
14	PHZ Bartimpex SA	05-083 Zaborów, Mariew 149/151	Opc
15	Arkadiusz Łukawski	05-088 Brochów, Hilarów 14	Wee
16	DW-GAZ Danuta Wendolowska	05-119 Legionowo, Michałów-Reginów, ul. Warszawska 69	Opc
17	Elżbieta Myśliwiec TRANSPAL EM	05-250 Radzymin, ul. Cegielnia 13	Opc
18	COOLGAS Ewa Kulma	05-300 Mińsk Mazowiecki, Nowe Osiny, ul. Piękna 2	Opc
19	PPH LUXREMONT Sp. z o.o.	05-300 Mińsk Mazowiecki, ul. Sosnkowskiego 34	Wcc, Pcc
20	WŁADYSŁAW POLESKI	05-400 Otwock, ul. Traugutta 3	Opc
21	AUTO-GAZ Marek Jokiel	05-505 Prażmów, ul. Puszczyka 11 m. 1	Opc
22	Zakład Usług Komunalnych (Miasto i Gmina Warka)	05-660 Warka, ul. Farna 2	Wcc, Pcc
23	Ewelina Sałyga	05-660 Warka, ul. Puławska 32	Opc
24	INTRAK SC E. Nowak, M. Nowak	05-800 Pruszków, ul. Domaniewska 8	Opc
25	Center-Pasz SC Maciej Skurczyk, Ireneusz Skurczyk	06-126 Gzy, Szyszki Włościański 16	Opc
26	Firma Handlowo-Produkcyjno-Usługowo-Transportowa „Jaś-Gaz” Janusz Załęski	06-300 Przasnysz, ul. Makowska 102	Opc
27	AUTO GAZ Handel Usługi Barbara Górska	06-400 Ciechanów, ul. Powstańców Wielkopolskich 14/39	Opc
28	Auto-Szkoła „ELKA” Paweł Kuciński	06-400 Ciechanów, ul. Sienkiewicza 15A/1	Opc
29	Firma Handlowo-Usługowa FENIKS Sławomir Samotyjek	07-100 Węgrów, ul. Gdańska 63A	Opc
30	Jarosław Rogulski – PHT TRANSROL	07-200 Wyszków, Leszczycdół Podwiełatki 1	Opc
31	Zakład Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	07-300 Ostrów Mazowiecka, ul. Lipowa 4	Wcc, Pcc
32	AUTO-GAZ Halina Józwiak	08-110 Siedlce, Żelków Kolonia, ul. Siedlecka 45	Opc
33	AXAN Sp. z o.o.	08-311 Bielany, ul. Słoneczna 5	Opc
34	Przedsiębiorstwo Agroturystyczne „U Małgosi” Małgorzata Zofia Kościńska	08-330 Kosów Lacki, Telaki 12	Opc
35	FHU ANMAR Marek Sabata	08-410 Garwolin, Rębków, ul. Starowiejska 35	Opc
36	Andrzej Domeradski	09-320 Biezuń, Stawiszyn-Zwalewo 31	Wee
37	AUTO EURO GAZ Jacek Trojanowski	09-411 Biała, Mańkowo 18A	Opc
38	„TRANS-KOP” SC Sławomir i Sylwester Sulkowscy	09-411 Nowa Biała, Nowa Biała 15A	Opc
39	ORLEN PetroCentrum Sp. z o.o.	09-411 Płock, ul. Zglenickiego 44	Opc
40	„KIOCH” Sp. z o.o.	09-460 Mała Wieś, ul. Płońska 22	Opc
41	Magdalena Gierzyńska	09-500 Gostynin, ul. Kościuszki 29/45	Opc
42	Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o.	10-218 Olsztyn, ul. Oficerska 16A	Wee
43	PUH MA-DAR Krygier Sp. z o.o.	10-442 Olsztyn, ul. Kołobrzaska 3	Opc
44	TOPoil Trading B.V.	1082MA Amsterdam, Królestwo Niderlandów, Gustav Mahlerplein 102	Opc

45	Firma Mechaniczno-Handlowo-Uslugowa DIAGNOSTYK Jan Kabata	11-100 Lidzbark Warmiński, ul. Żytnia 8	Wee
46	PHT TRACOM Sp. z o.o.	11-700 Mrągowo, ul. Giżycka 7a	Opc
47	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej TERMEX Sp. z o.o.	12-100 Szczytno, ul. Gen. Andersa 2	Wcc, Pcc
48	SKLEP SPOŻYWCZY Andrzej Bogumił Filipowicz	13-200 Działdowo, ul. Lidzbarska 59	Opc
49	KLM – Energia Sp. z o.o.	14-100 Ostróda, Smykówo 28	Wee
50	Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe DAMIR Krystyna Błażewicz	14-300 Morąg, ul. Przemysłowa 17	Opc
51	Przedsiębiorstwo Usługowo-Produkcyjne TRAKT Barbara i Waldemar Szyszka SC	14-400 Pasłęk, ul. Westerplatte 45	Opc
52	BIALCHEM GROUP Sp. z o.o.	15-124 Białystok, ul. Gen. Władysława Andersa 5	Wpc
53	Paweł Rogalski ROGAS-Stacja LPG	16-150 Suchowola, Ostrówek 1/1	Opc
54	Wiszniewski Karol „EXPRES GAZ”	16-300 Augustów, ul. Słoneczna 23	Opc
55	ROL-BUD Toczyłowski, Michałczuk Sp.j.	16-315 Lipsk, ul. Pusta 38	Opc
56	„LUNIEWSCY” E., Ł. Luniewscy Sp.j.	18-214 Klukowo, Kostry-Śmiejki 12	Opc
57	MARK Marek Konopka	18-400 Łomża, ul. Kwadratowa 46A	Opc
58	Tokarzewska Emilia AUTOGAZ	19-300 Elk, Sądki 4B	Opc
59	WEST-OIL DYSTRYBUCJA Sp. z o.o.	20-515 Lublin, Zemborzyce Tereszyńskie 99	Opc
60	TEZET Sp. z o.o.	20-822 Lublin, ul. Puławska 38	Wpc, Mpc
61	„GLOB” SC Małgorzata Stodółkiewicz, Zbigniew Michałak	20-849 Lublin, ul. Lipińskiego 8/24	Opc
62	POL-COMPANY Sp. z o.o.	20-952 Lublin, ul. Mełgiewska 7-9	Opc
63	Anna Proch Stacja Paliw w Brzostówce	21-077 Spiczyn, ul. Ludwików 4A	Opc
64	Rokicki Mariusz PUH „DANIMAR”	21-132 Kamionka, Kierzkówka 42	Opc
65	Warowny Krzysztof „PETROWAR”	21-307 Ulan, Kolonia Domaszewnica 39	Opc
66	Firma Usługowo-Handlowa „ART-GAZ” Artur Chmielewski	21-500 Biała Podlaska, Czosnówka 95	Opc
67	FHU WOJGAR Wojciech Podgajny	21-560 Międzyrzec Podlaski, ul. Brzeska 104	Opc
68	CERBER-DETAL Sp. z o.o.	22-100 Chełm, ul. Lubelska 166	Opc
69	JAWOREX Sp. z o.o.	22-300 Krasnystaw, ul. Lwowska 49	Opc
70	Zbigniew Sobótka	23-302 Godziszów, Zdziłowice Drugie 62a	Opc
71	Biłgorajskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w organizacji	23-400 Biłgoraj, ul. Długa 96	Wcc, Pcc, Occ
72	Henryk Michałik „AUTO-SKLEP” SC	24-100 Puławy, ul. Piłsudskiego 15	Opc
73	Sławomir Szczęsny Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe „VERGILIUS”	24-105 Baranów, ul. Leśna 1	Opc
74	„VIA” Sp. z o.o.	25-368 Kielce, ul. Głowackiego 4	Opc
75	LPG SYSTEM SC Artur Wieliński, Grzegorz Zagniński	25-414 Kielce, ul. Warszawska 428	Opc
76	Walerian Ozga Dystrybucja Gazu w Butlach Montaż Instalacji Gazowych	26-008 Górno, Radlin 110 (Skorzeszyce 22)	Opc
77	Sławomir Pożoga Firma Handlowo-Uslugowa „AUTOTECH”	26-010 Bodzentyn, Dąbrowa Górna 16a	Opc
78	LPG SC Jerzy Kołomański, Łukasz Gruba	26-010 Bodzentyn, Wilków, ul. Stara Wieś 75	Opc
79	PHU „JAWAL” Sp.j. Waligóra Jan i Elżbieta	26-026 Morawica, ul. Działkowa 3A	Opc
80	ENERKO Przedsiębiorstwo Rozwoju Energii Odnawialnej Michał Kubecki	26-060 Chęciny, ul. Armii Krajowej 47a	Wee
81	Magdalena Wsulek MEGAN	26-065 Piekoszków, Podzamcze, ul. Źródłana 100	Opc
82	Arkadiusz Zapata Zakład Usługowo-Transportowo-Handlowy	26-067 Strawczyn, Chełmce 201	Opc
83	Sławomir Bodak Firma Usługowo-Handlowa „GAZ MASTER”	26-130 Suchedniów, ul. Gejzlera 18	Opc
84	Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska w Końskich	26-200 Końskie, ul. Zielona 11	Opc
85	Chrobak Anna Eliza STACJA PALIW „KAMIL” A. Eliza Chrobak	26-300 Opoczno, Kraśnica 50	Opc
86	Anna Biegała RUSH HOLDING	26-330 Żarnów, Trojanowice 46	Opc
87	Zbigniew Białas Auto-Gaz „ZBYCH”	26-332 Sławno, Gawrony 54C	Opc
88	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe STIV Karol Wojewoda	26-600 Radom, ul. Halinowska 43 m. 1	Opc
89	PPHU AS-GOLD Sp. z o.o.	26-600 Radom, ul. Lengiewicza 28	Wpc

90	Miasto Pionki	26-670 Pionki, ul. Leśna 3	Wcc, Pcc
91	„ZBIGANT” Zbigniew i Andrzej Lenartowicz Sp.j.	26-700 Zwolień, ul. Wojska Polskiego 164	Opc
92	Miasto i Gmina Kozenice (Kozienska Gospodarka Komunalna)	26-900 Kozenice, ul. Przemysłowa 15	Wcc, Pcc, Occ
93	Iwan Stanisław	27-300 Lipsko, Nowe Pole I nr 9A	Wee
94	Mirosław Barański Sklep Spożywczo-Przemysłowy	27-400 Ostrowiec Świętokrzyski, Szewna, ul. Kielecka 120	Opc
95	Halina Starczyńska FHU „TWÓJ DOM i OGRÓD”	28-100 Busko-Zdrój, ul. Widuchowa 173	Opc
96	Paweł Wątroba DYSTRYBUCJA GAZU	28-400 Pińczów, Brzeście 40	Opc
97	Grzegorz Szmigiel, Anna Okopień WIATR-EX	28-500 Kazimierza Wielka, Wymystów 191	Wee
98	Spółdzielnia Kółek Rolniczych w Opatowcu	28-520 Opatowiec, ul. Nowokorczyńska 12	Opc
99	Piotr Kapelski Zakład Usługowo-Handlowy	29-105 Krasocin, Oleszno, ul. Lednicka 11	Opc
100	Jan Dworzański OMEKO	30-390 Kraków, ul. Zawila 65D	Dee, Oee
101	„DOMATI” Mateusz Wojtkowiak	30-867 Kraków, ul. Konrada Wallenroda 57/31	Opc
102	FHUP SAHO SC D. Sałęga, K. Hołuj	32-085 Modlnica, ul. Szyce 62	Opc
103	MANTA GAZ Tomasz Pytelewski	32-087 Zielonki, ul. Galicyjska 7	Opc
104	Małgorzata Woźniczka ZUH „GAZ-BUD”	32-415 Raciechowice, Poznachowice Górne 106	Opc
105	PKSiS Oświęcim SA	32-600 Oświęcim, ul. Więźniów Oświęcimia	Opc
106	Władysław Wojciech Kasprzyk – Przedsiębiorstwo Budownictwa Lądowego Inżynierii i Ochrony Środowiska	32-740 Łapanów, ul. Brzezowa 27	Opc
107	Ryszard Soja Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe „IZODOM”	33-335 Nawojowa, Nawojowa 751	Opc
108	Import-Export, Pośrednictwo Handlowe, Sprzedaż Paliw Aleksander Rymarczyk	33-395 Chełmiec, Biczycze Dolne 92	Opc
109	„Beskidus” Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Suchoj Beskidzkiej Sp. z o.o.	34-200 Sucha Beskidzka, ul. Rynek 19	Opc
110	Józef Strama MONITRANS	34-520 Poronin, Suche 7a	Opc
111	Danuta Dul Firma Handlowo-Usługowa	36-130 Raniżów, Mazury 53	Opc
112	„MIRSLIW” Róg Mirosław	37-100 Łańcut, ul. Polna 3a	Opc
113	Dystrybutor Paliw MAANTE w Leżajsku Sp. z o.o.	37-300 Leżajsk, ul. St. Boronia 8	Mpc
114	Firma „MIKAT” Zbigniew Sroka	37-511 Wólka Pełkińska, Pełkinie 134	Opc
115	Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o.	37-700 Przemyśl, ul. Rokitniańska 4	Wee
116	Maria Kowalewska Przedsiębiorstwo Handlowo- Usługowo-Transportowe „BENZ-TANK”	38-722 Olszanica 52	Opc
117	Wytwórnia Filtrów PZL-Sędziszów SA	39-120 Sędziszów Młp., ul. Fabryczna 4	Wcc
118	Anetta Tylec FPHU „ROLMAX 2”	39-203 Nagoszyn, ul. Bobrowa 108E	Opc
119	SKOTAN ESTER Sp. z o.o.	40-007 Katowice, ul. Uniwersytecka 13	Opc
120	SZABA Eugeniusz Szabanowski	40-047 Katowice, ul. Kościuszki 52/5	Opc
121	MHG Sp. z o.o.	40-144 Katowice, ul. Józefowska 6	Opc
122	Tauron Polska Energia SA	40-389 Katowice, ul. Lwowska 23	Oee
123	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „MAX” Jadwiga Harmuszkiewicz	40-474 Katowice, ul. Wojciecha 11/24	Opc
124	FOREST-OIL Sp. z o.o.	40-596 Katowice, ul. W. Pola 20	Opc
125	PHU „Hermes” Sp. z o.o.	40-748 Katowice, ul. Norblina 38	Opc
126	KZ INWEST Mariusz Książek	41-200 Sosnowiec, ul. Warszawska 1	Opc
127	EURO – GAZ Krzysztof PUZ	41-219 Sosnowiec, ul. Długosza 13/7	Opc
128	Mariusz Staśko	41-403 Chełm Śląski, ul. Chełmska 5b	Opc
129	Delta Trans Transporte Sp. z o.o.	41-506 Chorzów, ul. Gałeczki 61	Opc
130	Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Świętochłowicach Sp. z o.o.	41-608 Świętochłowice, ul. Łagiewnicka 76	Opc
131	TRITEX Sp. z o.o.	41-940 Piekary Śląskie, ul. Bytomska 60	Opc
132	Zakład Wzbogacania Węgla „JULIAN” Sp. z o.o.	41-940 Piekary Śląskie, ul. Gen. Jerzego Ziętka	Opc
133	Spółdzielnia Mieszkaniowa w Piekarach Śląskich	41-940 Piekary Śląskie, ul. Leśna 22	Pcc, Occ
134	Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe „ECO – CAR” Zbigniew Pawełczyk	42-100 Kłobuck, ul. Szkolna 156	Opc
135	Andrzej Przygoda ZPU ANPOL	42-100 Kłobuck, ul. Teligi 4A	Wee
136	KOST-BET Zygmunt, Paweł, Krzysztof Matyja Sp.j.	42-120 Miedźno, ul. Ułańska 15	Opc
137	FORTUM Częstochowa SA	42-200 Częstochowa, ul. Brzeźnicka 32/34	Dee

138	Mała Elektrownia SMYKÓW Maciej Pasternak	42-200 Częstochowa, ul. Wesola 37/1	Wee
139	JUKO ENERGY Sp. z o.o.	42-215 Częstochowa, ul. Armii Krajowej 68B	Opc
140	PUPH ROMEO Roman Sapała	42-233 Mykanów, Borowno, ul. Sobieskiego 3	Wee
141	Zakład Usługowo-Handlowy Mechanika Pojazdowa, Serwis Ogumienia Włodzimierz Beleć	42-235 Lelów, ul. Szczekocińska 34	Opc
142	Rafał Cierpiałowski RAF	42-244 Mstów, ul. Kilińskiego 83	Opc
143	Lech Zyzik FHUT	42-265 Dąbrowa Zielona, ul. Placowa 10	Opc
144	Firma WIATROMEK Roman Klyta	42-287 Lubsza, Kamięskie Młyny, ul. Romanowska 3	Wee
145	Mariola Kawalec – PH M-K	42-289 Woźniki, ul. Powstańców 18	Opc
146	Przedsiębiorstwo Handlowe Mariusz Snitko	42-446 Irządze, Witów 82	Opc
147	Koksownia PRZYJAŻN Sp. z o.o.	42-523 Dąbrowa Górnicza, ul. Koksownicza 1	Wee
148	Usługi Transportowe – Spedycja Janusz Jarawka	43-100 Tychy, ul. Jana Brzozy 49	Opc
149	AG Trading Sp. z o.o.	43-346 Bielsko-Biała, ul. Katowicka 92	Opc
150	Przedsiębiorstwo Energetyczne MEGAWAT Sp. z o.o.	44-230 Czerwionka-Leszczyny, ul. Młyńska 21a	Dee, Oee
151	SETKA Anna Tyczka	44-314 Radlin, ul. Rymara 100	Opc
152	FHU „CETAN” Danuta Południk	44-373 Wodzisław Śląski, ul. Młodzieżowa 120	Opc
153	„CLIMBEX” Kaczmarek, Kantorski Sp.j.	46-021 Brzeziny, Dobrzeń Wielki	Opc
154	Zakład Gospodarki Komunalnej ZAW-KOM Sp. z o.o.	46-059 Zawadzkie, ul. Dębowa 13	Wcc, Pcc
155	Zygmunt Sobieralski ELKOM-GAZ	46-320 Praszka, Przedmość, ul. Główna 7a	Wpc, Mpc
156	PCC SPEDKOL Sp. z o.o.	47-225 Kędzierzyn Koźle, ul. Szkolna 15	Opc
157	VITA Sp. z o.o.	47-280 Pawłowiczki, ul. Wyzwolenia 1	Opc
158	Nyska Energetyka Ciepła-Nysa Sp. z o.o.	48-300 Nysa, ul. Jagiellońska 10a	Wcc, Pcc
159	Wrocławski Park Wodny SA	50-558 Wrocław, ul. Borowska 99	Wee
160	UNIPETROLIUM Sp. z o.o.	51-351 Wrocław, ul. Kowieńska 8	Opc
161	Przyjazna Energia Sp. z o.o.	53-118 Wrocław, ul. Zimowa 15	Opc
162	„On-Trans” Sp. z o.o.	53-505 Wrocław, ul. Lelewela 19/6	Opc
163	Stacja Paliw Marek Mucha	55-094 Mirków, Łozina, ul. Wrocławska	Opc
164	„BIZNEPARK ROKITA” Sp. z o.o.	56-120 Brzeg Dolny, ul. Sienkiewicza 4	Opc
165	Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe Monika Domańska	57-100 Strzelin, ul. Ogrodowa 6	Opc
166	MEW Wiesław Halczuk	57-300 Kłodzko, ul. Wiosenna 16/13	Wee
167	PPHU Gaz Partner Walencyk Barbara	57-441 Bożków 189, Gmina Nowa Ruda	Opc
168	Spółdzielnia Mieszaniowa w Bielawie	58-260 Bielawa, Os. Włóknarzy 1	Wcc
169	Bielawskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	58-260 Bielawa, ul. Bankowa 5	Pcc, Occ
170	ENERGETYKA Sp. z o.o.	59-301 Lubin, ul. M. Skłodowskiej-Curie 58	Occ
171	PHU „Kółko” Bronisław Dowgiałowicz	59-623 Lubomierz, Pławna Górna 36A	Opc
172	LEON Sp. z o.o.	59-700 Bolesławiec, ul. Mickiewicza 6	Opc
173	Małgorzata Poręcznik PPHU „AMTRADE” Sklep Wielobranżowy	59-800 Lubań, ul. Izerska 7	Opc
174	„CITRONEX I” Sp. z o.o.	59-900 Zgorzelec, ul. II Armii Wojska Polskiego 64	Opc
175	TARMAR-TRADE Sp. z o.o.	60-129 Poznań, ul. Sielska 17a	Opc
176	Leon Anioła	61-311 Poznań, ul. Chotomińska 6A	Opc
177	AGMA Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe Jacek Kłos	61-626 Poznań, ul. Winogrody 114	Wee
178	„VEBOR” Sp. z o.o.	61-817 Poznań, ul. Garncarska 10/5	Opc
179	WATIN LEASING & FINANCE SA	62-002 Suchy Las, Jelonek k. Poznania, ul. Obornicka 4a	Opc
180	CLIP GAZ Sp. z o.o.	62-020 Swarzędz-Jasin, ul. Rabowicka 6	Opg
181	Jeronimo Martins Dystrybucja SA	62-025 Kostrzyn, ul. Żniwna 5	Opc
182	Piotr Cwir MEW w Suchaniu	62-050 Mosina, ul. Strzelecka 91/2	Wee
183	Przemysław Kopydłowski Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe „PRZEMKO”	62-290 Mieścisko, ul. Kościuszki 3	Opc
184	Stanisław Najdziński Stacja Auto-Gaz „SAMEL”	62-400 Słupca, Drażna 51	Opc
185	Monika Warta PH „MON-WAR”	62-420 Strzałkowo, ul. Słoneczna 1/17	Opc
186	ELEKTROWNIA PĄTNÓW II Sp. z o.o.	62-510 Konin, ul. Kazimierska 45	Oee
187	Urszula Marciniak	62-874 Sobieski 7, Brzeziny	Opc
188	Marian Wawrzyniak PPHU MAR-NET	63-233 Jaraczewo, Poręba 28	Opc

189	KWITOWSKI Sp. z o.o.	63-308 Gizalki, Plac 3-go Maja 1	Opc
190	Ostrowski Zakład Ciepłowniczy SA	63-400 Ostrów Wlkp., ul. Wysocka 57	Dee
191	Przemysław Zelek Detaliczna Dystrybucja Gazu	63-900 Rawicz, Masłowo, ul. Bociania 2	Opc
192	„GAZONA” Sp. z o.o.	64-100 Leszno, ul. 17 Stycznia 90	Opc
193	Adrian Korsun Firma Handlowa „KORPOL”	64-200 Wolsztyn, ul. Asnyka 16	Opc
194	Ewa Jezierska BETA	64-300 Nowy Tomyśl, Boruja Kościelna, ul. Wolsztyńska 8/1	Opc
195	Eugeniusz Nawrocki Zakład Produkcyjno- Handlowo-Ustugowy „KABLONEX”	64-800 Podanin, Podanin 76	Opc
196	Biliński i Wspólnicy Sp.j.	66-470 Kostrzyn n. Odrą, ul. Sikorskiego 16	Opc
197	Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo- -Ustugowe „MAX” Handel Artykułami Spożywczo-Przemysłowymi Michał Jaślanek	68-212 Trzebień, ul. Żarska 12	Opc
198	PHU ROJAL Roman Leszczyński	69-110 Rzepin, ul. Słowackiego 58	Wee
199	Małgorzata Lach Gwiazda	71-471 Szczecin, ul. Wiosny Ludów 39/3	Opc
200	PIK OIL Sp. z o.o.	72-110 Przybiernów, ul. Kątna 1	Opc
201	EURO – PALIWA Sp. z o.o.	72-200 Nowogard, ul. Bohaterów Warszawy 103	Opc
202	Wojciech Balonis	72-310 Płoty, ul. Jagiellonów 30/2	Opc
203	Helena Sokalska	73-110 Stargard Szcz., ul. Różyckiego 4	Wee
204	BISTROL Daniel Winnicki	73-200 Choszczno Zamęcie 44, Zamęcie 44	Opc
205	Radek Gaz Serwis Urszula Flis	74-106 Kołbacz, ul. Cystersów 1A/3	Opc
206	AGRO&EKOPLAN mgr inż. Gustaw Brzyszc	76-113 Postomino, Pieńkowo 72	Wee
207	Produkty Naftowe CPN Sp. z o.o.	77-300 Człuchów, ul. Plantowa 20	Opc
208	GASKON Konrad Michałowski	78-132 Grzybowo, ul. Szkolna 55	Opc
209	Alicja Rudzińska	78-642 Strączno 5a	Opc
210	Stocznia Gdańsk SA	80-873 Gdańsk, ul. Na Ostrowiu 15/20	Dee, Oee, Dpg, Opg
211	Marcin Seklecki PHU AniMar	81-350 Gdynia, Plac Kaszubski 15/1	Wee
212	Dziennikarstwo Mira Stankiewicz	82-300 Elbląg, ul. Rawska 2-4	Opc
213	PPHU ELMIK Kazimierz Mielewczyk	83-340 Sierakowice, Paczewo 35	Wee
214	Tadeusz Borlik i Roman Chmielecki Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe AGRIC-SERVICE SC	84-223 Linia, ul. Sportowa 1	Opc
215	Mirosława Guziuk Stacja Benzynowa KOSTKOWO	84-252 Zamostne, Kostkowo 27	Opc
216	„VERA” Sp. z o.o.	85-429 Bydgoszcz, ul. Grunwaldzka 148G	Opc
217	Inventi SA	85-861 Bydgoszcz, ul. Glinki 144	Oee
218	Ventus SC R. Fryszkowska-Madej, A. Ignaszewska, Quality Sp. z o.o.	86-050 Solec Kujawski, ul. Chrośna 39	Wee
219	Miejskie Wodociągi i Oczyszczalnia Sp. z o.o.	86-300 Grudziądz, ul. Mickiewicza 28/30	Wee
220	Toruńskie Zakłady Urządzeń Młynskich SPOMASZ SA	87-100 Toruń, ul. Grudziądzka 124/126	Dee, Oee
221	OIL TORUŃ Sp. z o.o.	87-100 Toruń, ul. Na Zapleczu 10	Opc
222	Gabor Eco Sp. z o.o.	87-100 Toruń, ul. Szosa Chełmińska 168/9	Wee
223	Halina Jętczak Sklep Wielobranżowy „FART”	87-340 Osiek, Osiek 7a	Opc
224	Maria Budzich Firma Handlowo-Ustugowa	87-500 Rypin, ul. Kościuszki 43a	Opc
225	Piotr Lisiński Zakład Mięsny PEKMAR	87-632 Osówka, Witowąż	Wee
226	Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej we Włocławku Sp. z o.o.	87-800 Włocławek, ul. Wieniecka 39	Opc
227	Farma Wiatrowa Bogusławice SC S. Kozłowski, J. Komorek	87-820 Kowal, Rakutowo 108A	Wee
228	ENERGIA SC M. Molewski, D. Deicki, M. Sałacińska, P. Seklecki, G. Szcześnie	87-840 Lubień Kujawski, Rzeżewo 15	Wee
229	MISTRAL Sp. z o.o.	87-880 Brześć Kujawski, ul. Rzadka Wola 20	Wee
230	PHU „ROLBUD” Andrzej Turek, Hubert Turek	88-150 Kruszwica, ul. Lipowa 9	Opc
231	Piotr Sobczak PHU „HALO-GAZ”	88-153 Kruszwica, Grodztwo 39	Opc
232	ANKORD – TRADE Sp. z o.o.	90-019 Łódź, ul. Dowborczyków 25	Opc
233	XENIUM POLSKA Sp. z o.o.	90-022 Łódź, ul. Targowa 1/3	Opc
234	Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne – Łódź Sp. z o.o.	90-132 Łódź, ul. Tramwajowa 6	Opc
235	BANKOWY FUNDUSZ LEASINGOWY SA	90-365 Łódź, ul. Tymienieckiego 3A	Opc

236	Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe „ERA – IVEX CO.LTD” Sp. z o.o.	90-451 Łódź, ul. Piotrkowska 203/205	Opc
237	Bartłomiej Dudziński Energo-Eko	91-862 Łódź, ul. Warszawska 70A	Wee
238	Milton Trustee Sp. z o.o.	93-586 Łódź, ul. Energetyków 7/19	Opc
239	Przemysław Kostrzewa „BETI” Agencja Kredytowo-Ubezpieczeniowa	94-048 Łódź, ul. Tomaszewicza 1 m. 65	Opc
240	Szymon Frączkowski PH „KALINA”	95-040 Koluszki, ul. Krasickiego 26	Opc
241	Władysław Karliński KAWAK	95-040 Koluszki, ul. św. St. Kostki 4	Wee
242	ORION SC Dominika Pońska, Paulina Pońska	95-060 Brzeziny, Dąbrówka Mała 37	Opc
243	Tomasz Pietrzykowski TOM-TRANS	95-080 Tuszyn, Syski, Koł. Sysecka 25	Opc
244	Krzysztof Czechowicz Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe „CZECH-POL”	95-083 Lutomiersk, ul. 3-go Maja 18	Opc
245	Handel Obwoźny i Usługi Transportowe – Adam Majewski	96-130 Głuchów, Celigów 13	Opc
246	Agnieszka Dzieżbińska Stacja Gazu LPG	96-130 Głuchów, ul. Staromiejska 18	Opc
247	„ALTON” SC Agata Bąbel, Sławomir Krawczyk	96-321 Żabia Wola, Grzymek, ul. Wspólna 31	Opc
248	Boryszew ERG SA	96-500 Sochaczew, ul. 15 Sierpnia 106	Dee, Oee
249	TYMWOD A. S. Strzeleccy Sp.j.	96-500 Sochaczew, ul. Gwardyjska 11	Opc
250	Alicja Marińska PHU ALMAR	97-300 Piotrków Trybunalski, ul. Kręta 56	Opc
251	STACJA PALIW MOSZCZENICA SC Bogdan Kaźmierczak, Marcin Bielewicz, Filip Bielewicz	97-310 Moszczenica, ul. Piotrkowska 69	Opc
252	Lucjan Kosacki LUCX – GAZ	97-400 Bełchatów, ul. Lipowa 51	Opc
253	Agencja Rozwoju Regionalnego „ARREKS” SA	97-410 Kleszczów, ul. Główna 122	Opc
254	Firma AMBASADOR Dorota Pawelec	97-500 Radomsko, ul. Żurawia 34	Opc
255	Elektrociepłownia Zduńska Wola Sp. z o.o.	98-220 Zduńska Wola, ul. Murarska 21	Dee, Oee
256	Michał Nogala „PETRO-NOM”	98-290 Warta, Jeziorsko 12	Opc
257	Robert Szablewski	98-290 Warta, Ustków 27	Opc
258	Młyn Handlowo-Usługowy Grzegorz Tkaczyński	98-331 Nowa Brzeźnica, Kuźnica 23	Wee
259	Grzegorz Baranowski AUTO – GAZ	98-345 Mokrosko, Krzyworzeka 268/1	Opc
260	Małgorzata Kotus Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe „EKO – BUD”	99-120 Piątek, ul. Zgierska 5	Opc

Legenda:

Wcc – wytwarzanie ciepła

Pcc – przesyłanie ciepła

Occ – obrót ciepłem

Wee – wytwarzanie energii elektrycznej

Dee – dystrybucja energii elektrycznej

Oee – obrót energią elektryczną

Wpc – wytwarzanie paliw ciekłych

Mpc – magazynowanie paliw ciekłych

Opc – obrót paliwami ciekłymi

Dpg – dystrybucja paliw gazowych

Opg – obrót paliwami gazowymi

WYKAZ PRZEDSIĘBIORSTW, KTÓRE ZŁOŻYŁY WNIOSKI KONCESyjne

(stan na 2008.06.06)

Lp.	Nazwa przedsiębiorstwa	Adres
1	J&S ENERGY SA	00-078 Warszawa, Plac Piłsudskiego 2
2	Mercuria Energy Trading Sp. z o.o.	00-113 Warszawa, Plac Piłsudskiego 2
3	Al Samer Sp. z o.o.	00-493 Warszawa, ul. B. Prusa 2
4	Techno Art. SA	00-528 Warszawa, ul. Hoża 5/7 lok. 78
5	Capital Part 21 Sp. z o.o.	00-867 Warszawa, Al. Jana Pawła II 27
6	Carolina Fleet Management Sp. z o.o.	01-126 Warszawa, ul. Wolska 94
7	I.I.C. Retail Sp. z o.o.	02-497 Warszawa, ul. Gen. Felicjana Sławoja-Składkowskiego 4
8	NESTE POLSKA Sp. z o.o.	02-676 Warszawa, ul. Postępu 13
9	SILVAR Sp. z o.o.	02-777 Warszawa, ul. KEN 93 lok. B3
10	Nomad Investments Sp. z o.o.	03-433 Warszawa, ul. Strzelecka 27/29 lok. 138
11	PHU AUTO-GAZ Hydraulika-Gazownictwo Dariusz Stępień	05-240 Tuszcz, ul. Rzemieślnicza 19
12	HIGHFINGER INDUSTRIAL SERVICES Sp. z o.o.	05-261 Marki, Al. Marszałka Józefa Piłsudskiego 226
13	KONPAL Sp.j. Roman Mikołajski, Grzegorz Mikołajski	06-560 Konopki, ul. Kwiatowa 31
14	M&M PELLETS Sp. z o.o.	06-560 Konopki, ul. Kwiatowa 31
15	AUTO-GAZ „ZAJĄCZEK” Grzegorz Ireneusz Zajczyk	07-410 Ostrołęka, ul. Traugutta 59

16	Ryszard Baldyga Stacja Paliw	07-433 Rozogi, ul. Michała Kajki 7
17	MARTEX-OIL-GAZ Tadeusz Starochta Sp.k.	08-410 Wola Rębkowska, ul. Starowiejska 31
18	Przedsiębiorstwo Handlowo-Ustugowe „WIŚNICCY” SC Robert Wiśnicki, Bożena Wiśnicka	08-430 Żelechów, ul. Długa 106
19	Wulkom Jerzy Gluchowski	09-200 Sierpc, Karolewo dz. Nr 6/1
20	Złota Kurka Sp. z o.o.	09-320 Biezuń, Borek 5
21	PPHU „ZUZA” Małgorzata Kroczevska	09-410 Płock 12, Nowe Boryszewo 133
22	CAMA-BIS Paweł Rekosz	09-410 Płock, ul. Jana Pawła II 39 m. 27
23	PHU „MARGO” Łukasz Markowski	09-412 Nowe Proboszczewica, ul. Witolda Bunkiewicza A
24	PHU MARGO Agata Markowska	09-412 Stare Proboszczewice, Nowe Proboszczewice, ul. Zb. Szacherskiego 25
25	Przedsiębiorstwo Gazyfikacji Bezprzewodowej ZALGAZ SC	09-421 Trzepowo, Bronowo Zalesie 56
26	IWMAR Marek Wąsowski	09-442 Rogozino, ul. Mazowiecka 23
27	EKOKONWERSJA Sp. z o.o.	10-370 Olsztyn, ul. Jesienna 3
28	EMIR Andrzej Choromański	10-682 Olsztyn, ul. Janowicza 17/2
29	Zespół Małych Elektrowni Wodnych rzeki Dajna Bożena Iwaniuk	11-400 Kętrzyn, ul. Muławki 5
30	JAS Budapest Zrt	1141 Budapest, Mogyorodi ut 168
31	Stacja Paliw Krzysztof Wasiak	11-610 Pozezdrze, ul. Świerczewskiego 16
32	HYDROMONTAŻ Piotr Duchalski	11-700 Mragowo, ul. Wolności 35
33	Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Ostróda Sp. z o.o. w Tyrowie	14-100 Ostróda, Tyrowo 104
34	PHU Stacja Paliw DUET M. Anaczkowski, K. Filarski Sp.j.	14-200 Iława, ul. Lubawska 5
35	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.	15-423 Białystok, ul. Grochowa 2 a
36	STACJA AUTOGAZ Szymczyk Zdzisław	16-020 Czarna Białostocka, ul. Piłsudskiego 45
37	BIS Sławomir Gorustowicz	16-070 Choroszcz, Porosły 91
38	„DELTA PLUS” Sp. z o.o.	16-070 Choroszcz, ul. Chabrowa 4
39	AGENCJA OCHRONY OSÓB I MIENIA „STRZELEC” Ryszard Zarzecki	16-400 Suwałki, ul. Kościuszki 47
40	PPUH CARO SC w Suwałkach Zbigniew Fiedorowicz, Jarosław Michałowski	16-400 Suwałki, ul. Szpitalna 43
41	Roman Czapiuk Firma Handlowo-Ustugowa „MARSYL”	17-315 Grodzisk, ul. Makarki 54
42	„MARO” Marek Ostaszewski	18-121 Niewodnica Korycka, ul. Kościuszki 5
43	PHUT Mobilx Czesław Kulikowski	18-316 Wygoda, Wygoda 154
44	Firma „Kurpiewski” Tomasz Andrzej Kurpiewski	18-400 Łomża, ul. Strusia 9
45	PUH Green Anna Dziekońska	18-400 Łomża, ul. Wojska Polskiego 75
46	Wojciech Budny Firma Rodzinna BUDNY	19-100 Mońki, ul. Raja 5
47	PROFIT SG Stanisław Gryniwicz	19-300 Elk, ul. Targowa 22/24
48	Andrzej Warchocki Handel Detaliczny Stacjonarny Paliwami Ciekłymi AUTO-GAZ	20-246 Lublin, ul. Niepodległości 8/71
49	ORLEN PetroProfit Sp. z o.o.	21-025 Niemce k. Lublina, ul. Przemysłowa 4
50	AUTO-GAZ SC W. Błaszczak, S. Bartoń	21-136 Firlej, ul. Lubelska 7
51	Marek Wieszczyński	21-140 Michów, ul. Kurowska 1
52	„FERGAS” Sp. z o.o.	21-400 Łuków, ul. Glinki 11
53	„FPBHU” Jerzy Redzik	21-470 Krzywdą, Huta Dąbrowa ul. Sienkiewicza 36
54	Stanisław Niekraszuk	21-570 Drelów, Kwasówka 66a
55	Obwoźna Sprzedaż Paliw, Jan Malinowski	22-100 Chełm, ul. Łowiecka 65
56	Zakład Usługowy Popielarz Jacek	22-107 Sawin, Łowcza
57	PW Perfekt Tomasz Olszak	22-554 Trzeszczany, Nieledeu 270
58	FHU „WIKOLI” Rafał Dąbrowski, Paweł Dąbrowski	22-678 Ułhówek, ul. Przemysłowa 4
59	Dariusz Czelej DAREX	23-200 Kraśnik, ul. Przemysłowa 19
60	A'LEN Falkowska Maria	23-200 Kraśnik, ul. Przemysłowa 23
61	„PK-TANK” Kusz Piotr	23-304 Dzwola, Kocudza Trzecia 167
62	Beata Skruszeniec	24-103 Żyrzyn, Osiny 109A
63	PUH „VAREPANO” SC Dariusz Łojek, Janusz Łojek	26-008 Górnio, Górnio nr 135A
64	Sławomir Janus Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „SPEC-STAC”	26-080 Mniów, ul. Kielecka 35
65	Janusz Gonciarz Firma Handlowa AQLIN	26-110 Skarżysko-Kamienna, ul. Rzemieśnicza 1

66	Marianna Malczewska PPH-USŁUGI TRANSPORTOWE-MARMAL	26-225 Gowarczów, Al. Wyzwolenia 70
67	Zakład Stolarski Export-Import Kwiatkowski Kazimierz	26-613 Radom, ul. Dąbrowa Kozłowska 49
68	PPHU Julita Pysiak – SANTINI	26-652 Zakrzew, Maciejowice, ul. Radomska 145
69	REGIS Sp. z o.o.	26-660 Jedlińsk, ul. Wola Gutowska 8
70	Krzysztof Pindakiewicz	26-700 Zwoleń, ul. Doktora Perzyny 30
71	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „JĘDRZEJEWSKI” Robert Jedrzejewski	26-800 Białobrzegi, ul. Kościelna 91
72	Zakład Produkcyjno-Usługowy „MAW” August Leszek Woś	27-350 Sienno, Trzemcha Dolna 37
73	BŁĘKITNA ENERGIA Wytwarzanie Energii Elektrycznej Grzegorz Kuśmierz	28-300 Jędrzejów, Brynica Sucha 33A
74	Michał Wojciechowski PPHU „WOJ-PASZ”	28-300 Jędrzejów, Łysaków Drugi 5
75	Młyn i Mała Elektrownia Wodna Andrzej Bodzioch	28-350 Słupia Jędrzejowska, ul. Dąbrowica 55
76	Mała Elektrownia Wodna Zbigniew Żelazny	28-500 Kazimierza Wielka, ul. Partyzantów 38/25
77	SLOVNAFT-POLSKA SA	30-070 Kraków, ul. Wadowicka 6
78	Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji SA	30-106 Kraków, ul. Senatorska 1
79	Dorota Balicka RAF-GAZ	30-648 Kraków, ul. Kordiana 32
80	PETRO-JET Sp. z o.o.	30-841 Kraków, ul. Nad Drwiną 7
81	Firma Handlowo-Usługowo-Produkcyjna CENTRUM AUTO-GAZ SC – Wojciech Kurdziel, Jacek Jordan	31-746 Kraków, ul. Stycznia 16
82	Bitum Logistic Sp. z o.o.	32-007 Kraków, Wola Batorowska 680
83	Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe „MOSUR” SC Stefan Mołag, Łukasz Mołag, Paweł Mołag	32-082 Rudawa, ul. Legionów Polskich 30
84	EQUUS SERWIS Sp. z o.o.	32-086 Węgrzce, ul. Forteczna 5
85	Mateusz Gaura Firma „MOBTEL”	32-440 Sulkowice, ul. 1-go Maja 3
86	Paweł Jaśko PPUH „KARAT”	32-540 Trzebinia, ul. Piłsudskiego 55
87	SOLVENT WISTOL SA	32-600 Oświęcim, ul. Chemików 1
88	Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe „BOG-MAR” M. Żmudka, B. Żmudka SC	32-650 Kęty, ul. Kościuszki 18
89	CMC Sp. z o.o.	32-864 Gnojnik, Gnojnik 528
90	Stacja Paliw „KRAMEX” SC Józef Krawczyk, Krzysztof Krawczyk	33-100 Tarnów, ul. Mościckiego 91
91	FHU „MARK” Auto-GAZ KOMPLEX Lilianna Krzyżak	33-312 Tęgoborze, Tęgoborze 216
92	„MO-BRUK” J. Mokrzycki Sp.k.	33-322 Korzenna, Korzenna 214
93	Skład Opalowy i Materiałów Budowlanych Andrzej Siuta, Krzysztof Łuczkowski Sp.j.	34-400 Nowy Targ, ul. Ludźmierska 29
94	Firma „INTER BOCH” SC Bochnak Andrzej, Bochnak Monika, Bochnak Iwona, Bochnak Maciej	34-721 Raba Wyżna, Raba Wyżna 645
95	Stacja Paliw MARES M. i E. Sobczyk Sp.j.	35-328 Rzeszów, ul. K. Szymanowskiego 15
96	Port Lotniczy „Rzeszów-Jasionka” Sp. z o.o.	36-002 Jasionka, Jasionka 942
97	Zakład Produkcyjno Usługowy CMOL-FRUT Stefan Wrzask	36-105 Cmolas, Cmolas 360A
98	ORLEN PetroTank Sp. z o.o.	36-145 Widelka 869
99	Usługi Transportowe Edward Kostecki	37-205 Zarzecze, Zarzecze 146
100	Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Jarosławiu SA	37-500 Jarosław
101	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o.	37-500 Jarosław, ul. Przemyska 15
102	Stapiński Krzysztof Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe „WULKANEX”	38-483 Wróblak Szlachecki, Milcza, ul. Szkolna 5
103	Stomil-Sanok SA	38-500 Sanok, ul. Reymonta 19
104	Karolińczak Edyta „ED-GAZ”	38-604 Hoczew, Średnia Wieś 28
105	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	38-700 Ustrzyki Dolne, ul. Przemysłowa 16
106	DIAMENT Izabela Mystek	41-200 Sosnowiec, ul. Legionów 6/45
107	FHU „ROSS-PARTNER” Wioletta Stefańska	41-400 Mysłowice, ul. Katowicka 25/11
108	GO Consulting Grzegorz Obersztyn	41-902 Bytom, ul. Rynek 7/3
109	ROBO II Romuald Płoszaj	41-902 Bytom, ul. Żeromskiego 28/7
110	PMG PACKAGING MARKETING GROUP	41-907 Bytom, ul. Mochackiego 34
111	Przedsiębiorstwa Produkcji i Montażu MONTSPOŻ Sp. z o.o.	42-160 Krzepice, ul. Magreta 2
112	Synergetyka Sp. z o.o.	42-200 Częstochowa, ul. Jasnogórska 4
113	Firma WIATROMEK Jadwiga Klyta	42-287 Lubusza, Kamieńskie Młyny, ul. Romanowska 3

114	Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe „SZYMBUD” Szymon Bartnik	42-282 Kruszyna, Widzów, ul. Żwirki i Wigury 78
115	GAZ – Kosiński Zygmunt	42-289 Woźniki, ul. Tarnogórska 15
116	Przedsiębiorstwo Przewozu Handlowo-Uslugowe JUREX Jerzy Flacha	42-350 Kozięglowy, ul. Wojsławicka 4
117	Brodziak Jan Auto Gaz Podlesie	42-700 Lubliniec, ul. Oleska 105
118	GEO INVESTMENT Sp. z o.o.	43-150 Ustroń, ul. M. Konopnickiej 21E
119	Drobia SA	43-215 Studzienice, ul. Jaskótek 12
120	Zakład Handlowo-Uslugowy „MERCURY” Grzegorz Jaszczurowski	43-385 Jasienica, ul. Polna 932
121	Technology Consulting Sp. z o.o.	43-430 Skoczów, ul. Zawisze 68
122	STACH – GAZ Zdunek Stanisław	43-600 Jaworzno, ul. Piaskowa 68
123	FHU „CARPIGIANI” Jacek Słomczewski	44-217 Rybnik, ul. Kard. Kominka 23B/5
124	Krawczyk Piotr	44-240 Żory, ul. Garncarska 9/25
125	„KURTZ” Handel-Uslugi Kurtz Wioleta	46-211 Kujakowice Górne, ul. XXX-Lecia 30 B
126	PHU FAM-GAZ Jacek Famulski	46-320 Praszka, ul. Kościuszki 7
127	„AGROCENTRUM” Sp. z o.o.	47-100 Strzelce Opolskie, Olszowa, ul. Księży Las 1
128	Transport Ciężarowy Handel-Eksport Skrzypczyk Zygfryd	47-171 Rozmierz, ul. Powstańców Śl. 13
129	Kowalczyk Michał PLOTART	47-400 Racibórz, ul. Rudzka 1
130	IBERDROLA GENERACION SAU.	48-008 Bilbao Hiszpania, Cardenal Gardogui 8
131	Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe „AGROPOL” Sp. z o.o.	48-120 Baborów, ul. Kolejowa 1
132	Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Brzegu Sp. z o.o.	49-300 Brzeg, ul. Wolności 15
133	ZPHU „Gawroniuk” Sebastian Gawroniuk	49-315 Mąkoszyce, ul. Kolejowa 31 b
134	PHU „ARKA” SC W. Śliwiński, W. Poborski	49-318 Skarbimierz-Osiedle, ul. Akacjowa 2B/3
135	Mariola Mucha Stacja Paliw Anna	51-003 Wrocław, ul. Witkowska 16a
136	BORMEX-TRADE Sp. z o.o.	51-319 Wrocław, ul. Sycowska 44
137	PETROL Sp. z o.o.	55-080 Kąty Wrocławskie, ul. 1 Maja 90
138	Produkcja-Handel-Uslugi Węglewski Władysław	55-095 Mirków, Siedlec, ul. Wrocławska 47
139	Stefania Sałata PPHU BIG-POL	57-100 Strzelin, ul. Staszica 16
140	PHU D-B Gaz Dariusz Duda	58-304 Wałbrzych, ul. Wysockiego 20
141	PHU „PRO-GAZ” SC	59-605 Zbylutów, Zbylutów 61
142	ARIS CARD POLSKA Sp. z o.o.	61-371 Poznań, ul. Romana Maya 1
143	PDJ DAN-TRANS Sp. z o.o.	62-007 Biskupice, Jerzykowo, ul. Poznańska 17
144	„PETRO-B” Sp. z o.o.	62-067 Rakoniewice, Rakoniewice
145	TYL-OIL Sp. z o.o.	62-530 Kazimierz Biskupi, ul. Biurowiec 3
146	RICO Sp. z o.o.	62-600 Koło, ul. Sosnowa 1
147	Zenon Słopień Stacja Paliw	62-872 Godzisz Małe, Godzisz Wielkie, ul. Cmentarna 24
148	DRK Energia Sp. z o.o.	63-130 Książ Wielkopolski, ul. Łęzek 10 lok. 4
149	Kółko Rolnicze w Kowalewie	63-300 Pleszew, Kowalew, ul. Kościelna 13
150	H. Linkiewicz, M.D. Kawalek KROTGASZ Rozlewnia Gazu Płynnego Sp.j.	63-700 Krotoszyn, ul. Sadowa 2
151	AGROPAL Sp. z o.o.	64-020 Czempień, ul. Kolejowa 36
152	ANMAR PW Mariusz Andrzejewski	64-100 Leszno, ul. Karasia 10
153	Przedsiębiorstwo Handlowo-Produkcyjno-Uslugowe „RESCOM” Sp. z o.o.	64-232 Tuchorza, Stara Tuchorza 15
154	Bogdan Lura	64-520 Obrzycko, Gaj Mały 2a
155	Przedsiębiorstwo Prywatne Handlowo-Uslugowe Petrol-Hawen Jerzy Zmysłony, Aleksandra Zmysłona Sp.j.	64-920 Piła, ul. Dąbrowskiego 8
156	Robert Zdanowicz	66-200 Świebodzin, ul. Kozia 7a
157	PPUH „VITA” Jowita Michalska	66-304 Brujce, ul. Słoneczna
158	BMB INVEST Sp. z o.o.	66-400 Gorzów Wlkp., ul. Łokietka 32-33
159	STACJA LPG Andrzej Kwiatkowski	66-400 Gorzów Wlkp., ul. Wyszyńskiego 38
160	ATU Sp. z o.o.	66-530 Drezdenko, ul. Poznańska 33
161	EKO LEDAR SC Piotr Żuk & Krzysztof Langier	67-300 Szprotawa, ul. Przejazdowa 5
162	Firma Handlowo-Uslugowa Grażyna Karwat	68-200 Żary, ul. Witosa 17/1
163	RAVENT Sp. z o.o.	69-110 Rzepin, ul. Juliusza Słowackiego 58
164	Kagra Group Kamila Iwanicka-Sobczak	70-262 Szczecin, ul. Królowej Jadwigi 20/20
165	TRANS-KAJ Sp. z o.o.	70-893 Szczecin, ul. Przyszłości 1d

166	Air – Service Piotr Zarzeczny	71-447 Szczecin, ul. Krasińskiego 59G/17
167	ECO INVEST Sp. z o.o.	71-465 Szczecin, ul. Harcerzy 3/5
168	PETRO – TRANSPORT Sp. z o.o.	71-737 Szczecin, ul. Mielecka 31
169	PUH Stacja Paliw Łukasz Chromicz	72-200 Nowogard, ul. Górna 6
170	MPF Anna Tarnowska	74-500 Chojna Wilkoszyce, Wilkoszyce
171	ZPH CORRECT Sp.j. Grzegorz Deckert, Stefan Sokora	75-210 Koszalin, ul. Boh. Warszawy 2
172	HERON OIL Sp. z o.o.	76-000 Wałcz, ul. Mazowiecka 7
173	SKŁAD NOWICKI SC – Handel opatkiem, nawozami i mat. budowlanymi	76-230 Potęgowo, ul. Racławicka
174	ART-POL FHU Artur Chmielewski	78-506 Ostrowice Siecino, Siecino 4
175	Danske Commodities A/S	8000 Aarhus C, Dania, Skt. Clemenstræde 9, 1
176	Nadmorskie Elektrownie Wodne Darżyno Sp. z o.o.	80-809 Gdańsk, ul. Bitwy pod Lenino 20
177	PETROLINVEST SA	81-319 Gdynia, ul. Podolska 21
178	RORO Roman Golik	82-103 Mikoszewo, ul. Długa 27
179	EKOOPAŁ Ossowski, Stenka Sp.j.	83-200 Starogard Gdański, ul. Krasickiego 1
180	Wojciech Tryba BOTERM	83-300 Kartuzy, ul. Burchardtowo 176
181	PHU Karol Sneider	83-320 Sulęczyno, Al. Zwycięstwa 45
182	GAZ-PON Robert Pohnke	84-200 Wejherowo, ul. Gdańska 45
183	Elektrownie Wiatrowe – ZU-AN Sp. z o.o.	85-871 Bydgoszcz, ul. Smoleńska 154
184	PHU „MAT-POL”	87-100 Toruń, ul. F. Stamma 4/10
185	PW „MOTO-POL” Sp.j. Maria Ledóchowska-Pszuk, Jan Ledóchowski	87-100 Toruń, ul. Klonowica 22A
186	Firma HUP ERRATA Wydawnictwo Marek Jędrzejczyk	87-100 Toruń, ul. Szeroka 36
187	PPH Jarosław Kania	87-720 Ciechocinek, ul. Władysława Wareńczyka 1
188	„PODGRODZIE” Kaczmarek i Wspólnicy Sp.j.	87-820 Kowal, Przydatki Gołaszewskie 3
189	BAUKUR M. Kurowska, H. Kurowski Sp.j.	88-100 Inowrocław, ul. Św. Ducha 76
190	STRUGA SA	88-111 Rojewo, ul. Jezuicka Struga 3
191	ZŁOTECKI Leon Złotecki	88-111 Rojewo, Żelechlin 2
192	Krzemień i Wspólnicy Sp.j.	88-160 Janikowo, ul. Kasprowicza 27
193	EKOENERGIA Krzysztof Zachwieja, Jan Woźniak SC	88-220 Osiecin, Belszewo 2
194	Małgorzata Grycza Firma Handlowo-Usługowa „MAG”	88-400 Żnin, Plac Wolności 20
195	Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe „AMAL” Mieczysław Król	89-340 Białosłowie, ul. 4-go Stycznia
196	Mirowski i Spółka „KAMIR” Sp.j.	92-516 Łódź, ul. Puszkina 80
197	Wojciech Mikołajewski „TANK-GAZ”	92-614 Łódź, ul. Rokicińska 385
198	Ozorkowskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o.	95-035 Ozorków, ul. Żwirki 30
199	Słowikowska Agnieszka „SŁOWIK-GAZ”	95-060 Brzeziny, ul. Sienkiewicza 87
200	„JULIA” SC Józef Koszmider, Wioletta Koszmider	95-061 Dmosin, Kołacin 95A
201	MELAN Grzegorz Sikorski	95-100 Zgierz, ul. Struga 16 a
202	ELIOT GT Sp. z o.o.	96-515 Teresin, Granice 12 A
203	FHU „RAZEM” Rafał Grabiński	98-290 Warta, Zagajew 1
204	Grażyna Kogut Przedsiębiorstwo Usługowe „TANK-GAZ” Stacja Auto-Gaz	98-331 Nowa Brzeźnica, Dworzewice Kościelne, ul. Dobrowolskiego 41
205	„STANOIL” Sp. z o.o.	98-338 Sulmierzyce, Ostrołęka 6
206	Firma Wielobranżowa „BRYLAK” Zdzisław Brylak	98-405 Galewice, Kol. Osiek 14
207	SAGA-GAZ Sp. z o.o.	99-300 Kutno, ul. Bohaterów Walk nad Bzdurą

WYKAZ PRZEDSIĘBIORSTW, KTÓRYM ZMIENIONO WARUNKI KONCESJI

(stan na 2008.06.06)

Lp.	Nazwa przedsiębiorstwa	Adres	Data decyzji	Rodzaj działalności	Zakres zmiany
1	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	12-221 Ruciane Nida, ul. Kwiatowa 6a	2008.02.06	Wcc	modernizacja źródła ciepła
2	Polski Koncern Naftowy ORLEN SA	09-411 Płock, ul. Chemików 7	2008.02.06 2008.03.10 2008.04.21	Opc Opc Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA, zastąpienie załącznika określającego eksploatowane przez koncesjonariusza stacje paliw

3	Południowy Koncern Energetyczny SA	40-389 Katowice, ul. Lwowska 23	2008.02.06 2008.02.14 2008.04.29	Wee Wee Wee	postanowienie na podst. art. 113 KPA, oczywista omyłka; decyzja na podst. art. 155 KPA, zmiana brzmienia rozdz. 1; decyzja na podst. art. 155 KPA: ZPiZPD
4	Przedsiębiorstwo PROMAX Sp.j. Zofia Fórmanek-Okrój, Wiesław Okrój	63-400 Ostrów Wielkopolski, ul. Wolności 19	2008.02.06	Wee	decyzja na podst. art. 155 KPA, zmiana pkt 1 na str. 2
5	Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej SA	17-100 Bielsk Podlaski, ul. 3 Maja 22	2008.02.07	Wcc	ZPiZPD
6	Otwocki Zakład Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	05-400 Otwock, ul. Andriollego 64	2008.02.07	Wcc, Pcc	zmiana terminu ważności koncesji, ZPiZPD
7	BEMAR Sp. z o.o.	44-101 Gliwice, Świętokrzyska 2	2008.02.08	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA: zmiana terminu ważności koncesji, REGON na NIP, zmiana pkt 1 i 2 na str. 2
8	PROBIO PROFESJONALNE ŻYWIENIE	88-200 Radziejów, ul. Rolnicza 3	2008.02.08	Wee	decyzja na podst. art. 155 KPA: zmiana oznaczenia przedsiębiorcy
9	Wodociągowo-Ciepłownicza Sp. z o.o. „COWIK”	11-200 Bartoszyce, ul. Limanowskiego 1	2008.02.11	Wcc	doprecyzowanie rodzaju spalane go paliwa
10	ORLEN PetroCentrum Sp. z o.o.	09-411 Płock, ul. Zglenickiego 44	2008.02.11	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA, REGON na NIP oraz zmiana pkt 1 na str. 2
11	Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	64-100 Leszno, ul. Spółdzielcza 12	2008.02.12	Wcc	zwiększenie ilości eksploatowanych źródeł ciepła
12	Miasto i Gmina Końskie – Zakład Energetyki Ciepłej w Końskich	26-200 Końskie, ul. Armii Krajowej 5	2008.02.12	Dee, Oee	zmiana terminu ważności koncesji, ZPiZPD, REGON na NIP, uaktualnienie warunków koncesyjnych
13	Regionalne Przedsiębiorstwo Usługowe ENTERM Sp. z o.o.	57-300 Kłodzko, ul. Wielisławska 1a	2008.02.12	Wcc	zmiana zamówionej mocy cieplnej
14	TEZET Sp. z o.o.	20-822 Lublin, ul. Puławska 38	2008.02.12	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA, zmiana pkt 1 na str. 2 REGON na NIP, zmiana adresu
15	Piotr Koszarek MDS POLAND Piotr Koszarek	62-306 Kołaczkowo, ul. Wrzesińska 37/8	2008.02.12	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA, zmiana nazwy i siedziby
16	Petrolis Sp. z o.o.	26-700 Zwoleni, ul. Władysława Jagiełły 10 A/204	2008.02.12	Opc	zmiana siedziby
17	Łobeska Energetyka Ciepła Sp. z o.o.	73-150 Łobez, ul. Magazynowa 17	2008.02.12	Wcc	sprostowanie oczywistej omyłki
18	Vattenfall Heat Poland SA	03-216 Warszawa, ul. Modlińska 15	2008.02.13	Wcc, Wee	decyzja na podst. art. 155 KPA: zmiana pkt 1 i 2 na str. 2
19	Energia Praszka Sp. z o.o.	46-320 Praszka, Plac Grunwaldzki 13	2008.02.13	Wcc	zmiana mocy zainstalowanej
20	G.EN. GAZ ENERGIA SA	60-650 Poznań, ul. Obornicka 235	2008.02.13 2008.05.12	Dpg Sgz	decyzja na podst. art. 155 KPA: zmiana terminu ważności koncesji, zmiana pkt 2 na str. 2; decyzja na podst. art. 155 KPA: ZPiZPD
21	PHU FAM-GAZ Jacek Famulski	46-320 Praszka, ul. Kościuszki 7	2008.02.13	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA: zmiana pkt 1 na str. 2
22	Elektrownie Wodne Sp. z o.o.	86-010 Koronowo, Samociążek	2008.02.15	Wee	decyzja na podst. art. 155 KPA, zmiana pkt 1 na str. 2
23	PETROPEK Sp. z o.o.	60-501 Poznań, ul. Kraszewskiego 21/25	2008.02.15	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA, zmiana adresu
24	BOL-THERM Sp. z o.o.	32-332 Bukowno, ul. Kolejowa 37	2008.02.15	Wcc, Pcc, Occ	zmiana terminu ważności koncesji

25	ENE A Operator Sp. z o.o.	60-479 Poznań, ul. Strzeszyńska 58	2008.02.15	Dee	decyzja na podst. art. 155 KPA, zmiana pkt 1 na str. 2
26	ENERGOMEDIA Sp. z o.o.	32-540 Trzebinia, ul. Fabryczna 22	2008.02.19	Wcc, Pcc, Dee, Oee	zmiana terminu ważności koncesji, REGON na NIP i KRS
27	Agencja Poszanowania Energii i Usług Energetyczno-Górnictw ENMAG-EG Sp. z o.o.	41-949 Piekary Śląskie, ul. Jana Brzechwy 13	2008.02.19	Wcc	zmiana terminu ważności koncesji
28	Izydor Dobruchowski – Suszarnia Warzyw IZDOB	87-880 Brześć Kujawski, Parcele Sokołowskie 2	2008.02.19	Wee	decyzja na podst. art. 155 KPA: zmiana pkt 1 na str. 2
29	LIDMAN ENERGETYKA CIEPLNA Sp. z o.o.	42-520 Dąbrowa Górnica, Al. Zwycięstwa 97	2008.02.20	Wcc, Pcc	ZPiZPD
30	Zakłady Wyrobów Metalowych SHL SA	25-953 Kielce, ul. Zagnańska 27	2008.02.20	Dee, Oee	zmiana terminu ważności koncesji, ZPiZPD, REGON na NIP i KRS, uaktualnienie warunków koncesyjnych
31	Elektrociepłownia Kraków SA	31-587 Kraków, ul. Ciepłownicza 1	2008.02.21	Wcc, Wee	decyzja na podst. art. 155 KPA, zmiana pkt 1 na str. 2
32	L. Małecki, M. Mączkowski, Z. Wojski ENERPOL SC	87-322 Jastrzębie, Nowe Świerczyny 48/2	2008.02.21	Wee	decyzja na podst. art. 155 KPA, zmiana pkt 1 na str. 2
33	Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Sokółce Sp. z o.o.	16-100 Sokółka, ul. H. Kołłątaja 55	2008.02.22	Pcc, Occ	zmiana terminu ważności koncesji, ZPiZPD, REGON na NIP i KRS, zmiana warunków koncesyjnych
34	BSO POLSKA SA	06-450 Głinojeck, Zygmuntowo 38	2008.02.22	Wee	zmiana nazwy
35	Sebastian Giejbo GIEJBO PPUH	72-132 Mosty, Mosty 48/1	2008.02.22	Opc	zmiana siedziby
36	CEZ a.s SA Oddział w Polsce	00-357 Warszawa, ul. Nowy Świat 64	2008.02.22	Oee	decyzja na podst. art. 155 KPA: likwidacja oddziału w Polsce
37	Evonic Carbon Black Polska Sp. z o.o.	38-200 Jasło, ul. 3-go Maja 83	2008.02.25	Wcc, Pcc, Wee, Dee, Oee	zmiana nazwy, REGON na NIP i KRS, zmiana warunków prowadzenia działalności
38	FUH EKO – STAMAR Stanisław Marczak	26-200 Końskie, ul. J. Kiepury 9/1	2008.02.26	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA: zmiana oznaczenia przedsiębiorcy, wykreślenie pkt 1 na str. 2, REGON na NIP
39	ORLEN PetroProfit Sp. z o.o.	21-025 Niemce k. Lublina, ul. Przemysłowa 4	2008.02.26	Mpc, Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA, REGON na NIP, zmiana pkt 1 na str. 2
40	ENER – G POLSKA Sp. z o.o.	00-854 Warszawa, Al. Jana Pawła II 23, Atrium International Business Center	2008.02.26 2008.04.25	Wee Wee	decyzja na podst. art. 155 KPA: zmiana pkt 1 na str. 2; decyzja na podst. art. 155 KPA: zmiana warunków prowadzenia działalności
41	BOZ Olga Buras, Zdzisław Buras SC	41-400 Mysłowice, ul. Wyspiańskiego 7/5	2008.02.26	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA: zmiana adresu
42	PPHU „ER-GAZ” SC Ewa Lewkowicz Robert Stabiński	16-506 Giby, Giby 72B	2008.02.26	Opc	zmiana adresu
43	STAN – POL SC Stanisław Przygoda, Grażyna Przygoda	42-152 Opatów, ul. Kościuszki 130	2008.02.26	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA, zmiana ppkt 2.1.2 na str. 2
44	POLO Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe	87-720 Ciechocinek, ul. Bema 2	2008.02.27	Wee	decyzja na podst. art. 155 KPA, zmiana pkt 1 na str. 2
45	ARGE PALIWA Sp. z o.o.	30-704 Kraków, ul. Na Dołach 4	2008.02.27	Opc	rozszerzenie możliwości prowadzenia działalności koncesjonowanej o stacje paliw

46	PHT TRACOM Sp. z o.o.	11-700 Mrągowo, ul. Giżycka 7a	2008.02.27	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA: zmiana pkt 1 na str. 2
47	Marek Maszczyk GROSİK	97-500 Radomsko, ul. Kraszewskiego 1	2008.02.27	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA: zmiana oznaczenia przedsiębiorcy, zmiana adresu, REGON na NIP
48	Zdzisław Sokołowski Elektrownia Wodna KŁODAWA	83-035 Kłodawa, ul. Zastawna 3	2008.02.27	Wee	decyzja na podst. art. 155 KPA, zmiana adresu
49	HYDROELEKTROBUD Budowa i Eksploatacja Małych Elektrowni Wodnych SC	33-314 Łososina Dolna, Biłsko 87	2008.02.27	Wee	decyzja na podst. art. 155 KPA, zmiana oznaczenia przedsiębiorcy
50	Zakład Automatyki Przemysłowej ZAP SA	04-994 Warszawa, ul. Poezji 19	2008.02.28	Dee, Oee	zmiana terminu ważności koncesji
51	PPHU HONESTIA Br. Kołosowski Sp.j.	97-430 Dłutów, ul. Pabianicka 41	2008.02.28	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA: zmiana oznaczenia przedsiębiorcy, zmiana pkt 2 na str. 2
52	Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Słupsku SA	76-200 Słupsk, ul. Piłsudskiego 74	2008.02.28	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA: zmiana oznaczenia przedsiębiorcy
53	Adam Baranowski APEXIM AB Przedsiębiorstwo Wielobranżowe	61-028 Poznań, ul. Warszawska 43	2008.02.28 2008.03.31 2008.04.16	Wpc Opc Wpc	decyzja na podst. art. 155 KPA, zmiana adresu oraz pkt 1 na str. 2; decyzja na podst. art. 155 KPA, zmiana adresu, pkt 1 na str. 2; decyzja na podst. art. 155 KPA, zmiana pkt 1 na str. 2
54	VITAL GAZ Sp. z o.o.	02-705 Warszawa, ul. Czerniewiecka 2B	2008.02.28	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA: zmiana oznaczenia przedsiębiorcy, REGON na NIP, zmiana pkt 1 na str. 2
55	FH EKO-GAZ SC Malwina Kisiel, Marcin Kapkowski	97-515 Masłowice, Strzelce Małe 106	2008.02.28	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA: zmiana oznaczenia przedsiębiorcy
56	Zakład Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	63-500 Ostrzeszów, ul. Sportowa 2a	2008.02.28	Wcc, Pcc	zmiana terminu ważności koncesji, zmiana warunków wykonywania działalności
57	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej PP	44-335 Jastrzębie Zdrój, ul. Wrocławska 2	2008.02.29	Wcc, Pcc, Occ	zmiana terminu ważności koncesji
58	Elektrownia Skawina SA	32-050 Skawina, ul. Piłsudskiego 10	2008.02.29 2008.03.05	Wee Wee	decyzja na podst. art. 155 KPA, zmiana pkt 1 na str. 2
59	VATTENFALL TRADING SERVICES Sp. z o.o.	00-121 Warszawa, ul. Sienna 39	2008.02.29	Oee	decyzja na podst. art. 155 KPA, zmiana adresu
60	Sybil Maximus Sp. z o.o.	00-656 Warszawa, ul. Śniadeckich 10	2008.02.29	Dee, Oee	decyzja na podst. art. 155 KPA, zmiana adresu
61	Centrum Usługowo- Handlowe Budownictwa „RAMPA” Sp. z o.o.	41-407 Imielin, ul. Hallera 64	2008.02.29	Opc	zmiana nazwy
62	PUH IMMER-TANK Sp.j. J. Chromicz i J. Pomierczyńska	72-001 Kołbaskowo, Kołbaskowo 73	2008.03.03	Opc	zmiana nazwiska wspólniczki spółki
63	PUHP ELTRONIK Z. Soból, F. Siuta, M. Kuboń Sp.j.	34-400 Nowy Targ, ul. Ludźmierska 29	2008.03.03	Dee, Oee	zmiana terminu ważności koncesji, REGON na NIP i KRS, zmiana zakresu
64	Ciepłownia Rydułtowy Sp. z o.o.	44-280 Rydułtowy, ul. Mickiewicza 21	2008.03.04	Wcc, Pcc	zmiana terminu ważności koncesji
65	Firma Handlowo-Usługowa FROST Dariusz Kurkiewicz	88-200 Radziejów, Skibin 26A	2008.03.04	Wee	decyzja na podst. art. 155 KPA, ZPIZPD
66	„SURKO-OIL” Sp. z o.o.	31-523 Kraków, ul. Moniuszki 26/2	2008.03.04 2008.05.07	Opc Opc	zmiana adresu
67	POENERGIA SA	00-805 Warszawa, ul. Chmielna 85/87	2008.03.05	Wee	decyzja na podst. art. 155 KPA: zmiana pkt 1 na str. 2
68	EKOBUD Firma Produkcyjno-Handlowo- Usługowa Jan Czarnecki	09-400 Płock, ul. Chałubińskiego 33	2008.03.06	Wee	decyzja na podst. art. 155 KPA: zmiana pkt 1 na str. 2

69	PW Doris Dorota Domińska	18-312 Rutki Kossaki, ul. 11 Listopada 50	2008.03.06	Opc	zmiana siedziby
70	Zespół Elektrowni Wodnych Niedzica SA	34-441 Niedzica, ul. Widokowa 1	2008.03.06 2008.03.12 2008.05.13	Oee Wee Dee	decyzja na podst. art. 155 KPA: REGON na NIP, zmiana terminu ważności koncesji, zmiana pkt 1 i 2 na str. 2
71	Przedsiębiorstwo Ciepłownicze Sp. z o.o.	13-200 Działdowo, ul. Marii Zientary Malewskiej 1b	2008.03.07	Wcc	zmniejszenie wielkości zainstalowanej mocy cieplnej
72	Huta Pokój SA	41-709 Ruda Śląska, ul. Niedurnego 79	2008.03.07	Dpg, Opg	zmiana terminu ważności koncesji
73	Sprzedaż Paliw Łukasz Kozłowski	06-200 Maków Mazowiecki, ul. Zrembowska 6	2008.03.10	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA: zmiana adresu
74	A&R PALIWA Sp. z o.o.	05-20 Wołomin, ul. Łukasiewicza 14	2008.03.10	Opc	postanowienie na podst. art. 113 KPA, oczywista omyłka
75	Zakład Energetyki Ciepłej Tczew Sp. z o.o.	83-100 Tczew, ul. Rokicka 16	2008.03.11	Wcc; Pcc	zmniejszenie zainstalowanej mocy cieplnej; ZPiZPD
76	LOTOS Czechowice SA	43-502 Czechowice – Dziedzice, ul. Łukasiewicza 2	2008.03.11 2008.05.09 2008.06.05	Opc Wpc Mpc	decyzja na podst. art. 155 KPA, zmiana pkt 1 na str. 2; decyzja na podst. art. 155 KPA: ZPiZPD
77	LOTOS Gaz SA	06-500 Mława, ul. Grzebskiego 10	2008.03.11	Wpc	postanowienie na podst. art. 113 KPA, oczywista omyłka
78	Elektrownia Stalowa Wola SA	37-450 Stalowa Wola, ul. Energetyków 13	2008.03.12	Wcc, Wee	decyzja na podst. art. 155 KPA, zmiana pkt 1 na str. 2
79	EKOMAT Stacja Paliw Mateusiak Sp.j.	96-514 Rybno, Jasieniec 8	2008.03.12	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA, REGON na NIP, zmiana pkt 1 na str. 2
80	WARTER Sp.j.	02-967 Warszawa, ul. Korolowa 60	2008.03.12	Wee	zmiana siedziby
81	Artur Szostak, Renata Zawiska-Szostak GAZART SC	05-075 Wesola, ul. Wojska Polskiego 152/4	2008.03.13	Opc	zmiana wspólnika
82	PPHU Iwona i Wiesław Pasztaleniec SC	37-455 Radomyśl n. Sanem, Chwałowice 144	2008.03.13	Wee	–
83	Karpcka Spółka Obrotu Gazem Sp. z o.o.	01-224 Warszawa, ul. Kasprzaka 25	2008.03.13	Opg, Ogz	postanowienie na podst. art. 113 KPA, oczywista omyłka
84	Pomorska Spółka Obrotu Gazem Sp. z o.o.	01-224 Warszawa, ul. Kasprzaka 25	2008.03.13	Ogz	postanowienie na podst. art. 113 KPA, oczywista omyłka
85	Wielkopolska Spółka Obrotu Gazem Sp. z o.o.	01-224 Warszawa, ul. Kasprzaka 25	2008.03.13	Opg	postanowienie na podst. art. 113 KPA, oczywista omyłka
86	Mazowiecka Spółka Obrotu Gazem Sp. z o.o.	02-305 Warszawa, Al. Jerozolimskie 146B	2008.03.13	Opg	postanowienie na podst. art. 113 KPA, oczywista omyłka
87	Dolnośląska Spółka Obrotu Gazem Sp. z o.o.	01-224 Warszawa, ul. Kasprzaka 25	2008.03.13	Opg	postanowienie na podst. art. 113 KPA, oczywista omyłka
88	Górnośląska Spółka Obrotu Gazem Sp. z o.o.	01-224 Warszawa, ul. Kasprzaka 25	2008.03.13	Opg	postanowienie na podst. art. 113 KPA, oczywista omyłka
89	Przedsiębiorstwo Energetyczne MEGAWAT Sp. z o.o.	44-230 Czerwionka – Leszczyny, ul. Młyńska 21a	2008.03.14 2008.03.31 2008.04.01	Wcc, Pcc; Wcc, Wee; Wcc, Wee	zmiana terminu ważności koncesji; decyzja na podst. art. 155 KPA, zmiana pkt 1 na str. 2; decyzja na podst. art. 155 KPA, zmiana pkt 1 na str. 2, ZPiZPD
90	Zespół Elektrociepłowni BYTOM SA	41-908 Bytom, ul. Energetyki 11	2008.03.14	Wcc, Wee	zmiana terminu ważności koncesji

91	Zakład Produkcji Ciepła „ŻORY” Sp. z o.o.	44-245 Żory, ul. Węglowa 11	2008.03.14	Wcc, Pcc	zmiana terminu ważności koncesji
92	Soda Polska CIECH Sp. z o.o.	88-101 Inowrocław, ul. Fabryczna 4	2008.03.14	Wcc, Pcc, Wee, Dee, Oee	zmiana siedziby
93	ELEKTROWNIA RYBNIK SA	44-207 Rybnik, ul. Podmiejska	2008.03.18 2008.05.21	Wee Pcc	zmiana zakresu działalności oraz warunków prowadzenia działalności; zmiana terminu ważności koncesji
94	Spółdzielnia WITWAS	34-300 Żywiec, ul. Wesola 124	2008.03.18	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA: zmiana oznaczenia przedsiębiorcy, REGON na NIP
95	Firma Handlowa JAFTANK Jakub Anioł	33-240 Żabno, ul. Błonia 5	2008.03.18	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA: zmiana oznaczenia przedsiębiorcy, zmiana pkt 1 na str. 2
96	„POL-DAW” MAŃCZAK Sp.j.	89-061 Olimpin, ul. Nasypowa 2d	2008.03.18	Opc	rozszerzenie zakresu działalności
97	AUTO GAZ CENTRUM Monika Zalewska, Marcin Grzechnik SC	21-400 Łuków, ul. Międzyrzecka 72 C	2008.03.18	Opc	zmiana współników
98	Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej SA	30-969 Kraków, Al. Jana Pawła II 188	2008.03.19	Wcc	zmniejszenie mocy zainstalowanej
99	Państwowe Przedsiębiorstwo Użyteczności Publicznej Poczta Polska	00-940 Warszawa, ul. Rakowiecka 26	2008.03.19	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA: zmiana adresu
100	CENTRUM PKS Sp. z o.o.	12-100 Szczytno, ul. Piłsudskiego 30	2008.03.19	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA: REGON na NIP, zmiana pkt 1 na str. 2
101	Maciej Koźbiał – CARMAX	34-100 Wadowice, Łązówka 49	2008.03.19	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA: REGON na NIP, zmiana pkt 1 na str. 2
102	Paweł Górski Petro-ALFA	25-675 Kielce, ul. Markowskiego 9	2008.03.19	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA: zmiana adresu
103	Ekopetrol Group Sp. z o.o.	92-221 Łódź, ul. Nowogrodzka 2c	2008.03.19	Opc	zmiana siedziby
104	Ryszard Soja Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe „IZODOM”	33-335 Nawojowa, Nawojowa 751	2008.03.19	Opc	zmiana nazwy, adresu
105	Toruńska Energetyka Cergia SA	87-100 Toruń, ul. Ceramiczna 6	2008.03.20	Wcc, Pcc, Wee	ZPIZPD
106	MARPOL Sp.j. Ryszard Marcinkowski, Włodzimierz Marcinkowski	06-400 Ciechanów, ul. Mławska 9	2008.03.20	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA: zmiana terminu ważności koncesji, REGON na NIP, zmiana pkt 1 na str. 2, zmiana warunków prowadzenia działalności
107	ZPH CORRECT Sp.j. Grzegorz Deckert, Stefan Sokora	75-210 Koszalin, ul. Boh. Warszawy 2	2008.03.20	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA: REGON na NIP, zmiana pkt 1 na str. 2
108	ART-MOTO-SERVIS Józef i Krystyna Michalek Sp.j.	23-320 Batorz, Batorz Pierwszy 65 A	2008.03.20	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA: zmiana oznaczenia przedsiębiorcy, zmiana pkt 1 na str. 2
109	WALKUSZ Gazy Techniczne Roman Walkusz	82-500 Kwidzyn, Rozpędziny, ul. Piekarska 2	2008.03.20	Opc	zmiana nazwy i adresu
110	PETROTRANS POLSKA Sp. z o.o.	70-656 Szczecin, ul. Energetyków 9/404	2008.03.20	Opc	zmiana siedziby
111	Przedsiębiorstwo OMNIX SC Ilona Ryt, Tadeusz Zimny	74-323 Połomia, ul. Szkolna 32	2008.03.21	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA: zmiana oznaczenia przedsiębiorcy, REGON na NIP
112	JB Sp. z o.o.	31-115 Kraków, ul. Garncarska 1/10	2008.03.21	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA: zmiana pkt 1 na str. 2

113	Zespół Ciepłowni Przemysłowych CARBO-ENERGIA Sp. z o.o.	41-700 Ruda Śląska, ul. Szyb Walenty 32	2008.03.21	Wcc, Pcc	ZPiZPD, zmiana terminu ważności koncesji
114	Przedsiębiorstwa Chemiczne CHEMAN SA	01-378 Warszawa, ul. Polczyńska 10	2008.03.21	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA; zmiana adresu
115	MAZBIT Sp. z o.o.	32-800 Brzesko, ul. Solskiego 14 A	2008.03.25	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA, zmiana adresu
116	JAWOREX Sp. z o.o.	22-300 Krasnystaw, ul. Lwowska 49	2008.03.25 2008.05.09	Opc Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA, zmiana oznaczenia przedsiębiorcy; postanowienie na podst. art. 113 KPA, oczywista omyłka
117	K.W. Sp. z o.o.	24-130 Końskowola, Wronów 64A	2008.03.25	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA, zmiana adresu
118	ZETKA Jan Trzciański, Antoni Zegar Sp.j.	35-005 Rzeszów, ul. Jabłońskiego 7	2008.03.25	Opc	postanowienie na podst. art. 113 KPA, oczywista omyłka
119	Andrzej Płuciennik Zakład Stolarski	62-406 Łądek, Ratyń 18	2008.03.25	Wee	decyzja na podst. art. 155 KPA, zmiana pkt 1 na str. 2
120	Sławomir Stempień, Wiesław Chwaściński PRIM Sp.j.	26-230 Radoszyce, ul. Piaskowa 14	2008.03.26	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA, zmiana oznaczenia przedsiębiorcy oraz zmiana pkt 2 na str. 2
121	PETRO-TRANSCARD-NAFT Sp. z o.o.	81-368 Gdynia, ul. Świętojańska 18/8	2008.03.27	Opc	zmiana adresu
122	Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	42-600 Tarnowskie Góry, ul. Miodowa 1	2008.03.28	Wcc, Pcc	ZPiZPD
123	Adam Krukowski Elektrownia Wodna	22-448 Sułów, Kol. Kawęczyn 19	2008.03.28	Wee	decyzja na podst. art. 155 KPA, zmiana adresu
124	EKO-ENSA Sp. z o.o.	32-600 Oświęcim, ul. Chemików 1	2008.03.28	Wee	decyzja na podst. art. 155 KPA, zmiana oznaczenia przedsiębiorcy oraz adresu
125	EKO-TANK Sp. z o.o.	86-150 Osie, ul. Rynek 6	2008.04.01	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA, REGON na NIP oraz zmiana pkt 1 na str. 2
126	Elektrociepłownia Nowa Sarzyna Sp. z o.o.	37-310 Nowa Sarzyna, ul. Ks. J. Popiełuszki 2	2008.04.01	Wcc, Wee	zmiana terminu ważności koncesji, zmiana mocy zainstalowanej
127	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	21-300 Radzyń Podlaski, ul. Św. Brata Alberta Chmielowskiego 12	2008.04.02	Wcc, Pcc	ZPiZPD
128	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sochaczew Sp. z o.o.	96-500 Sochaczew, Al. 600-lecia 90	2008.04.03	Wcc, Pcc	ZPiZPD
129	ANCO Sp. z o.o.	63-200 Jarocin, ul. Długa 44	2008.04.03	Dpg, Opg	decyzja na podst. art. 155 KPA; zmiana terminu ważności koncesji, zmiana warunków prowadzenia działalności
130	GZP Energia Ciepła Sp. z o.o.	48-340 Głucholazy, ul. Gen. Andersa 32	2008.04.03	Wcc	zmiana zakresu prowadzenia działalności
131	Spółka Energetyczna Jastrzębie SA	44-335 Jastrzębie Zdrój, ul. Rybnicka 6 C	2008.04.07	Wcc, Pcc	zmiana terminu ważności koncesji
132	Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Puławach Sp. z o.o.	24-100 Puławy, ul. Dęblińska 7	2008.04.07	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA, zmiana oznaczenia przedsiębiorcy
133	Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Białej Podlaskiej SA	21-500 Biała Podlaska, ul. Sidorska 54	2008.04.07	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA, zmiana oznaczenia przedsiębiorcy
134	Zbigniew Frączkowski	95-040 Koluszki, ul. Krasickiego 26	2008.04.07	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA, zmiana pkt 1 na str. 2
135	FHU GÓRGAZ Jan Gał	34-424 Szaflary, ul. Jana Pawła II 212	2008.04.07	Opc	zmiana adresu
136	Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne – Rzeszów Sp. z o.o.	35-234 Rzeszów, ul. Trembeckiego 3	2008.04.07	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA, udział w trybie kodeksu spółek handlowych, kontynuacja działalności

137	STALPRODUKT SA	32-700 Bochnia, ul. Wygoda 69	2008.04.08	Dee, Oee	zmiana terminu ważności koncesji
138	Piotr Filipiuk, Marek Gradus, Janusz Kot, Janusz Nożyński, Tomasz Pulik EUROGAZ SC	21-530 Piszczac, Kol. Piszczac 92B	2008.04.08	Opc	zmiana współników
139	PPHU – JOLANTA KRÓLAK	96-214 Cielądz, Cielądz 180	2008.04.08	Opc	postanowienie o sprostowaniu oczywistej pomyłki pisarskiej
140	Dalkia Poznań Zespół Elektrociepłowni SA	60-960 Poznań, ul. Gdyńska 54	2008.04.09	Wcc, Wee	decyzja na podst. art. 155 KPA: ZPIZPD, zmiana warunków prowadzenia działalności
141	Poland Wind Energy Sp. z o.o.	00-803 Warszawa, Al. Jerozolimskie 56C	2008.04.09 2008.05.05	Wee Wee	decyzja na podst. art. 155 KPA, zmiana pkt 1 na str. 2
142	ArcelorMittal Poland SA	40-121 Katowice, ul. Chorzowska 50	2008.04.10	Wcc, Pcc, Wee	zmiana terminu ważności koncesji
143	Stacja Paliw BO-PI Robert Bogdan, Krystyna Piłat SC	39-320 Przecław, ul. Wenecka 11a	2008.04.10	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA: zmiana oznaczenia przedsiębiorcy, zmiana adresu
144	PHU ANKO Kowalik i Wspólnicy Sp.j.	74-320 Barlinek, ul. Fabryczna 2	2008.04.10	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA: zmiana oznaczenia przedsiębiorcy
145	Piotr Kępa PPHU „EUROPAK”	26-500 Szydłowiec, Barak 45	2008.04.10	Wee	decyzja na podst. art. 155 KPA: zmiana oznaczenia przedsiębiorcy
146	JÓZEF KAJKOWSKI	09-213 Gozdowo, ul. Dworcowa 6	2008.04.10	Opc	zmiana adresu
147	MIRMAR SC Marek Żeleźniak, Mirosław Gębała	66-235 Torzym, ul. Chrobrego 3	2008.04.10	Opc	zmiana współnika
148	Zakłady Energetyki Ciepłej SA	40-205 Katowice, ul. Ścisgały 14	2008.04.11	Wcc, Pcc	zmiana terminu ważności koncesji
149	Stołeczne Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej SA	02-591 Warszawa, ul. Stefana Batorego 2	2008.04.11	Wcc	ZPIZPD
150	EKO-MOC Wacław Żejmo	66-600 Krosno Odrzańskie, Marcinowice 49A	2008.04.11	Wee	decyzja na podst. art. 155 KPA: zmiana adresu
151	Stawomir Wójcik, Stanisław Frankowski, Jerzy Wójcik – BENZ-PAL SC	97-216 Czerniewice, Chociw 12	2008.04.14	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA, zmiana pkt 1 na str. 2, REGON na NIP
152	PHU ANDEX	43-309 Bielsko-Biała, Olszówka 141	2008.04.14	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA, REGON na NIP oraz zmiana pkt 1 na str. 2
153	SETON K. Cichocki, R. Matuszewicz Sp.j.	19-321 Nowa Wieś Etcka, ul. Etcka 9B	2008.04.14	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA, zmiana pkt 1 na str. 2, REGON na NIP
154	PPHU HAL-KO M. Korzeniowska, B. Korzeniowski Sp.j.	95-040 Koluszki, ul. Towarowa 1a	2008.04.15	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA, zmiana oznaczenia przedsiębiorcy
155	ORLEN Morena Sp. z o.o.	80-298 Gdańsk, ul. Budowlanych 27	2008.04.15	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA: REGON na NIP, zmiana pkt 1 na str. 2
156	ORIENT J.A. Kwiatkowski, A. Markowska, C. Cybulski Sp.j.	03-044 Warszawa, ul. Płochocińska 93	2008.04.15	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA, zmiana oznaczenia przedsiębiorcy
157	Renata Miętkiewicz FHU RENOMA	87-702 Koneck	2008.04.15	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA, zmiana pkt 1 na str. 2
158	Zdzisław Makowski MAK-GAZ	76-100 Sławno, ul. Koszalińska 64B	2008.04.15	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA, zmiana adresu, REGON na NIP
159	Stacja Paliw J. Tarasiuk, Cz. Iwaniuk Sp.j.	14-100 Ostróda, ul. Czarnieckiego 52	2008.04.15	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA, zmiana oznaczenia przedsiębiorcy
160	VEOLIA TRANSPORT BIESZCZADY Sp. z o.o.	38-500 Sanok, ul. Gen. Józefa Bema 3	2008.04.15	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA, zmiana oznaczenia i adresu oraz numeru NIP

161	Spółdzielnia Kółek Rolniczych w Gorzycach	44-350 Gorzyce, ul. Rybnicka 15	2008.04.15	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA, zmiana adresu
162	MOLEN Ireneusz Jasiński i Wspólnicy Sp.j.	08-110 Siedlce, ul. Gen. Józefa Bema 78	2008.04.15	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA, zmiana oznaczenia przedsiębiorcy
163	EnergiaPro Grupa Tauron SA	53-314 Wrocław, Plac Powstańców Śląskich 20	2008.04.16	Pee	decyzja na podst. art. 155 KPA, zmiana oznaczenia przedsiębiorcy oraz zmiana pkt 1 na str. 2; postanowienie na podst. art. 113 KPA, oczywista omyłka
164	ENION Grupa Tauron SA	30-390 Kraków, ul. Zawila 65L	2008.04.16 2008.05.13	Dee, Pee Dee, Pee	decyzja na podst. art. 155 KPA, zmiana oznaczenia przedsiębiorcy; decyzja na podst. art. 155 KPA: zmiana adresu
165	Tadeusz Ołdakowski, Andrzej Szczepańczyk PW TANGAZ SC	18-421 Piątnica, Rządkowo 7	2008.04.16	Opc	zmiana składu osobowego wspólników
166	Zakład Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	27-200 Starachowice, ul. Radomska 10	2008.04.17	Wcc	ZPIZPD
167	Elektrociepłownia Wybrzeże SA	80-867 Gdańsk, ul. Swojska 9	2008.04.17	Wcc, Wee	decyzja na podst. art. 155 KPA, zmiana rozdziału 1
168	BOJKO Firma Produkcyjno-Usługowa Regina Bojko	76-150 Darłowo, ul. Zamkowa 3B	2008.04.17	Wee	decyzja na podst. art. 155 KPA: zmiana oznaczenia przedsiębiorcy
169	EOLICA Kisielice Sp. z o.o.	86-031 Osielsko, ul. Szosa Gdańska 12	2008.04.17	Wee	decyzja na podst. art. 155 KPA: zmiana oznaczenia przedsiębiorcy, zmiana adresu
170	STAG Sp.j. Gwóźdź	43-200 Pszczyna, ul. Cieszyńska 46A	2008.04.18	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA, zmiana oznaczenia przedsiębiorcy oraz adresu
171	POLDANOR SA	77-320 Przechlewo, ul. Dworcowa 25	2008.04.18	Wee	decyzja na podst. art. 155 KPA: ZPIZPD
172	Przedsiębiorstwo Zaopatrzenia Przemysłu „Energopol” – W. Haręza	41-902 Bytom, ul. Strażacka 5	2008.04.18	Opc	zmiana siedziby
173	Przedsiębiorstwo Handlowo-Zaopatrzeniowe EURO-MOBIL Anna Elżbieta Misiewicz-Wilczewska	83-200 Starogard Gdański, ul. Tczewska 15	2008.04.21	Opc	zmiana adresu
174	Komunalne Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	85-315 Bydgoszcz, ul. Ks. J. Schulza 5	2008.04.22	Wcc	decyzja na podst. art. 155 KPA, zmniejszenie zainstalowanej mocy ciepłej
175	SZWAGIER A. Adamczyk, I. Adamczyk Sp.j.	34-124 Klecza Górna, Łękawica 233A	2008.04.22	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA: REGON na NIP, zmiana pkt 1 na str. 2
176	Małgorzata Karp, Władysław Karp – Stacja Paliw KARP Sp.j.	16-400 Suwałki, ul. Bakalarzewska 90	2008.04.22	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA: REGON na NIP, zmiana pkt 1 na str. 2
177	PHUiP „A i J Stępień” Sp.j.	97-413 Bełchatów, ul. Częstochowska 60	2008.04.22	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA: REGON na NIP, zmiana pkt 1 na str. 2
178	PPHU GIMAR Sp. z o.o.	24-100 Puławy, ul. Dęblińska 41	2008.04.23	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA: REGON na NIP, zmiana pkt 1 na str. 2
179	EPSILON Sp. z o.o.	40-153 Warszawa, Al. Komisji Edukacji Narodowej 93 lok. 102	2008.04.23	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA: zmiana adresu przedsiębiorcy
180	Adam Komorowski, Tomasz Nowak FHU AT SC	35-103 Rzeszów, ul. Hanasiewiczza 19	2008.04.23	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA: zmiana adresu
181	ARGE DYSTRYBUCJA Sp. z o.o.	30-704 Kraków, ul. Na Dołach 4	2008.04.23	Opc	zmiana nazwy

182	Paweł Głyda, Monika Fogel-Głyda MAXI – GAZ SC	95-070 Aleksandrów Łódzki, ul. Wierzbńska 67	2008.04.23	Opc	zmiana składu osobowego wspólników
183	GEOTERMIA-CZARNKÓW Sp. z o.o.	64-700 Czarnków, ul. Przemysłowa 2a	2008.04.24	Wcc	ZPiZPD
184	ENERGO – TRANS Tomasz Kuchta	78-125 Rymań, Jaglino 2	2008.04.24	Wee	decyzja na podst. art. 155 KPA: zmiana oznaczenia przedsiębiorcy
185	Hydroelektrownie Dolnego Śląska Sp. z o.o.	42-287 Lubsza, Kamienica, ul. Częstochowska 1	2008.04.24	Wee	decyzja na podst. art. 155 KPA, zmiana adresu
186	CREATIVE FUTURE	26-021 Daleszyce, ul. Mójcza 25	2008.04.24	Wee	decyzja na podst. art. 155 KPA: zmiana terminu ważności koncesji
187	Kazimierz Maszk Hurtownia Paliw	83-400 Kościerzyna, ul. Dworcowa 37	2008.04.25	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA: zmiana pkt 1 na str. 2
188	Stanisław Głuc NIWA Sp.j.	34-234 Osielec, Osielec 777	2008.04.25	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA, zmiana oznaczenia przedsiębiorcy
189	KINGWAY – GALICJA Różak Marek	32-852 Dębno, Jastew 99	2008.04.25	Opc	zmiana nazwy
190	FORTUM Wrocław SA	50-413 Wrocław, ul. Walońska 3-5	2008.04.28	Wcc	zmiana zakresu prowadzonej działalności
191	Andrzej Charytoniuk Przedsiębiorstwo Wielobranżowe ANTECH	15-232 Białystok, ul. Jagiellońska 63A	2008.04.28	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA: zmiana pkt 1 na str. 2
192	PUH PLACZYŃSKI	42-200 Częstochowa, ul. Żyzna 1	2008.04.28	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA: REGON na NIP, zmiana pkt 1 na str. 2
193	Szczecińska Energetyka Ciepła Sp. z o.o.	71-533 Szczecin, ul. Dembowskiego 6	2008.04.29	Wcc	ZPiZPD
194	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Gorzów Sp. z o.o.	66-400 Gorzów Wielkopolski, ul. Teatralna 28	2008.04.29	Wcc	zmiana ilości źródeł zasilanych gazem
195	Lotos Jasło SA	38-200 Jasło, ul. 3 Maja 101	2008.04.29	Wpc, Mpc, Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA: zmiana terminu ważności koncesji, zmiana pkt 1 na str. 2, zmiana warunków prowadzenia działalności
196	Dalkia Łódź SA	90-972 Łódź, ul. J. Andrzejewskiej 5	2008.04.29	Wcc, Wee	decyzja na podst. art. 155 KPA: ZPiZPD, zmiana warunków prowadzenia działalności
197	HIZ Sp. z o.o.	42-200 Częstochowa, ul. Poselska 12/32	2008.04.29	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA: zmiana pkt 1 na str. 2
198	INTERMANIA	27-620 Dwikozy, ul. Rzeczna 16	2008.04.29	Wee	decyzja na podst. art. 155 KPA: ZPiZPD
199	Irena Wiśniewska, Stefan Rogowski Brodnicka Energetyka Wiatrowa SC	87-300 Brodnica, ul. Okrężna 13	2008.04.29	Wee	decyzja na podst. art. 155 KPA: ZPiZPD
200	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej „EMPEC” Sp. z o.o.	76-270 Ustka, Os. XX-lecia 5	2008.04.30	Wcc	zmniejszenie zainstalowanej mocy ciepłej
201	PRATERM Międzyrzec Podlaski Sp. z o.o.	21-350 Międzyrzec Podlaski, ul. Kościuszki 105	2008.04.30	Wcc, Pcc	zmiana nazwy
202	ANWIM SA	01-237 Warszawa, ul. Ordonia	2008.04.30	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA: zmiana terminu ważności koncesji, zmiana pkt 1 na str. 2, zmiana warunków prowadzenia działalności
203	Wojciech Walczak W&W	62-800 Kalisz, ul. Karpacka 13	2008.04.30	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA: zmiana oznaczenia przedsiębiorcy, zmiana adresu

204	PETRO-KON Łukasz Łuszcz Sp.k.	42-230 Koniecpol, ul. Armii Krajowej 7/11	2008.04.30	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA: zmiana oznaczenia przedsiębiorcy
205	Mariusz Krajewski PHU REMIX	98-331 Nowa Brzeźnica, ul. Targowa 2/4	2008.04.30	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA: zmiana adresu
206	Tomasz Tomaszewski PPHU TOTO	62-510 Konin, Al. 1-go Maja 12/10	2008.04.30	Opc	postanowienie na podst. art. 113 KPA, oczywista omyłka
207	Przedsiębiorstwo AWIX-OIL Andrzej Kończalski	87-100 Toruń, ul. Na Zapleczu 20	2008.04.30	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA: zmiana adresu, zmiana pkt 1 na str. 2
208	Grzegorz Waszak	62-400 Słupca, ul. Kruczkowskiego 3	2008.04.30	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA: zmiana numeru w ewidencji działalności gospodarczej
209	Tomasz Frydel TEKSAKO	48-280 Pawłowiczki, ul. Wyzwolenia 1	2008.04.30	Opc	--
210	Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	87-800 Włocławek, ul. Płocka 30/32	2008.05.05	Wcc	zmniejszenie ilości eksploatowanych źródeł ciepła
211	Stacja Paliw SAK Sp.j. w Świdwinie	78-300 Świdwin, ul. Sportowa 1	2008.05.05	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA, zmiana oznaczenia przedsiębiorcy, REGON na NIP, zmiana pkt 1 na str. 2
212	Euro Komputer Systemy Sp. z o.o.	41-400 Mysłowice, ul. Karola Miarki 34A	2008.05.05	Opc	zmiana siedziby
213	Sydkraft EC Słupsk Sp. z o.o.	76-200 Słupsk, ul. Słoneczna 15 D	2008.05.06	Wcc	doprecyzowanie łącznej mocy cieplnej zainstalowanej
214	PGE Polska Grupa Energetyczna SA	20-340 Lublin, ul. Garbarska 21a	2008.05.06	Pee, Oee	decyzja na podst. art. 155 KPA, zmiana adresu oraz oznaczenia przedsiębiorcy
215	Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Bełchatowie Sp. z o.o.	97-400 Bełchatów, ul. Przemysłowa 2	2008.05.06	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA, zmiana oznaczenia przedsiębiorcy, REGON na NIP
216	BIOCOL SA	41-503 Chorzów, ul. Narutowicza 15	2008.05.06	Wpc	decyzja na podst. art. 155 KPA, zmiana pkt 1 na str. 2
217	Ryszard Bar, Tadeusz Szajnar Stacja Paliw KOSINA SC	37-112 Kosina	2008.05.06	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA, REGON na NIP, zmiana pkt 1 na str. 2
218	Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne w Siedlcach Sp. z o.o.	08-102 Siedlce, ul. Starzyńskiego 20	2008.05.06	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA, zmiana pkt 1 na str. 2
219	Krzysztof Gotwald PC-PERSONAL COMPUTER	97-400 Bełchatów, ul. Sienkiewicza 20	2008.05.06	Opc	zmiana nazwy
220	Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Radzynie Podlaskim SA	21-300 Radzyń Podlaski, ul. Budowlanych 2	2008.05.06	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA, zmiana oznaczenia przedsiębiorcy
221	HANDEN Sp. z o.o.	60-650 Poznań, ul. Obornicka 235	2008.05.06	Opg, Ogz	decyzja na podst. art. 155 KPA, zmiana oznaczenia przedsiębiorcy
222	BP Service Center Łazarz Sp.j.	86-105 Świecie, ul. Wojska Polskiego 76	2008.05.06	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA: zmiana podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą
223	Przedsiębiorstwo Prywatne Handlowo-Usługowe Petrol-Hawen Jerzy Zmysłony, Aleksandra Zmysłona Sp.j.	64-920 Piła, ul. Dąbrowskiego 8	2008.05.07	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA, zmiana pkt 1 na str. 2, REGON na NIP
224	K & K Sp. z o.o.	00-103 Warszawa, ul. Królewska 16	2008.05.07	Dpg, Opg	decyzja na podst. art. 155 KPA: zmiana adresu
225	Spółdzielnia Transportu Wiejskiego w Rzeszowie Oddział w Kolbuszowej	36-100 Kolbuszowa, ul. Handlowa 2	2008.05.07	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA: zmiana pkt 1 na str. 2

226	„Koncern Naftowy AXON” Sp. z o.o.	60-479 Poznań, ul. Strzeszyńska 125	2008.05.07	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA: zmiana nazwy i siedziby
227	PHU DEBARKO Agnieszka Kasprzak	63-460 Nowe Skalmierzyce, ul. Powstańców Wlkp. 16	2008.05.08	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA: zmiana pkt 1 na str. 2
228	DAR – POL Dariusz Szczurek	32-031 Mogilany, Włosań ul. Świątnicka 92	2008.05.08	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA: zmiana adresu
229	VEOLIA TRANSPORT OPOLSZCZYŻNA Sp. z o.o.	47-200 Kędzierzyn – Koźle, ul. 24 Kwietnia 2	2008.05.08	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA: zmiana oznaczenia przedsiębiorcy, zmiana adresu
230	Witold Jaruga	99-232 Zadzim, Małyń 54	2008.05.08	Wee	decyzja na podst. art. 155 KPA: ZPiZPD
231	ECO-ENERGY – G. Wasiński i E. Ostrowska Sp.j.	09-410 Płock 12, ul. Ketlinga 19	2008.05.08	Wee	decyzja na podst. art. 155 KPA: zmiana oznaczenia przedsiębiorcy
232	Przemyska Gospodarka Komunalna Sp. z o.o.	37-700 Przemysł, ul. Słowackiego 104	2008.05.09	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA: zmiana oznaczenia przedsiębiorcy, REGON na NIP
233	Usługi Gazyfikacji SC	28-100 Busko Zdrój, ul. Szarych Szeregów 6	2008.05.09	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA: zmiana adresu
234	Elektrownie Wodne SŁUPSK Sp. z o.o.	76-200 Słupsk, ul. Rybacka 4	2008.05.09	Wee	decyzja na podst. art. 155 KPA: REGON na NIP, ZPiZPD, zmiana warunków prowadzenia działalności
235	Stacja Paliw „Leśna Polana” Świąder Sp.j.	39-300 Mielec, ul. Wolności 159	2008.05.12	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA: zmiana oznaczenia przedsiębiorcy, REGON na NIP
236	KRI SA	62-081 Przeźmierowo, Wysogotowo, ul. Serdeczna 8	2008.05.12	Dpg	decyzja na podst. art. 155 KPA: ZPiZPD
237	Statoil Trade Sp. z o.o.	41-200 Sosnowiec, ul. Mireckiego 22	2008.05.12	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA: REGON na NIP, zmiana pkt 1 na str. 2
238	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	11-500 Giżycko, ul. Białostocka 35	2008.05.13	Wcc	zwiększenie zainstalowanej mocy ciepłej
239	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej i Gospodarki Wodno-Ściekowej ENWOS Sp. z o.o.	32-580 Chełmek, Plac Kilińskiego 1	2008.05.13	Pcc	zmiana parametrów sieci nr 1
240	Zakład Dostaw Nośników Energetycznych Sp. z o.o.	44-203 Rybnik, ul. Przemysłowa 1	2008.05.13	Dpg, Opg	zmiana terminu ważności koncesji
241	Sławomir Kania, Dariusz Stawarz FHU DARSLAN SC	38-120 Czudec, ul. Strumykowa 81	2008.05.13	Opc	zmiana składu osobowego spółki
242	AUTO-WIS Sp. z o.o.	96-503 Sochaczew, ul. Wyszogrodzka 141	2008.05.14	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA, REGON na NIP, zmiana pkt 1 na str. 2
243	Spółdzielnia Mieszkaniowa w Bielawie	58-260 Bielawa, Os. Włókniarzy 1	2008.05.15	Wcc	zmiana mocy zainstalowanej
244	GAZ TANK Sp. z o.o.	05-822 Milanówek, ul. Inżynierska 13/15 lok. 44	2008.05.15	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA: zmiana adresu
245	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Dąbrowie Górniczej SA	41-300 Dąbrowa Górnicza, ul. Piłsudskiego 2	2008.05.16	Wcc, Pcc, Occ	zmiana terminu ważności koncesji
246	Elektrociepłownia Chorzów ELCHO Sp. z o.o.	41-503 Chorzów, ul. Skłodowskiej-Curie 30	2008.05.16	Wcc, Wee	decyzja na podst. art. 155 KPA, ZPiZPD
247	Megawind Polska Sp. z o.o.	70-479 Szczecin, ul. Wojska Polskiego 70	2008.05.16	Wee	decyzja na podst. art. 155 KPA, zmiana adresu
248	AM PETROKO SC A. i M. Koziół	32-340 Woibrom, Kąpiele Wielkie 269	2008.05.16	Opc	zmiana składu osobowego spółki i zmiana nazwy
249	Farma Wiatrowa ŁEBCZ Sp. z o.o.	60-324 Poznań, ul. Marcelińska 90	2008.05.19	Wee	decyzja na podst. art. 155 KPA, ZPiZPD

250	MARGAZ J.P. Marchelewicz Sp.j.	07-100 Węgrów, Al. Solidarności 10	2008.05.19	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA: zmiana oznaczenia przedsiębiorcy, zmiana warunków prowadzenia działalności
251	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	11-100 Lidzbark Warmiński, ul. Astronomów 47	2008.05.20	Wcc, Pcc	zwiększenie zainstalowanej mocy ciepłej
252	DALMOR SA	81-340 Gdynia, ul. Hryniewickiego 10	2008.05.21	Pcc, Occ	zmiana nazwy
253	DRAGON 1 Sp. z o.o.	00-108 Warszawa, ul. Zielna 8 lok. 107	2008.05.21	Opc	zmiana nazwy
254	JARKO Sp.j. Anna Ziółkowska, Jarosław Ziółkowski	82-200 Malbork, ul. Daleka 117	2008.05.21	Opc	zmiana nazwy
255	Jacek Fiedorowicz	10-141 Olsztyn, ul. Liliowa 33/55	2008.05.21	Opc	zmiana adresu
256	ALUTECH Sp. z o.o.	32-650 Kęty, ul. Kościuszki 111	2008.05.23	Wcc, Pcc	zmiana terminu ważności koncesji
257	GWARANT GRUPA KAPITAOWA SA	40-065 Katowice, ul. Fabryczna 15	2008.05.23 2008.05.28	Oee Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA: zmiana oznaczenia przedsiębiorcy
258	Jerzy Szymański PHU AGRO-HANDLOWIEC	07-200 Wyszaków, ul. I Armii Wojska Polskiego 208	2008.05.23	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA: dodanie do pkt 1 na str. 2
259	DALMOR SA	81-340 Gdynia, ul. Hryniewickiego 10	2008.05.23	Pee, Oee	decyzja na podst. art. 155 KPA: zmiana oznaczenia przedsiębiorcy
260	TRANSNAFT Sp. z o.o.	27-600 Sandomierz, ul. Krukowska 4	2008.05.23	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA: REGON na NIP, zmiana pkt 1 na str. 2
261	RWE Supply & Trading GmbH	45-128 Essen, Huysenallee 2	2008.05.23	Oee	decyzja na podst. art. 155 KPA: zmiana oznaczenia przedsiębiorcy
262	EnergiaPro Gigawat Sp. z o.o.	53-314 Wrocław, Plac Powstańców Śląskich 16	2008.05.23	Oee	decyzja na podst. art. 155 KPA: zmiana adresu
263	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	39-100 Ropczyce, ul. Piłsudskiego 22a	2008.05.26	Wcc, Pcc, Occ	zmiana terminu ważności koncesji
264	Zespół Elektrowni Pątnów – Adamów – Konin SA	62-510 Konin, ul. Kazimierska 45	2008.05.26	Wcc	zwiększenie ilości eksploatowanych źródeł ciepła
265	„Ren – Mark” SC Transport Międzynarodowy Iwona Kaźmierczak, Marianna Kaźmierczak	95-035 Ozorków, ul. Kościuszki 10	2008.05.26	Opc	zmiana składu osobowego wspólników spółki
266	A&M SC A. Długotęcki, M. Długotęcki	09-200 Sierpiec, ul. Kościuszki 4	2008.05.27	Opc	wykreślenia na str. 2 decyzji, pkt 2.1.3. w części dot. warunków prowadzenia działalności
267	PKS w Łosicach Sp. z o.o.	08-200 Łosice, ul. Kolejowa 22	2008.05.28	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA, zmiana oznaczenia przedsiębiorcy, REGON na NIP
268	Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo- -Usługowe „PRO-PIEK” Joanna Misztal Jerzy Cichacz SC	20-388 Lublin, Abramowice Prywatne 53	2008.05.28	Opc	zmiana wspólnika spółki cywilnej
269	Bielawskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	58-260 Bielawa, ul. Bankowa 5	2008.05.29	Pcc, Occ	zmiana nazwy
270	Intergaz-System Sp. z o.o.	26-052 Sitkówka, Nowiny k. Kielc, ul. Przemysłowa 13	2008.05.29	Wpc, Mpc, Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA, zmiana oznaczenia przedsiębiorcy
271	PKS w Międzyrzecu Podlaskim Sp. z o.o.	21-560 Międzyrzec Podlaski, ul. Radzyńska 8/10	2008.05.29	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA: zmiana oznaczenia przedsiębiorcy

272	Przedsiębiorstwo Techniczne DOX Sp. z o.o.	43-600 Jaworzno, ul. Chopina 100	2008.05.29	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA: zmiana adresu
273	EKO-STAR Sp. z o.o.	42-130 Wręczyca Wielka, Grodzisko, ul. Floriańska 4	2008.05.29	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA: zmiana adresu
274	OTO – GAZ Jacek Otowski, Andrzej Otowski Sp.j.	05-120 Legionowo, ul. Złota 17a	2008.05.29	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA: zmiana oznaczenia przedsiębiorcy, zmiana warunków prowadzenia działalności
275	ŻMUDA SC P.D. ŻMUDA	42-258 Moskarzew, Lubachowy 68	2008.05.29	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA: zmiana oznaczenia przedsiębiorcy
276	FORTUM Częstochowa SA	42-200 Częstochowa, ul. Brzeźnicka 32/34	2008.05.30	Wcc, Occ	zmiana terminu ważności koncesji
277	Zakład Inżynierii Miejskiej Sp. z o.o.	43-190 Mikołów, ul. Kolejowa 4	2008.05.30	Wcc, Pcc, Occ	zmiana terminu ważności koncesji
278	PHU DROŚ-SAWICKI Droś S., Sawicki R. Sp.j.	42-141 Przystajń, ul. Powstańców Śląskich 107	2008.05.30	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA, zmiana terminu ważności koncesji
279	Capital Part 21 Sp. z o.o.	00-867 Warszawa, Al. Jana Pawła II 27	2008.05.30	Dee	decyzja na podst. art. 155 KPA, zmiana pkt 1 na str. 2
280	CLIP-PETROL Sp. z o.o.	62-020 Swarzędz-Jasin, ul. Rabowicka 6	2008.06.02	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA: zmiana terminu ważności koncesji
281	Józef Kamocki, Czesław Mirowski, Józef Sitek, Marian Sitek Zakład Wielobranżowy PROPAN	97-310 Moszczenica, ul. Kosowska 7	2008.06.03	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA, zmiana oznaczenia przedsiębiorcy
282	Firma MARCEL Paweł Rokosa	42-700 Lubliniec, ul. Wojska Polskiego 4a/39	2008.06.03	Opc	zmiana siedziby
283	GAMA Sp. z o.o.	55-340 Udantin, Ujazd Górný 17A	2008.06.03	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA, zmiana adresu
284	OKTAN ENERGY & V/L SERVICE Sp. z o.o.	71-656 Szczecin, ul. Chmielewskiego 22A	2008.06.04	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA, zmiana pkt 1 na str. 2, REGON na NIP
285	BOT Elektrownia Opole SA	46-021 Brzezie k. Opola,	2008.06.04	Wcc, Wee	decyzja na podst. art. 155 KPA, ZPiZPD
286	Stacja Paliw ARBI Roman Bilak	77-300 Człuchów, ul. Koszalińska 27A	2008.06.04	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA, zmiana pkt 1 na str. 2, REGON na NIP
287	„EKOSERW” Mirosław Jędrzejewski, Zbigniew Majchrzak Sp.j.	63-400 Ostrów Wlkp., ul. Nowa Krępa 71a/2	2008.06.04	Opc	decyzja na podst. art. 155 KPA: zmiana formy prawnej
288	PROJEKT ENERGIA Sp. z o.o.	00-103 Warszawa, ul. Królewska 16	2008.06.05	Dpg, Opg	decyzja na podst. art. 155 KPA: zmiana adresu
289	„Gaslinia” Sp. z o.o.	00-103 Warszawa, ul. Królewska 16	2008.06.05	Dpg, Opg	decyzja na podst. art. 155 KPA: zmiana adresu

Legenda:

Wcc – wytwarzanie ciepła

Pcc – przesyłanie ciepła

Occ – obrót ciepłem

Wee – wytwarzanie energii elektrycznej

Dee – dystrybucja energii elektrycznej

Oee – obrót energią elektryczną

Wpc – wytwarzanie paliw ciekłych

Mpc – magazynowanie paliw ciekłych

Opc – obrót paliwami ciekłymi

Dpg – dystrybucja paliw gazowych

Opg – obrót paliwami gazowymi

Ogz – obrót gazem ziemnym z zagranicą

Sgz – skraplanie gazu ziemnego

ZPiZPD – zmiana przedmiotu i zakresu prowadzonej działalności

WYKAZ PRZEDSIĘBIORSTW, KTÓRYM COFNIĘTO KONCESJE
(stan na 2008.06.06)

Lp.	Nazwa przedsiębiorstwa	Adres	Data decyzji	Rodzaj działalności	Uzasadnienie
1	PPHU MARTA Anna Szymańska	62-650 Kłodawa, Łązek 9	2008.02.07	Opc	rażące naruszenie warunków koncesji
2	Bogusław Przeczek FHU Stacja Paliw w Ogrodzonej	43-400 Cieszyn, ul. Bielska 16	2008.02.08	Opc	zaprzestanie działalności
3	Franciszek Achramowicz Stacja Autogaz	11-040 Dobrze Miasto, ul. Pułaskiego 26	2008.02.08	Opc	zaprzestanie działalności
4	„TRITEX II” Sp. z o.o.	41-940 Piekary Śląskie, ul. Bytomska 60	2008.02.08	Opc	zaprzestanie działalności
5	Powiat Sejmeński Zespół Szkół Techniczno-Rolniczych Warsztaty Szkolne	16-500 Sejny, ul. Konarskiego 24	2008.02.08	Opc	zaprzestanie działalności
6	Firma Handlowo-Usługowa „MARMOT” SC Marczak Grażyna, Marczak Kazimierz, Marczak Konrad	97-371 Wola Krzysztoporska, Majków Duży 77	2008.02.08	Opc	zaprzestanie działalności
7	Danuta Wendolowska, Iwona Kurek IW-GAZ SC	05-140 Serock, Wierzbitca 63	2008.02.10	Opc	–
8	Irena Siwy Auto-Gaz MOBIL	41-940 Piekary Śląskie, ul. Ogrodowa 22/2/6	2008.02.11	Opc	–
9	GENERAL Stacja Paliw Bogdan Łukasiewicz Sp.j.	05-840 Brwinów, ul. Obwodnica 15	2008.02.12	Opc	zaprzestanie działalności
10	AUTO-GAZ TYTAN SC Prędoła Marek, Prędoła Zofia	27-600 Sandomierz, ul. Kwiatkowskiego	2008.02.12	Opc	rażące naruszenie warunków koncesji
11	Paweł Kocot Handel Paliwami Ciekłymi EKSIM	41-200 Sosnowiec, ul. Mikołajczyka 26 m. 1	2008.02.12	Opc	rażące naruszenie warunków koncesji
12	Przedsiębiorstwo Usługowo- Handlowe	26-060 Chęciny, Wolica, ul. Źródłowa 3	2008.02.12	Wee	zaprzestanie działalności
13	Puchalski Józef, Rup Ryszard FHU Stacja Paliw SC	37-300 Leżajsk, ul. Sanowa 39	2008.02.12	Opc	zaprzestanie działalności
14	Dystrybucja i Sprzedaż Detaliczno-Hurtowa Gazu Mariusz Grzegorz Budlewski	15-612 Białystok, ul. Lniana	2008.02.12	Opc	zaprzestanie działalności
15	Stocznia Marynarki Wojennej SA	81-919 Gdynia, ul. Śmidowicza 48	2008.02.13	Pee, Oee	zaprzestanie działalności
16	PPHU GRAL Sp. z o.o.	41-100 Siemianowice Śląskie, ul. Świerczewskiego 63	2008.02.13	Opc	rażące naruszenie warunków koncesji
17	KAROLINA PHU SC Jan Rodzoch i Rafał Rodzoch	92-513 Łódź, ul. M. Gogola 17 m. 46	2008.02.13	Opc	zaprzestanie działalności
18	Janikowskie Zakłady Sodowe JANIKOSODA SA	88-160 Janikowo, ul. Przemysłowa 30	2008.02.15	Pee, Oee	zaprzestanie działalności
19	Inowrocławskie Zakłady Chemiczne SODA MATWY SA	88-100 Inowrocław, ul. Fabryczna 4	2008.02.15	Pee, Oee	zaprzestanie działalności
20	Energetyka Poznańska Zakład Elektrowni Wodnych Sp. z o.o.	64-915 Jastrowie, ul. Wojska Polskiego 22	2008.02.15	Wee	połączenie w trybie kodeksu spółek handlowych
21	Wera Sp. z o.o.	02-672 Warszawa, ul. Wróbla 7A	2008.02.15	Opc	rażące naruszenie warunków koncesji
22	Energetyka Szczecińska – Zespół Elektrowni Wodnych Sp. z o.o.	72-310 Płoty, ul. Paderewskiego 11	2008.02.15	Wee	połączenie w trybie kodeksu spółek handlowych
23	Zakład Elektrowni Wodnych ENERGOZEW Sp. z o.o.	66-400 Gorzów Wielkopolski, ul. Energetyków 4	2008.02.15	Wee	połączenie w trybie kodeksu spółek handlowych
24	Petra-Tank Sp. z o.o.	32-601 Oświęcim, ul. Fabryczna 10	2008.02.18	Opc	rażące naruszenie warunków koncesji
25	W.W. Paliwa Płynne SC Paweł Wizert, Łukasz Woś	42-300 Myszków, ul. 1 Maja 90	2008.02.18	Opc	rażące naruszenie warunków koncesji
26	Barbara Chudzik AUTO- NAPĘD-GAZ	20-854 Lublin, ul. Żywnego Wojciecha 7/18	2008.02.19	Opc	–

COFNIĘTE KONCESJE

27	Tomasz Rogala, Waldemar Jurczak FHU W.T.GAZ – SERWIS LPG SC	07-100 Węgrów, Krypa 8A	2008.02.19	Opc	–
28	GBI Sp. z o.o.	03-738 Warszawa, ul. Kijowska 1	2008.02.20	Opc	zaprzestanie działalności
29	Piotr Sobótka, Robert Budzikowski PEGAZ SC	05-504 Złotokłos, ul. Klonowa 1A	2008.02.20	Opc	rażące naruszenie warunków koncesji
30	Rzeszowska Gospodarka Komunalna Sp. z o.o.	35-055 Rzeszów, ul. Naruszewicza 18	2008.02.22	Wcc, Pcc, Occ	–
31	ELECTRABEL Polska Sp. z o.o.	40-833 Katowice, ul. Henryka Duleby 5	2008.02.25	Oee	zaprzestanie działalności
32	Gminna Spółdzielnia Samopomoc Chłopska	95-010 Stryków, ul. Plater 5	2008.02.25	Opc	zaprzestanie działalności
33	Wojskowa Agencja Mieszkaniowa	02-004 Warszawa, ul. Chałubińskiego 3a	2008.02.25	Wcc, Pcc, Occ	–
34	Piotr Piłat BEMAGAZCAR	25-900 Kielce, ul. Łódzka 191a	2008.02.26	Opc	zaprzestanie działalności
35	Stacja Paliw ELPAL M. Kaman, R. Marczuk, E. Wysocki Sp.j.	59-220 Legnica, ul. Wałbrzyska 1	2008.02.26	Opc	rażące naruszenie warunków koncesji
36	PHU AGMA Paweł Gręźlikowski	78-400 Szczecinek, ul. Wyszyńskiego 25/1	2008.02.27	Opc	rażące naruszenie warunków koncesji
37	„M.G. PETROL” Magdalena Ostrowska	69-100 Słubice, ul. Wojska Polskiego 114	2008.02.27	Opc	rażące naruszenie warunków koncesji
38	CYBER – NET Marek Pawłowski	15-187 Białystok, ul. Żwirowa 3	2008.02.28	Opc	rażące naruszenie warunków koncesji
39	STACJA PALIW Stanisław Bara	38-340 Biecz, ul. Binarowa 114	2008.02.28	Opc	rażące naruszenie warunków koncesji
40	Tadeusz Podsiadło Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „Kedat”	41-303 Dąbrowa Górnicza, ul. Kasprzaka 70	2008.02.29	Opc	rażące naruszenie warunków koncesji
41	ISD Huta Częstochowa Sp. z o.o.	42-207 Częstochowa, ul. Kucelińska 22	2008.03.04	Oee	zaprzestanie działalności
42	GIBIS Sp. z o.o.	01-839 Warszawa, ul. Barcicka 38	2008.03.06	Opc	zaprzestanie działalności
43	ALADYN Sp. z o.o.	06-100 Stare Lubijewo gm. Ostrów Mazowiecka, ul. Łomżyńska 9,	2008.03.07	Wpc, Opc	rażące naruszenie warunków koncesji
44	Józef i Piotr Gawłowski Sp.j.	43-400 Cieszyn, ul. Mostowa 4	2008.03.10	Opc	zaprzestanie działalności
45	MIX SC Marek Szcześniak, Krzysztof Szcześniak	97-371 Wola Krzysztoporska, Miłaków 23	2008.03.10	Opc	zaprzestanie działalności
46	ECO-TANK 2 SC Kozielska Bogusława, Stuchlik Beata	44-325 Mszana, ul. Konopnickiej 17	2008.03.10	Opc	zaprzestanie działalności
47	Władysław i Ryszard Barnowski Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe BARNOWSKI Sp.j.	33-370 Muszyna, ul. Rynek 25	2008.03.11	Opc	zaprzestanie działalności
48	Mała Elektrownia Wodna NOWA WIEŚ ELCKA SC J. Matysiak, L. Kotarski	19-300 Elk, Nowa Wieś Etcka, ul. Maleckich 2	2008.03.12	Oee	zaprzestanie działalności
49	Mała Elektrownia Wodna NOWY MŁYN SC W. Kotarska, L. Kotarski	19-300 Elk, Nowa Wieś Etcka, ul. Maleckich 2	2008.03.12	Oee	zaprzestanie działalności
50	Małgorzata Miedziak, Andrzej Miedziak A.D.M. Firma Usługowo-Handlowa	20-442 Lublin, ul. Abramowicka 13	2008.03.13	Opc	zaprzestanie działalności
51	Marek Jokiel, Olga Goureeva Auto-Gaz Stacja Tankowania SC	05-600 Grójec, Kępina 38	2008.03.13	Opc	–
52	Agencja Usług Specjalistycznych i Asekuracji PARTNER Sp. z o.o.	40-284 Katowice, ul. Paderewskiego 65	2008.03.14	Opc	rażące naruszenie warunków koncesji
53	IT.LPG Sp. z o.o.	63-200 Jarocin, ul. Gołębia 3	2008.03.14	Opc	zaprzestanie działalności
54	Andrzej Szeszycki PHUP	62-200 Gniezno, ul. Orcholska 41	2008.03.14	Opc	zaprzestanie działalności

55	LEN-REX SC Leszek i Zbigniew Białas	26-332 Sławno, Gawrony 54 c	2008.03.17	Opc	zaprzestanie działalności
56	AUTO GAZ CENTRUM Monika Zalewska, Marcin Grzechnik SC	21-400 Łuków, ul. Międzyrzecka 72C	2008.03.18	Opc	zaprzestanie działalności
57	Krzysztof Czechowicz, Krzysztof Pytel PPHU OIL-GAZ SC	95-083 Lutomiersk, ul. 3-go Maja 18	2008.03.19	Opc	zaprzestanie działalności
58	Eugeniusz Kupryjanow KEBA Q	15-604 Białystok, Stanisławowo 2E	2008.03.19	Opc	rażące naruszenie warunków koncesji
59	Wesołowska Irena Kantor Wymiany Walut	15-500 Braniewo, ul. Królewiecka 50	2008.03.19	Opc	-
60	Antoni Turkiewicz PHU ZEUS	47-400 Racibórz, ul. Katowicka 23A/30	2008.03.20	Opc	zaprzestanie działalności
61	Ewa Renata Pożoga FHU AUTOTECH	26-130 Suchedniów, ul. Warszawska 72	2008.03.20	Opc	zaprzestanie działalności
62	Mariola Łowicka-Śliwińska	96-330 Puszczka Mariańska, Olszanka 29A	2008.03.20	Opc	-
63	UNITRA Towarzystwo Handlowo-Przemysłowe SA	00-950 Warszawa, ul. Nowogrodzka 50	2008.03.21	Opc	zaprzestanie działalności
64	Jarosław Żydek QBE	43-384 Jaworze, ul. Zaciszna 117	2008.03.21	Opc	zaprzestanie działalności
65	Marcin Witkowski NICE-PETROL	96-503 Sochaczew, ul. Chopina działka nr 991	2008.03.26	Opc	rażące naruszenie warunków koncesji
66	EnergiaPro Gigawat Sp. z o.o.	53-314 Wrocław, Plac Powstańców Śląskich 16	2008.03.27	Opc	zaprzestanie działalności
67	Elektrociepłownie Kujawskie Sp. z o.o.	88-101 Inowrocław, ul. Fabryczna 4	2008.03.28	Wcc, Pcc, Wee, Pee, Oee	zaprzestanie działalności
68	MIFAMA SA	43-190 Mikołów, ul. Żwirki i Wigury 4	2008.04.02	Wcc, Pcc	zaprzestanie działalności
69	WIS-ECO Sp. z o.o.	54-130 Wrocław, ul. Szybowcowa 8/23	2008.04.03	Opc	rażące naruszenie warunków koncesji
70	GZP Energia Ciepła Sp. z o.o.	48-340 Głucholazy, ul. Gen. Andersa 32	2008.04.03	Oee	zaprzestanie działalności
71	EUROGAZ SC Andrzej Kozub, Waldemar Odoj	44-178 Przyszowice, ul. Morcinka 3	2008.04.07	Opc	zaprzestanie działalności
72	Wielński Artur Firma Handlowo-Uslugowa FHU „VEGA”	25-414 Kielce, ul. Warszawska 428	2008.04.08	Opc	zaprzestanie działalności
73	ORNETA-ENERGIA Sp. z o.o.	11-130 Ornetka, ul. Dworcowa 2	2008.04.09	Wcc, Pcc	-
74	Jan Ważny FUH	37-611 Cieszanów, ul. Armii Krajowej 7	2008.04.09	Opc	-
75	Ewa Tarnarzewska „TADO-GAZ”	13-306 Kurzętnik, Brzozie Lubawskie 1	2008.04.09	Opc	-
76	Przedsiębiorstwo Produkcyjne POLKON SA Przyczepy, Naczepy, Konstrukcje Stalowe	64-080 Trzcianka, ul. Kopernika 32	2008.04.10	Opc	-
77	Serwis Ogumienia Auto-Myjnia Kazimierz Krysztopik, Bogdan Rakiel	11-400 Kętrzyn, ul. Gen. Władysława Sikorskiego 62 h	2008.04.10	Opc	-
78	Sławomir Terski INTERSMOBIL Wszystko dla samochodów	62-510 Konin, ul. Powstańców Styczniowych 2/69	2008.04.10	Opc	-
79	Sławomir Sulkowski Zakład Transportu i Sprzętu Ciężkiego TRANS-KOP	09-413 Sikórz, Siecień 81A	2008.04.10	Opc	-
80	Wiesław Owsiany Firma Handlowa MIRO	64-100 Leszno, ul. Zamenhofska 104/5	2008.04.10	Opc	-
81	Jan Grabiński Przedsiębiorstwo Handlowo- -Uslugowe „JAGR”	86-160 Warlubie, ul. Bąkowska 34	2008.04.10	Opc	-
82	CZW WĘGLOZBYT SA	40-048 Katowice, ul. Kościuszki 30	2008.04.14	Opc	zaprzestanie działalności
83	Stacje Paliw SAFARI Sp. z o.o. w Lublinie	20-064 Lublin, ul. Północna 30	2008.04.14	Opc	zaprzestanie działalności

84	Elżbieta Zdziarska Biuro Handlowe OLIMP-EXIM	37-200 Bochnia, ul. Czumy 6/14	2008.04.14	Opc	rażące naruszenie warunków koncesji
85	Romar Sp. z o.o.	87-100 Toruń, ul. Chrobrego 117	2008.04.14	Opc	rażące naruszenie warunków koncesji
86	INCOMEX Sp. z o.o.	05-091 Ząbki, ul. Piłsudskiego 180	2008.04.14	Opc	zaprzestanie działalności
87	SHD TRANS Sp. z o.o.	01-957 Warszawa, ul. Szegedyńska 5A/180	2008.04.14	Opc	rażące naruszenie warunków koncesji
88	CHEMI-OIL Kamberska Sp.k.	54-110 Wrocław, ul. Rolna 84	2008.04.14	Opc	rażące naruszenie warunków koncesji
89	FHU AUTO-GAZ Jan Rumin	42-262 Poczesna, ul. Muzealna 1	2008.04.15	Opc	zaprzestanie działalności
90	ORLEN Transport Kraków Sp. z o.o.	30-241 Kraków, ul. Olszanicka 38a	2008.04.15	Opc	zaprzestanie działalności
91	Europejska Grupa Inicjatyw Gospodarczych EWIV Sp. z o.o.	40-001 Katowice, ul. 3 Maja 14/3	2008.04.15	Opc	rażące naruszenie warunków koncesji
92	Tender. PI Sp. z o.o.	42-262 Poczesna, Nowa Wieś, ul. Kopalniana 17	2008.04.15	Opc	rażące naruszenie warunków koncesji
93	AST Grzegorzowski i Spółka Sp.j.	96-500 Sochaczew, Al. 600-lecia 57A	2008.04.15	Opc	zaprzestanie działalności
94	FH „M-E-J” Edyta Jafernik	43-300 Bielsko Biąta, ul. Wita Stwosza 25/32	2008.04.15	Opc	zaprzestanie działalności
95	FIRMA „KALO” LONGIN KAŁUŻA	98-300 Wieluń, Os. Stare Sady 5/3	2008.04.18	Opc	zaprzestanie działalności
96	FOR-MAR-GAZ SC Mirosław Barański, Krystyna Foremniak	27-400 Ostrowiec Świętokrzyski, Szewna, ul. Kielecka 120	2008.04.23	Opc	zaprzestanie działalności
97	Wojciech Łasecki, Jerzy Mądrowski PH AUTOPOL SC	86-200 Chełmno, ul. Młyńska 7	2008.04.24	Opc	–
98	Olejarz Mariusz AUTO-GAZ	26-110 Skarżysko- -Kamienna, ul. Kossaka 6 m. 41	2008.04.25	Opc	zaprzestanie działalności
99	Krzysztof Zalewski AUTO GAZ Stacja Napędzania	14-400 Pasłęk, ul. Ogrodowa 46/10	2008.04.29	Opc	zaprzestanie działalności
100	Katarzyna Krzyżanowska AUTO-GAZ	05-555 Tarczyn, ul. Owocowa 3/28	2008.04.29	Opc	rażące naruszenie warunków koncesji
101	FHU HARNAS Andrzej Hareza	37-743 Nowosiółki Dyd., Sierakońce 32	2008.04.29	Opc	–
102	DEKA Sp. z o.o.	48-300 Nysa, ul. Wyspiańskiego 4	2008.04.30	Opc	rażące naruszenie warunków koncesji
103	Jan Zieliński – J-R	95-050 Konstancinów Łódzki, ul. Dolna 41	2008.04.30	Opc	rażące naruszenie warunków koncesji
104	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe POL-TRANS Sp. z o.o.	43-100 Tychy, ul. Grota Roweckiego 21	2008.04.30	Opc	zaprzestanie działalności
105	Stanisław Siedlik, Stanisław Kantor FHU PAMET SC	33-152 Pogórska Wola 155d	2008.04.30	Opc	zaprzestanie działalności
106	Firma Handlowo-Uslugowa EKO-GAZ Małgorzata Płonka, Henryk Płonka, Zbigniew Jędrzyk SC	43-525 Markłowice Górne, ul. A. Mickiewicza 28	2008.05.05	Opc	–
107	Przedsiębiorstwo Motoryzacyjne AUTO-GDYNIA Sp. z o.o.	81-014 Gdynia, ul. Morska 491	2008.05.06	Opc	zaprzestanie działalności
108	Robert Piwowarczyk, Paweł Kozioł, Janusz Dybczyk Stacja Paliw ROB SC	41-200 Sosnowiec, ul. Wojska Polskiego 138	2008.05.07	Opc	–
109	ARGE DYSTRYBUCJA Sp. z o.o.	30-704 Kraków, ul. Na Dołach 4	2008.05.07	Opc	–
110	VEOLIA TRANSPORT Kędzierzyn-Koźle Sp. z o.o.	47-200 Kędzierzyn- -Koźle, ul. 24 Kwietnia 2	2008.05.08	Opc	połączenie w trybie kodeksu spółek handlowych
111	ORLEN Transport Kędzierzyn-Koźle Sp. z o.o.	47-205 Kędzierzyn- -Koźle, ul. Portowa 9	2008.05.12	Opc	połączenie w trybie kodeksu spółek handlowych
112	ORLEN Transport Nowa Sól Sp. z o.o.	67-100 Nowa Sól, Al. Wolności 4	2008.05.12	Opc	połączenie w trybie kodeksu spółek handlowych

113	Jacek Warzyński Stacja Paliw TANK	18-210 Szepietowo, ul. Sienkiewicza 46	2008.05.12	Opc	zaprzestanie działalności
114	POLLENA – AROMA Sp. z o.o.	03-115 Warszawa, ul. Klasyków 10	2008.05.12	Opc	zaprzestanie działalności
115	ORLEN Transport Płock Sp. z o.o.	09-411 Płock, ul. Chemików 7	2008.05.12	Opc	połączenie w trybie kodeksu spółek handlowych
116	TELPOL Sp. z o.o.	42-400 Zawiercie, ul. Obrońców Poczty Gdańskiej 20	2008.05.13	Opc	–
117	„DELIKAT” FH Piotr Nowak	92-414 Łódź, ul. Leszka Białego 4A	2008.05.14	Opc	zaprzestanie działalności
118	ARTIX SC	83-260 Kaliska, ul. Krzywa 13	2008.05.15	Opc	zaprzestanie działalności
119	Zakład Handlowo-Ustugowy Gabriel Twardy	63-900 Rawicz, Sierakowo	2008.05.15	Opc	zaprzestanie działalności
120	Adam Alfut – ADAMEX	54-318 Wrocław, ul. Dźwirzyńska 26/1	2008.05.15	Opc	rażące naruszenie warunków koncesji
121	PPHU Lazar Sp.j.	32-300 Olkusz, ul. Krakowskie Przedmieście 1	2008.05.15	Opc	rażące naruszenie warunków koncesji
122	Janusz Jezior Przedsiębiorstwo Handlowo- -Ustugowe KARPA	30-085 Kraków, ul. Czyżewskiego 1	2008.05.15	Opc	rażące naruszenie warunków koncesji
123	Małgorzata Gotwald EURO MYJNIA Stacje Dystrybucji Gazu	97-400 Bełchatów, Al. Włókniarzy 3	2008.05.15	Opc	zaprzestanie działalności
124	Grupa Inwestycyjno-Kapitałowa Sp. z o.o.	42-200 Częstochowa, ul. Poświętowskiej 2E	2008.05.15	Opc	rażące naruszenie warunków koncesji
125	SKOTAN SA	40-007 Katowice, ul. Uniwersytecka 13	2008.05.15	Wpc	zaprzestanie działalności
126	Elektronics Centrum Techniki Oświetleniowej SA	31-031 Kraków, ul. Berka Joselewicza 21	2008.05.19	Opc	zaprzestanie działalności
127	Deka-Plus Sp. z o.o.	48-300 Nysa, ul. Kruczkowskiego 1A	2008.05.19	Opc	zaprzestanie działalności
128	Cukrownia i Rafineria „Chybie” SA	43-520 Chybie, ul. Cieszyńska 6	2008.05.21	Wee	zaprzestanie działalności
129	Adam Zalewski ZAL-GAZ	15-697 Białystok, ul. Gen St. Maczka 40	2008.05.21	Opc	zaprzestanie działalności
130	Forma Handlowo-Ustugowa CARO Brygier Krzysztof	87-100 Toruń, ul. Sukiennicza 11/5	2008.05.21	Opc	–
131	MEW ROKICIE SC H. Sokalska, T. Pypec	73-110 Stargard Szczeciński, ul. S. Rózyckiego 4	2008.05.27	Wee	–
132	PRATERM SA	04-555 Warszawa, ul. Bronisława Czecha 36	2008.05.28	Oee	zaprzestanie działalności
133	AGO – TRANS Sp. z o.o.	39-200 Dębica, ul. Transportowców 5	2008.05.29	Opc	zaprzestanie działalności
134	Alicja Rybarczyk Kwiaciarnia-Sklep Wielobranżowy	63-308 Gizalki, ul. Wodna 2	2008.05.30	Opc	zaprzestanie działalności
135	JERZY KRAWCZYK ALTON	96-316 Międzyborów, Budy Michałowskie 78	2008.05.30	Opc	–
136	GEANT POLSKA Sp. z o.o.	02-801 Warszawa, ul. Puławska 427	2008.06.02	Opc	zaprzestanie działalności
137	Wojciech Polowiec EKO CARS Sp.j.	31-202 Kraków, ul. Prądnicka 30	2008.06.02	Mpc, Opc	zaprzestanie działalności
138	Stanisław Pyziak PW	67-410 Ślawa, ul. Piwna 3	2008.06.03	Opc	zaprzestanie działalności
139	FH AUTO-MOTO Artykuły Motoryzacyjne Wiesław Cieślak	32-100 Proszowice, ul. Kazimierza Wielkiego 5	2008.06.03	Opc	zaprzestanie działalności

Legenda:

Wcc – wytwarzanie ciepła
Pcc – przesyłanie ciepła
Occ – obrót ciepłem
Wee – wytwarzanie energii elektrycznej

Pee – przesyłanie energii elektrycznej
Oee – obrót energią elektryczną
Wpc – wytwarzanie paliw ciekłych
Mpc – magazynowanie paliw ciekłych
Opc – obrót paliwami ciekłymi

**WYKAZ PRZEDSIĘBIORSTW, KTÓRYM UMORZONO POSTĘPOWANIE
KONCESYJNE, UCHYLONO DECYZJE KONCESYJNE, POZOSTAWIONO WNIOSKI
KONCESYJNE BEZ ROZPATRZENIA LUB ROZPOZNANIA, ODMÓWIONO
UDZIELENIA KONCESJI**

(stan na 2008.06.06)

Lp.	Nazwa przedsiębiorstwa	Adres	Data decyzji
1	Agata Bródka PW JAGAT	61-287 Poznań, Os. Czecha 28/5	2008.02.06
2	„ARTUR” Regona Suchenek	05-280 Jadów, Nowinki 52	2008.02.06
3	„AGROMAX-WYSZKÓW” Sp. z o.o.	07-200 Wyszaków, ul. Zakolejowa 45	2008.02.06
4	PPUH „WIS” Sp.j. Stanisław Zaczkowski, Władysław Zaczkowski	96-500 Sochaczew, ul. Wyszogrodzka 141	2008.02.06
5	ETERNA Piotr Łukasik	24-300 Opole Lubelskie, ul. Kaliszańska 12	2008.02.07
6	OIL SYSTEM Sp. z o.o.	41-500 Chorzów, ul. Hajducka 15	2008.02.07
7	Stawomir Smyk	21-110 Ostrów Lubelski, Rozkopaczew 139	2008.02.11
8	AB Invest Sp. z o.o.	02-042 Warszawa, ul. Mochneckiego 17 lok. 56	2008.02.13
9	OMATEX Sp. z o.o.	26-212 Smyków, Gliniany Las 22	2008.02.13
10	PHU OLIVIA Dybanowski Wiesław	96-512 Młodzieszyn, Młodzieszynek 30A	2008.02.14
11	Nomad Investments Sp. z o.o.	03-433 Warszawa, ul. Strzelecka 27/29 lok. 138	2008.02.18
12	„AUTO-GAZ” Zygmunt Kopania	27-100 Ilża, Krzyżanowice 174	2008.02.20
13	PETROTANK Sp. z o.o.	91-726 Łódź, ul. Wojska Polskiego 190/18	2008.02.25
14	ECO Investment Sp. z o.o.	51-168 Wrocław, ul. Spłytosowicka 62A	2008.02.25
15	Stacja Paliw Wojciech Malinowski	26-800 Białobrzegi, ul. Kamień 14	2008.02.26
16	Lubuskie Przedsiębiorstwo Budowlane „PROJPRZEM” Sp. z o.o.	67-100 Nowa Sól, ul. Kościuszki 29	2008.02.27
17	Wojciech Medard Stępień PUH MEDARD	42-200 Częstochowa, ul. Jerzego Waszyngtona 43 m. 1	2008.02.28
18	M & D ORION Sp. z o.o.	01-450 Warszawa, ul. Astronomów 3/412	2008.02.28
19	Rola Mazurska Sp. z o.o.	26-600 Radom	2008.02.29
20	ENERGO EKO Sp. z o.o.	26-080 Mniów, Wólka Klucka 28	2008.03.03
21	AUTO GAZ Sprzedaż Paliw Płynnych Sp. z o.o.	26-650 Przytyk, ul. Warszawska 6	2008.03.05
22	Dominik Sudol	58-500 Jelenia Góra, ul. Groszkowa 18/5	2008.03.11
23	Konkor-Bis Sp. z o.o.	10-417 Olsztyn, Towarowa 20A	2008.03.11
24	TIHE Sp. z o.o.	25-365 Kielce, ul. Słowackiego 12	2008.03.11
25	„KREDA POLSKA” Handel Materiałami Budowlanymi i Paliwami Płynnymi, Rutkowski Stanisław	33-513 Chochółów, Chochółów 67	2008.03.12
26	Zakład Usług Taborowych REMTRAK Sp. z o.o.	88-100 Toruń, ul. Kluczyki 17-21	2008.03.13
27	Budny Wiesław Adam	06-210 Płoniawy, Płoniawy-Bramura 63B	2008.03.13
28	Gregorian Sp. z o.o.	30-427 Kraków, ul. Żywiecka 1	2008.03.17
29	„AGRO-PAL” Sp. z o.o.	24-310 Karczmiska, Kolonia Głusko Duże 79A	2008.03.18
30	PHU „JAWAL” Sp.j. Waligóra Jan i Elżbieta	26-026 Morawica, ul. Działkowa 3A	2008.03.19
31	LPG SC Jerzy Kołomański, Łukasz Gruba	26-010 Bodzentyn, Wilków, ul. Stara Wieś 75	2008.03.19
32	Jan Tyliśz PHU „Tyl-Oil”	61-418 Poznań, ul. Bardowskiego 23	2008.03.20
33	DORIN-POL Sp. z o.o.	26-080 Mniów, Wólka Klucka 240	2008.03.20
34	Andrzej Grzegorzek	57-150 Karczyn 9	2008.03.25
35	PHZ Bartimpex SA	05-083 Zaborów, Mariew 149/151	2008.03.25
36	Stacja Paliw „PETROMIX” Ryszard Rudziński	78-642 Strączno, Strączno 5A	2008.03.25
37	Mirosław Andrzej Szlauer PHU „MIRO”	44-304 Wodzisław Śląski, ul. Mszańska 1	2008.03.27
38	Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna „ROZKWIT”	88-400 Żnin, Dobrylewo	2008.04.02
39	EKOPOL GÓRNOŚLĄSKI – HOLDING SA	41-922 Radzionków, ul. Kuźaja 42A	2008.04.07
40	REGIS Sp. z o.o.	26-660 Jedlińsk, Wola Gutowska 8	2008.04.07
41	Fandzloch Karol Stacja Paliw Kruszyny	87-305 Zbiczno, Zbiczno 107	2008.04.07
42	SETMA Adam Janicki	05-220 Zielonka, ul. Sobieskiego 8	2008.04.08
43	A’LEN Falkowska Maria	23-200 Kraśnik, ul. Przemysłowa 23	2008.04.08
44	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „JĘDRZEJEWSKI” Robert Jedrzejewski	26-800 Białobrzegi, ul. Kościelna 91	2008.04.10
45	PPHU „Węglo-Bud” Danuta Ormaniec	34-322 Gilowice, ul. Zielona 11	2008.04.10

46	PW Perfekt Tomasz Olszak	22-554 Trzeszczany, Niele dew 270	2008.04.11
47	Adrian Perek Przedsiębiorstwo Wielobranżowe ALGAZ	84-218 Rozlazino, ul. Długa 1	2008.04.15
48	Beata Jarosz Firma Handlowo-Usługowa	64-700 Czarnków, ul. Wroniecka 78	2008.04.15
49	Marek Wieszczyński	21-140 Michów, ul. Kurowska 1	2008.04.16
50	Marcin Pietrzak PPHU	62-650 Kłodawa, Bierzwienna Dł. Kol. 103	2008.04.18
51	Małgorzata Grycza Firma Handlowo-Usługowa „MAG”	88-400 Żnin, Plac Wolności 20	2008.04.18
52	PHU D-B Gaz Dariusz Duda	58-304 Wałbrzych, ul. Wysockiego 20	2008.04.18
53	Maciej Wierzgacz Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe „FLEXOPAK”	62-800 Kalisz, ul. Dobrzecka 83-89	2008.04.22
54	RICO Sp. z o.o.	62-600 Koło, ul. Sosnowa 1	2008.04.22
55	MPF Anna Tarnowska	74-500 Chojna Wilkoszyce, Wilkoszyce	2008.04.24
56	„DELTA PLUS” Sp. z o.o.	16-070 Choroszcz, ul. Chabrowa 4	2008.04.24
57	Agencja Reklamowo-Wydawnicza „AGA” Agnieszka Grzeszczak	05-825 Grodzisk Mazowiecki, ul. Mazowiecka 127	2008.05.06
58	„BIOENERGIA SIERADZ” Sp. z o.o.	98-200 Sieradz, ul. Zakładników 18	2008.05.06
59	EC-INVEST Sp. z o.o.	63-400 Ostrów Wielkopolski, ul. Wrocławska 93	2008.05.08
60	GAZ-PON Robert Pohnke	84-200 Wejherowo, ul. Gdańska 45	2008.05.09
61	PDJ DAN-TRANS Sp. z o.o.	62-007 Biskupice, Jerzykowo, ul. Poznańska 17	2008.05.09
62	Firma Handlowo-Usługowo-Produkcyjna CENTRUM-AUTO-GAZ SC – Wojciech Kurdziel, Jacek Jordan	31-746 Kraków, ul. Styczna 16	2008.05.12
63	Wojciech Mikołajewski „TANK-GAZ”	92-614 Łódź, ul. Rokicińska 385	2008.05.15
64	Marka Logistic Sp. z o.o.	26-600 Radom, ul. Focha 8 lok. 4	2008.05.21
65	Dorota Balicka RAF-GAZ	30-648 Kraków, ul. Kordiana 32	2008.05.21
66	EnergoEko – Inwest Sp. z o.o.	80-748 Gdańsk, ul. Chmielna 81/82	2008.05.28
67	TRANSPOL ZUT Małgorzata Podkowska	70-888 Szczecin, ul. Bryczkowskiego 24	2008.05.28
68	AGO – TRANS Sp. z o.o.	39-200 Dębica, ul. Transportowców 5	2008.05.30
69	„ELIDO” Dorota Mieszczarska	62-860 Opatówek, ul. Helleny 8	2008.06.04

WYKAZ PRZEDSIĘBIORSTW, KTÓRYM WYGASŁY DECYZJE KONCESYJNE

(stan na 2008.06.06)

Lp.	Nazwa przedsiębiorstwa	Adres	Data decyzji	Rodzaj działalności	Uzasadnienie
1	Grzegorz Grygiel G. T.	63-200 Jarocin, Os. Konstytucji 3 Maja 27 m. 23	2007.12.10	Opc	wykreślenie z właściwego rejestru lub ewidencji
2	PRECYZJA SC Sylwester Laska, Adam Chrzęszcz	99-400 Łowicz, ul. Filtrowa 1	2007.12.11	Opc	zaprzestanie działalności
3	Paweł Niemczyk PH PAREN	23-130 Suchedniów, ul. Langiewicza 15 A	2007.12.12	Opc	zaprzestanie działalności
4	Artur Michalski FHU EXPERT	62-200 Gniezno, Os. Jagiellońskie 11 a / 8	2007.12.15	Opc	–
5	Stanisław Figurski AUTO-ZBYT-CZĘŚCI AUTO-GAZ	26-700 Zwoleni, ul. Żeromskiego 4	2007.12.17	Opc	–
6	Zbigniew Biedermann PHU REMO-GAZ	62-060 Stęszew, ul. Chrobrego 33	2007.12.17	Opc	wykreślenie z właściwego rejestru lub ewidencji
7	Teresa Czapiewska-Gliwa	83-400 Kościerzyna, ul. Gulgowskich 6/1	2007.12.17	Wee	–
8	Partnerska Stacja Paliw Shell T. Załęski	10-801 Olsztyn, ul. Sielska 45 A	2007.12.17	Opc	–
9	Marcin Łuczak FH NORD-GAZ	42-200 Częstochowa, ul. Czecha 1/24	2007.12.20	Opc	wykreślenie z właściwego rejestru lub ewidencji
10	Elżbieta Zając, Piotr Zając OXYGEN KROSNO SC	38-420 Korczyna, ul. Akacyjowa 130	2007.12.20	Opc	–
11	Zakład Energoelektryczny ENERGO-STIL Sp. z o.o.	66-407 Gorzów Wlkp., ul. Walczaka 25	2007.12.21	Pcc	–

12	EnergPartner Sp. z o.o.	60-803 Poznań, ul. Polna 60	2007.12.31	Oee	–
13	US.EN.EKO Sp. z o.o.	00-121 Warszawa, ul. Sienna 39	2007.12.31	Dpg, Opg	–
14	Tadeusz Bąk STACJA AUTO-GAZ BIALGAZ	12-230 Biała Piska, ul. Moniuszki	2007.12.31	Opc	wykreślenie z właściwego rejestrów lub ewidencji
15	Dorota Jezierska Stacja Paliw	95-073 Grotniki, Jedlicze B, ul. Podleśna 21	2007.12.31	Opc	wykreślenie z właściwego rejestrów lub ewidencji
16	TANK Krystyna Mocko	43-502 Czechowice- -Dziedzice, ul. Traugutta 24 m. 71	2007.12.31	Opc	wykreślenie z właściwego rejestrów lub ewidencji
17	Elektrownia Wodna Kamieńsk Sp. z o.o.	97-360 Kamieńsk, ul. Wieluńska 50 lok. 25	2007.12.31	Wee	–
18	Krystyna Smoleń FPH EKOPAL	44-200 Rybnik, ul. Liliowa 14	2007.12.31	Opc	–
19	Janina Baran Firma Handlowo-Uslugowa EKO-GAZ	33-200 Dąbrowa Tarnowska, ul. Jagiellońska 60	2007.12.31	Opc	wykreślenie z właściwego rejestrów lub ewidencji
20	Farma Wiatrowa ŁEBCZ Sp. z o.o.	60-324 Poznań, ul. Marcelińska 90	2007.12.31	Wee	–
21	Przedsiębiorstwo Innowacyjno-Inspekcyjne A.P.I. TESTO Sp. z o.o.	03-801 Warszawa, ul. Zamoyskiego 4	2007.12.31	Dpg, Opg	–
22	Firma Produkcyjno- -Handlowo-Uslugowa WIND Jarosław Okruszek	95-081 Dłutów, ul. Pabianicka 31	2007.12.31	Wee	–
23	AGROGAZ Sp. z o.o.	61-732 Poznań, ul. Kancelarska 15	2007.12.31	Wcc	–
24	PRESTA Sp. z o.o.	50-541 Wrocław, Al. Armii Krajowej 6a/3	2007.12.31	Wee	–
25	Jerzy Łapiński PHU MAG-GAZ	17-100 Bielsk Podlaski, ul. Kołtątaja 14	2008.01.04	Opc	wykreślenie z właściwego rejestrów lub ewidencji
26	GAZ Technologia i Energia Sp. z o.o.	70-340 Szczecin, ul. Bohaterów Warszawy 34/35	2008.01.08	Wcc, Ppg, Opg	wykreślenie z właściwego rejestrów lub ewidencji
27	BELOIL Sp. z o.o.	00-511 Warszawa, ul. Nowogrodzka 21	2008.01.10	Opc	–
28	Przedsiębiorstwo EKSPAR Sp. z o.o.	41-100 Siemianowice Śl., ul. Fabryczna 14	2008.01.11	Pcc, Occ	moc zamówiona przez odbiorców ciepła niższa niż 5 MW
29	AGROL Sp. z o.o.	80-543 Gdańsk, ul. Na Zaspę 32	2008.01.15	Opc	–
30	FH PRIMA-GAZ Joanna Rumin	42-200 Częstochowa, ul. J. Waszyngtona 25/27 m. 42	2008.01.25	Opc	–
31	Marian Zielecki EL-GAZ FHU	37-450 Stalowa Wola, ul. Poniatowskiego 21/7	2008.02.08	Opc	–
32	Regionalne Przedsiębiorstwo Usługowe ENTERM Sp. z o.o.	57-300 Kłodzko, ul. Wielisławska 1a	2008.02.12	Wcc	–
33	Andrzej Kulma COOLGAS	05-300 Mińsk Mazowiecki, Nowe Osiny 21 C	2008.02.12	Opc	–
34	Długoborski Wojciech DEWI-TRANS	05-807 Podkowa Leśna, ul. Akcyjowa 31	2008.02.12	Opc	–
35	Zdzisława Michalczyk	08-460 Sobolew, ul. Milanowska 129 a	2008.02.13	Opc	–
36	Waldemar Iwaniuk	11-400 Kętrzyn, Muławki 5	2008.02.15	Wee	wykreślenie z właściwego rejestrów lub ewidencji
37	PH BIT-MK Kaczmarek, Siwek Sp.j.	05-123 Chotomów, ul. Bagienna 1a	2008.02.18	Opc	wykreślenie z właściwego rejestrów lub ewidencji
38	Franciszek Baran HANDEL-USŁUGI	39-124 Iwierzycy, Iwierzycy 34	2008.02.19	Opc	–
39	Stacja Tankowania Gazem Płynnym Kiszka Piotr	32-440 Sulkowice, ul. Sportowa 85	2008.02.19	Opc	–
40	ZPHU GOMAK SC	98-220 Zduńska Wola, ul. Klasztorna 15	2008.02.20	Opc	wykreślenie z właściwego rejestrów lub ewidencji

41	Bogusława Solecka PPHU SPARK	56-300 Milicz, ul. Wojska Polskiego 34B/9	2008.02.25	Opc	wykreślenie z właściwego rejestrów lub ewidencji
42	Kuźnia Jawor SA	59-400 Jawor, ul. Kuziennicza 4	2008.02.25	Pee, Oee	zaprzeszanie działalności
43	Ewa Bereda Sprzedaż artykułów przemysłowych	78-133 Drzonowo, Paprocie 6	2008.02.26	Opc	zaprzeszanie działalności
44	Andrzej Adamek PHU	63-860 Pogorzela, ul. Gostyńska 31	2008.02.29	Opc	wykreślenie z właściwego rejestrów lub ewidencji
45	Mariusz Ptasński Dostawa Gazu Płynnego	57-402 Nowa Ruda, Os. XXX – lecia 7/6/4	2008.02.29	Opc	wykreślenie z właściwego rejestrów lub ewidencji
46	Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej CONNEX Sanok Sp. z o.o.	38-500 Sanok, ul. Bema 3	2008.03.03	Opc	połączenie w trybie kodeksu spółek handlowych
47	Jerzy Kowalski – Dystrybucja Gazu	86-022 Dobrcz, Wudzyn, ul. Zamkowa 15	2008.03.03	Opc	–
48	Stacja Paliw „Martin” Niwergol Marcin	58-241 Piława Dolna, ul. Główna 1	2008.03.04	Opc	–
49	Stacja Paliw Grzegorz Kopczyński	97-200 Tomaszów Mazowiecki, ul. P.O.W. nr 5	2008.03.05	Opc	wykreślenie z właściwego rejestrów lub ewidencji
50	Wroński Czesław	26-300 Opoczno, Kraśnica 46	2008.03.10	Opc	wykreślenie z właściwego rejestrów lub ewidencji
51	Stocznia Gdynia SA	81-969 Gdynia, ul. Czechosłowacka 3	2008.03.11	Pcc, Occ	–
52	Edyta Schlucker PUH OMEGA – GAZ	95-015 Głowno, ul. Sikorskiego 30	2008.03.11	Opc	–
53	FUH MAG-ART. SC Magdalena Chmielewska, Artur Chmielewski	21-500 Biała Podlaska, Czosnówka 95	2008.03.18	Opc	wykreślenie z właściwego rejestrów lub ewidencji
54	Pogorzelski i Knapieński BUDROL Sp.j.	95-100 Zgierz, ul. Kolejowa 14	2008.03.26	Opc	wykreślenie z właściwego rejestrów lub ewidencji
55	FHU MAG-GAZ Małgorzata Mikułowska	82-300 Elbląg, ul. Łódzka 30	2008.03.27	Opc	–
56	PH METAVENT Mariusz Sudomierski	82-300 Elbląg, ul. Grunwaldzka 2	2008.03.27	Opc	–
57	Andrzej Burghardt „OIL-GAZ”	81-442 Gdynia, ul. Elizy Orzeszkowej 12/13	2008.03.27	Opc	–
58	Wiesław Szyjka Stacja Paliw Wojciech	32-660 Chelmek, ul. Kasprowicza 14	2008.03.31	Opc	wykreślenie z właściwego rejestrów lub ewidencji
59	EDEN Sp.j. Przemysław Zachwieja, Marek Zachwieja, Zbigniew Mazur, Andrzej Osiecki	64-100 Leszno, ul. Obrońców Lwowa 18	2008.03.31	Opc	wykreślenie z właściwego rejestrów lub ewidencji
60	Andrzej Imbro	18-400 Łomża, Stara Łomża przy Szosie ul. Wiejska 49	2008.03.31	Opc	–
61	Andrzej Filipiak, Andrzej Tyl PHU PETRO-GAZ SC	62-600 Koło, ul. Przesmyk 2	2008.04.01	Opc	wykreślenie z właściwego rejestrów lub ewidencji
62	ZAŁOM-DOM Service Sp. z o.o.	70-895 Szczecin, Os. Kasztanowe 4	2008.04.03	Wcc	–
63	Handel Obwoźny Czesław Rubak	26-008 Górnio, Skorzeszyce 31 „A”	2008.04.04	Opc	–
64	Celina Ozga Sklep Spożywczo-Przemysłowy	26-008 Górnio, Skorzeszyce 22	2008.04.04	Opc	zaprzeszanie działalności
65	Albin Pankiewicz	97-403 Drużbice, Kącik 4	2008.04.10	Opc	wykreślenie z właściwego rejestrów lub ewidencji
66	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	19-500 Gołdap, ul. Wolności 9	2008.04.15	Wcc	–
67	Leszek Wajda PH KRYSPOL Eksport-Import	39-203 Nagoszyn, ul. Bobrowa 108c/2	2008.04.15	Opc	wykreślenie z właściwego rejestrów lub ewidencji
68	Firma Jerzy Dymerski	44-187 Wielowieś, ul. Szafranka 5	2008.04.15	Opc	wykreślenie z właściwego rejestrów lub ewidencji
69	NORTH ENERGIA JACEK BARAŃSKI	26-600 Radom, ul. Warszawska 79	2008.04.22	Opc	–
70	TEVA KUTNO SA	99-300 Kutno, ul. Sienkiewicza 25	2008.04.23	Wcc, Pcc	–

71	Przedsiębiorstwo Państwowej Komunikacji Samochodowej w Suchej Beskidzkiej	34-200 Sucha Beskidzka, ul. Rynek 19	2008.04.25	Opc	–
72	Stacja Paliw Marek Mucha	55-094 Mirków, Łozina, ul. Wrocławska	2008.04.29	Opc	–
73	Marcin Ignatowski EKO-OIL	98-320 Dąbrówka Kobylańska 8, gm. Rusiec	2008.04.30	Opc	wykreślenie z właściwego rejestru lub ewidencji
74	Tomasz Frydel TEKSAKO	48-280 Pawłowiczki, ul. Wyzwolenia 1	2008.04.30	Opc	–
75	Robert Kamiński PHU ALFA	98-270 Złoczew, Gronówek 17	2008.05.02	Opc	–
76	Zakład Usług Gazowych POL-GAZ Piotr Brzdękiewicz	28-230 Połaniec, ul. H. Kołłątaja 11/7	2008.05.09	Opc	wykreślenie z właściwego rejestru lub ewidencji
77	Zakłady Chemiczne ORGANIKA-AZOT SA	43-600 Jaworzno, ul. Chopina 94	2008.05.12	Occ	–
78	STACJA AUTO-GAZU Bartłomiej Hoppe	83-320 Sulęcyno, Al. Zwycięstwa 45	2008.05.16	Opc	–
79	Grzegorz Budzich Firma Handlowo-Usługowa	87-500 Rypin, ul. T. Kościuszki 43	2008.05.20	Opc	wykreślenie z właściwego rejestru lub ewidencji
80	PHU JARGAS Jarosław Opaczyński	64-500 Szamotuły, Szczuczyn 16	2008.05.27	Opc	wykreślenie z właściwego rejestru lub ewidencji

Legenda:

Wcc – wytwarzanie ciepła

Pcc – przesyłanie ciepła

Occ – obrót ciepłem

Wee – wytwarzanie energii elektrycznej

Pee – przesyłanie energii elektrycznej

Oee – obrót energią elektryczną

Opc – obrót paliwami ciekłymi

Dpg – dystrybucja paliw gazowych

Ppg – przesyłanie paliw gazowych

Opg – obrót paliwami gazowymi

Informujemy o obszarach działania Oddziałów Terenowych URE:

- Oddział Centralny w Warszawie
– woj. mazowieckie
- Oddział północno-zachodni z siedzibą w Szczecinie
– woj. zachodniopomorskie i lubuskie
- Oddział północny z siedzibą w Gdańsku
– woj. pomorskie i warmińsko-mazurskie
- Oddział zachodni z siedzibą w Poznaniu
– woj. wielkopolskie i kujawsko-pomorskie
- Oddział wschodni z siedzibą w Lublinie
– woj. lubelskie i podlaskie
- Oddział środkowozachodni z siedzibą w Łodzi
– woj. łódzkie i świętokrzyskie
- Oddział południowo-zachodni z siedzibą we Wrocławiu
– woj. dolnośląskie i opolskie
- Oddział południowy z siedzibą w Katowicach
– woj. śląskie
- Oddział południowo-wschodni z siedzibą w Krakowie
– woj. małopolskie i podkarpackie

Urząd Regulacji Energetyki

Oddziały Terenowe

- 1. Oddział Centralny w Warszawie**
(obszar działania – woj. mazowieckie)
ul. Canaletta 4
00-099 Warszawa
tel. (0-22) 828-02-31 (33)
fax (0-22) 828-02-37
e-mail: warszawa@ure.gov.pl
- 2. Północno-Zachodni Oddział Terenowy z siedzibą w Szczecinie**
(obszar działania – woj. zachodniopomorskie i lubuskie)
ul. Żubrów 3
71-617 Szczecin
tel. (0-91) 424-16-30
fax (0-91) 424-16-31
e-mail: szczecin@ure.gov.pl
- 3. Północny Oddział Terenowy z siedzibą w Gdańsku**
(obszar działania – woj. pomorskie i warmińsko-mazurskie)
ul. Jana Pawła II 20
80-462 Gdańsk
tel. (0-58) 340-90-02 (03)
fax (0-58) 346-83-86
e-mail: gdansk@ure.gov.pl
- 4. Zachodni Oddział Terenowy z siedzibą w Poznaniu**
(obszar działania – woj. wielkopolskie i kujawsko-pomorskie)
ul. Wierzbicice 1
61-569 Poznań
tel. (0-61) 833-12-64
fax (0-61) 835-16-95
e-mail: poznan@ure.gov.pl
- 5. Wschodni Oddział Terenowy z siedzibą w Lublinie**
(obszar działania – woj. lubelskie i podlaskie)
ul. Garbarska 20
20-340 Lublin
tel. (0-81) 743-85-09 (30)
fax (0-81) 743-92-91
e-mail: lublin@ure.gov.pl
- 6. Środkowozachodni Oddział Terenowy z siedzibą w Łodzi**
(obszar działania – woj. łódzkie i świętokrzyskie)
ul. Uniwersytecka 2/4
90-137 Łódź
tel. (0-42) 639-24-40
fax (0-42) 639-24-50
e-mail: lodz@ure.gov.pl
- 7. Południowo-Zachodni Oddział Terenowy z siedzibą we Wrocławiu**
(obszar działania – woj. dolnośląskie i opolskie)
ul. Marszałka J. Piłsudskiego 49-57
50-032 Wrocław
tel. (0-71) 780-38-29
fax (0-71) 780-38-05
e-mail: wroclaw@ure.gov.pl
- 8. Południowy Oddział Terenowy z siedzibą w Katowicach**
(obszar działania – woj. śląskie)
ul. Owocowa 6a
40-158 Katowice
tel. (0-32) 258-76-91
fax (0-32) 258-64-77
e-mail: katowice@ure.gov.pl
- 9. Południowo-Wschodni Oddział Terenowy z siedzibą w Krakowie**
(obszar działania – woj. małopolskie i podkarpackie)
ul. Juliusza Lea 114
30-133 Kraków
tel. (0-12) 638-80-90
fax (0-12) 637-55-47
e-mail: krakow@ure.gov.pl

Urząd Regulacji Energetyki
e-mail: ure@ure.gov.pl
adres internetowy: www.ure.gov.pl

URE

URZĄD REGULACJI ENERGETYKI

